

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครในเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโดะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ*
ของมูระกะมิ ฮะรุกิ

นายกัมปนาท รักษ์ชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

ปีการศึกษา 2556

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตอักษรบัณฑิตที่ส่งกองทรมบัณฑิตวิทยาลัย
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

EMOTIONAL TRAUMA OF CHARACTERS IN MURAKAMI HARUKI'S
KAMI NO KODOMOTACHI WA MINA ODORU SHORT STORIES

Mr. Kampanat Rakchon

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Japanese
Department of Eastern Languages
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2013
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครในเรื่องสั้นชุด คะมิ โนะ
โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ ของมูระกะมิ อะรุกิ

โดย

นายกัมปนาท รัชชชน

สาขาวิชา

ภาษาญี่ปุ่น

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนเต็ม กฤษดาธานนท์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพจน์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรธยา สุวรรณระดา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนเต็ม กฤษดาธานนท์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี สีสสุวรรณ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กัมปนาท รักษ์ชน : บาดแผลทางจิตใจของตัวละครในเรื่องสั้นชุด คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ ของมูระกะมิ ฮะรุกิ. (EMOTIONAL TRAUMA OF CHARACTERS IN MURAKAMI HARUKI'S KAMI NO KODOMOTACHI WA MINA ODORU SHORT STORIES) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.เดือนเต็ม กฤษดาธานนท์ , 164 หน้า.

หนังสือรวมเรื่องสั้น คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ ได้รับการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2000 เรื่องสั้นทั้งหมดเขียนขึ้นภายใต้หัวข้อ หลังแผ่นดินไหว ประกอบด้วย 1. “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” 2. “ทัศนียภาพกับเตารีด” 3. “เริงระบากับพระเจ้า” 4. “ประเทศไทย” 5. “ซูเปอร์กับช่วยโตเกียว” และ 6. “พายนน้ำผึ้ง” โดยทั้ง 6 เรื่องมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับบาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจของตัวละครหลักร่วมกัน

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงบาดแผลทางจิตใจของตัวละครที่ปรากฏในเรื่องสั้นทั้ง 6 ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจของตัวละคร ทำให้เข้าใจสภาพจิตใจของผู้คนในสังคมที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทั้งจากธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเข้าใจทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อเหตุแผ่นดินไหวและลัทธิทางศาสนา เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาผลงานเรื่องอื่นต่อไป

จากผลการศึกษาพบว่าบาดแผลทางจิตใจของตัวละครที่อยู่ “ฝั่งนี้” เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย โดยมีอิทธิพลทางอ้อมจากแผ่นดินไหวเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความว่างเปล่าในจิตใจ ดังนั้นเพื่อเยียวยาจิตใจของตัวเอง ตัวละครเหล่านั้นจึงหันไปพึ่งสิ่งเหนือธรรมชาติที่เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจใหม่ที่อยู่ “ฝั่งนั้น” เช่น ลัทธิทางศาสนา มูระกะมิถ่ายทอดผ่านผลงานให้ตระหนักว่าการแก้ปัญหาความขัดแย้ง จะต้องทำความเข้าใจทั้ง “ฝั่งนั้น” เช่น กลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียว ให้มากยิ่งขึ้นและยังต้องทำความเข้าใจ “ฝั่งนี้” ในเวลาเดียวกัน เพราะความจริงแล้ว “ฝั่งนั้น” เกิดจากสภาพสังคมยุคอุตสาหกรรมที่ “ฝั่งนี้” เป็นผู้สร้างขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา ภาษาตะวันออก

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่น

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา 2556

5480107422 : MAJOR JAPANESE

KEYWORDS: MURAKAMI HARUKI / KAMI NO KODOMOTACHI WA MINA ODORU /
EARTHQUAKE / JAPANESE LITERATURE / TRAUMA

KAMPANAT RAKCHON: EMOTIONAL TRAUMA OF CHARACTERS IN MURAKAMI HARUKI'S KAMI NO KODOMOTACHI WA MINA ODORU SHORT STORIES. ADVISOR: ASST. PROF. DUENTEM KRISDATHANONT, Ph.D., 164 pp.

Kami no kodomotachi wa mina odoru (After the Quake) short stories have been published as a book in February 2000. The book includes six stories, all written on the same topic “After the Earthquake”, 1. *UFO in Kushiro* 2. *Landscape with Flatiron* 3. *All God’s Children Can Dance* 4. *Thailand* 5. *Super-Frog Saves Tokyo* and 6. *Honey Pie*. These six stories tackle important issues about the emotional trauma and the process of mind healing of the main characters.

The research is aimed at studying the emotional trauma of the main characters in the 6 stories. The analysis of emotional trauma and healing process can indicate the state of mind of people in society who are affected by disasters, both natural and man-made, which the author himself clearly wants to imply. In my opinion, we can understand the author's attitude towards the earthquake and the New Religious Movement (cult) as a basis for the study of Murakami’s other novels as well.

The results of this research showed that the emotional trauma of the main characters of “Kochiragawa”, are caused by several factors from indirect effects of the earthquake which stimulate them to be empty. For ameliorating their own state of minds, the characters will turn to the supernatural, such as the cult ,in opposite side called “Achiragawa” , as a new mental anchor. Murakami actually implies that the solution for the conflict is our better understanding of “Achiragawa”,such as Aum Shinrikyō cult, and at the same time, our better understanding of “Kochiragawa” who are ordinary people. Since in fact “Achiragawa” was created as an opposition towards “Kochiragawa” based on social inequality.

Department: Eastern Languages

Student's Signature

Field of Study: Japanese

Advisor's Signature

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์อย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เตือนเต็ม กฤษดาธานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักกับผลงานของมธุระกะ มิ ฮะรุกิ อาจารย์ได้ทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจ และสละเวลาอันมีค่าตรวจแก้และให้คำปรึกษาการเขียน วิทยานิพนธ์มาโดยตลอด อีกทั้งคอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกขอบคุณและซาบซึ้งใน ความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างสูง รวมถึงผู้ช่วยศาสตราจารย์น้ำทิพย์ เมธเศรษฐ์ ที่กรุณาให้ คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยผลงานของมธุระกะ มิ ฮะรุกิ และกรุณาให้ข้าพเจ้ายืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี สีสสุวรรณที่ให้คำแนะนำดีมีค่าเกี่ยวกับวิธีการ เขียนวิทยานิพนธ์และตรวจแก้วิทยานิพนธ์ให้กับข้าพเจ้ามาโดยตลอด ข้าพเจ้าขอกราบของพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษร ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจและถามถึงความ คืบหน้าในการเขียนวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ขอขอบคุณมูลนิธิญี่ปุ่น (Japan Foundation) ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อเดินทางไปเก็บ ข้อมูลที่ประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้กับ ข้าพเจ้ามาโดยตลอด ขอขอบคุณหลายๆ น้องสาวที่เป็นเพื่อนเล่นและทำให้ข้าพเจ้าหัวเราะได้ผ่อนคลาย เวลาเหนื่อยจากการเขียนวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณญาติพี่น้องทุกคนที่สนับสนุน ดูแล ถามไถ่ให้กำลังใจ ข้าพเจ้ามาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่เป็นกำลังใจและถามไถ่ความ คืบหน้าทั้งด้านการเรียนและเรื่องส่วนตัวเสมอมา ด้วยกำลังใจและความกรุณาที่ปวงทำให้ข้าพเจ้า เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้อีกครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 สมมติฐาน	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น	4
1.8 ปรัชญาหรือค่านิยมที่เกี่ยวข้อง.....	6
บทที่ 2 มุระกะมิ ฮะรุกิ.....	9
2.1 ประวัติและผลงานของมุระกะมิ ฮะรุกิ.....	9
2.2 จุดเปลี่ยนของมุระกะมิ	16
2.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ดีแทชเมนต์ (detachment) และหลักปรัชญา	16
2.2.2 ขั้นตอนที่ 2 การเล่าเรื่องและสัจนิยม (realism).....	17
2.2.3 ขั้นตอนที่ 3 คอมมิตเมนต์ (commitment).....	17
บทที่ 3 บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง	21
3.1 บาดแผลทางจิตใจ	21
3.2 บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง	22
3.2.1 เรื่องสั้นเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คุมิโระ”	23
3.2.1.1 บาดแผลทางจิตใจ – ถูกภรรยาหย่าร้าง.....	23
3.2.1.1.1 การเข้าใจไม่ตรงกัน.....	23
3.2.1.1.2 ความสัมพันธ์แบบแม่-ลูกชาย.....	27
3.2.1.2 การเยียวยาจิตใจ – การเยียวยาจิตใจด้วยเพศสัมพันธ์	31

3.2.1.3	ลัทธิทางศาสนา.....	40
3.2.1.4	สรุป.....	43
3.2.2	เรื่องสั้นเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด”	44
3.2.2.1	บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – สายตาของพ่อที่เปลี่ยนไป.....	45
3.2.2.1.1	สัญชาตญาณทางเพศ.....	45
3.2.2.2	การเยียวยาจิตใจ – ครอบครัวยุคใหม่ (การก่อกองไฟ).....	50
3.2.2.3	ลัทธิทางศาสนา	56
3.2.2.4	สรุป.....	60
3.2.3	เรื่องสั้นเรื่องที่ 3 “เริงระบำกับพระเจ้า”	60
3.2.3.1	บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร.....	61
3.2.3.1.1	การไม่มีพ่อ	61
3.2.3.2	การเยียวยาจิตใจ – ลัทธิศาสนาผู้ให้ความเป็นพ่อ.....	69
3.2.3.3	ลัทธิทางศาสนา	78
3.2.3.4	สรุป.....	80
3.2.4	เรื่องสั้นเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย”	80
3.2.4.1	บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – ถูกข่มขืน	81
3.2.4.1.1	สัญชาตญาณทางเพศ.....	81
3.2.4.2	การเยียวยาจิตใจ – คำทำนายฝัน.....	88
3.2.4.3	ลัทธิทางศาสนา	94
3.2.4.4	สรุป.....	96
3.2.5	เรื่องสั้นเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว”	96
3.2.5.1	บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – ความว่างเปล่าในจิตใจ.....	97
3.2.5.1.1	การไม่มีใครเห็นคุณค่า	97
3.2.5.2	การเยียวยาจิตใจ – การให้ความสำคัญกับตัวเอง.....	99
3.2.5.3	ลัทธิทางศาสนา	109
3.2.5.4	สรุป.....	110
3.2.6	เรื่องสั้นเรื่องที่ 6 “พายน้าผึ้ง”	110

3.2.6.1	บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – ผิดหวังในความรัก.....	111
3.2.6.1.1	การไม่กล้าแสดงความรัก	112
3.2.6.2	หนทางการเยียวยา – การแต่งงาน	116
3.2.6.3	ลัทธิทางศาสนา	124
3.2.6.4	สรุป.....	125
บทที่ 4	แนวคิดที่สะท้อนทัศนคติของมูระกะมิที่มีต่อลัทธิทางศาสนา	127
4.1	“ความเป็นใต้ดิน” ความเหมือนกันระหว่างแผ่นดินไหวและกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียว	127
4.2	จุดเด่นของ “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ที่ปรากฏในงานเขียนเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง.....	129
4.2.1	ลักษณะเด่นของคน “ฝั่งนี้” ในผลงานรวมเรื่องสั้น - รู้สึกว่าตัวเองไม่มีค่า	130
4.2.2	ลักษณะเด่นของการข้ามไป “ฝั่งนั้น” - คล้ายโลกหลังความตาย	133
4.2.3	ลักษณะเด่นของคน “ฝั่งนั้น” – ผู้สร้างครอบครัวยุคใหม่	136
4.3	ลัทธิทางศาสนาช่วยเยียวยาความว่างเปล่าในจิตใจผู้คน	139
4.4	“ฝั่งนั้น” เกิดจากความอยุติธรรมของ “ฝั่งนี้” เป็นผู้สร้างขึ้น.....	141
บทที่ 5	บทสรุป.....	145
5.1	ผลการวิจัย	145
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	150
	รายการอ้างอิง	151
	ภาคผนวก.....	154
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	164

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือรวมเรื่องสั้น *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* 『神の子どもたちはみな踊る』 [Kami no kodomotachi wa mina odoru] ได้รับการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2000 โดยมีเรื่องสั้นต่อเนื่อง 6 เรื่อง 5 เรื่องแรกเขียนลงตีพิมพ์ในนิตยสาร *มินโซ* 『新潮』 [shinchō] ค.ศ. 1999 ฉบับเดือนสิงหาคม – ธันวาคม เรื่องที่ 6 เขียนตอนรวมเล่ม เรื่องสั้นทั้งหมดเขียนขึ้นภายใต้หัวข้อเรื่อง “หลังแผ่นดินไหว” (地震のあとで) [jishin no ato de] มุระกะมิ ฮะรุกิ ใช้เวลาเขียนเรื่องสั้นทั้งหมดประมาณหนึ่งเดือนครึ่ง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม มุระกะมิ ฮะรุกิเขียนเรื่องสั้นทั้งหมดเกือบเสร็จแล้วตอนที่ผลงานเรื่อง “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” 「UFOが釧路に降りる」 [UFO ga Kushiro ni oriru] ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสาร *มินโซ* การนำเอาเรื่องสุดท้าย “พายน้ำผึ้ง” 「蜂蜜パイ」 [Hachimitsu pai] ลงในนิตยสารเพราะว่าเนื้อหาและอารมณ์ของเรื่องสั้นแตกต่างไปจาก 5 เรื่องก่อน และอีกประการหนึ่งคือเรื่องสุดท้ายยาวกว่า 5 เรื่องที่ผ่านมา มุระกะมิกล่าวว่า เรื่องสุดท้ายนี้เป็นเหมือนการปิดท้ายเรื่องราวทั้งหมด¹

ใน ค.ศ. 1995 มีเหตุการณ์ใหญ่ 2 เหตุการณ์ คือ แผ่นดินไหวในเดือนมกราคม และ คดีปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินของกลุ่มลัทธิโอมชินริเกียวในเดือนมีนาคม เดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นเดือนขึ้นกลางระหว่างสองเหตุการณ์ร้ายแรงครั้งใหญ่ของประเทศญี่ปุ่น คือ เหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่ฮันชิน (阪神大震災) ในเดือนมกราคมและเหตุการณ์การปล่อยแก๊สพิษซาริน (地下鉄サリン事件) ในเดือนมีนาคม มุระกะมิกล่าวว่า การเกิดแผ่นดินไหวมีความคล้ายคลึงกับคดีการปล่อยแก๊สพิษซาริน เพราะทั้งสองอย่างเกิดขึ้นจาก “เบื่องลึกลับ” เหมือนกัน กล่าวคือเบื่องลึกลับในจิตใจของคนกับเบื่องลึกลับใต้ดิน หลังจากมุระกะมิเขียนหนังสือเกี่ยวกับคดีการปล่อยแก๊สพิษซาริน มุระกะมิ ฮะรุกิจึงอยากเขียนเกี่ยวกับแผ่นดินไหวด้วยเช่นกันเพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงความรุนแรงหลังสงครามที่ได้สงบเงียบมาประมาณ 50 ปี มุระกะมิ กล่าวว่า จะเขียนสิ่งที่เกิดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงหลังเกิดแผ่นดินไหว ซึ่งมีผลกระทบอะไรบางอย่างต่อชีวิตและจิตใจของผู้คนในตอนนั้น ด้วยเหตุนี้ในแต่ละเรื่องสั้นปรากฏ “บาดแผลทางจิตใจ” หลายรูปแบบรวมถึงวิธีการเยียวยาจากบาดแผลเหล่านั้น²

มุระกะมิให้ความสำคัญกับคดีการปล่อยแก๊สพิษซาริน โดยออกไปสัมภาษณ์ผู้ได้รับผลกระทบ ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ “ฝั่งนี้”³ และผู้ที่อยู่ในกลุ่มลัทธิซึ่งเป็นกลุ่มคนที่อยู่ “ฝั่งนั้น”⁴ ด้วยตัวเอง หลังจาก

¹ 村上春樹「言葉という激しい武器」(『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000)、pp.14-15

² 村上春樹「解題」『村上春樹全作品 1990～2000』、講談社、2003、p.272

³ “ฝั่งนี้” หมายถึง สิ่งที่เป็นปกติ หรือผู้คนธรรมดาสามัญ ซึ่งเป็นคนหมู่มากในสังคม

⁴ “ฝั่งนั้น” หมายถึง สิ่งที่ไม่ปกติ ไม่คุ้นเคย อยู่ต่างโลกจากผู้คนธรรมดาสามัญ หรือผู้คนที่อยู่ในฝั่งลัทธิทางศาสนา

นั้นนำมาเขียนเป็นหนังสือ Non-fiction ออกมา 2 เล่ม คือ *อันเดอร์กราวด์* 『アンダーグラウンド』 [Undāgurando] และ *ยะกุโสะกุชะระตะปะโฌะเดะ* 『約束された場所で』 [yakusoku sareta basho de] ตามลำดับ เพื่อเป็นการสะท้อนความจริงที่เกิดขึ้น

แต่มูระกะมิเขียนเกี่ยวกับแผ่นดินไหวเป็นเรื่องสั้นต่อเนื่องเท่านั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสงสัยว่า เหตุใดมูระกะมิจึงไม่ให้ความสนใจเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่เช่นเดียวกับคดีการปล่อยแก๊สพิษในรถไฟใต้ดินของกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวซึ่งเป็นกลุ่มคนฝั่งนั้น⁵ การวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร เพื่อหาจุดเด่นในผลงาน และสิ่งที่มูระกะมิต้องการนำเสนอผ่านเรื่องสั้นเหล่านี้ จากการศึกษาบาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาของตัวละครทั้ง 6 เรื่อง สามารถมองภาพรวมของสังคมญี่ปุ่นในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะนำเสนอลึกซึ้งยิ่งขึ้น และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงกลวิธีในการเขียน เพื่อสะท้อนสภาพสังคมในช่วงหลังเกิดเหตุแผ่นดินไหว และเป็นพื้นฐานในการศึกษาผลงานชิ้นอื่นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาในเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* ของมูระกะมิ ฮะรุกิ
2. ศึกษาแนวคิดในเรื่องสั้นที่สะท้อนทัศนคติของมูระกะมิ ฮะรุกิที่มีต่อลัทธิทางศาสนา

1.3 สมมติฐาน

1. ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ในเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* เช่น สภาพเศรษฐกิจฟองสบู่แตก เหตุการณ์แผ่นดินไหว ทำให้ตัวละครเกิดบาดแผลทางจิตใจหลายรูปแบบ จึงเยียวยาจิตใจโดยยอมรับด้านมืดในจิตใจของตน และหาสิ่งยึดเหนี่ยวต่างๆ เช่น ลัทธิทางศาสนา ครอบครัวยุคใหม่
2. มูระกะมิ ฮะรุกิมีทัศนคติว่าการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่าง “ฝั่งนี้” (kochiragawa) ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ศูนย์กลาง” จะต้องทำความเข้าใจ “ฝั่งนั้น” (achiragawa) ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ชายขอบ” ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากโดยแท้จริงแล้ว “ฝั่งนั้น” เกิดจากสภาพสังคมที่อยู่ดิถีธรรมซึ่ง “ฝั่งนี้” เป็นผู้สร้างขึ้น

⁵ หมายถึงกลุ่มคนที่อยู่ในลัทธิทางศาสนาซึ่งเป็นคนส่วนน้อยในสังคม มีระบบและความคิดที่แตกต่างจากความธรรมดาทั่วไป ไม่คุ้นเคย เหนือธรรมชาติ ตรงข้ามกับคนฝั่งนี้ที่เป็นคนธรรมดาสามัญ และเป็นคนส่วนมากของสังคม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

เรื่องสั้นของมูระกะมิ ฮะรุกิทั้ง 6 เรื่องในชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* ในหนังสือประกอบด้วย

1. “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” 「UFOが釧路に降りる」 [UFO ga Kushiro ni oriru] (สิงหาคม 1999)
2. “ทัศนียภาพกับเตาไร้ด” 「アイロンのある風景」 [Airon no aru fūkei] (กันยายน 1999)
3. “เรื่องระบำกับพระเจ้า” 「神の子どもたちはみな踊る」 [Kami no kodomotachi wa mina odoru] (ตุลาคม 1999)
4. “ประเทศไทย” 「タイランド」 [Tairando] (พฤศจิกายน 1999)
5. “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” 「かえるくん、東京を救う」 [Kaerukun Tōkyō wo sukuu] (ธันวาคม 1999)
6. “พายน้ำผึ้ง” 「蜂蜜パイ」 [Hachimitsu pai] (กันยายน 2000)

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเนื้อหาของเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องในหนังสือรวมเรื่องสั้น *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* 『神の子どもたちはみな踊る』 โดยเน้นที่บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาที่ปรากฏในเรื่อง อีกทั้งทัศนคติที่เกี่ยวกับลัทธิทางศาสนา
2. ศึกษาผลงานเรื่องอื่นๆ ของมูระกะมิที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับผลงานเรื่องนี้
3. รวบรวมข้อมูลและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์
4. วิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาที่ปรากฏในแต่ละเรื่องสั้น
5. สรุปผลการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจสภาพสังคมญี่ปุ่นในช่วงปลายทศวรรษ 1990

2. เป็นแนวทางในการศึกษาผลงานเรื่องอื่นๆ ของมูระกะมิ ฮะรุกิและวรรณกรรมร่วมสมัยของญี่ปุ่นเรื่องอื่นๆ ต่อไป

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ชื่อหนังสือ หรือ นวนิยายเรื่องยาว จะใช้ *ตัวเอียง*
2. ชื่อเรื่องสั้นจะเขียนโดยมี “ ” กำกับ
3. ชื่อหนังสือ หรือ นวนิยายเรื่องยาวที่เป็นภาษาญี่ปุ่นจะเขียนอยู่ในวงเล็บ 『 』
4. ชื่อเรื่องสั้นที่เป็นภาษาญี่ปุ่นจะเขียนอยู่ในวงเล็บ 「 」
5. ตัวอักษรที่อยู่ใน () คือ คำในต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น และ วิธีอ่านคำหรือข้อความภาษาญี่ปุ่นนั้น
6. การเน้นคำในภาษาญี่ปุ่นที่ใช้เครื่องหมายจุลภาคด้านบน เช่น 非かえろく ในภาษาไทยจะใช้ตัวหนาในการเน้นคำ
7. คำหรือข้อความภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในงานวิจัยนี้จะใช้อักษรภาษาไทย มีอักษรภาษาญี่ปุ่น และอักษรโรมันซึ่งเป็นวิธีอ่านกำกับไว้ในวงเล็บ หากมีการใช้คำหรือข้อความนั้นอีกอาจใช้การถอดเสียงหรือแปลเป็นไทยโดยไม่ใช้อักษรภาษาญี่ปุ่นอีก
8. การถอดอักษรจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ระบบถอดอักษรภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นผลงานวิจัยปี พ.ศ.2530 ของอาจารย์สาขาภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ ผศ.ดร.กัลยาณี สีสสุวรรณ, ผศ.สุชาดา สัตยพงศ์, ผศ.เสาวลักษณ์ สุริยะวงศ์ไพศาล (ปัจจุบันคือ รศ.ดร.สิริมพร สุริยะวงศ์ไพศาล) อาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คือ ผศ.ดร.สุดาพร ลักษณะียนาวิน และอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คือ ผศ.ดุขฎิพร ชำนิโรศานต์ แห่งคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย⁶

ระบบถอดอักษรภาษาญี่ปุ่นนี้ กำหนดการถอดอักษรภาษาญี่ปุ่นที่เขียนด้วยอักษรโรมัน (อักษรโรมะจิ) เป็นอักษรไทยซึ่งขออธิบายโดยสังเขปดังนี้
(*เป็นการใช้ที่ผู้อ่านทั่วไปอาจยังไม่คุ้นเคย)

สระ	
อักษรโรมะจิ	อักษรไทย
(สระเสียงสั้น, สระเสียงยาว)	
a, ā	อะ, อา

⁶ ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ทุกท่านที่กล่าวถึง ณ ที่นี้เป็นตำแหน่งทางวิชาการในปี พ.ศ.2530 ซึ่งเป็นปีที่จัดทำระบบถอดอักษรที่อ้างอิง

i, ii	อิ, อี
u, ū	อุ, อู
e, ē	เอะ, เอ
o, ō	โอะ, โอ
-ya, -yā	เอียะ, เอีย
-yu, -yū	อิว, อิว
*yo, -yō	เอียว, เอียว

พยัญชนะ		
อักษรโรมะจิ		อักษรไทย
p	เมื่อเกิดต้นคำ เมื่อเกิดที่อื่นๆ	พ ป
b		บ
m		ม
f		ฟ
w		ว
t	เมื่อเกิดต้นคำ เมื่อเกิดที่อื่นๆ	ท ต
*ts		ทซ์
ch		ช
d		ด
n		น
n (ที่เป็นพยัญชนะก่อพยางค์ทำหน้าที่คล้าย ตัวสะกด)	เมื่อเกิดหน้า p, b, m เมื่อเกิดหน้า k, g, w	ม ง
n	เมื่อเกิดที่อื่นๆ	น
n (ทำหน้าที่เป็นตัวสะกดและตามด้วยสระ)		น
s		ซ
*sh		ฉ
*z		ส
j		จ
r		ร
y		ย
k	เมื่อเกิดต้นคำ	ค

	เมื่อเกิดที่อื่นๆ	ก
g	เมื่อเกิดต้นคำ เมื่อเกิดที่อื่นๆ	ก ง
h		ฮ

อนึ่งคำบางคำที่ใช้แพร่หลาย ยังคงใช้ตามความนิยม เช่น ซามูไร เกียวโต โตเกียว เมจิ เฮอัน ซากุระ เป็นต้น

9. การเขียนชื่อตัวละครและชื่อนักวิชาการชาวญี่ปุ่นจะใช้วิธีเขียนตามธรรมเนียมญี่ปุ่น คือใช้นามสกุลขึ้นก่อนแล้วตามด้วยชื่อ
10. ชื่อนักวิชาการชาวต่างประเทศที่นำมาอ้างอิงครั้งแรกที่ปรากฏในตอนต้นบทจะเขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทยและวงเล็บภาษาอังกฤษไว้ แต่ถ้ามีการอ้างอิงในครั้งต่อไปจะเขียนเป็นภาษาไทยเท่านั้น
11. ชื่อนวนิยายจะเขียนทับศัพท์เป็นภาษาญี่ปุ่น รวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* ที่อ้างอิงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อ้างอิงจาก *มูระกะมิ ฮะรุกิ เส้นชะกุฮิน 1999-2000 ทัมเป็นฉุ 2* 『村上春樹全作品 1999-2000 短篇集 II』 [Murakami Haruki Zensakuhin 1999-2000 Tanbenshū] ฉบับตีพิมพ์ ค.ศ. 2004
12. ชื่อเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องที่เป็นภาษาไทยใช้ตามการแปลของคมสัน นัน ของสำนักพิมพ์แม่ไก่ชยัน
13. ข้อความที่ยกมาทั้งหมดในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยทำการแปลเป็นภาษาไทยด้วยตัวเอง
14. คำว่า “ลัทธิทางศาสนา” ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความหมายรวมถึง สิ่งที่มีความคล้ายลัทธิทางศาสนา ความเชื่อต่างๆ

1.8 ปรัชญ์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* ของมูระกะมิ ฮะรุกิ พบว่าผลงานเรื่องสั้นเหล่านี้มักถูกกล่าวถึงร่วมกับหนังสือ Non-fiction เรื่อง *อันเดอร์กราวด์* และ *ยะกุโสะกุ ชะระตะ บะโอะ เดะ* เพราะมูระกะมิเขียนหนังสือ Non-fiction ทั้งสองเรื่องนี้ทำขึ้นเพื่อมุ่งเน้นในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวทั้งสองด้าน คือ ด้านผู้ได้รับความเสียหายในหนังสือ *อันเดอร์กราวด์* และ ด้านผู้ที่นับถือลัทธิโอมฉินริเกียวในหนังสือ *ยะกุโสะกุ ชะระตะ บะโอะ เดะ* ส่วนหนังสือรวมเรื่องสั้นชุดนี้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นเกี่ยวกับแผ่นดินไหวที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาไม่ห่างกัน

คะโต โนะริฮิโระ 「加藤典洋」 [Katō Norihiro] กล่าวในหนังสือ *มูระกะมิ ฮะรุกิ อิโอะโรเปอิจิ 3* 『村上春樹イェローページ <3>』 [Murakami Haruki Ieropēji 3] ว่าผลงานรวมเรื่องสั้นเรื่องนี้เป็นการเขียน “แผ่นดินไหว” ในฐานะที่เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ใช่สิ่งในโลกนี้ (この世ならぬもの) ที่เคยพูดถึงในเรื่อง *ยะกุโสะกุ ชะระตะ บะโอะ เดะ* และเขียนเกี่ยวกับความรู้สึกในจิตใจของคน

ธรรมดา (ただの人) ที่พูดถึงในหนังสือเรื่อง *อันเดอร์กราวด์* ที่ต้องเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่ไม่ใช่สิ่งในโลกนี้ โดยที่คะโตะเสนอกรอบของเรื่องสั้นต่อเนื่องไว้ 3 กรอบ คือ

กรอบที่ 1 คือ “หลังเกิดแผ่นดินไหว” (地震のあとで) เขากล่าวว่ามูระกะมิไม่ได้เขียนเหตุการณ์แผ่นดินไหวแผ่นดินไหวออกมาอย่างชัดเจน แต่จะปรากฏตัวออกมาบ้างซ่อนตัวบ้าง สิ่งที่ทำให้คิดว่าผลงานเหล่านี้ไม่ได้มีเงาของแผ่นดินไหวมากสักเท่าไรคือเรื่องที่ 3 *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิวะ มินะ โอะโตะรุ* เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นกับตัวละครหลักเกิดขึ้นระหว่างที่มารดาของเขาออกไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือแผ่นดินไหวที่โกเบ เรื่องสั้นเรื่องอื่นมีเรื่องเกี่ยวกับแผ่นดินไหวปรากฏตัวขึ้นไม่ชัดเจน เช่นเรื่องสั้นเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คิมิโระ” บรรยายดูภาพแผ่นดินไหวในโทรทัศน์แล้วหย่ากับสามี เรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” ครอบครัวยุคของตัวละครมิยะเกะอยู่ที่โกเบ เรื่องที่ 3 “เริงระบำกับพระเจ้า” แม่ของตัวละครหลักชื่อโยะมิยะเป็นอาสาสมัครไปช่วยผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวที่โกเบ เรื่องที่ 4 “ประเทศไทย” ชายคนนั้นอาศัยอยู่ที่โกเบ เรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กับช่วยโตเกียว” ตัวละครมิสะคุงจะก่อให้เกิดแผ่นดินไหว เรื่องที่ 6 “พายน้าฝั่ง” มีคุณลุงแผ่นดินไหวที่เป็นคนในฝั่งนั้นเนื่องจากเหตุการณ์ในเรื่องสั้นทั้งหมดเกิดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1995 ซึ่งมีเหตุการณ์แผ่นดินไหวผ่านมาไม่นานและในเดือนมีนาคมเกิดเหตุการณ์ปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดิน ซึ่งเงาที่ทอดตัวอยู่ในเรื่องสั้นต่อเนื่องจึงไม่ใช่แค่เรื่อง “หลังเกิดแผ่นดินไหว” แต่ในอีกความหมายหนึ่งคือเรื่องราวเกี่ยวกับ “ก่อนเกิดคดีปล่อยแก๊สพิษซาริน” เช่นกัน

กรอบที่ 2 “คดีปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดิน” (地下鉄サリン事件) เมื่อมองจากเรื่องสั้นทั้งหมดจะรู้สึกถึงเงาของลัทธิศาสนาใหม่ (新々宗教) เรื่องสั้นเรื่องที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการชักชวนเข้ากลุ่มลัทธิทางศาสนา เรื่องสั้นเรื่องที่ 2 คะโตะให้ความเห็นว่ามีลักษณะคล้ายกับคดี “เรือแห่งพระเยซู” (イエスの方舟) [iesu no hakobune] ที่เคยเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่ช่วงหนึ่งในเรื่องที่ 3 เป็นเรื่องของคนในกลุ่มลัทธิศาสนาที่นับถือ “ท่านผู้นั้น” (お方) เป็นเหมือนพระเจ้าผู้นำลัทธิ เรื่องที่ 4 มีแม่เต่าที่เป็นคนทำนายฝันปรากฏขึ้น เรื่องที่ 5 มีการต่อสู้ระหว่างคะเอะรุคุงกับมิสะคุงที่เหมือนเป็นราชาใต้ดินที่สามารถจะพังทลายโตเกียวได้ เรื่องที่ 6 ไม่เห็นสิ่งเกี่ยวกับลัทธิทางศาสนาแต่มี “คุณลุงแผ่นดินไหว” ปรากฏตัวขึ้นมาทำให้ชะระรู้สึกไม่สงบ

กรอบที่ 3 “เงาของความเป็นพ่อ” (父なるものの影) คะโตะให้ความเห็นว่าแก่นเรื่องเกี่ยวกับพ่อเป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้นในผลงานรวมเรื่องสั้นเหล่านี้และมีผลต่อไปยังผลงานถัดไป คือ *คาฟกา วิหาร นาคาตะ* 『海辺のカフカ』 [Umibe no kafuka]⁷ (ตุลาคม 10) เรื่องเกี่ยวกับพ่อในเรื่องที่ 1 แทบไม่ได้พูดถึงเกี่ยวกับความเป็นพ่อเลย แต่ตั้งแต่เรื่องที่ 2 เป็นต้นไปความเป็นพ่อจะขยายมากขึ้นเรื่อยๆ เรื่องที่ 2 ความไม่ลงรอยกับพ่อ เรื่องที่ 3 พ่อของตัวละครหลักเป็นบุคคลคล้ายกับพระเจ้า เรื่องที่ 4 เป็นความแค้นที่มีต่อพ่อบุญธรรม เรื่องที่ 5 คะตะจิริเลี้ยงดูน้องชายและน้องสาวแทนพ่อ

⁷ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *คาฟกา วิหาร นาคาตะ* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Kafka on the Shore* ตามผลงานการแปลของนพดล เวสสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

เรื่องที่ 6 การกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงของชะระ⁸

คะวะมุระ มินะโตะะ 「川村湊」 [Kawamura Minato] ในหนังสือ *มุระกะมิ ฮะรุกิ โอะ โด โยะมุกะ* 『村上春樹をどう読むか』 [Murakami Haruki wo dō yomu ka] มีความเห็นว่านักเขียนจะต้องเขียนเรื่องที่มี “คะอะระคุง” ขึ้นมาเป็นเรื่องธรรมดา เพราะว่ามุระกะมิรู้สึกรู้ว่า “ยะมิงุโระ” ที่เคยสร้างสรรค์ขึ้นมาในผลงานเรื่องก่อนอยู่ชอนตัวอยู่ในคติปล่อยแก๊สพิษซารินอย่างเห็นได้ชัด เพื่อกำจัดความมืดของ “ยุมิงุโระ” จะต้องสร้างเรื่องราวแบบนั้นขึ้นมาใหม่ “ความแค้น” ที่ทำให้เกิดแผ่นดินไหวกับ “ความชั่วร้าย” ที่ก่อให้เกิดคติปล่อยแก๊สพิษซารินเป็นสิ่งคล้ายกัน⁹

คุโระโกะ คะสุโอะ 「黒古一夫」 [Kuroko Kazuo] กล่าวว่าสิ่งที่แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบและคติปล่อยแก๊สพิษซารินมีร่วมกันคือ “ความรุนแรงอันท่วมท้น” (圧倒的な暴力) ซึ่งเป็นความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียมากมาย คุโระโกะไม่เชิงเห็นด้วยกับการเขียนเรื่องสั้นเหล่านี้ กล่าวคือ มุระกะมิเขียนเกี่ยวกับผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบแทนที่จะเขียนเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ในลักษณะนี้จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างไร คุโระโกะ คะสุโอะ ยังคงยกตัวอย่างเรื่องที่ 3 ขึ้นมาอธิบาย ข้อสรุปคือเขากล่าวว่าสิ่งที่มุระกะมิอยากจะทำคือให้รู้จากเรื่องนี้คือ คนที่อยู่ในโตเกียวไม่สามารถทำอะไรกับแผ่นดินไหวได้เลยเท่านั้น¹⁰

โฮะริเอะ โทะะมิยุกิ 「堀江敏幸」 [Horie Tomoyuki] กล่าวเกี่ยวกับผลงานเรื่องสั้นเรื่องที่ 3 เป็นส่วนมาก โฮะริเอะกล่าวเกี่ยวกับเรื่องสั้นเรื่องอื่นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น¹¹

จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีการกล่าวถึงภาพรวมของบาดแผลทางจิตใจของตัวละครอย่างชัดเจน ในการวิจัยที่ผ่านมาแทบไม่ได้กล่าวเจาะลึกลงไปให้ชัดเจนถึงบาดแผลทางจิตใจของแต่ละตัวละครปรากฏในเรื่องว่ามีอะไรบ้าง และไม่ได้มีการศึกษาว่าบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้นส่งผลกระทบต่อเนื้อเรื่องและแก่นเรื่องโดยรวมแต่อย่างใด มีการพูดเฉพาะเพียงบางเรื่อง และมีการพูดโดยรวมเท่านั้น เรื่องสั้นที่ถูกพูดถึงมากที่สุดคือเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กับช่วยโตเกียว” ซึ่งเหตุผลอาจเนื่องมาจากเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับแผ่นดินไหวมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการศึกษารื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องในครั้งในช่วยทำให้เข้าใจบาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาบาดแผลทางจิตใจ อีกทั้งทัศนคติเกี่ยวกับลัทธิศาสนาของมุระกะมิได้เป็นอย่างดี

⁸ 加藤典洋 「第四章『神の子どもたちはみな踊る』地震と父なるものの影」（『村上春樹イエローページ（3）』、幻冬舎、2009）、p.109

⁹ 川村湊 『村上春樹をどう読むか』、作品社、2006、p.74-75

¹⁰ 黒古一夫 『「喪失」の物語から「転換」の物語へ』 勉誠出版、2007、p.230

¹¹ 堀江敏幸 「もう神様に電話はできない」（『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000）、p.212

บทที่ 2

มูระกะมิ ฮะรุกิ

2.1 ประวัติและผลงานของมูระกะมิ ฮะรุกิ

มูระกะมิ ฮะรุกิ นักเขียนชาวญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลงานของเขาได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมประวัติและผลงานโดยสังเขปเพื่อให้เข้าใจประวัติและผลงานของมูระกะมิ ฮะรุกิตามลำดับมากขึ้น ในบทนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลผลงานเฉพาะนวนิยายเรื่องยาว นวนิยายเรื่องสั้น และสารคดีบางเรื่องเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีบทความและผลงานแปลอีกมากมายที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมารวบรวมเอาไว้ ประวัติและผลงานของมูระกะมิ ฮะรุกิโดยสังเขปมีดังนี้

ค.ศ.1949 - มูระกะมิ ฮะรุกิ เกิดวันที่ 12 มกราคม เขตฟูชิมิ ที่จังหวัดเกียวโต จากนั้นย้ายมาอยู่ที่เมืองนิมิโนะมิมะ และเมืองอะมิยะ จังหวัดเฮียวโงะ

ค.ศ.1962 (12 ปี) - มูระกะมิเข้าโรงเรียนมัธยมต้นอะมิยะมิริโทโมจินชูชุกักโก (芦屋市立精進中学校)

ค.ศ.1964 (15 ปี) - มูระกะมิเข้าโรงเรียนมัธยมปลายเฮียวโงะเค็นริทชูโกเบะโคโตกักโก (兵庫県立神戸高等学校) เดือนตุลาคมมีการจัดโอลิมปิกที่โตเกียว

ค.ศ.1968 (19 ปี) - มูระกะมิเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยวาเซดะ คณะอักษรศาสตร์ วิชาเอกภาพยนตร์ เข้าอาศัยที่หอพักวะเคะอิจุกุ (和敬塾) ที่เมะจิโระเป็นเวลาครึ่งปี มีการเดินขบวนของกลุ่มนักศึกษาแพทย์เพื่อหยุดเลิกระบบอินเทิร์นที่ไม่เป็นธรรมกับนักศึกษา

ค.ศ. 1970 (21 ปี) - มิชิมะ ยูกิโอะ 「三島由紀夫」 [Mishima Yukio] ฆ่าตัวตายด้วยการคว้านท้อง

ค.ศ. 1971 (22 ปี) - มูระกะมิแต่งงานกับโยโกะในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่

ค.ศ. 1974 (25 ปี) - มูระกะมิเปิดร้านคาเฟ่เพลงแจ๊สที่ชื่อว่าปีเตอร์แคท (ピーター・キャット) ที่เมืองโคะกุนจิ (国分寺) (ย้ายไปที่เซนดะงะยะ (千駄ヶ谷) ใน ค.ศ 1977)

ค.ศ. 1975 (26 ปี) - มูระกะมิจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยวาเซดะ

ค.ศ.1978 (29 ปี) - มูระกะมิส่งผลงานเข้าชิงรางวัลทางวรรณคดี กุโนสึมินจินโซ (群像新人賞) ในปีเดียวกันนั้นทีมเบสบอล โตเกียวยาคุลทสวอลโลส์ (東京ヤクルトスワローズ) ชนะการแข่งขันแบบลีก

ค.ศ.1970 (30 ปี) – มุระกะมิได้รับรางวัลกุนโสมินจินโซครั้งที่ 22 (第二十二回群像新人文学賞) จากผลงานเรื่องแรก *สตั้มลมซึบซัน*¹ 『風邪の歌を聴け』 [Kaze no uta wo kike] (ดูภาคผนวก 1)

ค.ศ.1980 (31 ปี) - เวลาผ่านไป 9 เดือน มุระกะมิออกผลงานลำดับที่ 2 เรื่อง *พินบอล*² 『1973年のピンボール』 [sen kyuuhyaku nanajuu san nen no pinbōru] (ดูภาคผนวก 2) ผลงานเล่มนี้ได้เข้าชิงรางวัลอะกุตะงะวะครั้งที่ 83 (第83回芥川賞候補)

ค.ศ.1981 (32 ปี) – มุระกะมียี่ดออาซึพนักเขียนเป็นอาซึพหลัก และเป็นกรรมการบรรณาธิการของนิตยสาร *วาเซตะบุงะกุ* 『早稲田文学』 [wasedabungaku] เป็นเวลาปีครึ่ง

ค.ศ.1982 (33 ปี) – เดือนตุลาคม มุระกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวอันดับที่ 3 ชื่อ *แกะรอยแกะดาว*³ 『羊をめぐる冒険』 [Hitsuji wo meguru bōken] (ดูภาคผนวก 3)

ค.ศ.1983 – (อายุ 34 ปี) มุระกะมิเดินทางไปต่างประเทศครั้งแรก เข้าร่วมการวิ่งมาราธอนที่เมืองเอเธนส์ ประเทศกรีซ หลังจากนั้นเข้าร่วมการวิ่งมาราธอนที่เมืองโฮโนลูลู รัฐฮาวาย เดือนพฤษภาคม มุระกะมิออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *เรือเซื่องช้าสู่เมืองจีน*⁴ 『中国行きのスロウ・ボート』 [chūgokuyuki no surōbōto] และในเดือนกันยายน ออกรวมเรื่องสั้นชุด *คังงะรุบิโยะริ* 『カンガルー日和』 [Kankarūbiyori] หรือในภาษาอังกฤษใช้ชื่อว่า *A Perfect Day for Kangaroos*

ค.ศ.1984 – (อายุ 35 ปี) มุระกะมิท่องเที่ยวอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลาประมาณ 6 เดือน ในเดือนตุลาคมมุระกะมีย้ายมาอยู่ที่เมืองฟุจิซวะวะ จังหวัดคะนะงะวะวะ เดือนกรกฎาคมออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *เส้นแสงที่สูญหาย เราร้องไห้เงียบงัน*⁵ 『螢・納屋を焼く・その他の短篇』 [Hotaru – naya wo yaku – sonota no tanben]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *สตั้มลมซึบซัน* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Hear the wind sing* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

² ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *พินบอล, 1973* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Pinball, 1973* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

³ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *แกะรอยแกะดาว* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *A Wild Sheep Chase* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์

⁴ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *เรือเซื่องช้าสู่เมืองจีน* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *A Slow Boat to China* ตามสำนักพิมพ์แม่ไก่ขยัน เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

⁵ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *เส้นแสงที่สูญหาย เราร้องไห้เงียบงัน* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Firefly, Barn Burning and Other Stories* ตามสำนักพิมพ์ก้ามเหยี่ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

ค.ศ.1985 - (36 ปี) มุระกะมิย้ายไปอาศัยอยู่ที่เซ็นตะกะยะ ในเขตชิบูย่า เดือนมิถุนายน มุระกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 4 *แดนฝันปลายขอบฟ้า*⁶ 『世界の終わりとハードボイルド・ワンダーランド』 [Sekai no owari to hādo boirudo wandārando] (ดูภาคผนวก 4) ผลงานเรื่องนี้ได้รับรางวัลชนะเลิศกิกุนอชิโร ครั้งที่ 21 (第 21 回谷崎潤一郎賞) เป็นคนที่ 2 ในวงการวรรณกรรมญี่ปุ่นที่ได้รับรางวัลนี้ตอนอยู่ในช่วงอายุ 30-40 ปี ต่อจาก โอเอะ เค็นสะบุโร (大江健三郎) [Ōe Kenzaburō] ในเดือนตุลาคม มุระกะมิออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *คะอิเท็มโมะกุบะ โนะ เด็ตโตะ ฮีโตะ* 『回轉木馬のデット・ヒート』 [kaitenmokuba no detto hito]

ค.ศ.1986 - (37 ปี) เดือนกุมภาพันธ์มุระกะมิย้ายมาอยู่ที่เมืองโออิโซะ จังหวัดคะนะงะวะ เดือนตุลาคมเดินทางไปกรุงโรมประเทศอิตาลี และประเทศกรีซ หลังจากอยู่ในหมู่เกาะสเป็ตเซสเขาเข้าไปที่หมู่เกาะมิโคนอส เดือนเมษายน ออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *คำสาปร้านเบเกอรี่*⁷ 『パン屋再襲撃』 [Panyasaishūgeki]

ค.ศ.1987 - (38 ปี) เดือนมิถุนายนมุระกะมิกลับประเทศญี่ปุ่นชั่วคราว เดือนกันยายนไปที่กรุงโรม เดือนตุลาคมมุระกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 5 *ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย*⁸ 『ノルウェイの森』 [Noruwei no mori] (ดูภาคผนวก 5)

ค.ศ.1988 - (อายุ 39 ปี) เดือนมีนาคมมุระกะมิไปอยู่ที่ลอนดอน เดือนสิงหาคมกลับมาอยู่ที่กรุงโรม หลังจากนั้นเดินทางไปเที่ยวที่ประเทศกรีซและตุรกี เดือนตุลาคมมุระกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 6 *เรingersบาดานสนธยา*⁹ 『ダンス・ダンス・ダンス』 [Dansu dansu dansu] (ดูภาคผนวก 6)

ค.ศ.1990 - (อายุ 41 ปี) มุระกะมิออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *ทีวีพีเพิล*¹⁰ 『TV ピーブル』 [TVpīpuru]

ค.ศ.1991 - (อายุ 42 ปี) เดือนมกราคม มุระกะมิเป็นนักวิจัยอาคันตุกะของมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา

⁶ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *แดนฝันปลายขอบฟ้า* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Hard-boiled Wonderland and the end of the World* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

⁷ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *คำสาปร้านเบเกอรี่* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *The Second Bakery Attack* ตามสำนักพิมพ์กามะเหยี่ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

⁸ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Norwegian Wood* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

⁹ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *เรingersบาดานสนธยา* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Dance Dance Dance* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

¹⁰ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *ทีวีพีเพิล* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Tv People* ตามสำนักพิมพ์กามะเหยี่เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

ค.ศ.1992 – (อายุ 43 ปี) เดือนมกราคม มุระกะมิเป็นศาสตราจารย์อาคันตุกะของมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ประเทศสหรัฐอเมริกาต่อ เดือนกรกฎาคมเดินทางไปเที่ยวที่ประเทศเม็กซิโก เดือนตุลาคมออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 7 *การปรากฏตัวของหญิงสาวในคืนฝนตก*¹¹ 『国境の南、太陽の西』 [kokkyō no minami, taiyō no nishi] (ตุลาคมพจนก 7)

ค.ศ.1993 – (อายุ 44 ปี) เดือนกรกฎาคม มุระกะมีย้ายไปที่มหาวิทยาลัยทัฟส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ค.ศ.1994 – (อายุ 45 ปี) เดือนมิถุนายนเดินทางไปเขตปกครองตนเองมองโกเลียในและประเทศมองโกเลียเพื่อเก็บข้อมูล เดือนกรกฎาคมเดินทางท่องเที่ยวชิคุระมะจิ จังหวัดชิบะ ในวันที่ 27 มิถุนายน เกิดคดีปล่อยแก๊สซารินที่มะทซุโมะโตะ¹² เดือนเมษายนออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวอันดับที่ 8 *บันทึกนกไขลาน*¹³ 『ねじまき鳥クロニクル』 [Nejimakidori kuronikuru] (ตุลาคมพจนก 8) เล่ม 1, 2 ซึ่งเขียนต่อจากเรื่องสั้นเรื่อง “ตำนานนกไขลาน”¹⁴ 「ねじまき鳥と火曜日の女」 [Nejimakidori to kayū bi no onna] ในรวมเรื่องสั้นชุด *คำสาปรั้วเบเกอร์* มุระกะมิเขียนเล่ม 1-2 ตอนที่เป็นเมธีวิจัย (Visiting research fellow) ที่มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา หลังจากนั้นประมาณ 4 ปีครึ่ง เขาเขียนเพิ่มเติมและแก้ไขจนออกเล่มที่ 3 ในค.ศ. 1995 ผลงานเรื่องนี้ มุระกะมิเขียนเกี่ยวกับสงครามและความรุนแรงอย่างจริงจังเป็นครั้งแรก ผลงานเล่มนี้นับได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนของมุระกะมิเพราะว่าเขาเริ่มคิดเกี่ยวกับสังคมมากขึ้น¹⁵

ค.ศ.1995 – (46 ปี) เดือนมกราคม เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่บริเวณโกเบ ตอนนั้นมุระกะมิอยู่ที่ประเทศอเมริกา และในเดือนมีนาคมเกิดคดีการปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินโดยกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียว เดือนมีนาคมในช่วงเกิดเหตุ มุระกะมิเดินทางกลับประเทศญี่ปุ่นชั่วคราวและอาศัยอยู่ที่เมืองโออิซะ จังหวัดคะนะกะวะ ก่อนหน้านั้นมุระกะมิอยู่ที่รัฐแมสซาชูเซตส์และกลับมาญี่ปุ่นประมาณ 2 สัปดาห์จากมหาวิทยาลัยการหยุดช่วงฤดูใบไม้ผลิ แต่ในเช้าวันที่ 20 มีนาคม ค.ศ.1995 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินของกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียว แต่มุระกะมิกลับไม่ทราบเรื่องคดีใหญ่กลางเมืองเพราะเขาไม่มีทั้งโทรศัพท์และวิทยุ มุระกะมิฟังเพลงไปพลางจัดการกับงานเขียนหนังสือ เมื่อเวลาประมาณ 10 นาฬิกา ในวันนั้นเพื่อนของมุระกะมิที่ทำงานเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนโทรศัพท์มาบอกว่ามีคดีใหญ่เกิดขึ้นกลางเมืองโดยมีการปล่อยแก๊สพิษ และเดือนมุระกะมิไม่ให้เข้ามาที่โตเกียวในช่วงนี้ ซึ่งตอนนั้นมุระกะมิไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องของกลุ่มลัทธิ

¹¹ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *การปรากฏตัวของหญิงสาวในคืนฝนตก* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *South of the Border, West of the sun* ตามผลงานการแปลของโตมร ศุขปรีชา เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

¹² คดีปล่อยแก๊สพิษซารินที่มะทซุโมะโตะ (松本サリン事件) การปล่อยแก๊สพิษทำลายระบบประสาทมีผู้เสียชีวิต 8 รายและบาดเจ็บ 660 ราย เกิดขึ้นที่เมืองมะทซุโมะโตะ จังหวัดนะงะโนะ ซึ่งเป็นฝีมือของกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียว

¹³ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *บันทึกนกไขลาน* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *The Wind-Up Bird Chronicle* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

¹⁴ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า “ตำนานนกไขลาน” หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *The Wind-Up Bird and Tuesday's Women* ตามผลงานการแปลของอนุสรณ์ ติปยานนท์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

¹⁵ 今井清人・岩崎文人・志村有弘 『村上春樹作品研究時点』、鼎書房、2001、p.70

โอมฉินริเกียว เพราะเขาออกไปอาศัยอยู่นอกประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลานาน มุระกะมิเริ่มมีความรู้สึกขัดแย้งอย่างประหลาด ตั้งแต่เข้าวันนั้น หลังจากเกิดเหตุได้ไม่นาน สื่อทุกแขนงประโคมข่าวเกี่ยวกับคดีการปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินและข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวตั้งแต่เช้าถึงค่ำไม่หยุด แต่มุระกะมิมีความรู้สึกว้าวุ่นที่เขาคงต้องการรู้ไม่มีในสื่อเหล่านั้นเลย ดังนั้นมุระกะมิจึงเกิดคำถามว่า “ผู้คนที่เกิดเหตุในขบวนรถไฟใต้ดินเห็นอะไร ทำตัวอย่างไร รู้สึกอะไรและคิดอะไร?” (そのときに地下鉄の列車の中に居合わせた人々は、そこで何を見て、どのような行動をとり、何を感じ、考えたのか?)¹⁶ คำถามนี้คือจุดประกายให้มุระกะมิออกสัมภาษณ์ผู้ได้รับผลกระทบและผู้เกี่ยวข้องกัคดีปล่อยแก๊สพิษซาริน มีทั้งครอบครัวผู้เสียชีวิต พนักงานดูแลรถไฟฟ้า หน่วยงานแพทย์ที่ให้การรักษาค่าเป็นต้น รวมทั้งสิ้น 62 คน เหตุการณ์ใหญ่สองเหตุการณ์นี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเขียนนวนิยายของมุระกะมิด้วยเช่นกัน

เดือนมิถุนายนมุระกะมิออกเดินทางทั่วยุโรปอเมริกา อาศัยอยู่ที่ฮาวายและกลับญี่ปุ่น ในเดือนกันยายนเขาเปิดงานการอ่านออกเสียงผลงานของตัวเองที่เมืองโกเบและเมืองอะมิยะ เดือนสิงหาคมมุระกะมิออกผลงานเรื่อง *บันทึกนกไขลาน* เล่ม 3 เดือนมิถุนายน ออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *มุระกะมิฮะรุกิ ฮะชะฮิโด โขทัมเป็นโซเซะทัซุ โยะรุ โนะ คุโมะสะรุ* 『村上春樹朝日堂超短篇小説 夜のくもさるくも』 [Murakami Haruki asahidō chōtanbenshōsetsu yoru no sarukumo]

ค.ศ.1996 – (47 ปี) ตั้งแต่เดือนมกราคม มุระกะมิได้สัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปล่อยแก๊สพิษซารินโดยกลุ่มโอมฉินริเกียวจำนวน 62 คน เดือนกุมภาพันธ์ ผลงานเรื่อง *บันทึกนกไขลาน* ได้รับรางวัล โยะมิอูระบุงงะกุโซ (読売文学賞) ในเดือนพฤศจิกายนออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *ปิศาจแห่งเล็กซิงตัน*¹⁷ 『レキシントンの幽霊』 [Rekishinton no yūrei]

ค.ศ.1997 – (48 ปี) เดือนพฤษภาคม มุระกะมิเดินทางจากนิวยอร์กมายังโกเบ ในเดือนมิถุนายน มุระกะมิเดินทางไปเที่ยวที่ประเทศสก๊อตแลนด์และไอร์แลนด์ เดือนมีนาคมออกหนังสือ Non-fiction เรื่อง *อันเดอร์กราวด์* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Underground* ซึ่งเป็นหนังสือ Non-fiction ที่รวบรวมบทสัมภาษณ์ของผู้ได้รับผลกระทบจากการปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินโดยกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียว มุระกะมิสนใจคดีปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินเป็นส่วนตัว ซึ่งจะเห็นได้จากแรงจูงใจในการเขียนนวนิยายของเขา มุระกะมิได้ใช้ “โลกใต้ดิน” (หรือ *อันเดอร์กราวด์*) เป็นแรงจูงใจสำคัญในการสร้างเรื่องราวในการเขียนนวนิยาย ไม่ว่าจะเป็น บ่อน้ำหรือทางใต้ดิน ถ้ำ แม่น้ำใต้ดิน ทางระบายน้ำใต้ดิน รถไฟใต้ดิน ในเรื่อง *แดนฝันปลายขอบฟ้า* กับเรื่อง *บันทึกนกไขลาน* มีโลกใต้ดินทำหน้าที่เป็นใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง ผู้คนลงไปยังโลกใต้ดินเพื่อค้นหาอะไรบางอย่างและพบกับสิ่งต่างๆ มากมายในนั้น มุระกะมิกล่าวว่า มันเป็นโลกใต้ดินทางกายภาพและโลกใต้ดินทางจิตใจอีกด้วย¹⁸

¹⁶ 村上春樹「目じるしのない悪夢」（『村上春樹全作品 ⑥ 1990-2000』）、講談社、2003、p.639

¹⁷ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *แดนฝันปลายขอบฟ้า* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Hard-Boiled Wonderland and the End of the World* ตามผลงานการแปลของนภดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

¹⁸ 村上春樹「目じるしのない悪夢」（『村上春樹全作品 ⑥ 1990-2000』）、講談社、2003、p.669

ค.ศ.1998 – (49 ปี) เดือนพฤศจิกายน มุระกะมิกะมิออกผลงาน Non-fiction ที่เกี่ยวกับการปล่อยแก๊สพิษซารินอีกหนึ่งเล่มคือ *ยะกุโตะกุชะระะตะปะโอะมะเตะ* ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Underground 2* ซึ่งเป็นหนังสือรวบรวมบทสัมภาษณ์ของคนที่อยู่ในกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวกั้งปัจจุบันและในอดีตจำนวน 8 คน

ค.ศ.1999 – (50 ปี) เดือนมีนาคมมุระกะมิกะมิเดินทางไปเที่ยวเมืองโคเปนเฮเกนและออสโล และผลงานเรื่อง *ยะกุโตะกุชะระะตะปะโอะมะเตะ* ได้รับรางวัลคุวะปะระทะเคโอะงักเงอิโซ (桑原武夫学芸賞) และเดือนเมษายนมุระกะมิกะมิสร้างสรรคผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 9 เรื่อง *รักเร้นในโลกคู่ขนาน*¹⁹ 『スプートニクの恋人』 [Supūtoniku no koibito] (ตุลาคมพจนก 9)

ค.ศ.2000 – (51 ปี) มุระกะมิกะมิย้ายมาอาศัยอยู่ที่เมืองโออิโสะ ในเดือนกุมภาพันธ์ออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *อาฟเตอร์เดอะควอก* หรือ *คะมิ โนะ โคะโตะโอะมะเตะชิ วะ มินะ โอะโตะระรุ*²⁰ หรือ 『神の子どもたちはみな踊る』 [Kami no kodomotachi wa mina odoru] เป็นผลงานเกี่ยวกับแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบใน ค.ศ.1995 ในลักษณะเป็นเรื่องสั้นต่อเนื่อง

ค.ศ.2002 – (53 ปี) เดือนสิงหาคมมุระกะมิเปิดโฮมเพจเกี่ยวกับผลงานเรื่อง *คาฟกา วิหาร์ นาคาคะ*²¹ 『海辺のカフカ』 [Umibe no kafuka] ในเดือนกันยายนมุระกะมิกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 10 *คาฟกา วิหาร์ นาคาคะ*

ค.ศ.2003 – (54 ปี) เดือนกุมภาพันธ์ มุระกะมิปิดโฮมเพจเกี่ยวกับผลงานเรื่อง *คาฟกา วิหาร์ นาคาคะ*

ค.ศ.2004 – (55 ปี) เดือนกันยายน มุระกะมิกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 11 *ราตรีมหัศจรรย์*²² 『アフターダーク』 [Afutādāku] (ตุลาคมพจนก 11)

ค.ศ.2005 – (56 ปี) ผลงานเรื่อง *คาฟกา วิหาร์ นาคาคะ* ฉบับแปลภาษาอังกฤษได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในสิบหนังสือยอดเยี่ยมประจำ ค.ศ.2005 โดยนิตยสาร*นิวยอร์กไทมส์* ในเดือนมีนาคมมุระกะมิได้ออกรวมเรื่องสั้นชุด *โซ โนะ โอมะเมะทังซุ ทัมเป็นเซ็นนุ 1980-1991* 『象の消滅 短篇選集 1980~1991』 [Zō no shōmetsu tanbensenshū 1980-1991] หรือในภาษาอังกฤษใช้

¹⁹ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *รักเร้นในโลกคู่ขนาน* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Spunik Sweetheart* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

²⁰ ผลงานเรื่องนี้ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยแล้วใช้ชื่อ *อาฟเตอร์เดอะควอก* ซึ่งเป็นการเขียนทับศัพท์ชื่ออังกฤษที่ว่า *After the Quake* ตามผลงานการแปลของคมสัน นัน แต่ต่อไปนี้ผู้วิจัยจะคงใช้ชื่อภาษาญี่ปุ่นว่า *คะมิโนะคะโตะโอะมะเตะชิ วะ มินะโอะโตะระรุ*

²¹ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *คาฟกา วิหาร์ นาคาคะ* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Kafka on the Shore* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

²² ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *ราตรีมหัศจรรย์* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *After Dark* ตามผลงานการแปลของนพดล เวชสวัสดิ์ เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

ชื่อว่า *The Elephant Vanishes* เดือนกันยายน ออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *โตเกียวกิทันฉุ* 『東京奇譚集』 [tōkyōkitanshū] หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *Mysteries of Tokyo*

ค.ศ.2006 – (57 ปี) เดือนมีนาคมมูระกะมิได้รับรางวัล Franz Kafka prize ของสาธารณรัฐเช็ก เดือนมิถุนายน มูระกะมิได้รับรางวัลเรื่องสั้นสากลของ แฟรงค์ โอคอนนอร์ (Frank O'Connor) ที่ประเทศไอร์แลนด์ ในเดือนเดียวกันนี้อะซะฮะระ โฌโก (麻原彰晃) ผู้นำลัทธิโอมฉิโนริเกียวกถูกตัดสินประหารชีวิต เดือนธันวาคม ออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *อะจิเมะเตะ โนะ บุงะกุ มูระกะมิ อะรุกิ* 『はじめての文学 村上春樹』 [Hajimete no bungaku Murakami Haruki]

ค.ศ.2007 – (58 ปี) เดือนมิถุนายนมูระกะมิได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ทางด้านวรรณคดี จากมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน เดือนตุลาคมได้รับ Berkeley Japan Prize ครั้งที่ 1 จากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย

ค.ศ.2009 – (60 ปี) เดือนกุมภาพันธ์มูระกะมิได้รับรางวัล Jerusalem Prize for the Freedom of the Individual in Society หรือเรียกสั้นๆ ว่า Jerusalem Prize สุนทรพจน์ของมูระกะมิที่เกี่ยวกับ “กำแพงกับไข” (壁と卵) เป็นที่กล่าวถึงอย่างกว้างขวางในสังคม เดือนพฤษภาคม ออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 12 *หนึ่งคิวแปดสี่*²³ 『1Q84』 [ichi kyū hachi yon] (ดูภาคผนวก 12) เล่ม 1 และ 2 หลังวางจำหน่ายได้เพียงหนึ่งสัปดาห์ยอดขายพุ่งถึงหนึ่งล้านเล่ม เซริซะวะ บะโมะ (芹澤ばも) [Serisawa Bamo] กล่าวว่า ผลงานนวนิยายเรื่องยาวของมูระกะมิหลายเรื่องถูกดัดแปลงมาจากเรื่องสั้น ส่วนเรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* มีเรื่องสั้นเรื่อง “เรจระบ้ำกับพระเจ้า” ใน ค.ศ.1999 หนึ่งในผลงานที่ผู้วิจัยนำมาวิจัยซึ่งเป็นแกนกลางของเรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* ในค.ศ.2009²⁴ เดือนพฤษภาคมได้รับรางวัล Order of Arts and Letters of Spain เดือนสิงหาคม นวนิยายเรื่อง *ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย* มียอดขายมากกว่าสิบล้านเล่ม เดือนพฤศจิกายนออกผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *เมะกุระยะนะจิ โตะ เนะมูรุ อนนะ* 『めくらやなぎと眠る女』 [mekurayanagi to nemuru onna]

ค.ศ.2010 – (61 ปี) เดือนเมษายน *หนึ่งคิวแปดสี่* เล่ม 3 ออกวางจำหน่าย เดือนตุลาคมมูระกะมิได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลโนเบล และในเดือนเดียวกันนี้ภาพยนตร์ที่สร้างมาจากเรื่องสั้นเรื่อง *เรจระบ้ำกับพระเจ้า* ออกฉาย เดือนธันวาคมภาพยนตร์ที่สร้างมาจากผลงานเรื่อง *ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย* ออกฉาย

ค.ศ.2013 – (64 ปี) มูระกะมิไม่ได้รับรางวัลโนเบล เดือนเมษายน มูระกะมิออกผลงานนวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 13 *ฉิกิซะอิ โอะ โมะตะนะอิ ทะสะกิ ทซุกุรุ โตะ, คะระะ โนะ จุนเรอิ โนะ โตะฉิ* 『色彩を持たない多崎つくと、彼の巡礼の年』 [shikisai wo motanai tazaki tsukuru

²³ ผู้วิจัยใช้คำแปลภาษาไทยว่า *หนึ่งคิวแปดสี่* หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า *1Q84* ตามตามสำนักพิมพ์กำหนดให้เพื่อความคุ้นเคยของผู้อ่านทั่วไป

²⁴ 芹澤ばも 「10 年かけて長篇へと実を結んだ短篇作品」 (『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010)、p.61

to, kare no junrei no toshi] (ดูภาคผนวก 13) หรือในภาษาอังกฤษใช้ชื่อว่า *Colorless Tsukuru Tazaki and His Years of Pilgrimage*

2.2 จุดเปลี่ยนของมูระกะมิ

2.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ดีแทชเมนต์ (detachment) และหลักปรัชญา

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนเริ่มแรกของการเขียนผลงาน มูระกะมิเขียนช้าๆ จนได้รูปประโยคที่เป็นลักษณะเฉพาะของตัวเอง ผลลัพธ์ที่ได้คือมีการดีแทชเมนต์²⁵ และหลักปรัชญา รูปแบบการเขียนของมูระกะมิในช่วงนี้แตกต่างไปจากนวนิยายญี่ปุ่นเรื่องอื่น รูปประโยคการเขียนนวนิยายที่เคยมีมาไม่สามารถบรรยายสิ่งที่เขาต้องการอยากจะได้ มูระกะมิรู้ตัวเองดีว่าถ้าเขียนแบบนี้ต่อไปคงไม่สามารถพัฒนางานเขียนได้ เขาจึงเปลี่ยนส่วนที่เป็นการดีแทชเมนต์ และหลักปรัชญาไปเป็นการเขียนเรื่องเล่า

僕が小説家になって最初のうち、デタッチメント的なものに主に目を向けていたのは、単純に「コミュニケーションの不在」みたいな文脈の「コミットメントの不在」を描こうとしていたのではなくて、個人的なデタッチメントの側面をどんどん追求していくことによって、いろんな外部的価値（それは多くの部分で一般的に「小説価値」と考えられているものでもあったわけだけど）を取り払って、それでいま自分の立っている場所を、僕なりに明確にしていこうというようなつもりがあったのだという気がします。²⁶

ตอนที่ผมเป็นนักเขียน เหตุผลที่ผมหันไปสนใจเรื่อง ดีแทชเมนต์ ไม่ได้มาจากเหตุผลที่ว่าผมอยากเขียนในรูปแบบ “การปราศจากการ คอสมิตเมนต์”²⁷ (commitment) ” ที่คล้ายกับ “การปราศจากการสื่อสาร” แต่ผมต้องการค่อยๆ แสวงหาอีกด้านหนึ่งของการ ดีแทชเมนต์ ของตัวเองจะต้องตัดคุณค่าภายนอกหลายอย่างออก (ซึ่งคุณค่าเหล่านั้นส่วนมากจะเรียกได้ว่าเป็น “คุณค่าทางวรรณคดี”) แล้วพยายามแสดงจุดที่ตัวเองที่ยืนอยู่ตอนนี้ให้ชัดเจน ด้วยวิธีการของตัวเองผมเคยมีความตั้งใจเช่นนั้น

²⁵ Detachment คือ การออกห่าง การไม่เอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากนั้นไปผู้วิจัยจะใช้คำว่า “ดีแทชเมนต์” ตามเสียงอ่านภาษาอังกฤษ เนื่องจากการแปลเป็นภาษาไทยว่า “การออกห่าง” ไม่ครอบคลุมความหมายที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

²⁶ 村上春樹『村上春樹、河合隼雄に会いに行く』、講談社 1996、p.296

²⁷ commitment คือ การมีส่วนร่วมกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากนั้นไปผู้วิจัยจะใช้คำว่า “คอสมิตเมนต์” ตามเสียงอ่านภาษาอังกฤษ เนื่องจากการแปลเป็นภาษาไทยว่า “การมีส่วนร่วม” ไม่ครอบคลุมความหมายที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่า ผลงานในช่วงแรกมูระกะมิเป็นแบบ ดีแทชเมนต์ คือ ไม่ต้องการเขียนเกี่ยวกับอะไรเป็นพิเศษ ต้องการเขียนในรูปแบบของตัวเองโดยเฉพาะ และตัดสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องออก แม้สิ่งนั้นจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าทางวรรณคดี เพื่อสร้างสรรค์การเขียนเฉพาะตัว เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองขึ้นมา ดังนั้นผลงานเรื่องแรกๆ เช่น ในเรื่อง *สตั๊บลมซัซซาน* มีการยกนำเอาหลักปรัชญาของชาติตะวันตกเข้ามาอธิบาย เป็นต้น ผลงานที่อยู่ในช่วงนี้ได้แก่ *สตั๊บลมซัซซาน* และ *พินบอล, 1973* ตัวอย่างเช่น ในเรื่อง *สตั๊บลมซัซซาน* มีการใช้คำหลักปรัชญาของนักเขียนชาวอเมริกา ที่ชื่อ ฟรานซิส สกอตต์ คีย์ พิตซ์เจอร์ลด์ ที่ว่า “ปัญญาที่ยอดเยี่ยมคือการรู้สองข้อที่แตกต่างกันพร้อม ทั้งแสดงมันออกมาอย่างเหมาะสม” (優れた知性とは二つの対立する概念を同時に抱きながら、その機能を十分に発揮していくことができる、そういったものである) นำมาเป็นหัวข้อสำคัญในการดำเนินเรื่อง เป็นต้น

2.2.2 ขั้นตอนที่ 2 การเล่าเรื่องและสำนึกนิยม (realism)

ขั้นตอนที่มูระกะมิเปลี่ยนแปลงมาให้ความสำคัญกับการเล่าเรื่อง ผลงานเรื่องแรกที่มีการเปลี่ยนแปลง คือเรื่อง *แกะรอยแกะดาว* ซึ่งเป็นนวนิยายที่มีความยาวมาก มูระกะมิ กล่าวว่า ถ้าไม่ยาวจะเหมือนกับว่าเรื่องเล่าที่เขาต้องการจะเล่ามันไม่สมบูรณ์ และผลงานของเขาก็ยาวขึ้นเรื่อยๆ จนมาถึงเรื่อง *แดนฝันปลายขอบฟ้า* และเพื่อที่จะพัฒนาการเขียนของตัวเองขึ้นไปอีกมูระกะมิจึงใช้รูปแบบการเขียนแบบสำนึกนิยม (realism)²⁸ เขียนเรื่อง *ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย* ซึ่งเป็นนวนิยายเรื่องแรกที่เขียนขึ้นตอนอยู่ต่างประเทศ

2.2.3 ขั้นตอนที่ 3 คอมมิตเมนต์ (commitment)

มูระกะมิรู้สึกว่าการมี ดีแทชเมนต์ การมีหลักปรัชญา และขั้นตอนต่อไปคือมีการเล่าเรื่อง และ สำนึกนิยมยังคงไม่เพียงพอ มูระกะมิจึงหันไปสนใจเรื่องการคอมมิตเมนต์ในที่สุด มูระกะมิกล่าวเกี่ยวกับการ คอมมิตเมนต์ เอาไว้ว่า

コミットメントというのは何かというと、人と人との関わり合いだと思っただけけれど、これまでにあるような、「あなたの言っていることはわかるわかる、じゃ、手をつなごう」というのではなくて、「井戸」を掘って掘って掘っていくと、そこでまったくつながるはずのない壁

²⁸ วรรณกรรมแนวสำนึกนิยม (Realism) การเขียนวรรณกรรมแนวเสมือนจริง ที่เน้นให้เห็นถึงชีวิตจริงของสามัญชนชั้นกลาง และสิ่งสามัญทั่วไปในสังคม โดยเน้นที่การบรรยายให้เห็นภาพอย่างชัดเจน สมเหตุสมผล

を越えてつながる、というコミットメントのありように、ぼくは非常に惹かれたのだと思うのです。²⁹

ถ้าถามว่า คอมมิตเมนต์ คืออะไร ผมคิดว่าเป็นการเกี่ยวข้องกันระหว่างคนแต่ละคน ไม่ใช่การพูดอย่างที่เคยมีมาว่า “เข้าใจ เข้าใจสิ่งที่คุณพูดแล้วนะ งั้นเรามาร่วมมือกันเถอะ” แต่เป็น คอมมิตเมนต์ ที่เหมือนกับการเชื่อมต่อเกี่ยวข้องกันจากชุด “บ่อน้ำ” ลึก ลึก ลงไปแล้วข้ามกำแพงที่ไม่น่าจะเชื่อมต่อกันที่กันอยู่ได้ ผมจึงรู้สึกสนใจเป็นอย่างมาก

จากข้อความที่ยกข้างต้นสามารถพอพิจารณาได้ว่ามูระกะมิมิมีความสนใจในเรื่องการคอมมิตเมนต์อย่างจริงจัง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะมาจากการที่เขาได้ไปอยู่นอกประเทศญี่ปุ่น ในระหว่างที่เขาอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหลายปี เขาได้เรียนรู้อะไรบ้าง มูระกะมิมิกล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงในตัวเองในระหว่างที่อยู่ประเทศอเมริกาเอาไว้ว่า

ぼくはアメリカで四年半ほど暮らして数ヶ月前に日本に帰ってきたばかりなのですが、日本に帰ってきていちばん強く感じているのは、日本を出る前といまとでは、ぼくのなかでいろんな問題がずいぶん変わってきてしまったということなんです。

一例をあげると、日本にいるあいだは、ものすごく個人になりたい、要するに、いろいろな社会とかグループとか団体とか規則とか、そういうものからほとんど逃げて逃げて逃げまくりたいと考えて、大学を出ても会社にも勤めないし、一人でものを書いて生きてきて、文壇みたいなのもやはりしんどくて、結局ただ、ひとりで小説を書きました。³⁰

ผมใช้ชีวิตอยู่ที่อเมริกาเป็นเวลา 4 ปีครึ่ง ผมเพิ่งกลับมาที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อไม่กี่เดือนก่อน เมื่อกลับมาสิ่งที่รู้สึกได้อย่างชัดเจนคือปัญหาในตัวผมก่อนที่จะออกจากประเทศญี่ปุ่นกับตอนนี้มันเปลี่ยนไปมาก ตัวอย่างหนึ่งคือ ตอนที่อยู่ประเทศญี่ปุ่น ผมอยากเป็นปัจเจกชนมาก กล่าวคือ ผมมีความคิดที่จะหนี หนี เอาแต่หนีจากพวกสิ่งที่เรียกว่าสังคม กลุ่มคน องค์กร หรือกฎระเบียบต่างๆ หลังจบจากมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้เข้าทำงานในบริษัท ใช้ชีวิตมาคนเดียวโดยการเขียนหนังสือ วงการวรรณกรรมอะไรพวกนั้น น่าเหนื่อยหน่าย ในที่สุดผมจึงเขียนนวนิยายอยู่คนเดียว

²⁹ 村上春樹『村上春樹、河合隼雄に会いに行く』、講談社、1996、p.292

³⁰ 同上、p.252

จากข้อความที่ยกมาพิจารณาได้ว่า การหนีที่มูระกะมิกล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งนั้นคือความคิดเรื่องดีแทชเมนต์ ที่ไม่อยากจะเข้าไปยุ่งกับสังคม และการเดินทางไปต่างประเทศทำให้ทัศนคติของเขาเปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอเมริกาที่ทุกคนต้องมีชีวิตอยู่อย่างปัจเจกชน ตอนนั้นมูระกะมิ โหยหาสิ่งนั้น เขาจึงตัดสินใจไปที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในค.ศ.1993 ซึ่งตอนนั้นกำลังเขียนนวนิยายเรื่อง *บันทึกนกไขลาน* ซึ่งเป็นผลงานที่มูระกะมิเปลี่ยนแปลงการการเขียนมูระกะมิต้องการ “ความเป็นปัจเจกชน” มาโดยตลอด เมื่อเขาได้มาครอบครองแล้วตอนอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในที่สุดเขารู้สึกว่าสิ่งที่เขาโหยหามาโดยตลอดกลับไม่มีประโยชน์ใด ทำให้เขาสนใจคำว่าคอมมิตเมนต์ แต่ปัญหาหนักใจ คือ เขาจะทำการ คอมมิตเมนต์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไรดี

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคอมมิตเมนต์ของมูระกะมิเริ่มทำในเรื่อง *บันทึกนกไขลาน* คือเรื่อง “ความรุนแรง” ในประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับสงครามในอดีตที่ญี่ปุ่นเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย เพราะมูระกะมิมองว่าถ้าต้องการจำทำให้ความเข้าใจความเป็นปัจเจกของประเทศญี่ปุ่นควรย้อนกลับไปดูประวัติศาสตร์ด้วย ดังนั้นมูระกะมิจึงเขียนเกี่ยวกับสงครามโนมอนฮัน (Nomon Khan) หรือการรบแห่งคาลคิน โกล (Battle of Khalkhin Gol) ซึ่งผลงานเรื่องอื่นของมูระกะมิไม่ปรากฏการเขียนเกี่ยวกับสงครามและความรุนแรงเช่นนี้

มูระกะมิกลับมาประเทศญี่ปุ่นชั่วคราวในเดือนมีนาคม ค.ศ.1995 ซึ่งเป็นที่ทราบกับดีว่าในเดือนนี้มีคดีสะเทือนขวัญครั้งยิ่งใหญ่ของประเทศญี่ปุ่น คือ คดีการปล่อยแก๊สพิษซารินของกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวกที่มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บมากมาย ตอนนั้นทุกคนทั่วประเทศอยู่ในความตื่นตระหนกรวมถึงตัวของมูระกะมิเช่นกัน ช่วงนั้นสื่อทั้งหลายประโคมข่าวไม่เว้นวัน แต่มูระกะมิมีรู้สึกว่าสื่อเหล่านั้นไม่ได้ตอบสนองในสิ่งที่เขาต้องการรู้ เขาจึงออกหาข้อมูลด้วยตัวเองโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับผลกระทบและคนที่อยู่ในกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวกแล้วออกผลงานเป็นแนว Non-fiction ชื่อ *อันเตอร์กราวด์ และ ยะกุโตะกุชะเระตะปะโอะเดะ*

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่มูระกะมิออกไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเองเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของเขาอย่างหนึ่ง เป็นหลักฐานของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่เคยมีมา จากการได้รับรู้ความทุกข์ของผู้คนในสังคมในฐานะคนญี่ปุ่นคนหนึ่ง จึงอยากจะทำอะไรเพื่อสังคม และอยู่ในช่วงที่มูระกะมิต้องการเปลี่ยนแนวการเขียนผลงานเป็นแบบคอมมิตเมนต์ ผลงานสองเรื่องนี้เท่านั้นที่มูระกะมิลงแรงเป็นเวลานับปีสร้างสรรค์ผลงาน อีกทั้งผลงานเหล่านี้ยังมีอิทธิพลต่อผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิวะ มินะ โอะโตะรุ* อีกด้วย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำเช่นนี้เนื่องมาจากการความต้องการคอมมิตเมนต์ไปที่ “ความรุนแรง” ที่มีผลกระทบต่อสังคมและผู้คนจำนวนมาก กล่าวคือ เขาเอาตัวเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งสองเรื่องที่เป็น “ความรุนแรง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเกี่ยวกับลัทธิโอมฉินริเกียวก

การสรรสร้างผลงานเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิวะ มินะ โอะโตะรุ* อยู่หลังจากช่วงเปลี่ยนการเขียนนวนิยายแบบคอมมิตเมนต์ที่เขียนเกี่ยวกับความรุนแรงที่ซ่อนอยู่ในจิตใจของมนุษย์ โดยเปรียบเทียบความรุนแรงภายในจิตใจกับแผ่นดินไหวว่าเป็นสิ่งคล้ายกันกัน ซึ่งหลังจากการคอมมิตเมนต์ไปที่ความรุนแรงเรื่องสั้นเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ใน

ระดับสัญญาตญาณได้อย่างเป็นปกติ โมะรินะกะ ทะกะอะกิ (守中高明) [Morinaka Takaaki] กล่าวเกี่ยวกับการ คอมมิตเมนต์ เอาไว้ว่า

作家は「デタッチメント」から「コミットメント」への転向の必要性を強く意識し、実践して来たように見える。そのことは作家の発言を持つまでもなく「ノモンハン」の記憶に喚起する『ねじまき鳥クロニクル』、「地下鉄サリン事件」の被害者へのインタビュー『アンダーグラウンド』と「オウム真理教」の信者たちへの問いかけ『約束された場所で』、そして「阪神淡路大震災」以降の時間を表現しようとする最新短篇連作『神のこどもたちはみな踊る』に明らかだろう。³¹

ดูเหมือนว่ามูระกะมิได้สังเกตเห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนจากการตีพิมพ์มาเป็นการคอมมิตเมนต์อย่างหนักแน่น แล้วเขาได้ปฏิบัติมาแล้วจริงโดยไม่ต้องรอคำพูดยืนยันจากตัวมูระกะมิ ซึ่งเห็นได้ชัดจากสิ่งต่อไปนี้ เช่น เรื่องการย้อนล้าถึงเรื่อง “โนมอนฮัน” ในเรื่อง *บันทึกนกไขลาน* และการออกไปสัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก “เหตุการณ์ปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดิน” ในเรื่อง *อันเตอร์กราวด์* และการสัมภาษณ์สอบถามผู้คนฝั่งลัทธิโอมฉินริเกียว ในเรื่อง *ยะกุโซะกุชะระตะปะโมะเตะ* และเรื่อง *คะมิ โนะ โคะโดะโมะตะชิวะมิ นะ โอะโตะรุ* ผลงานรวมเรื่องสั้นใหม่ที่พยายามอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นหลัง “แผ่นดินไหวครั้งใหญ่บริเวณฮันฉิน”

จากข้อความที่ยกมาสามารถพอพิจารณาได้ว่า มูระกะมิมีการเปลี่ยนแปลงในงานเขียนอย่างไร การคอมมิตเมนต์ไปที่ “ความรุนแรง” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรุนแรงของกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวที่ มูระกะมิให้ความสำคัญและออกสัมภาษณ์เพื่อหาความจริงว่าอะไรเกิดขึ้นกันแน่ในวันที่เกิดเหตุ การคอมมิตเมนต์ไปที่ความรุนแรงของกลุ่มโอมฉินริเกียว ซึ่งสามารถเห็นได้จากผลงานระยะหลังๆ เช่น นวนิยายเรื่องยาวอันดับที่ 12 เรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* ซึ่งมีการเขียนขึ้นมาจากเรื่องสั้นเรื่อง “เริงระบากับพระเจ้า” ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการนับถือลัทธิทางศาสนาและยังมีกลุ่มลัทธิศาสนาที่ชื่อ “ชะกิงะเกะ” ที่ถูกเขียนขึ้นมาโดยมีลัทธิโอมฉินริเกียวเป็นต้นแบบ และการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องในหนังสือรวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโดะโมะตะชิวะ มิ นะ โอะโตะรุ* โดยที่มูระกะมิจะให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ใหญ่ๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคม อย่างเช่น เหตุการณ์แผ่นดินไหวและการปล่อยแก๊สพิษซาริน มูระกะมินำตัวเองเข้าไปข้องเกี่ยวกับความรุนแรงและพยายามจะแก้ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น

³¹ 守中高明「井戸」の過去と未来（『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000）

บทที่ 3

บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง

หนังสือรวมเรื่องสั้นชุด คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ ถูกเขียนขึ้นภายใต้หัวข้อ “หลังแผ่นดินไหว” ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเมื่อมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นจะเกิดบาดแผลทางจิตใจต่างๆ ตามมามากมาย ทั้งทางตรงและทางอ้อม แก่นเรื่องของเรื่องสั้นเหล่านี้คือบาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจกระบวนการการเกิดและอาการของบาดแผลทางจิตใจเพื่อประกอบการวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจในเรื่องสั้นแต่ละเรื่อง

3.1 บาดแผลทางจิตใจ

คำจำกัดความของคำว่า “บาดแผลทางจิตใจ” (Trauma) จากพจนานุกรม Oxford ฉบับออนไลน์¹ ให้ความหมายว่า การได้รับประสบการณ์ความทุกข์หรือความเดือดร้อนอย่างลึกซึ้ง เช่น บาดแผลทางจิตใจที่ได้รับจากการตายของบุตร ประสบการณ์หลายหลากจากบาดแผลทางจิตใจจากการหย่าร้าง และ ความตกใจสุดขีดที่เกิดจากเหตุการณ์ความตึงเครียดหรือการบาดเจ็บทางกายภาพที่นำไปสู่โรคทางประสาทระยะยาว เหตุการณ์นั้นจะย้อนกลับมาและเพิ่มบาดแผลทางจิตใจเข้าไปอีก

เสาวลักษณ์ สุวรรณไมตรี อุษา ลุ่มซั่ว และซาตา ประจง กล่าวว่า บาดแผลทางจิตใจเป็นภาวะเครียดที่เกิดขึ้นหลังจากประสบกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่กระทบกระเทือนถึงความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทำให้เกิดความสูญเสียหรือการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ส่งผลให้เกิดความฝังใจในทางลบเปรียบเสมือนบาดแผลในจิตใจที่ไม่สามารถจะมองเห็นได้ แต่จะฝังลึกและเกาะกินใจไปเรื่อยๆ ทำให้เกิดอาการทางร่างกายและจิตใจ เช่น มีอาการวิตกกังวลเป็นประจำ ผื่นร้ายซ้ำซาก และจะหวงหนักถึงเหตุการณ์ซ้ำๆ เกิดภาวะซึมเศร้า บางรายอาจร้ายแรงถึงขนาดหาทางออกด้วยการฆ่าตัวตาย ถ้าไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมอาจพัฒนาเป็นความเจ็บป่วยทางจิตใจต่อไป ในบางรายอาจมีอาการของโรคนี้เป็นเวลาหลายปี²

มียะจิ นะโอะโกะ (宮地尚子) [Miyachi Naoko] ให้ความหมายของบาดแผลทางจิตใจเอาไว้ว่า การให้คำนิยามคำว่าบาดแผลทางจิตใจ (trauma) ไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ในสาขาการแพทย์และจิตแพทย์หมายถึงสภาพที่จิตใจได้รับการกระทบกระเทือนจากเรื่องในอดีตจนไม่สามารถต้านทานไหว

¹ พจนานุกรม Oxford [ออนไลน์], 7 กรกฎาคม พ.ศ.2556. แหล่งที่มา <http://oxforddictionaries.com/definition/english/trauma>

² เสาวลักษณ์ สุวรรณไมตรี, อุษา ลุ่มซั่ว และซาตา ประจง. บาดแผลทางจิตใจและการปรับสมดุล. สำนักพัฒนา

สุขภาพจิต. หน้า 111

จึงเกิดความรู้สึกกลัวและไม่สบายใจเรื่อยมาส่งผลกระทบต่อจนถึงปัจจุบัน บางรายไม่สามารถต้านทานไหวจนพูดอะไรออกมาไม่ได้ ซึ่งไม่ใช่อาการในระดับที่มีการเสียใจหรือสูญเสียความมั่นใจแบบธรรมดา แต่จะเป็นในระดับที่เมื่อได้ยินคนพูดเรื่องเกี่ยวกับบาดแผลทางจิตใจจะอยู่ ณ ที่แห่งนั้นไม่ได้หรือ บังคับให้หยุดพูดอย่างรุนแรง³

กล่าวโดยสรุปได้ว่า บาดแผลทางจิตใจ (trauma) ส่วนมากจะหมายถึง บาดแผลทางจิตใจ ภาวะกล่าวคือเป็นสภาวะเครียดหลังมีเหตุการณ์ที่รุนแรงต่อการดำเนินชีวิตมากกระทบกับจิตใจจนไม่สามารถจะเยียวยาบาดแผลทางจิตใจนั้นได้ด้วยตัวเอง จนเกิดอาการต่างๆ ขึ้นถ้าไม่สามารถเยียวยาหรือกำจัดบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้นออกไปได้ บาดแผลเหล่านั้นจะพัฒนารุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ต่อไป

ผู้ที่ได้รับบาดแผลทางจิตใจ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล⁴ ได้กล่าวไว้ว่าหลังเหตุการณ์ที่คุกคามชีวิต จิตใจเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรง ปฏิกริยาแตกต่างกันตามวัย มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ทำให้อาการของความเครียดต่อเนื่องไม่สามารถทำให้สงบลงด้วยตัวเอง จนเกิดเป็นอาการต่างๆหลายระบบ โดยส่วนมากจะมีอาการรุนแรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเกิดอาการการตกใจและหวาดกลัว (Hyperarousal) และในบางรายเหมือนเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นอีกครั้งหนึ่ง (Re-experiencing) แต่โดยส่วนมากจะมีอาการกลัวและหลีกเลี่ยง (Avoidance) ซึ่งเป็นการหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่สิ่งที่ทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ จนทำให้เกิดโรคกลัวสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Phobia) ในบางรายอาจเกิดภาวะซึมเศร้าและฆ่าตัวตายในที่สุด ถ้าอาการเหล่านี้ไม่หายภายใน 4 สัปดาห์มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรค Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD) สูง⁵

3.2 บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจของเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องประกอบด้วย 1. “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” 2. “ทัศนียภาพกับเตารีด” 3. “เริงระบำกับพระเจ้า” 4. “ประเทศไทย” 5. “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” และ 6. “พายน้าผึ้ง” ซึ่งเรื่องสั้นเหล่านี้มีแก่นเรื่องอยู่ที่บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจอย่างเห็นได้ชัด เพื่อวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจ ผู้วิจัยจะแบ่ง การวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนในแต่ละเรื่องสั้น ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของบาดแผลทางจิตใจและอาการที่เกิดขึ้นจากบาดแผลทางจิตใจ ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงการเยียวยาจิตใจของตัวละครในแต่ละเรื่องสั้น ส่วนที่ 3 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงความเป็นลัทธิทางศาสนาที่

³ 宮地尚子 『トラウマ』、岩波新書、2013、p3

⁴ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 3-5

⁵ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 3

ซ่อนอยู่ในแต่ละเรื่องสั้น การวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องมีดังต่อไปนี้

3.2.1 เรื่องสั้นเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คูมิโระ”

“ยูเอฟโอที่คูมิโระ” เป็นเรื่องสั้นที่เขียนนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความไม่เข้าใจกันในครอบครัวหนึ่งซึ่งทั้งคู่เป็นคนธรรมดาสามัญหรือที่มูระกะมิเรียกว่าเป็นคน “ฝั่งนี้” เรื่องนี้นำเสนอปัญหาระหว่างสามีชื่อโคะมุระตัวละครเอกของเรื่องกับภรรยาที่เกิดขึ้นหลังเหตุแผ่นดินไหว โคะมุระไม่เข้าใจภรรยาจนกระทั่งภรรยาหย่าร้างไป จากนั้นโคะมุระเหมือนถูกชักชวนให้เข้าสู่โลกที่เขาไม่คุ้นเคยหรือที่มูระกะมิเรียกว่าโลก “ฝั่งนั้น” และได้รับการเยียวยาจากกลุ่มคน “ฝั่งนั้น” จนทำให้เขาค่อยๆ เข้าใจความรู้สึกของภรรยา โดยเนื้อเรื่องย่อมีดังนี้

หลังเกิดแผ่นดินไหว ภรรยาเอาแต่เฝ้าดูโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดภาพเหตุการณ์แผ่นดินไหวติดต่อกันเป็นเวลา 5 วัน จากนั้นเธอทิ้งจดหมายเอาไว้ให้กับโคะมุระแล้วหายไป ภรรยาส่งเอกสารการหย่ามาจากบ้านเกิดในภายหลังเพื่อจะหย่าขาดจากโคะมุระ โคะมุระรู้สึกไม่เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โคะมุระไม่รู้จะทำอย่างไร โคะมุระลาหยุดงาน 1 สัปดาห์ และเพื่อนร่วมงานในร้านขายเครื่องเสียงที่ชื่อชะชะกิขอร้องให้นำกล้องไปมอบให้กับน้องสาวที่เมืองคูมิโระ จังหวัดฮ็อกไกโด เมื่อถึงสนามบินเมืองคูมิโระน้องสาวของชะชะกิที่ชื่อเคะอิโกะและเพื่อนสาวของเคะอิโกะที่ชื่อฉิมะโอะมาต้อนรับ ทั้งสามคนเข้าไปกินราเม็ง หลังจากนั้นก็ไปที่โรงแรม หลังจากที่เคะอิโกะขอตัวกลับก่อน โคะมุระกับฉิมะโอะมาพยายามจะมีเพศสัมพันธ์กัน แต่โคะมุระกลับทำไม่ได้ โคะมุระเริ่มสงสัยสิ่งที่อยู่ในกล้อง ฉิมะโอะมาบอกว่าสิ่งที่อยู่ในกล้องคือตัวตนของโคะมุระ คำพูดนี้ทำให้สีหน้าของโคะมุระเปลี่ยนไป ตอนนั้นเองโคะมุระรู้สึกว่าได้ยืนอยู่บนขอบเส้นของความรุนแรงอันท่วมท้น

3.2.1.1 บาดแผลทางจิตใจ – ถูกภรรยาหย่าร้าง

3.2.1.1.1 การเข้าใจไม่ตรงกัน

เรื่องสั้นเรื่องนี้เปิดขึ้นด้วยฉากการบรรยายลักษณะของภรรยาที่ใช้ชีวิตอยู่หน้าจอโทรทัศน์ เพื่อเฝ้าดูการถ่ายทอดเหตุการณ์แผ่นดินไหว เอาไว้ดังนี้

五日間のあいだ彼女は、すべての時間をテレビの前で過ごした。銀行や病院のビルが崩れ、商店街が炎に焼かれ、鉄道や高速が切断された風景を、ただ黙ってにらんでいた。ソファに深く沈み込み、唇を固く

結び、小村が話しかけても返事をしなかった。首を振ったり、うなずいたりさえしなかった。自分の声が相手の耳に届いているのかいないのか、それもわからない。 p.107

เธอใช้เวลาทั้งหมดอยู่หน้าโทรทัศน์เป็นเวลา 5 วัน เธอได้แต่นั่งจ้องมองภาพในโทรทัศน์ที่มีการพังทลายของธนาคารหรือโรงพยาบาล ย่านการค้าเกิดไฟไหม้ ทางรถไฟ ทางด่วนถูกตัดขาด เธอนั่งตัวจมลงในโซฟา ริมฝีปากเกร็งแข็ง แม้จะพูดอะไรไปก็ไม่ตอบกลับมา ไม่ทำแม้กระทั่งส่ายหน้าหรือพยักหน้า เสียงของตัวเองส่งไปถึงหูเธอหรือเปล่า ผมก็ไม่อาจทราบได้

เมื่อมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้น ความรุนแรงของแผ่นดินไหวถูกส่งเข้ามาภายในครอบครัวของโคะมุระผ่านโทรทัศน์ หรือที่ นะกะอิ ฮิซะโอะแพทย์ทางจิตเวชได้ให้คำจำกัดความว่า “televized catastrophe” หรือที่แปลว่า “การถ่ายทอดภัยพิบัติออกโทรทัศน์” โนะนะกะ จุน กล่าวว่า televized catastrophe มีความเสี่ยงที่จะสามารถถ่ายทอดบาดแผลทางจิตใจไปในผู้คนจำนวนมาก และมากมาย⁶ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการดูโทรทัศน์ของภรรยาเป็นตัวแทนผู้คนจำนวนมากที่เฝ้ารอดูข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติหน้าโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการสะท้อนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมช่วงหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวได้เป็นอย่างดี

อะกิเอะตะ มิโฮะ 「秋枝美保」 [Akieda Mihō] กล่าวเกี่ยวกับสิ่งที่ภรรยาเห็นว่า “ธนาคาร” คือสถานที่ที่มีเงินสะสมอยู่ “โรงพยาบาล” คือระบบฟื้นฟูตัวเอง “ย่านการค้า” “ทางรถไฟ” “ทางด่วน” เป็นสิ่งสำคัญในการหมุนเวียนสิ่งของ หรือจะเรียกว่าระบบสำคัญของเมืองหนึ่งมีการแลกเปลี่ยนกับด้านนอก และเมืองมีอิทธิพลต่อจิตใจของผู้อยู่อาศัย ตอนนี้นภรรยาจมอยู่ในสภาพภายในจิตใจของตัวเอง ภาพซากปรักหักพังคือสภาพของจิตใจตัวเองในการใช้ชีวิตที่ตัดขาดกับโคะมุระ อาจกล่าวได้ว่าเธอเห็นการพังทลายของสภาพจิตใจของเธอผ่านซากปรักหักพังจึงทำให้เธอหนีออกจากบ้านไป⁷

จากสิ่งที่อะกิเอะตะกล่าวพอพิจารณาได้ว่า ภรรยาเห็นสภาพของจิตใจตัวเองผ่านการมองภาพโทรทัศน์ จากการดูโทรทัศน์ทำให้ภรรยาหันกลับมาดูตัวเองจึงพบว่าการอยู่กับโคะมุระไม่มีอะไรเป็น “สิ่งที่มั่นคง” คล้ายกับแผ่นดินที่ยืนอยู่หรือบ้านเมืองที่ไม่มีความมั่นคง ซึ่งจิตใจของตัวเองก็เป็นเช่นนั้น ผลกระทบจากแผ่นดินไหวทางอ้อมส่งผ่านมาทางโทรทัศน์เข้าสู่ตัวภรรยาและมาสู่โคะมุระในที่สุด กล่าวคือ แผ่นดินไหวเป็นตัวกระตุ้นความรู้สึกในใจของภรรยาให้ปรากฏเด่นชัดขึ้น แม้ภรรยาโคะมุระไม่ได้สนใจภรรยาที่เฝ้าดูแต่โทรทัศน์เท่าที่ควร เขายังคงใช้ชีวิตตามปกติ เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ดังข้อความต่อไปนี้

⁶ 野中潤「＜悲観的な希望＞を生きる—連作短編『神の子たちはみな踊る』論」（『村上春樹と1990年代』、おうふう、2012、p.60）

⁷ 秋枝美保「村上春樹「UFOが釧路に降りる」論—「圧倒的な暴力の瀬戸際」に立つて—」、比治山大学、日本語文化研究（4）2001、p.13

彼が眠りにつくときにも彼女はまだ、深夜ニュースの画面をにらんでいた。沈黙の石壁がそのまわりに巡らされている。小村はあきらめて、声をかけることさえやめてしまった」 p.107

ตอนที่เขาจะเข้านอนกรรยายังคงนั่งจ้องดูข่าวรอบดึก เหมือนกำลังเฝ้าหิ่งห้อยแห่ง ความเงียบล้อมรอบตัวเธอไว้ โคะมูระถอดใจ เลิกส่งเสียงเรียกกรรยา

จากข้อความที่ยกมาจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากรรยาและโคะมูระมองการถ่ายทอดภาพเหตุ แผ่นดินไหวคนละแบบ ทำให้โคะมูระไม่รู้ว่าการรยากำลังรู้สึกมีความทุกข์ในการอยู่ด้วยกันเป็นสามี ภรรยา ในที่สุดโคะมูระจึงเลิกยุ่งกับกรรยาและใช้ชีวิตตามปกติ การตีความสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องสั้นเรื่องนี้ต้องการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องสัญลักษณ์ และถ้าวิเคราะห์การ ตีความด้วยศาสตร์นั้นจะพบว่า “การเข้าใจไม่ตรงกัน” คือ “การเข้าใจสัญลักษณ์ไม่ตรงกัน” โคะมูระ และกรรยาสื่อสารไม่ตรงกัน เช่นการดูโทรทัศน์ติดต่อกันเป็นเวลา 5 วันของกรรยา สำหรับกรรยาแล้ว มันเป็นการมองสภาพจิตใจของตัวเองที่อยู่กับโคะมูระ ส่วนโคะมูระกลับมองว่ากรรยานั่งดูโทรทัศน์ เฉยๆ ไม่มีอะไรเกิดขึ้น ความแตกต่างของการตีความเช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเกิดขึ้นมาจากการ ตีความระหว่างสัญลักษณ์และแก่นแท้ไม่เหมือนกันคล้ายกับแนวความคิดเรื่องสัญลักษณ์

สัญลักษณ์ (Semiotics) เป็นศาสตร์เกี่ยวกับระบบสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นในความคิดของมนุษย์ ซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัว เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้มีความหมายแทนสิ่งที่มีอยู่จริงใน บริบทหนึ่งๆ จะศึกษาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ (sign) ซึ่งหมายถึง คำพูด เครื่องหมาย รหัส สัญลักษณ์ ฯลฯ และการอ้างอิงความหมาย ตามกรอบของสังคมทั้งรู้ตัวและไม่รู้ตัว

เฟอร์ดินองด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure : 1857-1913) นักภาษาศาสตร์ชาว สวิสเซอร์แลนด์ ได้วางรากฐานวิชาที่เรียกว่า สัญลักษณ์ (semiology) ไว้ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยเริ่มจากการนำภาษาศาสตร์ (linguistics) มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาบทบาทของสัญลักษณ์ที่มีต่อ สังคม⁸ โดยแบ่งสัญลักษณ์ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ

1. สัญลักษณ์ (Signifier)⁹ คือสิ่งที่เราสามารถรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การใช้ตามอง รูปภาพ ตัวอักษร ท่าทางต่างๆ หรือการได้ยินคำพูดที่เปล่งออกมาเป็นเสียง
2. สัญลักษณ์ (Signified)¹⁰ หมายถึง ความหมาย หรือความคิด คำนิยามที่เกิดขึ้นในจิตใจของผู้ ได้รับสาร

⁸ จาก บทความ Semiotics and Visual Representation โดย อาจารย์ ดร. Brian Anthony Curtin แปลและ ขยายความโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกกิง พัฒโนภาส วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 01-2551 Vol. 1 หน้า 37

⁹ หรือเรียกได้ว่า รูปสัญลักษณ์

¹⁰ หรือเรียกได้ว่า ความหมายสัญลักษณ์

โซซูร์ นิยาม สัญญะ (sign) ว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสองปัจจัย ได้แก่ สัญญาณ หรือ the signifier คือสิ่งที่มีความหมายหรือก่อให้เกิดความหมาย กับ สัญญัตติ หรือ the signified คือตัวความหมาย ประเด็นสำคัญของโซซูร์คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง สัญญาณ กับ สัญญัตติ มีลักษณะ สะเปะสะปะ (arbitrary) ตัวอย่างเช่น ในภาษาพูด สัญญาณ “แดง” ไม่ได้มีความแดงอยู่ในคำ และเป็นที่น่าสังเกตว่า คำที่ใช้พูด/เขียนถึงสิ่งเดียวกันในภาษา (ของชาติต่างๆ) ปรากฏเป็นคำต่างกันมากมาย ประเด็นที่โซซูร์เน้นคือ สิ่งใดๆ ก็ตามย่อมไม่เกิดขึ้นก่อนชื่อของมันเอง สิ่งใดๆ ย่อมไม่สามารถกำหนดชื่อของตัวเอง เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว ชื่อหนึ่งๆ ย่อมหมายถึง สิ่งเดียวกันในทุกๆ ภาษา ตัวอย่างเช่น ในภาษาเอสกิมมีคำจำนวนมากสำหรับ เรียก snow ซึ่งมีอยู่เพียงคำเดียวในภาษาอังกฤษ¹¹

นักปรัชญาชาวอเมริกันชื่อ ชาร์ลส แซนเดอร์ส เพียร์ซ (Charles Sanders Peirce : 1839–1914) ได้นำเอาแนวความคิดของโซซูร์มาต่อ ยอดให้มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เพียร์ซแบ่งประเภทของสัญญะ (sign) ตามความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันทางตรรกะเอาไว้ 3 ประเภทคือ

1. สัญญรูป (icon) เป็นรูปเหมือนที่สามารถเข้าใจได้โดยการมองด้วยตา เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณ (signifier) กับสัญญัตติ (signified) ที่มีความคล้ายกันกับสิ่งที่บ่งบอกถึง เช่น รูปถ่าย ภาพเหมือน แผนภาพ ภาพจำลอง เป็นต้น

2. ดรรชนี (index) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณกับสัญญัตติที่เกี่ยวข้องกันด้วยเหตุผลที่บ่งชี้ถึงบางสิ่งที่เราไม่สามารถมองเห็นสิ่งนั้นได้ในขณะนั้น เมื่อเห็นรูปปลุกศร เราไม่ได้หมายความว่า เป็นรูปปลุกศร แต่หมายความว่าทิศทางที่ลูกศรนั้นชี้ไป

3. สัญญลักษณ์ (symbol) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณกับสัญญัตติ ไม่มีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่บ่งชี้ ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้สัญญาณเพื่อทำความเข้าใจ หรือเป็นจารีตที่สังคมยอมรับ อย่างเช่น ตราสัญลักษณ์เครื่องหมายววกสีแดงบนพื้นขาว หมายถึง ตราสัญลักษณ์ที่แทนสภากาชาด

อะกิเอะตะ มิโอะ ได้อ้างถึงข้อความในหนังสือ *เกินตะอิเก็งโงะรง* 『現代言語論』 ของ ทะชิกะวะ เคนจิ 「立川健二」 [Tachikawa Kenji] ที่พูดถึงปัญหาการแบ่งแยกของสัญญะกับแก่นแท้เอาไว้ดังนี้ มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ให้ “ความหมาย” กับทุกเหตุการณ์และทำสิ่งนั้นให้เป็นสัญญะ “สิ่งที่เราเรียกว่าโลกก็เป็นเพียงระบบสัญญะ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่มั่นคงแข็งแกร่งมีอยู่ตลอดไป เมื่อมนุษย์ได้รับแรงกระทบบางอย่างอย่างกะทันหันไม่ทันได้ตั้งตัว จะสูญเสียการรับรู้ว่าสัญญะคือสัญญะในชีวิตประจำวันไป บางทีจะตกอยู่ภายใต้โลกแห่งการไร้ความหมายที่ไม่น่ายินดีนัก” กล่าวคือ การแยก

¹¹ จาก บทความ Semiotics and Visual Representation โดย อาจารย์ ดร. Brian Anthony Curtin แปล และขยายความโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เถกิง พัฒโนภาษ วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 01-2551 Vol. 1 หน้า 37หน้า 39

ห่างกันระหว่างสัญญาะกับแก่นแท้เป็นการแยกสลายและก่อตัวขึ้นซ้ำไปมาในระบบ อาจกล่าวได้ว่าเรื่องราวภายในตัวของโคะมุระเริ่มแยกสลายตัวออกแล้ว¹²

จะเห็นได้ว่าการไม่เข้าใจกันของโคะมุระมีต้นกำเนิดมาจากการแยกกันระหว่างสัญญาะกับแก่นแท้ จากข้อความที่ยกมาระบุว่า เมื่อมนุษย์ได้รับแรงกระทบบางอย่างอย่างกะทันหันไม่ทันได้ตั้งตัว จะสูญเสียการรับรู้ที่สัญญาะคือสัญญาะในชีวิตประจำวันไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “แรงกระทบ” ที่กล่าวถึงคือ “ความรุนแรง” จากเหตุแผ่นดินไหวที่เข้ามากระทบจิตใจของผู้คนทั้งหลาย จนทำให้การรับรู้สัญญาะในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ดังเช่น ภรรยารับรู้ภาพบ้านเรือนพังทลายเป็นภาพของจิตใจตัวเองที่พังทลาย และโคะมุระที่น่าจะรับรู้ได้ว่า การดูโทรทัศน์ติดต่อกันของภรรยาโดยแทบไม่เปลี่ยนอิริยาบถเป็นเรื่องผิดปกติ แต่เขากลับไม่สนใจ ไม่รู้สึกอะไรเป็นพิเศษ

ถ้านำการดูโทรทัศน์มาวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีสัญญาศาสตร์อาจพอพิจารณาได้ว่า การดูโทรทัศน์โดยปกติแล้วเป็นการชมเพื่อความบันเทิง หรือได้รับความรู้จากภาพและเสียงจากจอภาพ ซึ่งโดยปกติแล้ว สัญญาะกับ กับสัญญาะ (แก่นแท้) จะมีความสัมพันธ์ในเชิงตรรกศาสตร์แบบ สัญญาะรูป (icon) คือ มองด้วยตาเปล่าก็รู้ว่ากำลังดูโทรทัศน์ ไม่มีอะไรนอกเหนือไปจากนั้น

แต่เนื่องจากการได้รับผลกระทบบางอย่างจากแผ่นดินไหวทำให้การการดูโทรทัศน์ซึ่งถือว่าเป็นสัญญาะอย่างหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ การดูโทรทัศน์ของภรรยาไม่ได้หมายถึงการดูโทรทัศน์ แต่เป็นการดูภาพจิตใจของตัวเอง และพบว่าจิตใจของตัวเองพังเหมือนภาพในโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการตีความสัญญาะในแบบ ดรรชนี (index) ส่วนโคะมุระได้รับผลกระทบแผ่นดินไหวทางอ้อมเช่นกัน ซึ่งการแยกกันของสัญญาะจะปรากฏภายหลัง แต่สำหรับโคะมุระแล้วการตีความดูโทรทัศน์ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง โคะมุระตีความการดูโทรทัศน์เป็นแบบ สัญญาะรูป (icon) ซึ่งแตกต่างกับภรรยาที่เป็นแบบ ดรรชนี (index) ทำให้สามีภรรยาทั้งคู่เข้าใจไม่ตรงกันจึงเกิดเป็นปัญหาการหย่าร้างและสร้างบาดแผลทางจิตใจให้กับทั้งคู่

3.2.1.1.2 ความสัมพันธ์แบบแม่-ลูกชาย

สาเหตุของการหย่าร้างอีกประการหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์คล้ายแม่กับลูกชายในความสัมพันธ์ระหว่างภรรยาและโคะมุระ ความรุนแรงที่เกิดจากแผ่นดินไหวเป็นแค่ตัวกระตุ้นรอยบาดแผลทางจิตใจเก่าที่ภรรยามีอยู่เท่านั้น บาดแผลทางจิตใจเก่าคือการที่โคะมุระไม่สนใจภรรยาเท่าที่ควร ไม่ให้ในสิ่งที่โคะมุระสมควรจะให้ในฐานะสามี ซึ่งจะเห็นได้จากจดหมายลาที่ภรรยาของโคะมุระทิ้งเอาไว้ก่อนออกจากบ้านได้อย่างชัดเจน เอาไว้ดังนี้

¹² 秋枝美保 「村上春樹「UFO が釧路に降りる」論—「圧倒的な暴力の瀬戸際」に立つて—」、比治山大学、日本語文化研究 (4) 2001, p.15 อ้างถึงใน 立川健二『現代言語論』、1990

問題は、あなたが私に何も与えてくれないことです、と妻は書いていた。もっとはっきり言えば、あなたの中に私に与えるべきものが何ひとつもないことです。あなたは優しく親切でハンサムだけれど、あなたとの生活は、空気のかたまりと一緒に暮らしているみたいでした。でもそれはもちろんあなた一人の責任ではありません。あなたを好きになる女性はたくさんいると思います。電話もかけてこないでください。残っている私の荷物はぜんぶ処分してください。 p.109

ปัญหาคุณไม่เคยให้อะไรฉันเลยสักอย่าง ภรรยาเขียนไว้ดังนี้ ถ้าจะพูดให้ชัดเจนหมายความว่าข้างในตัวคุณไม่มีอะไรที่ควรจะให้กับฉันได้เลยสักนิด คุณเป็นคนหล่อจิตใจดี แต่ว่าการใช้ชีวิตอยู่กับคุณเหมือนกับใช้ชีวิตอยู่กับก้อนอากาศ แนนอนอยู่แล้วว่ามันไม่ใช่ความผิดของคุณคนเดียว ฉันคิดว่ามีผู้หญิงที่ชอบคุณอยู่หลายคน และไม่ต้องโทรศัพท์หาฉันด้วย ช่วยทิ้งของของฉันที่เหลือให้หมดด้วย

ข้อความในจดหมายเป็นการตัดพ้อของภรรยาว่าโคะมูระไม่ให้สิ่งที่ภรรยาสมควรจะได้รับ และยังระบุอีกว่าการอยู่กับโคะมูระเหมือนกับการอยู่กับ “ก้อนอากาศ” (空気のかたまり) คือ มีดีแต่รูปลักษณะภายนอก กล่าวคือ โคะมูระมีดีแต่เปลือกแต่ด้านในกลับมีแต่ก้อนอากาศ ไม่มีตัวตนที่สมกับเป็นสามีที่คอยดูแลเป็นห่วงกัน

ทั้งที่ภรรยารู้สึกว่างเปล่าเหมือนโคะมูระไม่มีตัวตน ในทางกลับกันโคะมูระกลับรู้สึกสบายตัวเหมือนได้รับการโอบอุ้ม ปกป้องอยู่ตลอดเวลา ดังข้อความต่อไปนี้

しかし小村は—その理由は本人にも正確にはわからないのだが—ひとつ屋根の下に妻と二人でいると、肩の力が抜けてのびやかな心持ちになることができた。夜には安らかな眠りを楽しむことができた。以前のように奇妙な夢に眠りを乱されることもなくなった。勃起は固く、セックスは親密だった。死や性病や宇宙の広さについて案じることもなくなった。 p.108

แต่ว่าตัวของโคะมูระเองก็ไม่เข้าใจเหตุผลที่แท้จริง เมื่ออยู่ร่วมชายคากับภรรยาเพียงสองคน รู้สึกว่าไหล่ทั้งตัวผ่อนคลายเบาสบาย ตอนกลางคืนก็นอนหลับได้อย่างสงบสำราญ ฝันที่เคยก่อวนการนอนหายไป ส่วนนั้นแข็งตัวได้ตีการร่วมเพศเป็นไปได้อย่างแนบแน่น ไม่ต้องกังวลกับความตาย กามโรค หรือความกว้างของจักรวาล

โคะมูระได้รับ “ความอุ่นใจ” แต่ภรรยาไม่ได้รับอะไรเป็นสิ่งตอบแทน จากข้อความที่ยกมาจะเห็นได้ชัดว่าทั้งสองคนรู้สึกตรงข้ามกัน ภรรยาทำหน้าที่ของภรรยาได้เป็นอย่างดี แต่สามีไม่ได้ทำหน้าที่ของสามี เช่น คุ้มครอบปกป้องให้ภรรยาอุ่นใจ และคอยดูแลทุกข์สุข สิ่งนี้เหมือนกลายเป็น

สัญญาณบอกเหตุของการล่มสลายของครอบครัว ความสัมพันธ์ในรูปแบบที่มีภรรยาเป็นผู้ให้ฝ่ายเดียว สามีเป็นผู้รับฝ่ายเดียวแบบไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี

อิชิบะชิ ยะซุชิ 「石橋泰」 [Ishibashi Yasushi] กล่าวเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้ของทั้งสองคนว่าเป็นแบบแม่กับลูกชายคล้ายเรื่องอุระมิมะทะโรในหนังสือ “ฟูโดกิ” ดังนี้ ความสัมพันธ์ของโคะมุระกับภรรยาเป็นแบบ “แม่-ลูกชาย” คล้ายกับตำนานเรื่องอุระมิมะทะโรในสมัยต้น¹³

ตามข้อความในหนังสือ *มุกะชิบันะชิ โตะ นิฮงจิน โนะ โคะโคะโระ* 『昔話と日本人の心』 [Mukashibanashi to nihonjin no kokoro] (1982) ของคะวะอิ ฮะยะโอะ ที่กล่าวถึงเรื่องราวของอุระมิมะทะโรในสมัยก่อนว่าเต่าได้แปลงกายเป็นหญิงสาวรูปโฉมงดงามและขออุระมิมะทะโรแต่งงานอย่างกะทันหัน แต่ว่าภายหลังเรื่องการแต่งงานได้หายไปจากเนื้อเรื่อง อีกทั้งตัวละครอุระมิมะทะโรถูกเขียนขึ้นโดยมี เด็กตลอดกาล (Puer aeternus)¹⁴ เป็นต้นแบบ และเต่าที่ปรากฏตัวขึ้นหมายเหมือนเป็นตัวแทนของพระมหารดา (great mother)¹⁵ ในหลายอารยธรรม เช่น จีน อเมริกา อินเดีย เต่าเป็นเหมือนตัวแทนของพระมหารดา เพราะมีความเชื่อว่าเป็นพื้นฐานของโลก และเด็กตลอดกาลในตำนานนั้นยังเป็นทั้งบุตรและคนรักของพระมหารดาอีกด้วย¹⁶

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับอิชิบะชิ ยะซุชิ และคะวะอิ ฮะยะโอะ ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภรรยา กับโคะมุระคล้ายความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกชาย อีกทั้งในเรื่องนี้มีการนำร่องไปในที่แห่งหนึ่งเหมือนเรื่องอุระมิมะทะโรที่มีกล่องที่ห้ามเปิดเมื่อกลับสู่โลกมนุษย์ จากข้อความในเรื่องสั้นทำให้ทราบได้ว่า โคะมุระมีลักษณะคล้ายกับเด็กตลอดกาลดังกล่าวมา โคะมุระเป็นคนรูปร่างหน้าตาดี และมีจิตใจดี เป็นที่ถูกตาต้องใจผู้หญิง ตามที่ภรรยาได้เขียนไว้ในจดหมายตัดพ้อ และยังมีคำบรรยายสภาพการแต่งตัวของโคะมุระเอาไว้ว่า เขาเป็นคนตัวสูง แต่งตัวดี และเพื่อนร่วมงานของโคะมุระยังพูดถึงความแตกต่างกันระหว่างรูปลักษณ์ของโคะมุระและภรรยาเอาไว้ว่า

小村が端正でさわやかな顔立ちであったのに比べて、妻の容貌はまったく十人並みだったからだ。容貌だけではなく、性格もとくに魅力的とはいえなかった。口数は少なく、いつも不機嫌そうな顔をしていた。小柄で、腕が太く、いかにも鈍重そうにみえた。 p.108

¹³ 石橋泰 「村上春樹『神の子どもたちはみな踊る』について—心理学的観点から—」 山梨英和大学紀要、山梨大学、2004、p.6

¹⁴ การเรียกเทพในตำนานกรีก-โรมัน ซึ่งเป็นบุตรของพระเจ้าเป็นชายหนุ่มรูปงามที่มีความอ่อนเยาว์ตลอดกาล

¹⁵ เทพที่เป็นตัวแทนของความเป็นแม่ ซึ่งเป็นตัวแทนของความเจริญงอกงาม, การสร้าง และผืนดิน

¹⁶ 石橋泰 「村上春樹『神の子どもたちはみな踊る』について—心理学的観点から—」 山梨英和大学紀要、山梨大学、2004、p.6

โคะมุระมีใบหน้าคมสันเปล่งปลั่ง แต่รูปโฉมของภรรยากลับแสนธรรมดา ไม่
เฉพาะแค่รูปโฉม นิสัยของเธอก็ไม่เรียกได้ว่ามีเสน่ห์ พูดน้อยและชอบทำหน้าบึ้ง
ตลอดเวลา ซ้ำร้ายยังตัวเล็ก แขนใหญ่ ดูท่าทางอึดอาดอีกด้วย

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่า การบรรยายลักษณะภายนอกของภรรยาเป็น
ลักษณะของคนอ้วนเตี้ย และดูที่มๆ อึดอาดเหมือนกับเต่าดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมี
ความเห็นว่าการเขียนบรรยายลักษณะของบุคคลทั้ง 2 คล้ายกับในเรื่องอุระฉิมะทะโร กล่าวคือ
โคะมุระคล้ายกับอุระฉิมะทะโร และภรรยาคล้ายกับเต่าที่เหมือนเป็นตัวแทนของพระมหาราชดาที่
เป็นเหมือนแม่และภรรยาที่คอยโอบอุ้ม ปกป้องอุระฉิมะทะโรราวกับว่าเป็นลูกชาย

คะวะอิ ฮะยะโอะ 「河合隼雄」 [Kawai Hayao] กล่าวเกี่ยวกับความเป็นแม่ทางจิตวิทยา
เอาไว้ดังนี้ ภายในเบื้องลึกของจิตใต้สำนึกของมนุษย์อย่างพวกเรามีภาพของสิ่งเป็นมารดาที่คอยให้
ความเมตตากับความปลอดภัยมั่นคงอยู่เหนือภาพของมารดาของตน ภาพเหล่านั้นถูกฉายออกมา
ภายนอก ดังเช่นรูปปั้นต่างๆ ที่แต่ละชนเผ่านับถือบูชาในฐานะที่เป็นเทพหญิงในตำนานเทพ กุสตาฟ
จุง (Carl G. Jung) ให้ความสำคัญกับสิ่งนั้นในฐานะที่เป็นรูปแบบรวมของมนุษยชาติ เขามีความคิดว่า
ต้นแบบของสิ่งที่เป็นแม่เหล่านั้นอยู่ภายในจิตใต้สำนึกของมนุษย์¹⁷

คาร์ล กุสตาฟ จุง เน้นย้ำว่าในจิตใจของมนุษย์มีส่วนที่เรียกว่าจิตใต้สำนึกสากล (普遍的無意識) ซึ่งเป็นส่วนที่บรรจุสัญชาตญาณร่วมกันของมนุษย์เอาไว้ ภายในนั้นมีความเป็นแม่ที่เรียกว่า
“พระมหาราชดา” (太母) หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Great mother บรรจุอยู่ด้วย สิ่งนี้มีความ
สำคัญต่อจิตใจของมนุษย์มาช้านาน ในสมัยโบราณโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนเผ่าที่ทำเกษตรกรรม
เป็นหลัก พื้นดินที่ให้กำเนิดต้นพืชเพื่อทำการเพาะปลูก และเมื่อแห้งเหี่ยวตายไปก็อยู่บนพื้นดินเช่นกัน
เมื่อถึงฤดูใบไม้ผลิต้นไม้นั้นจะถือกำเนิดขึ้นใหม่ ดังนั้นทำให้ผู้คนบูชาพระแม่ธรณีในฐานะเป็น
ผู้ให้กำเนิดพืชเหล่านั้น เช่นเดียวกับในประเทศญี่ปุ่นที่มีการชุดค้นพบตุ๊กตาที่ปั้นด้วยดิน ซึ่งเป็นรูปปั้น
ของพระแม่ธรณี บนรูปปั้นมักจะมีลายน้ำวนปรากฏอยู่ ลายน้ำวนนั้นแสดงให้เห็นถึง “การตุกกลิ้ง”
ของพระแม่ธรณี¹⁸ กล่าวคือ พระแม่ธรณีมีพลังในการให้กำเนิดสูง และยังมีพลังในการตุกกลิ้งสูงด้วย
เช่นกัน ซึ่งตรงกับสภาพจิตใจของโคะมุระเวลาที่อยู่กับภรรยาที่โคะมุระรู้สึกผ่อนคลายและวางใจมาก
จนเกินไปโดยไม่ระวัง “ความรุนแรง” จากภายนอกที่เข้ามาทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
โคะมุระรู้สึกอุ่นใจ วางใจ จนเกินไปโดยไม่ระวังภัยจากภายนอกครอบครัวในลักษณะเช่นนี้เหมือนกับ
ได้รับการโอบอุ้ม ปกป้องจากภรรยา ในอีกนัยหนึ่งคือโคะมุระเข้าไปอยู่ในโลกของภรรยาอย่างเต็มตัว
และถูกภรรยา “ตุกกลิ้ง” เข้าไปจนหมดทำให้เป็นหนึ่งเดียวกับภรรยา คล้ายกับความเป็นแม่ในทาง
จิตวิทยา โคะมุระจึงมีความอุ่นใจเหมือนเด็กที่ถูกโอบอุ้ม ได้รับการปกป้องทางจิตใจอย่างสมบูรณ์แบบ

17 河合隼雄『無意識の構造』、中公新書、1997、p.72

18 同上、p.70

คะวะอิ ฮะยะโอะ อธิบายการเยียวยาจิตใจโดยความเป็นแม่ว่าพื้นฐานของสิ่งที่เป็นแม่จะโอบอุ้มทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้เป็นหนึ่งเดียวกับตัว เมื่อมีการให้กำเนิดและเลี้ยงดูเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้ว จะมีความรู้สึกอยากให้ลูกที่แบ่งแยกออกมาเป็นส่วนเดียวของตัวเองอยู่ แต่ต้องทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงพัฒนาร่วมไปด้วย กล่าวคือ ความเป็นแม่ของมนุษย์จะช่วยเยียวยาบาดแผลทางจิตใจของมนุษย์ หรือจะช่วยส่งเสริมให้คนคนหนึ่งทำงานให้ได้ผลงานที่ดีขึ้น เนื่องจากมีพลังในการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ความจริงแล้วพวกเราทราบดีว่าความเป็นแม่ในลักษณะนั้นมีส่วนสำคัญมากในการเยียวยาจิตใจ¹⁹

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่าในผลงานเรื่องนี้ มุระกะมิสร้างตัวละครโคะมุระเป็นชายรูปโฉมงามคล้ายกับอุระมิมะทาโร และสร้างตัวละครภรรยาออกมาในรูปแบบอ้วนเตี้ย เชื่องช้าคล้ายกับเต่าที่แปลงร่างเป็นหญิงสาวสวยในเรื่องอุระมิมะทาโร ทั้งคู่ก็ได้แต่งงานกันตามเรื่องราวอุระมิมะทาโรในยุคแรกๆ ดังนั้นโคะมุระที่เคยถูกภรรยาโอบอุ้ม เยียวยาจิตใจ ทำให้เขาทำงานและใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อภรรยาขอหย่า ทำให้โคะมุระเกิดความ “ว่างเปล่า” ในจิตใจเพราะไร้ที่พึ่งพิง เขาเริ่มรู้สึกอ้างว้างโดดเดี่ยว รู้สึกสับสนเพราะไม่รู้เหตุผลแท้จริงว่าทำไมภรรยาถึงขอหย่า เนื่องจากการตีความหมายการดูโทรทัศน์โดยชุดตรวจที่ไม่เหมือนกัน โคะมุระเหมือนหลงทางไม่รู้ว่าทำอะไรต่อไปคล้ายเด็กชายขาดแม่ที่คอยโอบอุ้มดูแล บาดแผลทางจิตใจของโคะมุระ คือ การถูกภรรยาทิ้งเพราะไม่เข้าใจความรู้สึกของภรรยาจนทำให้เกิดความว่างเปล่าในจิตใจ โดยที่เขาไม่รู้เหตุผลแท้จริงที่ทำให้ครอบครัวหนึ่งต้องล่มสลายจากสาเหตุที่เข้าใจไม่ตรงกัน และความสัมพันธ์แบบแม่-ลูกชายที่ไม่เท่าเทียมตามที่ได้กล่าวมา

3.2.1.2 การเยียวยาจิตใจ – การเยียวยาจิตใจด้วยเพศสัมพันธ์

หลังจากหย่ากับภรรยา โคะมุระกลางานเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เขาเดินทางไปเมืองคุมิโระเมืองหนึ่งของจังหวัดฮ็อกไกโด²⁰ ด้วยคำขอร้องของชะชะกิเพื่อนร่วมงาน ชะชะกิขอร้องให้นำกล่องไปมอบกับเคะอิโกะผู้เป็นน้องสาว กล่องมีขนาดไม่ใหญ่มาก น้ำหนักเบา เขย่าแล้วไม่มีเสียง ไม่ใช่ของอันตราย ไม่ใช่ของที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพียงไปมอบกับน้องสาวเท่านั้นชะชะกิจะออกค่าเครื่องบินและค่าที่พักให้ทั้งหมด โคะมุระตัดสินใจออกเดินทางมาทั้งที่ไม่เข้าใจว่าเหตุแผ่นดินไหวมีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อภรรยาอย่างไร ดังข้อความต่อไปนี้

新聞は相変わらず地震の記事で埋まっていた。彼は座席に座り、朝刊を隅から隅まで読んだ。死亡者数はいまだに増え続けていた。水と電

¹⁹ 同上、p.73

²⁰ การหย่าร้างกับภรรยาและหนีไปฮ็อกไกโดเป็นเหมือนมาตรฐานอะไรบางอย่างของมุระกะมิ ตัวละคร “ผม” ในเรื่อง *แกะรอยแกะดาว* หลังจากที่เขาเลิกกับแฟนสาวที่คบกันในเรื่อง *เรียงระบำแดนสนธยา* เขาก็ไปที่ฮ็อกไกโดอีกครั้ง ความจริงแล้วก่อนที่จะเขียนเรื่อง *แกะรอยแกะดาว* มุระกะมิเดินทางไปเก็บข้อมูลที่ฮ็อกไกโด

気は多くの地域でとまったままで、人々は住む家を失っていた。悲惨な事実が次に明らかになった。しかし小村の目には、それらのディテイルは妙に平板で、奥行きを持たないものに映った。すべての驚きは遠く単調だった。いくらかでもまともに考えられるのは、どんどん自分から遠さがっていく妻のことだけだ。 P.112-123

หนังสือพิมพ์เต็มไปด้วยข่าวแผ่นดินไหวเช่นเคย เขานั่งลงบนที่นั่งแล้วอ่านหนังสือฉบับเช้าทุกชอกทุกมุม ยอดผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีน้ำและไฟฟ้าในหลายพื้นที่ ผู้คนไม่มีบ้านอยู่อาศัย ข้อเท็จจริงที่โหดร้ายค่อยๆ ถูกเปิดเผยขึ้น รายละเอียดเหล่านั้นที่สะท้อนเข้าดวงตาของโคะมูระเหมือนกับเป็นเรื่องธรรมดาอย่างน่าแปลก ไม่มีอะไรอยู่เบื้องลึกมากไปกว่านั้น ความตื่นตระหนกทั้งปวงจืดจางไปจนไกลโพ้น แม้ว่าจะคิดอะไรก็มีแต่เรื่องของภรรยาที่กำลังห่างไกลตัวเองไปเท่านั้น

ฉากนี้เหมือนเป็นการย้ำให้ผู้อ่านรู้ว่าโคะมูระรู้สึกว้าวุ่นกับเหตุแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นเป็นแค่เรื่องธรรมดา ไม่ได้คิดถึงปัญหาอย่างลึกซึ้ง จึงทำให้เขาไม่เข้าใจความรู้สึกของภรรยา เขาไม่รู้ว่าแผ่นดินไหวเป็นสาเหตุทางอ้อมของการหย่าร้าง โคะมูระเพียงรู้สึกว่างเปล่าขาดที่พึ่งทางใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการชะงักเกี่ยวกับภรรยาของโคะมูระที่เป็นเพื่อนร่วมงานกัน เพราะว่าทั้งคู่มีความสนิทสนมกันอยู่ ชะงักที่ว่าตอนนี้เป็น “จุดเปลี่ยน” ของชีวิตโคะมูระ และจิตใจของโคะมูระก็กำลังล่องลอยว่างเปล่า ไร้ที่ยึดเหนี่ยว ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการชะงักให้โคะมูระมาที่เมืองฮ็อกไกโดเพื่อทำความเข้าใจตัวเองและภรรยา และผู้วิจัยมีข้อสงสัยว่าเพราะเหตุใดชะงักเพื่อนร่วมงานของโคะมูระให้โคะมูระนำกล่องมายังเมืองคุมิโระ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการสอนให้โคะมูระได้รู้จักตัวเองมากยิ่งขึ้น ได้รู้จักกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีกล่องเป็นตัวกลางในการทำความเข้าใจสิ่งสำคัญ กล่าวคือ ชะงักต้องการโคะมูระเรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการนำกล่องเดินทางไปยังเมืองคุมิโระ อันหนาวเหน็บ

ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายว่าคำว่า “กล่อง” เอาไว้ว่า “ภาชนะใส่สิ่งของรูปกลมหรือเหลี่ยมมีฝาปิด สิ่งที่ทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดเล็กมีลิ้นชักเข้าออกได้”²¹ไม่ว่าจะเป็นกล่องลักษณะใดจะเป็นภาชนะใช้ใส่ของที่ปิดทุกด้านไม่สามารถรู้ได้ว่าของด้านในเป็นอะไร จะมีหรือไม่มี หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือ ภายในกล่องลึกลับแล้วแต่เป็นปริศนา และเป็นสิ่งที่ไม่มีใครรับรู้ได้ถ้าไม่เปิดกล่อง ตัวของโคะมูระในตอนนี้นี้คล้ายกับกล่อง ตามที่ภรรยาของเขาบอกว่าตัวเขาเป็นแค่ก้อนอากาศ โคะมูระเป็นคนเก่ง หน้าตาดี มีผู้หญิงนิยมชมชอบมากมาย แต่ด้านในกลับว่างเปล่าเหมือนอากาศ ดังที่ภรรยาเขียนไว้ในจดหมายลាក់ก่อนออกจากบ้าน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคุณลักษณะเด่นของโคะมูระเหมือนกับกล่อง ซึ่งมีแต่ภายนอกข้างในกลับไม่มีอะไร ตามคำกล่าวตัดพ้อของภรรยาในจดหมาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคุณลักษณะเด่นของกล่องเช่นนี้

²¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน [ออนไลน์], 3 ตุลาคม พ.ศ.2556. แหล่งที่มา <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>

มาเป็นสัญลักษณ์ในการอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เขาต้องการจะนำเสนอ คล้ายแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่อง สัญลักษณ์ศาสตร์

ถ้านำแนวคิดเรื่องของสัญลักษณ์ศาสตร์มาเปรียบเทียบกับสิ่งที่มูระกะมิเขียนอาจพิจารณาได้ว่า “กล่อง” มีลักษณะคล้ายสัญลักษณ์ กล่าวคือเมื่อเราเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยรูปลักษณ์ภายนอก สิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งกล่องทำหน้าที่แทนรูปลักษณ์ภายนอกของทุกสิ่ง สิ่งที่เห็นตามสภาพความเป็นจริง ภายนอกคือสัญลักษณ์ (signifier) ส่วนสิ่งที่ เป็นแก่นแท้ หรือเนื้อแท้ที่อยู่ภายในตัวสัญลักษณ์ที่เรียกว่า สัญลักษณ์ (signified) คือสิ่งที่อยู่ภายในกล่อง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนำกล่องมาที่คุมิโระคือการเรียนรู้ความรู้สึกของภรรยา โคะมูระ เริ่มทำความเข้าใจสาเหตุการหย่าร้างของภรรยา ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากฉากการดื่มกาแฟในร้านกาแฟ ฉากนี้เคะอิโกะยืนยันว่าเธอได้ยินจากชะชะกิผู้เป็นพี่ชายของเธอและเป็นเพื่อนร่วมงานของ โคะมูระว่าภรรยาของโคะมูระเพิ่งเสียชีวิต แต่โคะมูระยืนยันว่าเท่าที่รู้ภรรยายังมีชีวิตอยู่ดี ซึ่งทำให้เคะอิโกะแปลกใจเพราะเธอแน่ใจว่าตัวเองไม่น่าฟังมาผิด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อีกนัยหนึ่งของการหย่าร้าง คือ การตายจากกันไป สิ่งที่ฉากต้องการสื่อคือ การทำให้โคะมูระรับรู้จากเล็กก้นกับภรรยาในครั้งนี้ เหมือนกับภรรยาได้จากโคะมูระไปแล้วอย่างไม่มีวันกลับมาหาเขาอีก

「奥さんがつい最近亡くなられたと、兄に聞いたんですが」と佐々木ケイコは神妙な顔をしていった。

「いや、死んだわけじゃないんです」と小村は少し間を置いてから訂正した。

「でも兄は一昨日の電話ではっきりとそう言ってました。小村さんは奥さんを亡くしたばかりなんだって」

「いや、離婚しただけです。ぼくの知る限りでは元気に生きています」

「変だわ。そんな大事なことを聞き間違えるはずはないんだけど」

p.113-114

“ฉันได้ยินจากพี่ชายว่าภรรยาของคุณเพิ่งเสียชีวิตหรือคะ” ชะชะกิ เคะอิโกะถามหน้าชื่อ

“เปล่าครับ ไม่ได้เสียชีวิต” โคะมูระพูดแก้ หลังจากเว้นระยะหนึ่งชั่วคราว

“แต่เมื่อวานก่อนพี่ชายบอกทางโทรศัพท์ที่ไว้แบบนี้คะ บอกว่าภรรยาของคุณ โคะมูระเพิ่งเสียชีวิต”

“เปล่าครับ แคหย่าร้างกันเท่านั้น เท่าที่ผมรู้เธอยังอยู่ดีอยู่”

“แปลกอยู่นะคะ เรื่องแบบนี้ฉันไม่น่าฟังผิดมา”

ชะชะกิตีความการหย่าร้างคล้ายกับความตาย จึงบอกกับน้องสาวตัวเองว่าภรรยาของ โคะมูระได้เสียชีวิตไปแล้ว ถ้าคิดว่าการหย่าร้างเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งคือการไปจดทะเบียนหย่ากัน ซึ่งเป็นความหมายของสัญลักษณ์ในแบบ สัญลักษณ์ (icon) ที่หมายถึงการแยกกันอยู่ไม่ได้เป็นครอบครัว

เดียวกันในแบบสามภรรยา การมองเห็นตามนั้น ตามทฤษฎีของโซซุร์กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง สัญญาณ กับ สัญญัตถ์ มีลักษณะสะเปะสะปะ (arbitrary) ผู้วิจัยพิจารณาว่าน่าจะหมายถึงการให้ความหมายกับสัญญาณของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ตรงนี้โคะมูระได้เรียนรู้ว่าการหย่าขาดกับภรรยา ในความหมายหนึ่ง คือ การตายจากตัวเองไป ตามการตีความแบบตรรกะ (index) ที่ต้องใช้ความรู้สึกนึกคิดในการตีความ

หลังจากโคะมูระฟังเรื่องที่เคะอิโกะพูด เขาก็ใส่น้ำตาลในกาแฟแล้วดื่ม พบว่ากาแฟนั้นจืด ไม่มีรสชาติ ซึ่งกาแฟนั้นเป็น “สัญญะ” ไม่ใช่ “แก่นแท้” ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อความนี้เป็นส่วนสำคัญของเรื่องสั้นเรื่องนี้ที่ต้องการนำเสนอปัญหาระหว่างการตีความระหว่างตัวสัญญะและแก่นแท้ที่เป็นสาเหตุของความไม่เข้าใจกัน ความรู้สึกของโคะมูระที่มีต่อกาแฟดังนี้

小村はコーヒーに砂糖を少しだけ入れて、スプーンで静かにかきまわした。そして一口飲んだ。コーヒーは薄くて、味がなかった。コーヒーは実体としてではなく、記号としてそこにあった。俺はこんなところでいったい何をしているだろう、と小村は自分でも不思議に思った。

p.114

โคะมูระใส่น้ำตาลไปในกาแฟเล็กน้อยแล้วคนอย่างเบา มือ จากนั้นก็ดื่มหนึ่งอีกกาแฟจืดจืดไม่มีรสชาติ ตรงนั้นกาแฟไม่ได้อยู่ในฐานะเป็นแก่นแท้ แต่เป็นเพียงสัญญะ ผมมาทำอะไรในที่แบบนี้ โคะมูระยังรู้สึกงงกับตัวเอง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าฉากนี้เหมือนเป็นการสอนให้โคะมูระรู้ถึงการตีความแตกต่างกัน กล่าวคือ สิ่งที่เขาเห็นอาจจะไม่เป็นเหมือนสิ่งที่เขาเห็นด้วยตาเพียงอย่างเดียว ซึ่งพิจารณาได้จากการตีความการดูโทรทัศน์ของภรรยาว่ามีอะไรเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากการดูโทรทัศน์ ถ้าลองตีความตามหลักสัญศาสตร์จะได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นสัญญะ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสัญญาณ (signifier) จากข้อความระบุว่ากาแฟตรงหน้านั้นก็เป็นสัญญะอย่างหนึ่งที่เรียกว่า กาแฟ ซึ่งโดยแก่นแท้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสัญญัตถ์ (signified) แล้วกาแฟเป็นเครื่องดื่มสีดำที่มีรสขมทำมาจากเมล็ดต้นกาแฟ ดังนั้นโคะมูระจึงคาดเดาไปเองจากสิ่งที่เห็นตรงหน้าว่าเป็นกาแฟที่ต้องมีรสขมอย่างแน่นอน แต่ความจริงแล้วกาแฟตรงหน้านั้นไม่มีรสชาติ ซึ่งแตกต่างไปกับแก่นแท้ของกาแฟที่ต้องมีรสขม อาจพบสรุปได้ว่าโคะมูระยังคงตีความสัญญะผิดไปตามลักษณะสะเปะสะปะ (arbitrary) ดังนั้นฉากนี้จึงเหมือนกับเป็นการเรียนรู้ของโคะมูระให้ทำความเข้าใจและสื่อสารเรื่องราวต่างๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ได้ไม่เกิดปัญหา ถ้ามองในอีกความหมายหนึ่งคล้ายกับคำจำกัดความของ “กลอง” ที่สามารถเห็นได้แต่รูปลักษณ์ภายนอก (สัญญะ) แต่สิ่งที่อยู่ภายในไม่สามารถล่วงรู้ได้ (แก่นแท้)

โคะมูระไม่เข้าใจเหตุผลของการหย่าร้างของภรรยา แต่เขาก็ไม่พยายามสอบถามเหตุผลจากภรรยา ด้วยความเคยชินจากการใช้ชีวิตประจำวันที่ซ้ำซาก คิดว่าไม่น่ามีอะไรเกิดขึ้น ไม่รู้ว่าการหย่าร้างเกิดมาจากการเข้าใจไม่ตรงกันของทั้งสองคน ความรุนแรงจากแผ่นดินไหวมีผลกระทบต่อภรรยา

แต่โคะมูระกับเพิกเฉยไม่สนใจแผ่นดินไหว ด้วยความสับสนโคะมูระไม่รู้ว่าทำอะไร โคะมูระตกอยู่ในสภาวะ “ว่างเปล่า” ไม่คิดสงสัยว่าทำไมชะชะกิเพื่อนร่วมงานของเขาอยากให้โคะมูระนำกล่องมาที่คุมิโระโดยจะออกค่าใช้จ่ายทุกอย่างให้ จนทำให้เขาพบกับผู้หญิงที่ชื่อมิมะโอะ เพื่อนของเคะอิกะ การพบกับมิมะโอะทำให้โคะมูระเข้าใจความรู้สึกของภรรยาผ่านเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างเขากับมิมะโอะ

หลังจากที่โคะมูระและมิมะโอะอยู่ในโรงแรมมานูตเพียงสองคน ทั้งสองคนเริ่มพูดคุยกัน ทันใดนั้นโคะมูระอยากฟังเรื่องหมีที่มิมะโอะเกริ่นให้ฟังในระหว่างการเดินทางมาที่โรงแรมแห่งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับหมี เป็นการสอนเรื่องครอบครัว บทสนทนามีดังต่อไปนี้

「だから私たちは片手で鈴を持って、それを振りながらセックスしたの。始めから終わりまでずっと。ちりんちりんって」
 「どっちが振ったの？」
 「交代で振ったの。手が疲れると、交代して、また疲れるとまた交代して。すごく変なものだったわ。鈴をふりつづけながらセックスするのって」とシマオさんは言った。「いまでもときどきね、セックスをしている最中に、そのときのことを思い出すと、吹き出しちゃうことがあるの」 p.123

“ดังนั้นพวกเราใช้มือข้างหนึ่งถือกระดิ่งไว้แล้วสั่น มันดังกรู๊งๆกรู๊งๆ ในระหว่างมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ”

“ใครเป็นคนสั่นกระดิ่ง?”

“ผลัดกันสั่นสิ เมื่อมือจึงเปลี่ยนให้อีกคน เมื่ออีกก็เปลี่ยนอีก มันแปลกทีเดียวแหละการที่สั่นกระดิ่งไปพร้อมกับมีเพศสัมพันธ์ไปเนี่ย” มิมะโอะกล่าว
 “เดี๋ยวนี้บางที ในระหว่างมีเพศสัมพันธ์ผเอนึกเรื่องนั้นขึ้นมาจนอดหัวเราะไว้ไม่ได้ก็เคยมาแล้ว”

เรื่องการสั่นกระดิ่งไล่หมีมีดังต่อไปนี้ มิมะโอะคบกับผู้ชายคนหนึ่ง เขาเป็นนักศึกษาอายุมากกว่าเธอหนึ่งปี และเป็นคนแรกที่มิมะโอะมีเพศสัมพันธ์ด้วย วันหนึ่งเธอเดินทางไปป็นเขาทางตอนเหนือของประเทศ ตอนนั้นพวกเขาพบหมีแห่งฤดูใบไม้ร่วงที่อันตรายมาก เพราะหมีจะออกมาหาอาหารเพื่อจะนำไปเป็นพลังงานในระหว่างการจำศีล บางครั้งพวกมันจะออกมาทำร้ายผู้คน ซึ่งสามวันก่อนมีนักป็นเขาถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส คนในท้องถิ่นจึงมอบกระดิ่งลูกเท่ากระดิ่งแขวนตามชายคา และกำชับว่าในระหว่างเดินจะต้องสั่นกระดิ่งให้ส่งเสียงกรู๊งกรู๊ง หมีจะได้รู้ว่าคนมาจึงไม่ออกมา ความจริงแล้วหมีไม่ชอบทำร้ายคน ที่ทำร้ายคนเพราะคนบุกรุกเข้ามาในอาณาเขตหมีจึงตกใจ หรือว่ามันโมโหจึงทำร้ายคน ทั้งคู่เดินมาอยู่ที่ลับตาคน แฟนหนุ่มของมิมะโอะขอมีเพศสัมพันธ์กับเธอตรงนั้นเธอก็ตอบตกลง แต่การมีเพศสัมพันธ์ของทั้งสองอาจฟังแปลกไป ทั้งคู่ต้องผลัดกันสั่นกระดิ่งในระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อป้องกันหมีไม่ให้มาทำร้าย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากเรื่องเล่าขบขันของมิเมโอะต้องการแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ครอบครัวที่โคมะระขาดไป จึงเป็นเหตุที่ทำให้โคมะระเกิดบาดแผลทางจิตใจ “หมี” ถูกเขียนขึ้นในเชิงสัญลักษณ์แทนความรุนแรง ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ คือ ครอบครัว เมื่อไม่สิ้นกระดิงหมีอาจจะเข้ามาทำร้าย ดังนั้นจึงต้องผลักดันสันกระดิงไล่หมีเพื่อให้การมีเพศสัมพันธ์ได้จนจบ หมายความว่า จะต้องช่วยกันป้องกันความรุนแรงที่จะเข้ามาจากภายนอกครอบครัว ถ้าอีกคนเหนื่อยอีกคนก็ต้องช่วยปกป้องความรุนแรงแทนอีกคนหนึ่งเหมือนการผลักดันสันกระดิง ถ้าทำเช่นนั้นครอบครัวจะดำเนินไปได้ด้วยดี เมื่อพิจารณาปัญหาของครอบครัวโคมะระจะพบว่า โคมะระไม่ช่วยภรรยาป้องกันความรุนแรงจากภายนอกครอบครัวจากแผ่นดินไหว ทั้งที่ภรรยาช่วยเยียวยาจิตใจของเขายู่ตลอดเวลา คล้ายกับว่าภรรยาเป็นผู้สันกระดิงแต่เพียงผู้เดียว แม้ภรรยาจะเหนื่อยโคมะระก็ไม่ช่วยสันกระดิงทำให้ครอบครัวดำเนินไปได้ไม่ดีจนเกิดการหย่าร้าง

ผู้วิจัยได้กล่าวไปข้างต้นแล้วว่า “ความรุนแรง” จากภายนอกได้เข้ามาในครอบครัวของโคมะระโดยผ่านทางโทรทัศน์ ภรรยาเห็นความรุนแรงจากภายนอกผ่านโทรทัศน์ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า มุระกะมิต้องการเน้นย้ำว่า ความรุนแรงจากภายนอกผ่านจอโทรทัศน์ กับ หมี เป็นสิ่งเดียวกัน ดังนั้นความรุนแรง และภาพในโทรทัศน์ ถูกเขียนขึ้นในเชิงสัญลักษณ์ความรุนแรงคล้ายกับหมี

มุระกะมิเน้นย้ำความรุนแรงจากภายนอกอีกครั้งในเรื่องเล่าที่เคะอิโกะเล่าให้ฟังเกี่ยวกับภรรยาของคุณชะเอะกิ ซึ่งเรื่องเล่านี้กลายเป็นชื่อของเรื่องสั้นเรื่องนี้ เคะอิโกะเล่าให้ฟังในระหว่างที่กำลังเดินทางมาโรงแรมว่า

「サエキさんっていう人がいるんだ。釧路に住んでいて、40 歳くらいで、美容師なんだけど。その人の奥さんが去年の秋に UFO を見たの。夜中に町外れを一人で車を運転していたら、野原の真ん中に大きな UFO が降りてきたわけ。とーんと。『未知との遭遇』みたいに。その一週間後に彼女は家出した。家庭に問題があるとかそういうのでもなかったんだけど、そのまま消えちゃって、二度と戻ってこなかった」 p.118

“มีคนหนึ่งชื่อชะเอะกิ เขาอาศัยอยู่ที่เมืองคุมิโระอายุประมาณ 40 ปี เป็นช่างเสริมสวยนะ ภรรยาของเขาเห็นยูเอฟโอเมื่อฤดูใบไม้ร่วงปีที่แล้ว ระหว่างที่เธอกำลังขับรถอยู่นอกเมืองคนเดียว ตอนนั้นเห็นยูเอฟโอลำใหญ่ลงมาจอดกลางทุ่งหญ้าพอดี คล้ายกับเรื่อง Close Encounters of the Third Kind หลังจากนั้นหนึ่งสัปดาห์ภรรยาก็ออกจากบ้านไปทั้งที่ไม่น่าจะมีปัญหาในครอบครัว เพียงแต่หายตัวไปเฉยๆ เท่านั้นและไม่กลับมาอีกเลย”

ภรรยาของคุณชะเอะกิทั้งแม่กระทั่งลูกที่เรียนอยู่ชั้นประถมสองคนเอาไว้กับสามี เคะอิโกะยังบอกอีกว่าก่อนที่ภรรยาของคุณชะเอะกิจะหนีออกจากบ้านไปประมาณ 1 สัปดาห์ ภรรยาของคุณชะเอะกิเอาแต่เล่าเรื่องการพบเห็นยูเอฟโอให้ทุกคนที่พบฟังว่ามันใหญ่โตขนาดไหน มันคงมาอย่างไร เธอเล่าให้ผู้คนฟังโดยแทบไม่ได้พักผ่อน

เรื่องเล่านี้คล้ายกับการดูโทรทัศน์แล้วหายตัวไปของภรรยา จุตร่วมของภรรยาทั้งสองคนคือการพบกับสิ่งประหลาด รุนแรง ที่มีจากภายนอกครอบครัว การพบเห็นยูเอฟโอคือการพบเจอกับความรุนแรงจากนอกโลกเหมือนจะมาสร้างความเสียหายต่อโลกที่อาศัยอยู่ และเป็นารพบที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน เช่นเดียวกับการเจอหมี หรือแผ่นดินไหว ดังนั้น หมี ยูเอฟโอ และภาพในโทรทัศน์คือ สิ่งเดียวกัน เหมือนเป็นการบอกให้โคมะระทราบว่ามีภรรยาของเขาเจอกับสิ่งรุนแรง เหมือนเป็นสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในโลกใบนี้ดังที่มุระกะมิถึงเขียนแผ่นดินไหวในฐานะที่เป็นสิ่งที่ไม่ใช่ของโลกใบนี้ตามที่คะโตกล่าว

อาจกล่าวได้ว่ามุระกะมิใช้เรื่องเล่าสั้นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันแทรกในเรื่องสั้นเพื่ออธิบายถึงความรุนแรงที่มาจากภายนอกแล้วทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ รวมถึงต้องการชี้ทางที่ถูกต้องเมื่อมีความรุนแรงเข้ามาในครอบครัวผ่านเรื่องเล่าการสังหารดิงโล่หมีของฉิมะโอะ แต่ทุกสิ่งล้วนแล้วแต่เป็นการสอนในเชิงสัญลักษณ์ที่ไม่เฉพาะเจาะจง โคมะระจะตีความสัญญาพวกนี้อย่างไรก็ขึ้นอยู่กับตัวของเขาเอง

ในระหว่างที่ทั้งคู่อยู่บนเตียง ฉิมะโอะถามโคมะระถึงข้อความในจดหมายของภรรยาที่ทิ้งเอาไว้ โคมะระตอบว่าภรรยาบอกว่าการใช้ชีวิตอยู่กับเขาเหมือนการใช้ชีวิตอยู่กับก้อนอากาศ แต่ฉิมะโอะกลับเล่าเรื่องแม่ของเธอที่ชอบหนังปลาแซลมอนให้โคมะระฟังซึ่งเป็นเรื่องที่มีความคล้ายคลึงกัน ดังต่อไปนี้

「そうね。そう言われてみれば、中身っていったい何なんだろう？」
とシマオさんは言った。「私のお母さんは鮭の皮のところが好きで、
皮だけでできている鮭がいるといいのってよく言っていたわ。だから
中身なんてない方がいい、というケースだってあるかもしれない。
そうでしょ？」
皮だけでできた鮭のことを、小村は想像してみた。でももし仮に皮だけ
だけでできた鮭がいるとしたら、その鮭の中身は皮そのものになるとい
うことじゃないのか？ p.125

“นั่นสินะ ถ้าจะให้พูดละก็ เนื้อในคืออะไรกันแน่นะ?” ฉิมะโอะพูด “แม่ของฉินชอบหนังปลาแซลมอนมาก แม้มักพูดว่าถ้ามีปลาแซลมอนที่มีแต่หนังอย่างเดียวก็ดีสิ ถ้าอย่างนั้นอาจมีกรณีที่ไม่มีเนื้อในดีกว่าใช่ไหมล่ะ?”

โคะมูระลองจินตนาการถึงปลาแซลมอนที่มีแต่หนัง ถ้าสมมติว่ามีแซลมอนที่มีแต่หนังจริง เนื้อในของแซลมอนนั้นคือส่วนที่เป็นหนังไม่ใช่หรือ?

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งสำคัญที่ฉิมะโอะต้องการจะบอกกับโคะมูระผ่านเรื่องเล่าของตัวเองเกี่ยวกับการชอบหนังปลาแซลมอนเพียงอย่างเดียว คือ หนังของปลาแซลมอน ในที่นี้หมายถึง “เปลือกนอก” หรือ “ลักษณะภายนอก” และเนื้อของปลาแซลมอนคือ “ลักษณะภายใน” หรือ “เนื้อใน” สิ่งนี้คือการกล่าวซ้ำเรื่อง “กล่อง” ถ้ากล่องคือตัวแทนของโคะมูระที่มีแต่เปลือกนอก ข้างในกล่องกลับเป็นก้อนอากาศตามที่ภรรยาบอกในจดหมาย สิ่งที่ฉิมะโอะพยายามบอกคือ บางคนคนที่เปลือกนอกอย่างเดียวก็มี ซึ่งเหมือนเป็นการปลอบใจโคะมูระที่ได้รับบาดเจ็บทางจิตใจเนื่องจากการหย่าร้างว่าคนที่ชอบโคะมูระแต่เปลือกนอกโดยไม่สนใจเนื้อในก็มีเช่นกัน

ฉากสำคัญอีกฉากหนึ่ง คือ ฉากที่โคะมูระไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับฉิมะโอะ หลังจากโคะมูระได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากคำบอกเล่าของฉิมะโอะและเคะอิโกะ ฉากนี้เหมือนเป็นบทสรุปที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดของโคะมูระ กล่าวคือ เขาเริ่มทำความเข้าใจความรู้สึกของภรรยา ดั่งข้อความต่อไปนี้

結合することを何度か試みて、どうしてもうまく行かなかったあとで、小村はあきらめた。それは小村には初めてのことだった。
「奥さんのことを考えていたんじゃない？」とシマオさんは尋ねた。
「うん」と小村は言った。でも実を言えば、小村の頭の中にあっただのは地震の光景だった。それがスライドの映写会みたいに、ひとつ浮かんで、ひとつ消えていく。ひとつ浮かんで、ひとつ消えていく。高速道路、炎、煙、瓦礫の山、道路のひび。彼は無音のイメージの連続をどうしても断ち切ることができなかった。 p.124

แม้จะลองมีเพศสัมพันธ์กับเธอหลายครั้ง แต่ยังไงก็ทำไม่ได้ โคะมูระจึงเลิกทำ
โคะมูระเป็นแบบนี้ครั้งแรก

“เอาแต่คิดเรื่องภรรยาอยู่ละสิใช่ไหม?” ฉิมะโอะถาม

“ใช่” โคะมูระตอบ แต่ความจริงสิ่งที่อยู่ในหัวของโคะมูระคือภาพแผ่นดินไหว มันเลื่อนเหมือนภาพสไลด์ ภาพหนึ่งปรากฏขึ้นแล้วก็หายไป ภาพหนึ่งปรากฏขึ้นแล้วก็หายไป มันเป็นภาพทางด่วน ไฟ ควิน กองซากปรักหักพัง รอยแยกของถนน ไม่ว่าจะทำอย่างไรเขาไม่สามารถลบภาพต่อเนื่องไร้เสียงนี้ได้เลย

ก่อนหน้านั้นโคะมุระไม่รู้สึอะไรเกี่ยวกับแผ่นดินไหวนอกจากเรื่องภรรยาในหัว แต่ตอนนี้เริ่มรู้สึกถึงความรุนแรงที่ได้รับมาจากเหตุแผ่นดินไหว อาจกล่าวได้ว่าโคะมุระเริ่มเข้าใจความรู้สึกของภรรยา ภาพเหล่านั้นติดตามมาจากการที่โคะมุระได้รับความรุนแรงมาจากสื่อ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ ซึ่งเริ่มมีอาการคล้ายกับภรรยาและภรรยาของคุณซะเอะกิที่พบกับยูเอฟโอ หลังจากเกิดเหตุแผ่นดินไหวผ่านมาหนึ่งเดือน โคะมุระไม่ใส่ใจภรรยาที่มีภาพความรุนแรงของแผ่นดินไหวไหลเวียนอยู่ในหัว เธอยอมหลับนอนกับโคะมุระทุกๆ ที่รู้สึกว่าจะไม่ได้รับสิ่งที่เธอสมควรจะได้รับเลย แต่โคะมุระฝ่ายเดียวที่ถูกภรรยาคอยโอบอุ้มให้กำลังใจ โคะมุระคนเดียวที่รู้สึกผ่อนคลาย แต่ภรรยากลับรู้สึกถึงความรุนแรงคล้ายกับถูกขืนใจ ซึ่งเห็นได้จากฉากที่โคะมุระลุกตัวขึ้นมามองฉิมะโอะ

一瞬のことだけれど、小村は自分が圧倒的な暴力の瀬戸際に立っていることに思い当たった。p.127

“แม้จะเพียงแค่พริบตาเดียว โคะมุระรู้สึกว่าตัวเองนั้นกำลังยืนอยู่ที่เส้นขอบของความรุนแรงอันท่วมท้น”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โคะมุระที่ตกอยู่ในสภาพเห็นความรุนแรงของแผ่นดินไหววนเวียนในหัวและถูก ฉิมะโอะพยายามจะมีเพศสัมพันธ์ด้วย เพศสัมพันธ์ในลักษณะแบบนี้คล้ายการขืนใจ แม้เพศสัมพันธ์จะเป็นการเหยียวยาจิตใจให้กับโคะมุระแต่เป็น “ความรุนแรง” อย่างหนึ่งด้วยเช่นกัน โคะมุระรู้สึกว่าตอนนี้ตัวเองกำลังยืนอยู่ “ขอบเส้นชั้นของความรุนแรงอันท่วมท้น” คือ เส้นชั้นระหว่างความรุนแรงของการถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย ตอนจบฉิมะโอะถามโคะมุระว่าตอนนี้เขารู้สึกว่ามาไกลหรือยัง โคะมุระตอบอย่างตรงไปตรงมาว่าเหมือนรู้สึกว่ามีมาไกลแล้ว หลังจากนั้นฉิมะโอะก็เขียนลวดลายคล้ายอักขระที่ซับซ้อนบางอย่างบนหน้าอกของโคะมุระ (何かのまじないのように、指先で複雑なもようを描いた。p.127) และฉิมะโอะยังบอกอีกว่า “แต่ที่มันเพิ่งจะเริ่มขึ้นนะ” (でも、まだ始まったばかりなのよ。p.127)

จากการที่โคะมุระสัมผัสถึงความรู้สึกของภรรยา ซึ่งฉิมะโอะเข้าใจว่าโคะมุระเข้าใจความรู้สึกของภรรยาแล้ว ในที่นี้สิ่งที่เพิ่งเริ่ม คือ การเรียนรู้และการทำความเข้าใจภรรยา กล่าวคือต่อจากนี้โคะมุระต้องเริ่มการหาครอบครัวใหม่ หรือบางทีภรรยาของเขาอาจกลับมาอยู่ด้วยกันอีกครั้งถ้าเขาไปเจอภรรยาแต่คงเป็นเรื่องยาก และต่อจากนี้โคะมุระจะต้องเจอกับอะไรก็ยังไม่รู้ได้ เหมือนชีวิตของโคะมุระเพิ่งจะเริ่มใหม่อีกครั้ง

ยะมะซะกิ มะกิโกะ 「山崎真紀子」 [Yamasaki Makiko] กล่าวว่า ในเรื่อง “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” มุระกะมิเลือกฮ็อกไกโดเป็นสถานที่ที่เป็นจุดเริ่มต้นจากศูนย์เพราะมีการนำกล่องที่บรรจุแก่นแท้ของตัวเองไปส่งยังมีมือของคนอื่นด้วยตัวเอง เป็นการเน้นย้ำว่าฮ็อกไกโดเป็นจุดเปลี่ยน ที่นี้ไม่ได้เป็น

สถานที่ที่ตัวละครถูกความรู้สึกผิดของตัวเองทำร้าย แต่เป็นการเขียนเพื่อนำเสนอ “การเพิ่งเริ่มต้น” หลังจากที่ได้เดินทางมาไกลแล้ว²²

คำกล่าวของยะมะซะกิ มะกิโกะ เป็นการเน้นย้ำถึง “การเริ่มต้น” ของโคะมุระว่าต่อจากนี้ไป โคะมุระต้องเริ่มชีวิตใหม่ เพราะว่าหย่าร้างกับภรรยาไปเนื่องจากการไม่เข้าใจภรรยาแล้ว หลังได้สัมผัสกับความรู้สึกของภรรยาผ่านการนำทางให้เข้าใจโดยมิมะโอะทำให้โคะมุระ เรียนรู้ เข้าใจ และต้องระมัดระวังในการสร้างครอบครัวให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเสียวายจิตใจของมิมะโอะอาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้เพศสัมพันธ์เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจจากอาการและเหตุการณ์ตามที่ศ.นพ.พนม เกตุมาน²³ ได้กล่าวเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บทางจิตใจเบื้องต้น หลังจากนั้นโคะมุระจึงรู้สึกว่าตัวเองมาไกลหรือออกห่างจากที่ที่เคยอยู่แล้ว ถึงแม้การมีเพศสัมพันธ์จะไม่สำเร็จก็เป็นการเสียวายจิตใจของโคะมุระ เพราะว่าภรรยาหย่าร้างหนีไป ครอบครัวของเขาจึงไม่เป็นครอบครัว การมีเพศสัมพันธ์ในความหมายเชิงสัญลักษณ์คือ การรวมกันเป็นครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งที่มาทดแทนสิ่งที่โคะมุระขาดหายไป

3.2.1.3 ลัทธิทางศาสนา

ในเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำของซะซะกิที่ชักชวนโคะมุระให้นำกล้องไปที่เมืองคุมิโระเปรียบเทียบได้กับการชักชวนโคะมุระที่มีความว่างเปล่าในจิตใจให้เข้าไปอยู่ในลัทธิทางศาสนาหนึ่ง โคะมุระเป็นคน “ฝั่งนี้” ได้เข้าไปสู่ “ฝั่งนั้น” โดยการชักชวนของซะซะกิ เพื่อนร่วมงานของโคะมุระ ซะซะกิเป็นผู้ให้โคะมุระนำกล้องไปที่คุมิโระโดยจะออกค่าใช้จ่ายให้ทุกอย่างให้ เพียงเพื่อนำกล้องไปมอบกับเคะอิโกะและมิมะโอะเท่านั้น โคะมุระซึ่งตกอยู่ในสภาวะจิตใจว่างเปล่า เสียใจ ย่างต่อการถูกชักชวน โคะมุระจึงยอมไปที่คุมิโระเหมือนไม่รู้ตัวเองที่กำลังทำอะไรอยู่ ซึ่งเขารู้สึกเช่นนั้นในร้านกาแฟ ดังประโยคต่อไปนี้

俺はこんなところでいったい何をしているのだろう、と小村は自分でも不思議に思った。p.114

ผมกำลังมาทำอะไรในที่แบบนี้กันแน่ะ โคะมุระเองก็ยังไม่รู้รู้สึกประหลาดใจกับตัวเองอยู่

²² 山崎眞紀子「村上春樹と北海道—『羊をめぐる冒険』『ノルウェイの森』『ねじまき鳥クロニクル』『UFO が釧路に降りる』を中心に—」、札幌大学総合論叢第三十四号、2012、p.224

²³ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 9

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลุ่มคนที่ประกอบด้วย ชะชะกิ มิมะโอะ และเคะอิโกะมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มคนในลัทธิศาสนาเดียวกัน หรือที่มุระกะมิเรียกว่าคน “ฝั่งนั้น” โดยจะพิจารณาจากการแต่งกายของเคะอิโกะและมิมะโอะที่เหมือนกันดังประโยคต่อไปนี้

同じようなデザインと色のオーバーコートを着た若い女が空港で小村に声をかけてきた p.113

หญิงสาวที่ใส่เสื้อโค้ทที่ทั้งแบบและสีเดียวกันส่งเสียงเรียกโคะมุระที่สนามบิน

ยิ่งไปกว่านั้นมิมะโอะยังบอกอีกว่าตัวเธอเป็นเพื่อนกับเคะอิโกะ (そうです。私たちは仲間なの。 p.116) แต่เมื่อโคะมุระถามว่าเป็นพวกพ้องลักษณะไหนมิมะโอะกลับบ้ายเบี่ยงเรื่องที่กำลังพูดอย่างกะทันหันเหมือนไม่อยากจะตอบเกี่ยวกับกลุ่มลัทธิของตน หลังจากโคะมุระพยายามจะมีเพศสัมพันธ์กับมิมะโอะแต่ทำไม่สำเร็จ ในระหว่างที่กำลังคุยกัน มิมะโอะบอกว่า โคะมุระให้กล่องที่บรรจุเนื้อในของตัวเองให้กับเคะอิโกะไปเรียบร้อยแล้วมันจะไม่กลับคืน

「小村さんの中身が、あの箱の中に入っていたからよ。(中略) 自分の手で佐々木さんに渡しちゃったのよ。だからもう小村さんの中身は戻ってこない」 p.127

เพราะแก่นแท้ของคุณโคะมุระก็อยู่ในกล่องใบนั้นสิคะ (ย่อ) คุณให้กับคุณชะชะกิไปด้วยมือคุณเองแล้วนะ งั้นแก่นแท้ของคุณคงไม่กลับมาแล้ว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมอบตัวตนของตัวเองให้คนอื่นไป หมายถึง การเปลี่ยนอัตลักษณ์ของตัวเอง ซึ่งตอนนี้โคะมุระก้าวเข้าไปยัง “ฝั่งนั้น” และกำลังจะได้อัตลักษณ์ของ “ฝั่งนั้น” ผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับมิมะโอะ จากนั้นตอนนั้นเขารู้สึกว่าเขากำลังได้ยืนอยู่ที่ขอบเส้นชั้นของความรุนแรงอันท่วมทับซึ่งเป็นความรุนแรงของสิ่งที่เรียกว่า “ฝั่งนั้น” ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น สุดท้ายมิมะโอะยังเขียนลวดลายอะไรบางอย่างบนอกของโคะมุระซึ่งเป็นลวดลายคล้ายกำลังลงอักขระอะไรบางอย่าง

ลวดลายอักขระนี้เหมือนเป็นสิ่ง “เหนือธรรมชาติ” อย่างหนึ่ง เหมือนเป็นการทำสัญลักษณ์ไว้ที่ตัวโคะมุระว่าเขาได้เข้ามาอยู่ในลัทธิเดียวกันกับพวกเธอ สิ่งที่กลุ่มลัทธิทางศาสนากลุ่มนี้มีชะชะกิ เคะอิโกะ และมิมะโอะเป็นสมาชิกร่วมกันให้สิ่งที่โคะมุระขาดหายไป คือ เพศสัมพันธ์ เนื่องจากเขาไม่มีภรรยาอันเป็นที่รักและปลอดภัย ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์นับว่าการเยียวยาจิตใจและปลอดภัยอย่างหนึ่งเพื่อทดแทนสิ่งที่โคะมุระขาดไป เพศสัมพันธ์ในเชิงสัญลักษณ์ หมายถึง การรวมเป็นหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อโคะมุระมีเพศสัมพันธ์กับมิมะโอะ แสดงว่าเขายอมรับและกลายเป็นพวกเดียวกับมิมะโอะ และจากการให้กล่องกับเคะอิโกะไป หมายความว่า การให้ตัวตนหรืออัตลักษณ์ของตัวเองที่

บรรจุอยู่ในกล่องไปให้กับเคอะอิโกะ จากนั้นจากตัวตนที่เป็นคน “ฝั่งนี้” จะต้องกลายเป็นคน “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นคนในกลุ่มลัทธิศาสนาแล้วไม่กลับมาอีก คล้ายกับการละทิ้งอัตลักษณ์เดิม หรือมอบอัตลักษณ์เดิมให้กับผู้นำลัทธิไป และจากนี้ไปจึงมีชีวิตอยู่ด้วยอัตลักษณ์ใหม่เป็นผู้ศรัทธาในลัทธิทางศาสนา

สถานที่ที่โคะมูระซึ่งเป็นคน “ฝั่งนี้” ก้าวข้ามมายังโลกของ “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นเมืองคุมิโระ จังหวัดฮ็อกไกโด เมืองนี้หนาวเหน็บ ห่างไกลและไม่คุ้นเคย ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามูระกะมิเลือกสถานที่ที่เป็นเหมือน “โลกอื่น” หรือในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า อิคะอิ (異界) [ikai] มาเขียนเพื่อนำเสนอการก้าวข้ามเขตแดนของโลก “ฝั่งนี้” ไปสู่ “ฝั่งนั้น” ของตัวละครเอก

จากพจนานุกรมซูเปอร์ดะอิจิริน 3.0 ให้คำจำกัดความของคำว่า อิคะอิ เอาไว้ว่า เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในวงการมานุษยวิทยาและคติชนวิทยา หมายถึง โลกที่ห่างไกลและน่าหวงกลัว หรือ โลกที่เป็นที่อยู่ของวิญญาณและภูตผีปีศาจ²⁴ ถ้าพิจารณาจากการเขียนบรรยายเมืองคุมิโระที่โคะมูระไปจะให้ความรู้สึกห่างไกล หนาว และเก่าแก่ ไร้ผู้คน ซึ่งตรงกับลักษณะของ “โลกอื่น” ที่ผู้วิจัยได้ยกขึ้นมาซึ่งเห็นได้จากการบรรยายต่อไปนี้

釧路の街に雪は積もっていなかった。道路の両脇に、汚らしく凍りついた古い雪が、用途を失った言葉のように、雑然と積みあげられているだけだ。雲は低く垂れ込め、日没にはまだ少し間があったが、あたりはすっかり暗くなっていた。風が闇を切り裂き、鋭い音を立てていた。通りを歩く人の姿はほとんどない。風景は荒涼として、信号機まで凍りついているみたいに見えた。pp.116-117

เมืองคุมิโระไม่มีหิมะทับถม สองข้างทางหิมะเก่าสกปรกกองทับถมยุ่งเหยิง เหมือนคำพูดที่ใช้การไม่ได้ เมฆคล้อยตัวลงต่ำ แมื่อดวงอาทิตย์ยังไม่ตก บรรยากาศรอบข้างก็เริ่มมืดไปหมด มีเสียงลมกรีดผ่านความมืด แทบไม่มีคนเดินอยู่บนถนนเลย ทิวทัศน์ช่างอ้างว้างเปล่าเปลี่ยว จนมองเห็นว่าแม้แต่สัญญาณจราจรยังแข่งด้วยความหนาวเย็น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเมืองคุมิโระมีลักษณะคล้ายกับ “โลกอื่น” และเป็นโลกของผู้คน “ฝั่งนั้น” ที่เป็นโลกของกลุ่มคนในลัทธิทางศาสนาตั้งที่มูระกะมิเคยกล่าวเอาไว้ เมืองคุมิโระเป็นเมืองที่หนาวเหน็บ อ้างว้าง มีแต่หิมะเก่าๆ เหมือนโลกแห่งความตาย โคะมูระอาศัยอยู่ที่โตเกียว ภูมิภาคคันโต เคยถามโคะมูระถึงความรู้สึกเกี่ยวกับการมาที่ฮ็อกไกโดว่าก่อนหน้านี้เคยมาหรือเปล่า แต่สิ่งที่โคะมูระตอบกลับก็คือเมืองนี้เป็นสถานที่ที่ห่างไกล กล่าวคือโลกนี้เป็นโลกที่โคะมูระไม่คุ้นเคย อาจเป็นการเขียนเชิงอุปมาว่าโคะมูระได้ก้าวข้ามมาอยู่ในโลกของ “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นพื้นที่ของกลุ่มลัทธิทางศาสนา

²⁴ スーパー大辞林 3.0

กลุ่มหนึ่งตามที่มีมุระกะมิได้เคยกล่าวเอาไว้ อีกประการหนึ่งโรงแรม่านรุตที่มิมะโอะพาโคะมุระเข้าไป เหมือนกับเป็นสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับความตาย ซึ่งพิจารณาได้จากข้อความต่อไปนี้

店を出ると、三人は近くにあるラブホテルに行った。街の外れに、墓石を作る石材店とラブホテルが交互に並んでいる通りがあって、シマオさんはそのうちのひとつに車を乗り入れた。西洋の城を模した奇妙な建物だった。てっぺんに三角の赤い旗が立っている。p.120

เมื่อออกมาจากร้าน ทั้งสามคนก็มุ่งหน้าไปที่โรงแรม่านรุตที่ตั้งอยู่บนถนนที่มีโรงแรม่านรุตและร้านแกะสลักศิลาหน้าหลุมศพตั้งเรียงรายสลับกัน มิมะโอะเลียวรุดเข้าโรงแรม่านรุตแห่งหนึ่ง เป็นตึกรูปร่างแปลกที่สร้างเลียนแบบปราสาทยุโรป ด้านบนสุดมีธงสามเหลี่ยมสีแดงอยู่ด้วย

จากข้อความที่ยกมาแสดงให้เห็นว่าเส้นทางที่มิมะโอะพาโคะมุระไปเป็นเส้นทางที่มีความเป็นและความตายสลับกันอยู่ กล่าวคือ โรงแรม่านรุตที่มักจะมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นเป็นสัญลักษณ์ของ การมีชีวิต (Eros)²⁵ และ ร้านแกะสลักศิลาหน้าหลุมศพ เป็นสัญลักษณ์ของ ความตาย (Thanathos)²⁶ คล้ายกับทฤษฎีของซิกมุนด์ ฟรอยด์ การเข้ามาในเขตของ “ฝั่งนั้น” เป็นสถานที่ที่หน้าพิศวงมีทั้งความเป็นและความตายอยู่ร่วมกัน สิ่งที่มิมะโอะเลือกคือโรงแรม่านรุต คล้ายกับว่ามิมะโอะเลือกการมีชีวิตให้กับโคะมุระที่กำลังรู้สึกผิดหวัง ไร้ที่พึ่งและรู้สึกเป็นทุกข์เพื่อการเยียวยาจิตใจ และเพื่อปลดปล่อยทางเพศเพราะหย่าร้างกับภรรยา

3.2.1.4 สรุป

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อโคะมุระในเรื่องสั้นชื่อ “ยูเอฟโอที่คูมิโระ” คือ การถูกภรรยาหย่าร้างโดยที่เขาไม่รู้สาเหตุ โคะมุระได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวทางอ้อม โดยที่แผ่นดินไหวทำให้ภรรยาของเขา รู้สึกต้องการหย่าร้างกับโคะมุระ ผู้วิจัยได้อ่านและตีความจึงได้ทราบว่าเกิดจาก 2 ปัจจัย คือ การตีความสิ่งที่เกิดขึ้นตรงหน้า หรือการตีความสัญลักษณ์ไม่เหมือนกัน ทำให้มองปัญหาไม่เหมือนกัน และรูปแบบความสัมพันธ์ที่เหมือนกับแม่กับลูกชายที่ทำให้เกิดการดูแลกันระหว่างคู่สามีภรรยาไม่เท่าเทียม ภรรยาจึงเกิดความไม่พอใจทำให้ภรรยาตัดสินใจหย่าร้างไป การเยียวยาจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อโคะมุระคือการพบกับมิมะโอะผู้ที่อยู่ในกลุ่มศาสนาหนึ่ง

²⁵ แรงขับทางจิตที่แสวงหาความสุข ชีวิต ความสุขทางเพศ การดำรงชีวิต

²⁶ แรงขับทางจิตที่แสวงหาความทุกข์ ความเจ็บปวด และความตาย ส่งผลกระทบให้เกิดการทำร้ายตัวเอง

เธอพยายามจะเยียวยาบาดแผลจิตใจของโคะมูระ ด้วยการมีเพศสัมพันธ์ จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตอนนั้นทำให้โคะมูระค่อยๆ เรียนรู้และทำความเข้าใจความรู้สึกของภรรยาในภายหลัง

สิ่งที่มูระกะมิเขียนนำเสนอในเรื่องสั้นเรื่องนี้ คือ สภาพของปัญหาที่ผู้คนธรรมดาสามัญที่เป็นคน “ฝั่งนี้” ก้าวข้ามไปสู่โลกที่แตกต่างไปจากที่ตัวเองคุ้นเคยเพื่อฟังคน “ฝั่งนั้น” กล่าวคือ โคะมูระที่มีปัญหาเกี่ยวกับภรรยาที่เกิดจากผลกระทบทางอ้อมของการเกิดแผ่นดินไหว โคะมูระมีบาดแผลทางจิตใจ จึงไร้ที่พึ่งทางใจจึงเข้าไปพัวพันกับกลุ่มลัทธิศาสนาหนึ่งซึ่งเป็นคน “ฝั่งนั้น” อย่างไม่รู้ตัวและได้รับการเยียวยาจิตใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามูระกะมิต้องการจะสื่อให้เห็นถึงการมีผู้คนจำนวนมากที่ได้รับการรุนแรงมาจากการเฝ้าชมการถ่ายทอดภาพบ้านเมืองพังทลาย จนทำให้เกิดปัญหาทางครอบครัว และยังแสดงถึงบทบาทหนึ่งของลัทธิทางศาสนาที่เป็นที่พึ่งทางใจของคนธรรมดาสามัญหรือ คน “ฝั่งนี้” และช่วยเยียวยาบาดแผลทางจิตใจอีกด้วย

3.2.2 เรื่องสั้นเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด”

“ทัศนียภาพกับเตารีด” เป็นเรื่องสั้นที่เขียนนำเสนอปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างหญิงสาวชื่อจุงโกะที่อย่างเข้าสู่วัยแรกรุ่นกับพ่อของตัวเอง จุงโกะทนสายตาของพ่อที่มองมายังเธอในลักษณะที่คล้ายสายตาของผู้ชายมองผู้หญิงไม่ได้ จนทำให้จุงโกะต้องหนีออกจากบ้านมาอยู่ในเมืองติดชายหาด เธอได้พบกับมิยะเกะผู้มีความสามารถพิเศษในการก่อกองไฟที่ไม่เหมือนคนอื่น เธอได้รับการเยียวยาจากการก่อกองไฟและได้รับรู้ถึงครอบครัวรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่ครอบครัวที่มีสายเลือดเดียวกัน เนื้อเรื่องย่อมีดังต่อไปนี้

กลางดึกของคืนหนึ่งในเดือนกุมภาพันธ์ มิยะเกะโทรศัพท์ไปที่อพาร์ทเมนต์ของจุงโกะที่อาศัยอยู่กับแฟนหนุ่มชื่อเคะอิซุเกะในเมืองคะมิมะนะคะด้านทิศใต้ของจังหวัดอิบะระกิ มิยะเกะเป็นชายอายุประมาณ 40 ปี อาศัยอยู่ที่เมืองนี้มาประมาณ 5 ปีแล้ว เขาชักชวนจุงโกะออกไปก่อไฟที่ชายหาดเช่นเคย บ้านเกิดของจุงโกะ อยู่ที่เมืองโทะโทะระชะวะ จังหวัดไซตามะ เธอเริ่มไม่ยอมไปโรงเรียนและมีปัญหาเกี่ยวกับพ่อตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในที่สุดจุงโกะก็หนีออกจากบ้านตอนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เคะอิซุเกะเป็นลูกชายคนโตของร้านขายขนมเก่าแก่ที่เมืองมิโตะ จังหวัดอิบะระกิ เขาเพียงลงทะเบียนเป็นนักศึกษาไว้ที่มหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ความจริงเขาปรารถนาจะเล่นเชิร์ฟและตั้งวงดนตรีสมัครเล่นกับเพื่อนต่อไป ส่วนมิยะเกะเป็นจิตรกรมาจากแถบคันไซ เขามาที่เมืองนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าเมืองนี้ไม่มีที่ถูกขูดมาเกยฝั่งเยอะซึ่งมิยะเกะจะใช้ก่อกองไฟ จุงโกะรู้สึกถึงบางสิ่งเมื่อจ้องมองเปลวไฟ มิยะเกะบอกว่าไฟจะสะท้อนจิตใจของผู้ที่จ้องมองออกมา ในคืนนั้นมิยะเกะบรรจงตั้งใจก่อกองไฟอย่างระมัดระวัง เคะอิซุเกะขอตัวกลับก่อน เมื่อจุงโกะกับมิยะเกะอยู่กันเพียงสองคน จุงโกะสอบถามจึงได้รู้ว่ามิยะเกะมีครอบครัวอยู่ที่โกเบ ที่เขตฮิงะมิยะคะ (東灘) ได้รู้ว่ามิยะเกะฝันร้ายซ้ำๆ ว่าถูกขังในตู้เย็นแล้วค่อยๆ หมดลมหายใจ มิยะเกะยังบอกอีกว่าได้เขียนรูปภาพชื่อ “ทัศนียภาพ

กับเตารีด” เสรีจเรียบร้อยแล้ว มียะเกะยังยื่นข้อเสนอกับจุงโกะที่มาพูดกับเขาเรื่องความว่างเปล่าของตัวเองว่า เมื่อไฟดับลงจะมาตายด้วยกันไหม จากนั้นจุงโกะก็นอนหลับไปในลักษณะที่มีมียะเกะโอบไหล่อยู่

3.2.2.1 บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – สายตาของพ่อที่เปลี่ยนไป

3.2.2.1.1 สัญชาติญาณทางเพศ

ตัวละครเอกในเรื่องนี้เป็นผู้หญิงชื่อจุงโกะ เธอเป็นเด็กผู้หญิงมัธยมปลาย เธอขโมยอิงค์²⁷ และสมุดฝากเงินของพ่อของเธอแล้วหนีออกจากบ้าน เธอถอนเงินจำนวนสามแสนเยนแล้วขึ้นรถไฟฟ้าโดยไร้จุดหมาย จากสถานีโทะโทะโระชะวะ จนมาถึงเมืองเล็กติดชายหาดเมืองหนึ่งของจังหวัดอิบะระกิ (เมืองคะฉิมะนะตะ) หลังจากหาห้องเช่าจุงโกะก็เข้าทำงานในร้านสะดวกซื้อแห่งหนึ่ง จุงโกะเขียนจดหมายถึงแม่ในจดหมายมีข้อความว่า “ตอนนี้สบายดีไม่ต้องเป็นห่วง ไม่ต้องออกตามหาหนูหรอกนะคะ” (元気で暮らしているから心配するな、行方は捜さないでほしい p.138) สาเหตุที่จุงโกะหนีออกจากบ้านมา คือความสัมพันธ์ระหว่าง “พ่อ” กับเธอเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดี จุงโกะรู้สึกเกลียดการไปโรงเรียนมาก และก็ไม่สามารถจะทนมองหน้าของพ่อได้อีกต่อไปตั้งข้อความต่อไปนี้

「学校に行くのがいやでたまらなかったし、父親の顔を見ることにもたえられなかった。小さな子どもの頃、順子は父親と仲が良かった。休日にはよく二人でいろんなところに遊びに行った。父親と手をつないで歩いていると、わけもなく誇らしく、心強かった。しかし小学校の終わり近くに生理が始まり、陰毛がはえ、胸がふくらみだしてから、父親はそれまではちがった奇妙な視線で彼女のことを見るようになった。中学三年生になって身長が170センチを超えてからは、父親はほとんどなにも話しかけないようになった」 p.138

“ฉันรู้สึกเกลียดการไปโรงเรียนมาก และก็ไม่สามารถจะทนมองหน้าของพ่อได้อีกต่อไปแล้ว ตอนที่ยังเป็นเด็ก จุงโกะสนิทสนมกับพ่อ ทั้งสองคนมักจะออกไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ ในวันหยุดกันสองคน เมื่อเธอจับมือของพ่อเดิน เธอรู้สึกมีกำลังใจและภาคภูมิใจอย่างบอกไม่ถูก แต่เมื่อใกล้จบชั้นประถมศึกษา เริ่มมีประจำเดือน มีขนขึ้นในที่ลับ หน้าอกเริ่มขยายตัว จากนั้นพ่อก็มองเธอ

²⁷ ตราประทับประจำตัวของคนญี่ปุ่นใช้แทนลายเซ็น

ด้วยสายตาแปลกประหลาดที่ไม่เคยแสดงมาก่อน หลังจากจบชั้นม.3 ส่วนสูงก็เกิน 170 เซนติเมตร พ่อก็แทบจะไม่ส่งเสียงคุยด้วยเลย”

สายตาของพ่อผู้เคยให้ความรักความเอาใจใส่กลับเปลี่ยนไปจากเดิม ทำให้จุงโกะเกิดบาดแผลทางจิตใจ เมื่อใกล้จบชั้นประถมเริ่มมีสัญญาณของการเปลี่ยนแปลงเข้าวัยรุ่น ตอนนั้นพ่อของเธอเริ่มมีสายตาแปลกไปจากเมื่อก่อนเวลามองมาที่จุงโกะ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากการบรรยายความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นกับสายตาของพ่อที่มองแปลกไปสามารถพิจารณาได้ว่า สายตาของพ่อเปลี่ยนแปลงคล้ายกับผู้ชายมองผู้หญิงในเรื่องเพศ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสาเหตุของบาดแผลทางจิตใจของจุงโกะมาจากสัญญาณจากจิตใต้สำนึกของพ่อที่ไม่รู้ตัว ซึ่งนับได้ว่าเป็น “ความรุนแรง” อย่างหนึ่งภายในครอบครัว กล่าวคือเป็นการต่อสู้ระหว่างความรู้สึกทางเพศและศีลธรรมจรรยา ความต้องการทางเพศที่หักห้ามได้ยากจะอยู่ในส่วนของจิตใต้สำนึก (無意識)²⁸ แต่ศีลธรรมจรรยาของความเป็นพ่ออยู่ในจิตสำนึก (意識)²⁹ ดังนั้นการที่พ่อของจุงโกะมีสายตานั้นต่อลูกสาว ถือเป็นสิ่งปกติถ้าคิดในเรื่องสิ่งมีชีวิตเพศผู้และเพศเมีย แต่ในทางศีลธรรมเป็นเรื่องต้องห้ามอย่างรุนแรง ซึ่งเหมือนกับจุงโกะได้พบกับสิ่งที่เหนือความคาดคิดและสะท้อนใจจนเกิดอาการดังต่อไปนี้

何かをやり始めても、最後までやり終えることができなくなった。集中しようとする、頭の芯が痛んだ。呼吸が苦しくなり、心臓の鼓動が不規則になった。学校に行くのは苦痛以外の何ものでもなかった。

p.138

“แม้จะเริ่มทำอะไรสักอย่างก็ไม่สามารถทำได้จนจบ เมื่อพยายามจะตั้งสมาธิ รู้สึกปวดในแกนกลางศีรษะ หายใจติดขัด หัวใจเต้นไม่เป็นจังหวะ การไปโรงเรียนคือความเจ็บปวดไม่ใช่สิ่งใดอื่น”

ข้อความที่ยกมาอธิบายถึงอาการของจุงโกะที่มีความทุกข์ ไม่สบายใจเพราะเหมือนได้สูญเสียตัวตนของพ่อที่เคยรักเคารพและเป็นที่พักพิงใจของตัวเองไป จุงโกะทำใจยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงและไม่คาดคิดที่เกิดขึ้นในครอบครัวอันอบอุ่นของตัวเองไม่ได้ สิ่งที่จุงโกะเลือกคือการหนีออกจากบ้าน

บาดแผลทางจิตใจของจุงโกะทำให้จุงโกะเกิด “ความว่างเปล่า” ในจิตใจเพราะเหมือนสูญเสียพ่อที่เคยรักและดูแลตัวเธอ จุงโกะรักและสนิทสนมกับพ่อมากตั้งแต่เป็นเด็ก ตอนเด็กเมื่อจุงโกะจับมือ

²⁸ ส่วนของจิตใจที่สามารถมีสติรับรู้ได้

²⁹ ส่วนของจิตใจที่ไม่สามารถรับรู้ได้

พ่อเดิน เธอรู้สึกภาคภูมิใจอย่างบอกไม่ถูก จุงโกะบอกว่าตัวเองเป็นคนว่างเปล่า ต่อหน้ามียะเกะใน ขณะที่กำลังก่อไฟ (私ってからっぽなんだよ。p.148) เมื่อเวลาผ่านไปครู่หนึ่งเธอย้ำอีกว่า “ว่างเปล่าเกลี้ยงเกลามาไม่มีอะไรสักนิดเลยนะ” (きれいにからっぽなんだよ。p.149) จุงโกะรู้สึกว่างเปล่า เพราะเธอหนีออกมาจากครอบครัว ไร้ครอบครัวเหมือนคนไร้ราก

ความว่างเปล่าและไร้ราก เพราะหนีออกมาจากครอบครัวคล้ายกับตัวละครที่ชื่อมียะเกะ เขาเป็นชายวัย 40 ปีเขามาที่เมืองนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าเมืองนี้มีเศษไม้จำนวนมากลอยมาเกยชายฝั่ง เขาอยู่ที่นี้เป็นเวลาเกินกว่า 5 ปี มียะเกะชอบการก่อกองไฟมาก เขาจึงมาที่นี้เพื่อก่อกองไฟเท่านั้น เนื่องจากมีเหตุแผ่นดินไหวเมื่อเดือนที่แล้วเคะอิซุเกะจึงสอบถามว่ามีครอบครัวอยู่ที่โกเบริเปล่า (先月の地震は大丈夫だったんですか？神戸には家族とかいなかったんですか？p.136) ผู้วิจัย มีความเห็นว่าแผ่นดินไหวทำให้มียะเกะนึกถึงบาดแผลทางจิตใจที่ต้องหลีกเลี่ยงผู้เย็น และยังทำให้เขา ฝันร้ายอีกครั้งดังนั้นเขาจึงวาดภาพเตารีดขึ้นมา กล่าวคือ แผ่นดินไหวเป็นตัวกระตุ้นให้บาดแผลทาง จิตใจที่มีอยู่แล้วปรากฏตัวชัดเจนขึ้นมาอีกครั้ง มียะเกะมีครอบครัวอยู่ที่โกเบอีกแล้ว เขามีภรรยาและ ลูกสองคน และด้วยเหตุผลบางประการเขาไม่กลับไปอยู่กับครอบครัวที่โกเบ เขาบอกว่าตอนนี้เขาไม่ เกี่ยวข้องกับทางนั้นอีกแล้ว ดังข้อความต่อไปนี้

「三宅さん、出身は神戸のほうだっっていつか言ってましたよね」、啓介がふと思い出したように明るい声で尋ねた。「先月の地震は大丈夫だったんですか？神戸には家族とかいなかったんですか？」
「さあ、ようわからん。俺な、あっちとはもう関係ないねん。昔のことや」 p.136

“คุณมียะเกะ คุณเคยบอกเอาไว้ว่าคุณเป็นคนโกเบสินะครับ” เคะอิซุเกะถามเสียงใสเหมือนจู่ๆ ก็นึกเรื่องนั้นออก “เมื่อเดือนที่แล้วเกิดแผ่นดินไหวที่นั่น เป็นอะไรหรือเปล่าครับ? ไม่มีคนในครอบครัวอยู่ที่โกเบเลยหรือครับ?”
“อืมม ไม่รู้สิ ผมน่าจะไม่มีเกี่ยวข้องกับทางนั้นแล้ว มันเป็นเรื่องอดีตไปแล้ว”

มียะเกะน่าจะไม่ได้ติดต่อครอบครัวของตัวเองที่โกเบ แม้จะเกิดแผ่นดินไหวมียะเกะยังไม่ทราบอย่างแท้จริงว่าครอบครัวเป็นอย่างไร มียะเกะพยายามเลี่ยงไม่พูดถึงครอบครัวทางโน้นอีกด้วย เขาพยายามเปลี่ยนเรื่องที่คุยกับเคะอิซุเกะ เวลานั้นจุงโกะสังเกตเห็นดวงตาของมียะเกะที่มองเปลวไฟในตอนคุยกับเคะอิซุเกะ เธอพูดตอนที่อยู่กับมียะเกะสองคนหลังเคะอิซุเกะกลับไปแล้วว่า

「だからね。火を見ているときの人間の目って、わりに正直なんだよ。いつか三宅さんが私に言ったみたいにさ」 p.144

“เพราะดวงตาของคนที่กำลังจ้องมองเปลวไฟมันซื่อสัตย์นะ เหมือนกับที่คุณมียะเกะเคยบอกฉันไว้”

หลังจากนั้นสองคนพูดถึงเรื่องครอบครัวของมิยะเกะ แต่มิยะเกะมีท่าทีไม่อยากจะพูดถึงเรื่องนี้
อีก เขาพยายามหลีกเลี่ยงไม่พูด บาดแผลทางจิตใจของมิยะเกะเป็นสิ่งที่ทำให้เขาอยู่กับครอบครัว
ไม่ได้ จุงโกะเห็นความทุกข์สะท้อนในดวงตาของมิยะเกะหน้ากองไฟ บาดแผลทางจิตใจนั้นทำให้เขาไม่
อยากให้พูดถึงเรื่องครอบครัวของตัวเองอีก

มิยะเกะมาเมืองนี้เพื่อการก่อกองไฟให้ตัวเองบรรเทาจากบาดแผลทางจิตใจของตัวเอง
บาดแผลทางจิตใจของมิยะเกะปรากฏขึ้นซ้ำๆ ในรูปแบบของฝันร้ายติดต่อกันเป็นเวลานานมากหลาย
ปีจนมิยะเกะยังจำไม่ได้ว่าฝันร้ายเริ่มตั้งแต่เมื่อใด ฝันร้ายของมิยะเกะมีดังต่อไปนี้

「そういうのを、何回も夢に見るねん。真夜中に汗をぐっしょりかいて目が覚める。ゆっくりゆっくり暗い闇の中でもがき苦しみながら、死んでいく夢や。でもな、目が覚めてもまだ夢は終わってない。それがこの夢のいちばん怖いところや。目が覚めて喉がからからになってる。台所に行って冷蔵庫の扉を開ける。もちろんうちには冷蔵庫はないから、それが夢やいうことは分からなあかんはずや。でもそのときは気づかんのや。変やなと思いつつ、扉を開ける。そしたら冷蔵庫の中は真っ暗闇なんや。明かりが消えてる。停電かなと思いつつ、首の中に突っ込む。そしたらな、冷蔵庫の奥からひゅっと手が伸びてきて、俺の首筋をつかむんや。ひゅっとした死者の手や。その手が俺の首をつかんで、すごい力で冷蔵庫の中に引っ張り込むねん。ぎゃあっと大声で叫んで、そこで今度はほんまに目が覚める。そういう夢や。いつもいつも同じ夢や。隅から隅まで同じや。それでもいつも同じように恐ろしく怖い」 pp.145-146

“ผมฝันร้ายแบบนั้นหลายต่อหลายครั้ง ผมจะตื่นขึ้นมากลางดึกร่างกายชุ่มไปด้วยเหงื่อ ในความฝันผมตะเกียกตะกายและค่อยๆ ตายไปอย่างทุกซ์
ทรมานท่ามกลางความมืดมิด แต่เมื่อตื่นฝันยังไม่จบ ผมกลัวฝันนี้ที่สุดก็เพราะเหตุนี้ ตื่นมาารู้สึกคอแห้งผาก เข้าไปในครัวแล้วเปิดตู้เย็น แน่นนอนอยู่แล้วว่าบ้านผมไม่มีตู้เย็นและผมก็น่าจะรู้อยู่แล้วว่าเป็นความฝัน แต่ว่าตอนนั้นผมไม่รู้ว่า
เป็นความฝัน คิดว่ามันแปลก จึงเปิดตู้เย็น ข้างในตู้เย็นก็มีดสนิท ไม่มีแสงไฟ ผมคิดว่าอาจจะไฟดับ ผมเข้าไปใกล้อีก ทันใดนั้นเองก็มีมือเย็นฟัวมาทางผม
แล้วบีบคอ มือเย็นเหมือนกับคนตาย มีอนันปีบรัดคอผมแล้วกระชากตัวผมเข้าไปในตู้เย็นด้วยแรงอันมหาศาล ผมตะโกนร้องว่ากเสียงดัง คราวนี้ผมจึงตื่นขึ้น
จริงๆ ความฝันของผมเป็นแบบนั้น ผมฝันซ้ำเดิมๆ แบบนี้เสมอ มันเหมือนกันทุกกระเปียดนี้ และผมก็รู้สึกหวาดกลัวเหมือนเดิมทุกครั้ง”

จากข้อความข้างต้นสามารถพิจารณาได้ว่าลักษณะความฝันของมิยะเกะเป็นแบบ
“ฝันซ้อนฝัน” กล่าวคือมิยะเกะต้องตื่นสองครั้งจึงสามารถออกมาจากฝันร้ายอันน่ากลัวได้ ด้วยเหตุนี้
มิยะเกะจึงไม่อยากจะให้มี “ตู้เย็น” อยู่ในห้อง มิยะเกะยังบอกอีกว่าเมื่อมีตู้เย็นตั้งไว้ เขาจะรู้สึกอึดอัดจน

อยู่ไม่ได้ ความฝันอันน่ากลัวนี้เหมือนเป็นปมสำคัญที่ทำให้มียะเกะต้องก่อกองไฟอยู่เช่นนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงจากบาดแผลทางจิตใจอะไรบางอย่าง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามียะเกะน่าจะเคยถูกขังอยู่ในตู้เย็นตอนเด็ก เนื่องจากจุงโกะถามมียะเกะว่าเขาอยากตายด้วยวิธีไหน มียะเกะตอบว่า เขาอยากตายด้วยวิธีการที่ถูกขังอยู่ในตู้เย็นและค่อยๆ ฆาตอากาศตายไป

「よくあるやろ、子どもが捨てられていた冷蔵庫に入って遊んでいて、そのうちにドアが閉まってしもて、そのまま窒息して死んでいく話が。ああいう死に方や」 pp.144-145

“มีบ่อยๆ ไม่ใช่รี เด็กเข้าไปเล่นในตู้เย็นที่ถูกทิ้ง ตอนนั้นประตูตู้เย็นปิดลง แล้วเด็กคนนั้นก็ฆาตอากาศตายข้างใน ผมอยากตายแบบนั้น”

มียะเกะอาจถูกขังไว้ในตู้เย็นตอนเด็กแต่ไม่เสียชีวิต แต่ความกลัวกลับเล่นงานเขาเป็นเวลานานหลายปี จนเกิดเป็นบาดแผลทางจิตใจทำให้เป็นโรค PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder) สิ่งที่มียะเกะฝันคือ ร่องรอยบาดแผลทางจิตใจที่เขาเคยถูกขังอยู่ในตู้เย็น ความกลัวในตอนนั้นทำให้เขาหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ทำให้เกิดความกลัว ในกรณีของมียะเกะคือตู้เย็น ถ้าพิจารณาอาการตอบสนองที่เกิดจากบาดแผลทางจิตใจของมียะเกะตามที่ผศ.นพ.พนม เกตุมานระบุเอาไว้สามารถอธิบายได้ว่า มียะเกะมีอาการรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้นอีก (Re-experiencing) กล่าวคือ มียะเกะฝันร้ายซ้ำๆ กันหลายครั้งว่าถูกมือสีดำดึงเข้าไปในตู้เย็นและค่อยๆ หมดลมหายใจ จนเกิดความกลัวอย่างมาก ยิ่งไปกว่านั้นมียะเกะไม่มีตู้เย็นในห้อง คือ อาการกลัวและหลีกเลี่ยง (Avoidance) ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามียะเกะหลีกเลี่ยงความเย็นที่เป็นสิ่งเร้าที่ทำให้นึกถึงตู้เย็น ดังนั้นเขาจึงชอบก่อกองไฟเพื่อให้ได้รับความอบอุ่นไล่ความหนาวเย็น จนกลายเป็นอาการกลัว (Phobia) ที่กลัวตู้เย็น อาการเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นเวลานานมากจนมียะเกะจำไม่ได้ ดังนั้นมีความเป็นไปได้สูงที่มียะเกะเป็นโรค PTSD

ในเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 มีการกล่าวถึงเรื่องการก่อกองไฟของตัวละครในผลงานเรื่องสั้นเรื่อง “ทะกิปี” (焚き火) หรือชื่อภาษาอังกฤษคือ *To build a fire* ของนักเขียนชาวอเมริกันคนหนึ่งชื่อ แจ็ค ลอนดอน (Jack London : 1876 - 1916) นักเขียนชาวอเมริกา จุงโกะรู้จักนักเขียนคนนี้ตอนมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากอาจารย์ที่โรงเรียนให้อ่านเป็นการบ้านช่วงปิดเทอมฤดูร้อน ส่วนมียะเกะรู้จักแจ็คลอนดอนเป็นอย่างดีเช่นกัน

เรื่องสั้น “ทะกิปี” เป็นเรื่องสั้นเกี่ยวกับชายคนหนึ่งเดินทางในทุ่งหิมะแห่งอลาสก้าเพียงลำพังและในขณะที่ดวงอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้า เขาพยายามจะก่อกองไฟ ถ้าไม่ก่อกองไฟเขาจะหนาวตาย ซึ่งตามความจริงแล้วผู้ชายในเรื่องนี้พยายามก่อกองไฟเพื่อให้ตัวเองมีชีวิตรอด ไม่มีทางที่

เขาจะอยากตาย แต่ว่าจุงโกะคิดว่าความจริงแล้วชายคนนั้นไม่อยากตาย เธอไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ เพียงแต่รู้สึกแบบนั้น เพื่อนและครูหัวเราะเยาะเธอกับสิ่งที่จุงโกะเขียนแสดงความคิดเห็น

ตอนท้ายของเรื่องก่อนที่กองไฟจะดับมอดลง อยู่ดีๆ มิยะเกะก็พูดถึงแจ๊ค ลอนดอนขึ้นมาซึ่งเป็นเรื่องบังเอิญที่เขาพูดถึงนักเขียนที่จุงโกะรู้สึกประทับใจ มิยะเกะกับจุงโกะคุยกันถึงเรื่องความตายของนักเขียนชื่อแจ๊ค ลอนดอน มิยะเกะเล่าให้ฟังว่าแจ๊ค ลอนดอน มีความเชื่อว่าตัวเองจะต้องจมน้ำเสียชีวิตอย่างโดดเดี่ยวในทะเลมาโดยตลอด แต่ความจริงแล้วนักเขียนชื่อแจ๊ค ลอนดอนเสพนอร์ฟีนเพื่อฆ่าตัวตาย ฟังดูเหมือนว่าแจ๊ค ลอนดอน ไม่ได้ตายด้วยวิธีตามที่เขาเคยเชื่อเอาไว้ มิยะเกะบอกว่ากลางสังฆรณ์เป็น “สิ่งแทน” (見代わり) อย่างหนึ่ง ดังประโยคต่อไปนี้

「予感というはな、ある場合には一種の身代わりなんや。ある場合にはな、その差し替えは現実をはるかに超えて生々しいものなんや。それが予感という行為の一番怖いところ何や」 p.147

“สิ่งที่เรียกว่ากลางสังฆรณ์นะ บางทีก็เป็นสิ่งแทนอะไรบางอย่าง บางทีสิ่งที่มันแทนอาจเป็นสิ่งสมจริงยิ่งกว่าความจริงเสียอีก นั่นคือส่วนที่นากลัวที่สุดของสิ่งที่เรียกว่ากลางสังฆรณ์”

กรณีของแจ๊ค ลอนดอน สิ่งที่เข้ามาแทนกลางสังฆรณ์ว่าเขาจะต้องจมน้ำเสียชีวิต คือ การจมน้ำเสียชีวิตที่รุนแรงน่ากลัวยิ่งกว่าการจมน้ำเสียชีวิตธรรมดา (ジャック・ロンドン is 真つ暗な夜の海で、ひとりぼっちで溺れて死んだ。 p.147) ซึ่งเป็นอาการของการติดสุราและตะเกียกตะกายเสียชีวิตไปอย่างทุกข์ทรมาน กล่าวคือ ท้ายที่สุดในอีกความหมายหนึ่งแจ๊ค ลอนดอนไม่สามารถหนีการตายตามกลางสังฆรณ์ได้เลย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากข้อความด้านบนเหมือนเป็นการอธิบายความฝันของมิยะเกะให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือฝันร้ายของมิยะเกะคือ “กลางสังฆรณ์” อย่างหนึ่งที่มีมานานเช่นเดียวกับสิ่งที่แจ๊ค ลอนดอน รู้สึกว่าตัวเองจะต้องจมน้ำเสียชีวิต มิยะเกะบอกว่ากลางสังฆรณ์เหมือนกับ “สิ่งแทน” หมายความว่า มิยะเกะน่าจะมีความคิดเช่นเดียวกับแจ๊ค ลอนดอน ว่าเขาน่าจะเสียชีวิตโดยการถูกขังอยู่ในตู้เย็นแล้วค่อยๆ หมดลมหายใจ เมื่อฝันร้ายของมิยะเกะคือ “สิ่งแทน” (身代わり) ของความตายในลักษณะบางอย่างที่รุนแรงที่สมจริงยิ่งกว่าความเป็นจริง เพราะมิยะเกะไม่รู้ว่าความจริงแล้วเขาจะเสียชีวิตด้วยวิธีใด ในเมื่อหลีกเลี่ยงการเสียชีวิตตามกลางสังฆรณ์ไม่ได้เช่นเดียวกับแจ๊ค ลอนดอน มิยะเกะจึงเลือกที่จะเสียชีวิตโดยการค่อยๆ หมดลมหายใจตายในตู้เย็นจะทรมาณน้อยกว่า

3.2.2.2 การเยียวยาจิตใจ - ครอบครัวยุคใหม่ (การก่อกองไฟ)

ในเรื่องสั้นเรื่องนี้การก่อกองไฟคือการเยียวยาจิตใจของทั้งมิยะเกะและจุงโกะ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นจุงโกะมีบาดแผลทางจิตใจในการสูญเสียตัวตนของผู้เป็นพ่อ จนทำให้ตัวเองรู้สึกว่างเปล่า ส่วนมิยะเกะเกิดบาดแผลทางจิตใจทำให้เขาต้องหลีกเลี่ยงตู้เย็น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการก่อกองไฟเป็นสัญลักษณ์ หรือ “สิ่งแทน” อีกสิ่งหนึ่ง กล่าวคือ มุระกะมิใช้จุดเด่นของเปลวไฟในการเยียวยาจิตใจของตัวละครทั้งสอง

ตอนแรกจุงโกะสนใจในตัวของมิยะเกะที่เข้ามาซื้อของซ้ำๆ กันในร้านสะดวกซื้อทุกวัน เนื่องจากที่ห้องของมิยะเกะไม่มีตู้เย็น จากนั้นเวลาผ่านไปสองสามวัน ในเย็นวันหนึ่งขณะที่จุงโกะเดินเล่นกันเคะชิคุเกะอยู่ที่ชายหาด พวกเขาเห็นมิยะเกะกำลังก่ไฟอยู่คนเดียว ตอนนั้นจุงโกะส่งเสียงเรียกและทักทายสั้นๆ เท่านั้น จากนั้นจุงโกะก็จ้องมองที่เปลวไฟเธอมีปฏิกริยาดังต่อไปนี้

そのとき順子は焚き火の炎を見ていて、そこに何かをふと感じることになった。何か深いものだった。気持ちのたかまりとでも言えばいいのだろうか、観念と呼ぶにはあまりにも生々しく、現実的な重みを持ったものだった。それは彼女のなかをゆっくりと駆け抜け、懐かしいような、胸をしめつけるような、不思議な感触だけを残してどこかに消えていった。それが消えてからしばらくのあいだ、彼女の腕には鳥肌のようなものがたっていた。 p.141

ตอนนั้นจุงโกะมองเปลวไฟที่ก่อกองไฟ เธอรู้สึกอะไรบางอย่างขึ้นมา มันเป็นอะไรบางอย่างที่ลึกซึ้ง อาจจะเรียกว่ากลุ่มก้อนความรู้สึกได้หรือไม่ มันเป็นอารมณ์เสมือนจริง ที่เกินกว่าจะเรียกว่าการนึกคิดและมีความหนักหน่วงสมจริง สิ่งนั้นค่อยๆ คล้อยผ่านตัวเธอไป เหลือไว้แต่เพียงความรู้สึกแปลกๆ ที่คุ้นเคย และบีบเค้นใจเท่านั้น แล้วมันก็หายไป เมื่อหายไปได้สักครู่ก็มีความรู้สึกบางอย่างผ่านตัวเธอไปทำให้ขนแขนเธอลุก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่จุงโกะรู้สึกได้คือ “ความอบอุ่นที่เคยได้รับจากพ่อ” มันผ่านตัวของจุงโกะไป ความรู้สึกนั้นเป็นสิ่งที่แปลก เพราะมีความขัดแย้งกันในตัวของจุงโกะที่ทั้งรู้สึกคุ้นเคยกับสิ่งนั้น และในขณะเดียวกันสิ่งนั้นก็บีบหัวใจจุงโกะ และสิ่งนั้นก็จางหายไป แม้กระนั้นจุงโกะก็พอใจในการก่อกองไฟแบบนี้เพราะได้สัมผัสความอบอุ่นของความเป็นพ่อผ่านทางเปลวไฟ ทำให้จิตใจของจุงโกะสงบลงดังข้อความดังต่อไปนี้

「私たちがふだんの生活ではとくに感じてないことが、変なふうにありありと感じられるとか。なんていうのか.....、アタマ悪いからうまくいえないけど、こうして火を見ていると、わけもなくひっそりとした気持ちになる」 p.141

“ฉันสามารถสัมผัสได้กับสิ่งที่พวกเราไม่อาจจะสัมผัสได้ในการใช้ชีวิตประจำวัน อารมณ์นั้นมันค่อยๆ แสดงออกมามีความน่าแปลก ไม่รู้จะเรียกยังไงดี...ฉันหัวไม่ดีไม่รู้จะพูดยังไงนะแต่เมื่อมองไฟอยู่แบบนี้ ฉันรู้สึกสงบใจอย่างบอกไม่ถูก”

จากข้อความที่ยกมาพอพิจารณาได้ว่า เปลวไฟ เป็นสัญลักษณ์ของความอบอุ่นในครอบครัว ดังนั้นเวลาจุงโกะจ้องมองเปลวไฟทำให้รู้สึกถึงความอบอุ่นในจิตใจเหมือนได้รับจากครอบครัวด้วยเช่นกัน และมีเยาะบออีกว่า

「火ゆうのはな、かたちが自由なんや。自由やから、見ているほうの心次第で何でも見える。順ちゃんが火を見てひっそりとした気持ちになるとしたら、それは自分の中にあるひっそりとした気持ちがそこに映るからなんや。そういうの、わかるか？」 p.141

“ไฟนั้นมีรูปร่างอิสระนะ เพราะมันอิสระจึงเห็นได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับจิตใจของผู้ที่จ้องมอง เมื่อจุงจ้องมองแล้วรู้สึกสงบ ก็แสดงว่ามันสะท้อนความรู้สึกสงบในจิตใจของตัวเองออกมา มันเป็นแบบนี้แหละเข้าใจไหม?”

ภาพจิตใจของจุงโกะที่สะท้อนออกมาในเปลวไฟคือ ความสงบ หมายความว่าเมื่อจุงโกะมาอยู่กับมีเยาะในลักษณะแบบนี้ จุงโกะรู้สึกสงบเหมือนกับได้อยู่กับพ่อของตัวเอง จุงโกะโยเยหาความสงบสุขแบบนี้ เมื่อจ้องมองเปลวไฟกับมีเยาะ เธอจึงรู้สึกว่าได้รับความสงบเหมือนเช่นเคย ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าสอดคล้องกับสิ่งที่คะโต โนะริอิโระกล่าวเอาไว้ดังต่อไปนี้

คะโต โนะริอิโระ ได้พูดเกี่ยวกับเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 นี้เอาไว้ว่า หัวข้อนี้ไม่แสดงให้เห็นในเรื่องสั้นเรื่องที่ 1 แม้กระนั้นก็ตามผลงานเรื่องต่อไปเรื่อง “ทัศนียภาพกับเตารีด” ถ้าจะให้พูดถึงแล้วก็ต้องเป็น “ครอบครัวรูปแบบใหม่” (ครอบครัวที่สร้างขึ้น) บางทีหัวข้อนี้เกิดขึ้นโดยที่ผู้เขียนไม่ได้ตั้งใจเอาไว้ก่อน หลังจากนั้นค่อยๆ กลายมาเป็นหัวข้อหลักของเรื่องสั้นต่อเนื่อง³⁰

กล่าวคือจุงโกะรู้สึกว่าการก่อกองไฟตรงนี้เป็นกรอยู่กัครอบครัวอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถเข้ามาเติมเต็มส่วนที่จุงโกะไม่มี เมื่อจุงโกะอยู่หน้ากองไฟเธอจะรู้สึกดังต่อไปนี้

順子は焚き火の前ではいつも寡黙になった。時々姿勢を変えるほかは、ほとんど身動きひとつしなかった。そこにある炎は、あらゆるものを

³⁰ 加藤典洋「『神の子どもたちはみな踊る』地震と父なるものの影」（『村上春樹イエローページ③』, 幻冬舎, 2009）, p. 117

黙々と受け入れ、呑み込み、赦していくみたいに見えた。ほんとうの家族というのはきっこういものなのだろうと順子は思った。 p.137

จุงโกะจะเจ็บสงบเมื่ออยู่ต่อหน้ากองไฟ นอกเหนือจากการเปลี่ยนอิริยาบถในบางครั้งแล้วเธอแทบจะไม่ได้ขยับตัวเลย เปลวไฟที่อยู่ตรงนั้นเหมือนจะรับทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้ได้อย่างเงียบๆ มันกลืนกิน และให้อภัย จุงโกะคิดว่าครอบครัวที่แท้จริงเป็นแบบนี้หรือเปล่า

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าครอบครัวรูปแบบใหม่ที่คะโตกล่าว คือ ครอบครัวลักษณะพิเศษที่มีมียะเกะทำหน้าที่เหมือนพ่อที่มีลักษณะคล้ายความเป็นแม่ คือ มีลักษณะเด่นอยู่ที่การดูแลเลี้ยงดูสิ่งซึ่งเป็นลักษณะของครอบครัวของสังคมญี่ปุ่นดังที่ได้กล่าวไปแล้ว และจุงโกะได้รับการเยียวยาจากการนั่งจ้องมองกองไฟกับมียะเกะ จุงโกะรู้สึกถึงครอบครัวในอีกรูปแบบหนึ่งที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อน กล่าวคือความเป็นพ่อรูปแบบใหม่ ซึ่งมีลักษณะที่ดูแล ให้อภัย คล้ายกับความเป็นแม่มาก

อีกประการหนึ่งสิ่งที่เป็นเหมือนการเยียวยาจิตใจของมียะเกะคือรูปภาพเตารีดที่มีฉากหลังเป็นวิวทิวทัศน์ ตอนที่จุงโกะกับมียะเกะพูดถึงเรื่องภาพวาดของมียะเกะที่เป็นจิตรกร เขาเพิ่งวาดภาพเตารีดวางอยู่ในห้องเสร็จเมื่อ 3 วันก่อน บทสนทนาเกี่ยวกับภาพวาดของมียะเกะมีดังต่อไปนี้

「三宅さんって、どんな絵を描いているの？」
 「それを説明するのはすごくむずかしい」
 順子は質問を変えた。「じゃあ、いちばん最近はどんな絵を描いた？」
 「『アイロンのある風景』、三日前に描き終えた。部屋の中にアイロンが置いてある。それだけの絵や」
 「それがどうして説明するのがむずかしいの？」
 「それが実はアイロンではないからや」
 順子は男の顔を見上げた。「アイロンがアイロンじゃない、ということ？」
 「そのとおり」
 「つまり、それは何かの身代わりなのね？」
 「たぶん」
 「そしてそれは何かを身代わりにしてしか描けないことなのね？」
 三宅さんは黙ってうなずいた。 pp.147-148

“คุณมียะเกะวาดรูปแบบไหนอยู่หรือคะ?”

“มันอธิบายยากนะ”

จุงโกะเปลี่ยนคำถาม “นั่นก็ ภาพสุดท้ายที่วาดเป็นภาพแบบไหนหรือคะ?”

“ “ภาพทิวทัศน์ที่มีเตารีด” เขียนเสร็จเมื่อสามวันที่แล้ว เป็นภาพเตารีดวางอยู่ในห้อง เป็นภาพแบบนั้น”

“แบบนี้ทำไมถึงอธิบายยากล่ะ?”

“ก็มันไม่ใช่เตารีดนะสิ”

จุงโกะมองหน้าชายคนนั้น “หมายความว่า เตาไรต์ที่ไม่ใช่เตาไรต์นะหรือคะ?”
 “ใช่แล้ว”
 “เป็นสิ่งแทนอีกสิ่งสินะคะ”
 “น่าจะใช่”
 “จะวาดภาพที่เป็นสิ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งเท่านั้นสินะคะ?”
 มิยะเกะพยักหน้าโดยไม่พูดอะไร

ภาพวาดนี้มีความสำคัญกับเนื้อเรื่องเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจุงโกะเท่านั้นที่มีบาดแผลทางจิตใจ มิยะเกะมีบาดแผลทางจิตใจที่จะต้องออกจากบ้านเช่นกัน มิยะเกะบอกว่าเขาเขียนภาพที่ชื่อ “ทัศนียภาพกับเตาไรต์” (アイロンのある風景) ซึ่งตรงกับชื่อเรื่อง เป็นภาพมีเตาไรต์ตั้งไว้ในห้องเท่านั้น ภาพเตาไรต์ไม่ใช่เตาไรต์เป็นสิ่งแทน (身代わり) อะไรบางอย่าง

อิระโนะ โยะชิโนะบุ 「平野芳信」 [Hirano Yoshinobu] กล่าวว่า เหตุผลที่มิยะเกะไม่มีตู้เย็นเพราะเขาฝันว่าถูกขังในตู้เย็นและค่อยหมดลมหายใจไปช้าๆ ช้าๆ กัน ถ้าจับตาตุการวาดภาพเตาไรต์ของมิยะเกะว่าเป็นสิ่งแทนของอะไรบางอย่าง มันคือสิ่งที่เข้ามาแทนตู้เย็นอย่างเห็นได้ชัด เพราะว่าเตาไรต์เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่สร้างความร้อนขึ้นมา ถ้าพูดในถึงในจุดนั้นมันก็มีการทำงานเหมือนกับตู้เย็น ภายในเรื่อง “ทะกิปี” ของแจ๊ค ลอนดอน ตัวละครเอกถูกกลางสังหารณ์ของตัวเองไล่ต้อนถาโถมเข้าใส่ จะว่าไปแล้วเขาก็ค่อยๆ เสียชีวิตอยู่ในตู้เย็นขนาดใหญ่ที่เรียกว่าอลาสก้า ถ้าพูดแบบนี้คิดว่าคงไม่นอกเรื่อง³¹

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับสิ่งที่อิระโนะกล่าว ภาพวาดเตาไรต์เข้ามาแทนตู้เย็น หมายความว่า ตู้เย็นเป็นสิ่งที่มียะเกะกลัวและไม่อยากมีไว้ในห้อง ดังนั้นเขาจึงนำภาพวาดที่มีเตาไรต์มาตั้งไว้ในห้องแทนเพื่อเป็นการเยียวยาจิตใจของตัวเอง เนื่องจากเตาไรต์กับตู้เย็นเป็นสิ่งตรงข้ามกัน กล่าวคือ เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ผลิตความเย็นและความร้อน มิยะเกะกลัวความฝันที่มีตู้เย็นเขาพยายามจะลบความฝันนั้นหรือให้ความฝันนั้นบรรเทาลงโดยการวาดภาพสิ่งที่เป็นขั้วตรงข้ามขึ้นมาในเชิงสัญลักษณ์ โยะชิโนะบุยังกล่าวอีกว่า ฉากอลาสก้าในเรื่องสั้นเรื่อง “ทะกิปี” ของแจ๊ค ลอนดอน เป็นเหมือนตู้เย็นขนาดใหญ่ ผู้วิจัยเห็นด้วย เพราะ อลาสก้าเป็นตัวแทนของความเย็น คือ ความตาย และ ตู้เย็น เป็นตัวแทนของความเย็น คือ ความตาย เช่นเดียวกัน ดังนั้น อลาสก้าก็เป็นการเขียนตู้เย็นในเชิงสัญลักษณ์ไปโดยปริยาย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “เตาไรต์” เป็น “สิ่งแทน” ของ “ไฟ” เพราะเป็นสิ่งที่มีความร้อนเช่นเดียวกัน ในเชิงสัญลักษณ์ยังหมายถึง “ความอบอุ่นในครอบครัว” ระหว่างการนั่งจ้องมองกองไฟและสนทนากับมิยะเกะ จุงโกะรู้สึกเหมือนได้อยู่ในครอบครัวและสัมผัสได้ถึงความอบอุ่น เปลวไฟที่ลุกโชนอย่างอิสระด้วยฝีมือการจุดไฟอันพิเศษของมิยะเกะ ดังข้อความต่อไปนี้

³¹ 平野芳信 「村上春樹『アイロンのある風景』論—身代わりとしての物語—」、山口国文山口大学、2007、p.37

「しかしもちろんそれだけやない。才能みたいなものもある。言うたらなんやけどな、焚き火のおこし方についてはな、俺はふつうの人にはない特殊な才能があるねん」 p.135

“แต่ไม่ใช่แค่นั้นหรอกนะ ยังมีสิ่งที่กลายเป็นพรสวรรค์อยู่ ถ้าจะบอกว่าเป็นอะไร มันคือการก่อกองไฟนะ ผมมีความสามารถพิเศษที่คนธรรมดาไม่มี”

เปลวไฟทำให้ทั้งจุงโกะรู้สึกผ่อนคลายและมีความเป็นครอบครัวรูปแบบใหม่อย่างน่าประหลาด ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า ไฟ คือสัญลักษณ์แทน ครอบครัว ถ้ามองจากเรื่องสั้น “ทะกิบิ” พบว่าตัวละครเอกในเรื่องสั้นเรื่องต้องการก่อกองไฟเพื่อให้มีชีวิตรอดใช้สัญลักษณ์แทนได้ว่า ไฟ เป็นสัญลักษณ์แทน ชีวิต ซึ่งการเขียนเชิงสัญลักษณ์นี้จะเห็นได้จากตอนท้ายเรื่องสั้นเรื่องนี้เช่นกัน ในฉากที่มียะเกะจุงโกะตายไปด้วยกัน หลังจากไฟมอดดับตั้งข้อความต่อไปนี้

「せっかくおこした焚き火や、最後までつきあいたい。この火が消えて真っ暗になったら、一緒に死のう」 p.149

“กองไฟนี้สุดส่าห์ก่อมันขึ้นมา จึงอยากจะให้อยู่ด้วยกันกับมันจนวาระสุดท้าย ถ้าไฟนี้ดับจนมืดสนิท มาตายด้วยกันเถอะ”

คำพูดของมียะเกะในฉากนี้สามารถอธิบายด้วยสัญลักษณ์ว่าไฟดับเป็นสัญลักษณ์ของความมืด เมื่อไฟดับจะเกิดความเย็น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ ความตาย ถ้านำสัญลักษณ์ต่างๆ มาจัดเรียงกันใหม่แล้วจะได้ว่า เตารีด คือ ไฟ และ ไฟ คือ ครอบครัว ดังนั้น เตารีด คือ ครอบครัว ไปโดยปริยาย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการวาดภาพที่ชื่อ “ทัศนียภาพกับเตารีด” ซึ่งเป็นภาพวาดที่มีเตารีดตั้งอยู่ในห้อง คือ การเยียวยาจิตใจของมียะเกะ จากความรู้สึกเกินความเป็นจริงที่ได้รับจากความฝัน ซึ่งเป็นฝันซ้อนฝัน มียะเกะต้องตื่น 2 ครั้งกว่าจะเข้าสู่โลกแห่งความเป็นจริง ถ้ามียะเกะมีตู้เย็นอยู่ในห้อง การตื่นมาครั้งที่ 2 ของเขาอาจจะสับสนและรู้สึกหวาดกลัวไปมากกว่าเดิม เนื่องจากไม่รู้ว่าคุณภาพฝันหรือยัง แต่เมื่อเขาตื่นมาเห็นภาพเตารีดและไม่เห็นตู้เย็น เหมือนเป็นสัญญาณว่าเขาหลุดจากความฝันและยังมีชีวิตอยู่ เพราะมีการเขียนเชิงสัญลักษณ์ว่าเตารีด คือ ชีวิต ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นเส้นแบ่งระหว่างโลกความเป็นจริงกับโลกของฝันร้าย ส่วนภาพวาดซึ่งเป็นภาพของเตารีดวางในห้อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะมาจากการฝันซ้อนฝัน ภาพวาดเตารีดวางอยู่ในห้องตั้งอยู่ในห้องของเขา คล้ายกับการซ้อนภาพโลกแห่งความเป็นจริงด้วยภาพวาดที่ตรงกันข้ามแบบสุดขีด เพื่อแก้ไขภาพความฝันซ้อนฝันที่เป็นโลกแห่งมายา

3.2.2.3 ลัทธิทางศาสนา

ในเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” จุงโกะ ซึ่งเป็นคน “ฝั่งนี้” รู้สึกว่าพ่อคนที่เธอเคยรักและรักเธอมากเปลี่ยนไป พ่อเริ่มมองเธอด้วยสายตาที่ผู้ชายมองผู้หญิง ตอนที่จุงโกะอยู่ในวัยที่กำลังเริ่มเป็นสาว ทำให้เธอรู้สึกว่างเปล่าในจิตใจ มิยะเกะซึ่งเป็นคน “ฝั่งนั้น” เป็นเหมือนผู้นำทางแก่จุงโกะเพื่อเข้าสู่หนทางในการเยียวยาจิตใจ จากได้ที่กล่าวไว้ข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ไฟ คือครอบครัว เช่นเดียวกับที่จุงโกะสัมผัสได้จากการจ้องมองกองไฟที่มิยะเกะจุดเพื่อเป็นการเยียวยาจิตใจมิยะเกะมีความสามารถในการก่อกองไฟที่คนธรรมดาไม่มี (焚き火のおこし方についてはな、俺はふつうの人にはない特殊な才能があるんねん。 p.135) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งนี้เป็น “สิ่งเหนือธรรมชาติ” อย่างหนึ่งที่เป็นเหมือนคุณสมบัติสำคัญของผู้นำลัทธิทางศาสนาที่จะช่วยเหนี่ยวนำผู้คนให้เข้ามานับถือในลัทธิสอดคล้องกับสิ่งที่คะโต โนะริฮิโรพูดไว้ดังต่อไปนี้

คะโต โนะริฮิโร กล่าวเกี่ยวกับการกระทำของมิยะเกะว่าเหมือนการกระทำของผู้นำลัทธิหนึ่งที่ชื่อ เซ็นโงะกุ อีเอะซุ (千石イエス) [Sengoku Iesu] ที่เป็นเจ้าลัทธิเรือแห่งพระเยซูหรือในภาษาญี่ปุ่นคือ อีเอะซุ โนะ ฮะโกะบุเนะ (イエスの方舟)³² สิ่งที่ทำให้นึกถึงมิยะเกะว่าเขาคล้ายกับ เซ็นโงะกุ อีเอะซุ คือประโยคที่ว่า “รับทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้อย่างเงิบๆ มันกลืนกิน และให้อภัย” ซึ่งแตกต่างกับสิ่งที่เป็นพ่อแบบธรรมดาของโลกใบนี้เป็นอย่างมาก และเซ็นโงะกุ อีเอะซุเป็นผู้เคร่งศาสนา แต่แปลกที่เขาแสดงความเป็นพ่อในลักษณะนั้นออกมาได้อย่างน่าประหลาดใจ สิ่งนั้นเปิดใจจุงโกะ ยอมรับเสียงจากใจและทำให้มันกลายเป็นศูนย์ แสดงถึงความเป็นพ่ออีกรูปแบบหนึ่ง สิ่งที่ปรากฏขึ้นตรงนั้นคือตัวตนของครอบครัวอีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างไปจากสังคมโลกธรรมดา³³

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับคะโต โนะริฮิโร ในประเด็นที่ว่ามูระกะมิเขียนตัวละครมิยะเกะขึ้นมาเหมือนกับผู้นำในลัทธิหนึ่งซึ่งเป็นคน “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นผู้ให้ความอบอุ่นกับหญิงสาวที่หนีออกจากบ้าน มา โดยอาศัยการก่อกองไฟแบบพิเศษที่ไม่เหมือนกับคนทั่วไป ดังที่กล่าวไปข้างต้นผลงานเรื่องนี้ได้ใช้การเขียนในเชิงสัญลักษณ์ว่า ไฟ คือ ความอบอุ่น เป็นการเขียนเชิงสัญลักษณ์ของ ครอบครัว ดังนั้นการก่อกองไฟที่ไม่เหมือนกับคนทั่วไป หมายถึง มีความสามารถสร้างครอบครัวที่ไม่เหมือนกับคนทั่วไป ยิ่งไปกว่านั้นมูระกะมิใช้ลักษณะเด่นของ เซ็นโงะกุ ทะเกะโยะฉิ มาเป็นต้นแบบในการเขียนผลงานในฐานะตัวละครมิยะเกะ ซึ่งเซ็นโงะกุและมิยะเกะมีบ้านเกิดอยู่ที่โกเบเช่นเดียวกัน จุงโกะถูก

³² อีเอะซุ โนะ ฮะโกะบุเนะ เป็นกลุ่มลัทธิทางศาสนาที่มี เซ็นโงะกุ ทะเกะโยะฉิ (千石剛賢, 1923 - 2001) เป็นผู้นำลัทธิมีบ้านเกิดอยู่ที่เมืองโกเบ จังหวัดเฮียวโงะ ซึ่งลัทธิทางศาสนานี้จะยกย่องนับถือปาฏิหาริย์ของพระเยซูในศาสนาคริสต์ ผู้ที่เข้ามาศรัทธาลัทธิมีทั้งหมด 26 คน (หญิงสาว 11 คน หญิงวัยกลางคน 8 คน ชายวัยกลางคน 4 คน เด็กวัยรุ่นผู้ชาย 1 คน เด็ก 2 คน) ซึ่งเป็นหญิงเป็นส่วนใหญ่ ผู้คนเหล่านี้รู้สึกว่าบ้านไม่น่าอยู่จึงหนีออกจากบ้าน กลุ่มลัทธิทางศาสนาเดินทางหลบหนีไปทั่วประเทศญี่ปุ่น ในค.ศ.1965 มีการแจ้งตำรวจให้ออกตามหาหญิงสาววัยรุ่นอายุ 20 ปี หนีออกจากบ้านไปหลังจากเข้าในนับถือลัทธิ หลังจากนั้นมีการเข้าไปนับถือลัทธิในลักษณะเดียวกันและมีหมายให้ออกตามหาถึง 7 ครั้ง ถึง ค.ศ.1997 สื่อมวลชนที่เกาะติดทำข่าวกลุ่มลัทธิทางศาสนาจึงทำให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไปตามข่าวในหนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ

³³ 加藤典洋「『神の子どもたちはみな踊る』地震と父なるものの影」（『村上春樹イエローページ③』、幻冬舎、2009）、p. 121

สร้างขึ้นเหมือนเป็นตัวแทนของหญิงสาวซึ่งเป็นคน “ฝั่งนี้” ที่หนีออกจากบ้าน และเข้ามาศรัทธาในลัทธิทางศาสนาโดยรับความสุขจากครอบครัวรูปแบบใหม่ ซึ่งตรงกับสิ่งที่ คะโต ฮิโระโนะริกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “ครอบครัวรูปแบบใหม่” น่าจะมีลักษณะดังข้อความต่อไปนี้

「でも、どんな火でもそういうことが起こるかという、そんなことはない。そういうことが起こるためには、火のほうも自由やないとあかん。ガストーブの火ではそんなことは起こらん。ライターの火でも起こらん。普通の焚き火でもまずあかん。火が自由になるには、自由になる場所をうまいことこっちでこしらえたらあかんねん。そしてそれは誰にでも簡単にできることやない」 p.141-142

“แต่ไม่ใช่ว่าเปลวไฟทั้งหมดจะทำให้เกิดสิ่งแบบนั้นได้ เพื่อที่จะทำให้เกิดสิ่งแบบนั้นเปลวไฟเองจะต้องเป็นอิสระเช่นกัน เปลวไฟที่เตาแก๊สก็ไม่ทำให้เกิดสิ่งนั้น ไฟแช็กก็ไม่เกิด เปลวไฟธรรมดาก็ไม่เกิด การทำให้เปลวไฟเป็นอิสระจะต้องเลือกสถานที่ที่เป็นอิสระให้ดี และไม่ใช่ใครก็ได้ที่จะเลือกสถานที่แบบนั้นง่ายๆ ”

เปลวไฟจะต้องเป็นอิสระ หมายความว่า ความอบอุ่นที่ได้รับจากครอบครัวรูปแบบใหม่จะต้องเป็นอิสระ ไม่มีข้อผูกมัดใดๆ เหมือนกลุ่มลัทธิเรื่อแห่งพระเยซู ที่มีผู้คนต่างๆ มาอยู่รวมกันเป็นเหมือนครอบครัวเดียวกัน ผู้คนทั้งหมดไม่มีข้อผูกมัดในเรื่องสายเลือดหรือสายสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนั้นความอบอุ่นที่เกิดขึ้นในครอบครัวรูปแบบใหม่เช่นนี้ทำให้ทุกคนเป็นอิสระ ผ่อนคลาย สบายใจ และช่วยเยียวยาจิตใจได้เป็นอย่างดี ไม่ใช่ใครก็ได้ที่จะเลือกสถานที่แบบนั้นง่ายๆ (そしてそれは誰にでも簡単にできることやない。 p.142) หมายความว่า จะต้องเป็นแค่มิยะเกะในเรื่องสั้นเรื่องนี้ หรือเซ็นโงะกุ อีเอสซุที่มีความสามารถพิเศษในการสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่เท่านั้น

ยิ่งไปกว่านั้นชายหาดของเมืองคะมิมะนะตะ (鹿島灘) เป็นสถานที่ที่ไร้ผู้คนคล้ายกับโลกของ “ฝั่งนั้น” ที่มีมิยะเกะเป็นเหมือนเจ้าลัทธิทางศาสนาเป็นศูนย์กลางแห่งการเยียวยาจิตใจ ตรงนั้นไม่มีวีแววของผู้คนอื่นนอกจากมิยะเกะและจุงโกะเท่านั้น จุงโกะผู้ซึ่งเป็นผู้คนธรรมดาหรือเรียกว่า “ฝั่งนี้” เข้ามาเยียวยาจิตใจในพื้นที่ของผู้คน “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เงียบสงบดังข้อความดังต่อไปนี้

月の光が海岸線を研ぎあげた刃物に変えていた。冬の波はいつになくひっそりと砂を洗っていた。ほかに人影はない。 p.132

แสงจันทร์ทาเปลี่ยนเส้นแนวชายหาดให้กลายเป็นคมมีดที่ถูกลับ คลื่นทะเลแห่งฤดูหนาวชำระล้างเม็ดทรายอย่างเงียบๆ เหมือนไม่เคยเป็นมาก่อน ไม่มีวีแววของคนอื่น

มียะเกะที่มีลักษณะคล้ายกับผู้นำแห่งลัทธิใช้การสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่เสียวยาจิตใจ
ผู้คนที่ม่ีลักษณะที่แปลกออกจากเมืองคะมิมะนะตะ ดังข้อความต่อไปนี้

鹿島灘の小さな町には、関西弁をしゃべる人間なんていなかったから、
三宅さんの存在はいやでも目立った。(中略) あまり喋らないし、
ちょっと変人だけどさ、べつに悪い人じゃないよ。 p.139

ที่เมืองคะมิมะนะตะเล็กๆ แห่งนี้ไม่มีคนพูดภาษาถิ่นคันไซ คุณมียะเกะจึงโดด
เด่นไปโดยปริยาย (ย่อ) เขาเป็นคนไม่ค่อยพูด แม้จะเป็นคนแปลกๆ แต่ไม่ใช่
คนไม่ดีอะไรหรอกนะ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อความข้างต้นเหมือนเป็นการเน้นย้ำว่าตัวตนของมียะเกะเป็นส่วน
น้อยในเมืองนั้นหรือเป็นคน “ฝั่งนั้น” เพราะวามียะเกะเป็นคนโกเบ จึงติดการพูดภาษาถิ่นคันไซ ซึ่ง
เป็นสำเนียงที่ไม่เหมือนกับคนในเมืองคะมิมะนะตะ มียะเกะเป็นเหมือนศูนย์กลางของโลกแห่งนี้ที่มี
การก่อกองไฟ หรือคล้ายกับการที่เซ็นโทะงุ อิเอะซุสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่ขึ้นมา มียะเกะเลือก
สถานที่แห่งนี้ในการก่อกองไฟด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

「この海岸にはほかのどの海岸よりも流れ着く流木が多いからなんや。
それだけの理由や。焚き火やるために、ここまで来てしもたんや。
しょうもない話やろ。」 p.142

“ชายหาดนี้มีเศษไม้ถูกซัดมาเกยมากกว่าชายหาดอื่น เหตุผลก็มีแค่นั้น ผมมา
ที่นี่เพื่อก่อกองไฟ มันก็ต้องเป็นแบบนี้อยู่แล้วไม่ใช่หรือ”

มียะเกะมาอาศัยอยู่ในเมืองแห่งนี้ด้วยเหตุผลเพียงว่ามีเศษไม้ถูกซัดมาเกยขึ้นเป็นจำนวนมาก
ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมืองนี้ที่มีเศษไม้ถูกซัดมาเกยขึ้นมากหมายถึง เป็นจุดศูนย์รวมของผู้คนที่เหมือน
ถูกคลื่นแห่งความเศร้าและเย็นชาซัดมาเกยขึ้น พวกเขาเร่ร่อน พลัดหลง มาที่เมืองแห่งนี้ หรือในเชิง
สัญลักษณ์ คือ เร่ร่อนเข้ามาอยู่ในกลุ่มลัทธิเรือแห่งพระเยซู ดังข้อความต่อไปนี้

所沢からでたらめに電車を乗り継いで、茨城県の海岸の小さな町につ
いた。名前も聞いたことのない町だった。 p.138

ต่อรถไฟมั่วๆ จากเมืองโทะโทะระสะวะเรื่อยมาจนถึงเมืองชายทะเลเล็กๆ
ของจังหวัดอิบะระกิ เป็นเมืองที่ฉันไม่เคยได้ยินแม้แต่ชื่อ

จุงโกะรู้สึกท้อใจว่าสายตาของพ่อเปลี่ยนไปจนทำให้เธอทนอยู่ในครอบครัวไม่ได้จนต้องหนีออกจากบ้านการขึ้นรถไฟอย่างไร้จุดหมายปลายทาง ในที่สุดมาถึงเมืองเล็กๆ ดิตซายหาดแห่งนี้ จุงโกะเหมือนถูกคลื่นแห่งความเศร้าและอารมณ์เย็นชาต้อนรับให้มาอยู่ที่เมืองแห่งนี้ รอให้คนหนึ่งคนที่มีความสามารถพิเศษมาช่วยเยียวยาจิตใจ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับพิน (たきぎ) ที่ถูกคลื่นทะเลพัดมาเกยตื้นรอให้มียะเกะเก็บไปรวมกันเพื่อก่อกองไฟ หรืออีกความหมายหนึ่งคือรวบรวมผู้คนให้เป็นครอบครัวรูปแบบใหม่ ไม่ใช่เฉพาะจุงโกะเท่านั้นที่เหมือนถูกพัดมาอย่างที่แห่งนี้ เคะอิซุเกะเช่นกัน ดังข้อความต่อไปนี้

波がいいからということでこの町に住み着き、友だちとロック・バンドを組んでいた。二流の私立大学に籍を置いていたが、ほとんど学校には通っておらず、卒業できる見込みはゼロだ。両親は水戸市内で老舗の菓子店を経営していたので、いざとなれば家業を継ぐことができたが、本人は菓子店の主人におさまるつもりはまったくなかった。

pp.138-139

เพราะว่าเมืองนี้มีคลื่นดีเขาจึงอาศัยอยู่ที่เมืองนี้ เขาตั้งวงดนตรีร็อกกับเพื่อน เขาได้แต่ลงทะเลเปียกไว้ที่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งแต่แทบไม่ได้ไปเรียน ความเป็นไปได้ที่จะจบการศึกษาคือศูนย์ พ่อแม่ของเขาเป็นเจ้าของร้านขายขนมเก่าแก่แห่งหนึ่งในตัวเมืองมีโต๊ะ ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นเขาก็สามารถรับสืบทอดกิจการได้ทันที แต่ตัวเขาเองไม่อยากจะมาเป็นเจ้าของร้านขนมเลยแม้แต่น้อย

「たまにはこういうこともあるわな。こないだえらい波の荒い日があったやろ。最近はな、海鳴りを聴いているとだいたいわかるんや。今日はええたきぎが荒れついでとるでゆうてな」 p.133

“เรื่องแบบนี้ก็มีไม่ใช่เหรอ เร็วๆ นี้มีวันที่คลื่นแรงไม่ใช่เหรอ หมู่นี้ได้ยินเสียงทะเลก็รู้แล้วว่าวันนี้จะมีพินดีๆ มาเกยตื้น”

เคะอิซุเกะและจุงโกะเหมือนถูกคลื่นแห่งบาดแผลทางจิตใจพัดให้ออกเร่ร่อนจนมาอยู่ ณ ที่แห่งนี้ เคะอิซุเกะไม่ยอมไปเรียนที่มหาวิทยาลัย และไม่ยอมกลับบ้าน ยิ่งไปกว่านั้นเขาไม่อยากจะเป็นเจ้าของร้านขนมเก่าแก่ซึ่งเป็นธุรกิจของครอบครัวอีกด้วย จะเห็นว่าเมืองคะมิมะนะตะเป็นเมืองที่มีผู้คนหนีออกจากบ้านมารวมตัวกันอยู่ กล่าวคือ เมืองคะมิมะนะตะถูกเขียนขึ้นมาในฐานะเป็นพื้นที่ของกลุ่มศาสนาที่มีจุดเด่นอยู่ที่การน้อมรับผู้คนเหมือนกำลังเร่ร่อนไร้หนทางเหมือนสับสนอยู่กลางทะเล และถูกคลื่นพัดมาเกยฝั่งที่นี่ ซึ่งมีมียะเกะเป็นจุดศูนย์กลางเหมือนเป็นเจ้าของลัทธิ การก่อกองไฟของมียะเกะคือสัญลักษณ์ของการให้ความอบอุ่นคนที่ปัญหาครอบครัวที่เข้ามาอยู่ในกลุ่มลัทธิแห่งนี้ เพื่อเป็นการเยียวยาจิตใจของผู้เหล่านั้น

สิ่งที่มียะกะให้กับจุงโกะเพื่อเยียวยาจิตใจคือ การจัดสิ่งแวดล้อมให้สงบ ทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ และการให้ความเป็นครอบครัว ตามที่รศ.นพ.พนม เกตุมานกล่าวเอาไว้³⁴ จุงโกะอยู่หน้ากองไฟแล้วรู้สึกมั่นคงปลอดภัยทางจิตใจและรู้สึกว่ามิยะกะเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวที่รับฟังทุกสิ่งทุกอย่าง การรับฟังทุกสิ่งทุกอย่าง อย่างสงบ ไม่กระตุ้นให้เล่ามากเกินไป ตามที่รศ.นพ.พนม เกตุมานกล่าวเอาไว้คือการปฐมพยาบาลทางจิตใจ

3.2.2.4 สรุป

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อจุงโกะ ในเรื่องสั้นชื่อ “ทัศนียภาพกับเตารีด” คือ ความว่างเปล่าในจิตใจที่เกิดจาก สายตาของพ่อที่เปลี่ยนจากพ่อมองลูกมาเป็นการมองแบบผู้ชายมองผู้หญิง ทำให้ความรู้สึกดีๆ ที่เคยมีต่อพ่ออันเป็นที่รักหายไป ซึ่งเกิดจากสัญชาตญาณทางเพศของเพศชายภายในจิตใจสำนึกของพ่อที่ยากจะควบคุมเอาไว้ได้หมดทำให้จุงโกะต้องหนีออกจากบ้านเนื่องจากทนอยู่กับพ่อไม่ได้อีกต่อไป จากการได้ก่อกองไฟกับมิยะกะ จุงโกะได้รู้สึกสิ่งที่เรียกว่าครอบครัวผ่านการจ้องมองกองไฟนั้น จุงโกะรู้สึกได้รับความอบอุ่นแบบพ่อที่ขาดหายไป การก่อกองไฟเยียวยาจิตใจของมิยะกะและจุงโกะไปพร้อมกันเหมือนทั้งคู่ได้รับความอบอุ่นในการรวมตัวเป็นครอบครัวเดียวกัน ส่วนแผ่นดินไหวในเรื่องนี้ทำหน้าที่เป็นเหมือนสิ่งที่ทำให้บาดแผลทางจิตใจของมิยะกะเด่นชัดขึ้นต้องทำให้เขาวาดภาพที่ชื่อ “ทัศนียภาพกับเตารีด” เนื่องจากแผ่นดินไหวทำให้เขานึกถึงครอบครัวและบาดแผลทางจิตใจที่มีอยู่ก่อนแล้ว

สิ่งที่มูระกะมิเขียนนำเสนอในเรื่องสั้นเรื่องนี้ คือ ปัญหาหนึ่งของคน “ฝั่งนี้” ที่เข้าไปฟังฟังความสามารถคล้ายกับสิ่งเหนือธรรมชาติของคน “ฝั่งนั้น” เพื่อการเยียวยาจิตใจ กล่าวคือ จุงโกะ ซึ่งเป็นคนสามัญธรรมดาหรือคน “ฝั่งนี้” มีบาดแผลทางจิตใจเข้าไปฟังฟังการก่อกองไฟที่ไม่เหมือนกับคนอื่นของมิยะกะ ซึ่งเป็นเหมือนคนที่อยู่ในกลุ่มลัทธิทางศาสนาหนึ่ง หรือคน “ฝั่งนั้น” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มูระกะมิต้องการนำเสนอบทบาทสำคัญประการหนึ่งของลัทธิทางศาสนาที่เป็นเหมือนสถานที่แห่งการเยียวยาจิตใจของผู้คน “ฝั่งนี้” หรือคนในสังคมแบบปกติ ช่วยให้ความรักความเอาใจใส่กันเหมือนคนที่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน

3.2.3 เรื่องสั้นเรื่องที่ 3 “เรingersบ่ากับพระเจ้า”

“เรingersบ่ากับพระเจ้า” เป็นเรื่องสั้นที่เขียนนำเสนอเรื่องราวความขัดแย้งภายในจิตใจของชายคนหนึ่งที่เป็นคน “ฝั่งนั้น” เขาอยู่ในลัทธิหนึ่งที่เชื่อเรื่องพระเจ้า แม่ของเขาเป็นผู้ชักชวนให้เข้ามา

³⁴ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 8

ตั้งแต่เกิดมา โยะมิยะไม่รู้ว่าเป็นพ่อของตัวเอง ทะบะตะที่เป็น “ผู้นำทาง” (導き役) ของแม่และเขาเองบอกว่าเขาเป็นบุตรของพระเจ้าที่ผู้คนในกลุ่มลัทธิศรัทธากันในนาม “ท่านผู้นั้น” เขาได้รับการเลี้ยงดูอย่างเป็นพิเศษในฐานะ “บุตรของพระเจ้า” (神の子) ทะบะตะพูดอธิบายเกี่ยวกับตัวตนของพระเจ้าให้กับโยะมิยะฟังว่า

「たしかに君にはこの世界のお父さんはいない。それについてあれこれとつまらないことを言う人だって世間にはいるだろう。残念なことだけれど、世間の多くの人の目は曇っていて、真実の姿がうまく見えないんだ。でもね善也くん、君のお父さんである方は世界そのものなんだ。君はその愛の中にすっぽり包まれて生きているんだ。それを誇りに思って、正しく生きなくてはいけないよ」 p.157

“พ่อของหนูไม่ได้อยู่บนโลกนี้ก็จริง คนในสังคมอาจพูดจาตู่ทู่หนูอย่างโน้นทีอย่างนี้ที แต่น่าเสียดายนะที่คนในสังคมส่วนมากมีตาที่พร่ามัวไม่เห็นความเป็นจริง แต่ว่าหนู โยะมิยะ ท่านผู้ที่เป็นพ่อของหนูนะคือโลกใบนี้ หนูอยู่ท่ามกลางอ้อมกอดแห่งความรัก จงภาคภูมิใจและต้องใช้ชีวิตในวิถีที่ถูกที่ควร”

“ท่านผู้นั้น” อยู่เบื้องบนเท่านั้นไม่สามารถลงมาอยู่ร่วมโลกกับเรา แต่พระองค์ก็ยังคงเฝ้ามอง โยะมิยะอยู่เสมอ โยะมิยะรู้สึกอยากมีพ่อจึงถามทะบะตะกลับไป ตอนนั้น โยะมิยะเพิ่งเข้าโรงเรียนประถม เขาถามทะบะตะว่า

「だって神様はみんなのものでしょうか？」と小学校に入ったばかりの善也は言った。「お父さんというのは、一人ひとりにべつべつについているものじゃないの」 p.157

“ว่าแต่พระเจ้านะเป็นของทุกคนไม่ใช่หรือครับ?” โยะมิยะที่เพิ่งจะเข้าชั้นประถมต้นถาม “คนที่เรียกว่าพ่อนะ ต่างคนต่างก็มีเป็นของตัวเองไม่ใช่หรือครับ”

ตอนแรก โยะมิยะยังคงไม่ยอมรับเกี่ยวกับเรื่องของพ่อของตัวเองตามคำกล่าวของทะบะตะ เพราะผู้เป็นพ่อตามคำบอกของทะบะตะแตกต่างกับความเข้าใจของโยะมิยะอย่างสิ้นเชิง โยะมิยะคิดในแบบเด็กว่าพ่อจะต้องเป็นของเขาคนเดียวไม่ใช่ของคนอื่นและจะต้องมีตัวตนจับต้องได้เหมือนพ่อของคนอื่น แม้กระนั้น ทะบะตะกำชับกลับไปว่าห้ามละทิ้งความศรัทธาและห้ามมีความเคลือบแคลงใจตั้งข้อความต่อไปนี้

「いいかい善也くん、君のお父さんであるその方はいつか、君だけのものとして、君の前に姿をお見せになる。予想もしないようなときに、

予想もしないような場所で、君はその方にめぐり会うことができるだろう。しかしもし疑いの心を抱いたり、信仰心を捨てたりしたら、がっかりして永遠に君の前には姿を見せられないかもしれない。わかったかい？」 p.157

“ฟิงนะโยะฉิมิยะ ท่านผู้คนที่นั่นที่เป็นพ่อของหนูสักวันจะปรากฏตัวต่อหน้าในฐานะที่เป็นพ่อของหนูคนเดียว ณ ช่วงเวลาที่ไมเคาคัดคิด ณ สถานที่ที่ไม่คาดคิด หนูอาจได้พบกับท่านผู้คนที่นั่น แต่ถ้ามีหัวใจที่เคลือบแคลง หรือละทิ้งความศรัทธา ท่านผู้คนที่นั่นจะเสียใจและอาจไม่ปรากฏตัวต่อหน้าหนูก็ได้ เข้าใจไหม?”

หลังจากนั้นโยะฉิมิยะพูดตอบตกลงและเข้าใจ และจะจำสิ่งที่ทะบะตะสอนตลอดไป แต่ความจริงตามประสาเด็กโยะฉิมิยะไม่เข้าใจสิ่งที่ทะบะตะพยายามบอก โยะฉิมิยะไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองนั้นเป็น “เด็กที่มีความพิเศษ” (特別な子) แม้ทะบะตะและแม่ของตนจะบอกว่าเป็นบุตรของพระเจ้า โยะฉิมิยะกลับรู้สึกที่ตัวเองก็ไม่มีจุดเด่นอะไร ความจริงแล้วโยะฉิมิยะเป็นเด็กค่อนข้างมีความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์เด็กทั่วไป (普通より少しばかり下の場所にいる子どもだった。 p.157) การเรียนแค่ผ่านวิ่งช้า สายตาสั้น เวลาลงแข่งขันเบสบอลมักทำลูกตกจากมือเสมอ เขาโดนเพื่อนร่วมทีมต่อว่าและโดนนักเรียนหญิงหัวเราะเยาะ จุดนี้เหมือนเป็นปมในใจอย่างหนึ่งของโยะฉิมิยะที่อยากจะเอาชนะตัวเองและอยากจะเล่นเบสบอลเก่งไม่โดนหัวเราะเยาะ โยะฉิมิยะจึงลองขอพรจากพระเจ้าผู้ที่เขาเข้าใจว่าเป็นพ่อของเขาตั้งข้อความต่อไปนี้

彼は夜寝る前に、父親である神様にお祈りをした。いつまでも変わることなく信仰心を強く持ち続けますから、うまく外野フライがとれるようにしてください。それだけでいいんです。ほかには（今のところ）何も求めません。もし本当に神様が父親であるなら、それくらいの願いは聞き入れてくれてもいいはずだった。でも、願いはかなえられなかった。外野フライは彼のグローブから零れ落ち続けた。 p.158

ก่อนนอนเขาอธิษฐานถึงพ่อที่เป็นเหมือนพระเจ้าว่าจะศรัทธาไม่เสื่อมคลายไปตลอดตั้งนั้นขอให้ผมรับลูกที่ลอยไปสนามด้านนอกได้อย่างแม่นยำ ผมขอเพียงเท่านี้ ไม่ต้องการสิ่งใดอื่น (ความคิดในตอนนั้น) ถ้าพระเจ้าเป็นพ่อของผมจริง น่าจะฟังคำขอร้องเพียงเท่านี้ของผม แต่ว่าคำขอร้องไม่สำเร็จ ลูกเบสบอลยังคงตกจากถุงมือของเขายู่เสมอ

โยะฉิมิยะรู้สึกว่าเขาถูกเมินเฉยจากผู้เป็นพ่อ ทะบะตะกำชับว่าการขอร้องแบบนี้เหมือนเป็นการทดสอบ “ท่านผู้คนที่นั่น” การจะขออะไรสักอย่างจะต้องเป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องกว้างๆ การขอร้องที่ระบุเจาะจงเกินไปและมีระยะเวลากำหนดแบบนี้ไม่ได้เด็ดขาด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโยะมิยะพยายามแสวงหา “ตัวตน” ของพ่อของตัวเอง โยะมิยะพยายามเชื่อว่าพระเจ้าหรือ “ท่านผู้นั้น” เป็นพ่อของเขาจริงๆ แม้กระนั้นเขาไม่เคยได้สัมผัสสิ่งที่เรียกว่า “พ่อ” จากพระเจ้า คำขอร้องของลูกชายแค่นี้ผู้เป็นพ่อน่าจะทำให้อย่างไม่เดือดร้อนอะไร โยะมิยะคิดตามประสาเด็กเช่นนั้น ในระหว่างที่ได้รับการเลี้ยงดูในฐานะบุตรของพระเจ้า เขาออกไปเผยแพร่ลัทธิตกกับแม่ของเขาโดยไม่เงินอายุ เมื่อมีผู้ศรัทธาเพิ่มขึ้นเขาจะภูมิใจและหวังเพียงว่าพ่อที่เป็นเหมือน พระเจ้าจะหันมาสนใจในตัวเขาบ้าง

ทะบะตะบอกว่า พระเจ้าผู้เป็นพ่อของเขาคือโลกใบนี้ แต่โยะมิยะกลับมีความรู้สึก ถ้าพระเจ้าคือโลกดังนั้นพระเจ้าต้องเป็นพ่อของทุกคน ซึ่งเป็นการตีความที่แตกต่างกัน พระเจ้าไม่ใช่พ่อของเขาคนเดียว ความขัดแย้งจึงเกิดขึ้นในตัวโยะมิยะ ด้านหนึ่งโยะมิยะเชื่อแม่และทะบะตะว่าพ่อของเขาคือ “ท่านผู้นั้น” และอีกด้านหนึ่งคือพ่อของเขาไม่ใช่ “ท่านผู้นั้น” ความรู้สึกเริ่มเอนเอียงไปสู่การไม่เชื่อมากขึ้น หลังจากโยะมิยะได้ลองทดสอบ “ท่านผู้นั้น” โดยการขอ แต่ไม่ได้อะไรตอบกลับมา การไม่ได้สัมผัสตัวตนของพ่อทำให้เกิดความผิดหวัง สับสน ความรู้สึกไม่ดีทั้งหลายเริ่มเกิดขึ้นในใจของโยะมิยะเป็นบาดแผลในใจของโยะมิยะในเวลาต่อมา

นะกะยะมะ ซะชิเอะ 「中山幸枝」[Nakayama Sachie] อธิบายเกี่ยวกับปมด้อยของโยะมิยะในวัยนี้โดยอ้างอิงจากหนังสือ *โฉมเนิ่นโนะชินริงะกุ* 『青年の心理学』[shōnen no shinrigaku] ดังต่อไปนี้ว่าถ้าเกิดการเปรียบเทียบกับคนอื่นบางครั้งจะรู้สึกที่ตัวเองนั้นมีปมด้อย ปมด้อยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1. ปมด้อยแบบต้น จะเกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบกับคนอื่นในเรื่องผลการเรียน ความสามารถด้านกีฬา หน้าตา ความสูง เป็นต้น 2. ปมด้อยแบบลึก คือ เรื่องเกี่ยวกับการมีตัวตน จะรู้สึกว่าตัวเองไม่เป็นที่ต้องการของคนอื่น ไม่พอใจในตัวเอง กล่าวโดยสรุป ปมด้อยจะเกิดจากการเปรียบเทียบกับคนอื่น และมีเหตุมาจากความคิดของตัวเองและตัวเองในอุดมคติ (理想自己) เสียมากกว่า³⁵

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อความที่ยกมาสามารถอธิบายปมด้อยของโยะมิยะได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผลการเรียนของโยะมิยะไม่มีความโดดเด่น เล่นกีฬาไม่เก่ง จึงตรงกับ “ปมด้อยแบบต้น” ที่เกิดจากการนำตัวเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่น โยะมิยะเปรียบเทียบการเล่นเบสบอลว่าไม่เก่งเท่าคนอื่น และเปรียบเทียบว่าคนอื่นมีพ่อเป็นของตัวเอง แต่ตัวเองกลับมีพ่อที่เป็นเหมือนพระเจ้าที่เป็นพ่อของทุกคน โยะมิยะถูกเลี้ยงดูมาในฐานะ “บุตรของพระเจ้า” และมีความคิดว่าการเป็นเด็กที่มีความพิเศษต้องโดดเด่นจากเด็กคนอื่น ความคิดเช่นนี้น่าจะเรียกได้ว่าเป็นตัวเองในอุดมคติ (自己理想) แต่ความจริงแล้วเขาไม่ได้เป็นอย่างนั้น การเรียน กีฬา เขาก็ยังทำได้ต่ำกว่ามาตรฐานของเด็กในวัยเดียวกัน

เมื่อโยะมิยะเลื่อนขึ้นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขาเริ่มมีความสนใจทางเพศ แต่แม่ของเขาไม่ได้ใส่ใจในเรื่องนั้น เธอยังคงเดินใส่เสื้อผ้าน้อยชิ้นภายในบ้าน ดังข้อความต่อไปนี้

³⁵ 中山幸枝「村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—「あちら側」と「こちら側」の狭間に位置する青年—」、広島大学近代文学研究会、近代文学試論(44)、2006、p.91 cited in 落合良行・伊藤裕子・斎藤誠一『青年の心理学』第七章二項「劣等感をもつ意味」、1999

善也が中学校にあがり、性的な関心に目覚めてからも、平気で下着姿で、ときには全裸で、家の中を歩き回った。寝室はさすがに別だったが、夜中にさびしくなると、ほとんど何も身につけないかっこうで彼の部屋にやってきて、布団の中に潜り込んだ。そして、犬か猫のように、善也の身体に腕をまわして眠った。 p.155

เมื่อโยะฉิมยะขึ้นชั้นมัธยมต้น เริ่มมีความสนใจเรื่องเพศ แต่แม่ของเขาของเขา ยังคงเดินไปมาอยู่ในบ้านในลักษณะที่ใส่เสื้อผ้าน้อยชิ้น ในบางครั้งก็เปลือยร่าง แม่แยกห้องนอนกัน แต่เวลาแม่ของเขา รู้สึกเหงาเวลากลางคืนจะเข้ามาในห้อง เขาในสภาพที่แทบไม่มีอะไรใส่ติดตัวมา จากนั้นก็เข้าไปซุกตัวในผ้าห่ม โอบกอดร่างกายของโยะฉิมยะราวกับเป็นสุนัขหรือแมวแล้วผลอยหลับไป

แม่โยะฉิมยะรู้ว่าแม่ไม่มีความคิดที่ไม่ดีแต่อย่างใด แต่โยะฉิมยะไม่สามารถอยู่แบบนั้นโดยไม่รู้สึกอะไรได้ เขาพยายามนอนด้วยท่าที่พิสดารที่สุดเพราะไม่อยากให้แม่ของเขาเห็นว่าเขาเกิดอารมณ์ทางเพศขึ้นมา ช่วงนี้โยะฉิมยะจึงหาผู้หญิงนอนอย่างบ้าคลั่ง เพราะต้องการกำจัดอารมณ์ทางเพศให้หมด ไม่ต้องการมีความคิดที่ไม่ดีกับแม่ผู้ให้กำเนิดตน เขาทำแบบนี้ไปเพราะ “ความกลัว” การมีความสัมพันธ์ต้องห้าม ดังนั้นโยะฉิมยะคิดว่าอยากจะออกไปใช้ชีวิตคนเดียวนอกบ้านเพื่อหลีกเลี่ยง “ความกลัว” ที่เขาอาจทำอะไรลงไปโดยไม่รู้ตัว ยิ่งไปกว่านั้น ตอนนี้เขาเริ่มรู้สึกว่าพ่อของเขาไม่สนใจอะไรเขาเลยแม่จะขอร้องให้ทำเรื่องเล็กน้อยให้ก็ทำตาม เขาจึงมีความปรารถนาที่จะละทิ้งความศรัทธาที่มีต่อลัทธิศาสนา ดังข้อความต่อไปนี้

しかし中学校にあがってほどなく、善也は信仰を捨てた。独立した自我が彼の中で目覚めるにつれて、社会通念とは相いれない教団独自の厳格な戒律を、そのまま受け入れていくことが現実的にむずかしくなったということがある。でもそれだけではない。いちばん根本の部分で、善也を決定的に信仰から遠ざけたのは、父なるものの限りない冷ややかさだ。暗くて重い、沈黙の石の心だった。息子が信仰を捨てたことは母親を深く悲しませたが、善也の棄教の決意は揺るがなかった。 p.163-164

เมื่อขึ้นชั้นมัธยมต้นได้ไม่นาน โยะฉิมยะก็ละทิ้งความศรัทธา ยิ่งตัวตนของตัวเองเริ่มปรากฏเด่นชัดตัวมากเท่าไร การยอมรับกฎอันเคร่งครัดของกลุ่มลัทธิทางศาสนาที่เข้าไม่ได้กับค่านิยมทางสังคมก็ยิ่งยากขึ้นเท่านั้น แต่ไม่ใช่แค่นั้น ปัญหาหลักที่ทำให้โยะฉิมยะถอยห่างจากความศรัทธาคือ ความเย็นชาอันไร้ขอบเขตของพ่อ และหัวใจที่เป็นหินเงียบงันแสนหนักอึ้งและดำมืด แม่จะ

ทำให้แม่เสียใจมาก เพราะลูกชายละทิ้งความศรัทธา แต่การตัดสินใจละทิ้งศรัทธาของโยะมิยะก็ไม่สั่นคลอน

จากข้อความข้างต้นสามารถเข้าใจได้ได้ว่า การละทิ้งความศรัทธาของโยะมิยะเกิดจากความเย็นชาของผู้เป็นพ่อซึ่งทำให้โยะมิยะเกิดบาดแผลทางจิตใจ หัวใจของพ่อที่เป็นพระเจ้านั่นคือหินที่หนักอึ้งและดำมืด “ปมด้อย” ที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่เขายังเป็นเด็กจากการที่เขาไม่ได้รับการตอบรับคำขอร้องที่เคยขอให้รับลูกเบสบอลที่ลอยไปในสนามด้านนอก (外野) พัฒนารุนแรงขึ้น อาจเนื่องมาจากวัยของโยะมิยะที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่นและเริ่มสนใจเรื่องเพศและไม่อยากจะทำตามคำสั่งใคร ทำให้เขาเกิดปฏิกิริยาต่อต้านข้อปฏิบัติที่เคร่งครัดของลัทธิที่เขาเคยยอมรับมาตั้งแต่เด็ก โยะมิยะในวัยนี้ไม่อยากจะทำอะไรที่แตกต่างออกไปจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่ เขาต้องการความอิสระในรูปแบบของตัวเอง บวกกับความต้องการทางเพศที่ค่อยๆ ไต่ต้อนให้เขาทำในสิ่งต้องห้าม เขาจึงตัดสินใจอย่างเด็ดขาดว่าจะละทิ้งศรัทธาทั้งหมด โยะมิยะวัย 13 ปีประกาศตัวกับแม่ของตัวเองว่าจะเลิกศรัทธาทำให้แม่ของเขาตกอยู่ในความเศร้า ในเวลาประมาณครึ่งเดือน เธอแทบไม่ได้กิน ไม่เปิดปากพูดกับใคร ไม่อาบน้ำ ไม่ทรีมน้ำ ไม่เปลี่ยนเสื้อผ้า เป็นครั้งแรกที่โยะมิยะเห็นแม่ของตัวเองในสภาพสกปรกและเหม็นช่นนั้นและโยะมิยะรู้สึกเศร้าใจมากเช่นกัน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “ปมด้อย” ยังไม่หายไป แต่กลับมีปัญหาใหญ่เกิดขึ้น คือ “ความรู้สึกทางเพศ” ซึ่งเป็นสัญชาตญาณในระดับจิตใต้สำนึกที่ควบคุมได้ยาก แม้โยะมิยะคิดจะออกไปอยู่นอกบ้านคนเดียวแต่กลับทำไม่ได้ เพราะสงสารแม่ ดังนั้นเขาจึงต้องจำยอมรับสภาพความรู้สึกแบบนี้ต่อไป กล่าวคือ เขาละทิ้งความศรัทธาได้เพียงแค่ช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น

นงกะยะมะ ซะชิเอะ กล่าวว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างลูกชายกับแม่แบบนี้ ทำให้นึกถึงทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมุนด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ที่เกี่ยวกับปมเอดิปัส (Oedipus complex) แต่ทฤษฎีของฟรอยด์มีข้อจำกัด ที่ใช้ได้เฉพาะคนธรรมดาสามัญเท่านั้น นงกะยะมะกล่าวว่าทฤษฎีปมเอดิปัสของอิริค ฟรอมม์ (Erich Fromm) ของกลุ่มฟรอยด์ใหม่ สามารถอธิบายปมที่เกิดขึ้นในใจโยะมิยะได้ดีกว่า³⁶

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าทฤษฎีเกี่ยวกับปมเอดิปัสของซิกมัน ฟรอยด์ จะอธิบายเกี่ยวกับการที่เด็กผู้ชายมีแรงกระตุ้นทางเพศต่อแม่ที่เป็นรักแรก ทำให้มองว่าพ่อว่าเป็นคู่แข่งและชิงชิงพ่อ แต่ว่าภายในครอบครัวพ่อก็มีอำนาจมากทำให้ความต้องการของเด็กผู้ชายไม่ได้รับการเติมเต็ม จึงอยากจะเป็นเหมือนพ่อจึงยอมรับคำสั่งและบรรทัดฐานทางด้านศีลธรรมเข้ามาซึ่งสิ่งนี้จะกลายเป็นรูปแบบของ “อภีธตา” หรือ “Superego” แต่กระบวนการในการยอมรับไม่ได้สำเร็จเช่นเดียวกัน ซึ่งจะทำให้เกิด “ความไม่มั่นใจ” (Ambivalence) จะทำให้รู้สึกรักและเกลียดชังในเวลาเดียวกัน กล่าวคือมีความต้องการความรักจากพ่อและในเดียวกันนั้นก็ต่อต้านพ่อ

³⁶ 中山幸枝「村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—「あちら側」と「こちら側」の狭間に位置する青年—」、広島大学近代文学研究会、近代文学試論 (44)、2006、pp91-92

นะกะยะมะ ซะชิเอะยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ในเรื่องสั้นเรื่องนี้โยะมิยะเติบโตอยู่ท่ามกลางอำนาจของผู้ที่เรียกว่าพ่อ เมื่อเขาอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบนั้นทำให้เกิดปมเอติปุส ซึ่งการเกิดปมในลักษณะแบบนี้เป็นไปตามทฤษฎีของ فروมม์ ซึ่งจะแตกต่างกับทฤษฎีของ فروยด์อยู่เล็กน้อย เนื่องจากโยะมิยะไม่มีพ่อดังแต่กำเนิดปมเอติปุสของ فروยด์อาจจะนำมาอธิบายไม่ได้ดีเท่าที่ควรในกรณีนี้ โยะมิยะไม่ได้ยอมรับปมเอติปุสของตัวเองและพยายามต่อต้านปมที่เกิดขึ้นในจิตใจตน

โยะมิยะในวัยมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่ออายุ 17 ปี แม่ของเขาคิดว่าถึงเวลาแล้วจึงเปิดเผยเรื่องการเกิดของโยะมิยะ แม่ของโยะมิยะเล่าเกี่ยวกับตัวเองที่ตกอยู่ในสภาพจิตวิญญูณสับสนเหมือนตกอยู่ในทะเลโคลน ทำให้แม่ของเขานอนกับผู้ชายโดยไม่มีความรัก ในที่สุดแม่ก็ตั้งครรรภ์ เธอไปหาสูติแพทย์เพื่อทำแท้ง สูติแพทย์อายุประมาณ 30 ปี และตั้งหุขวาของเขาไม่มีเพราะโดนสุนัขสีดำกัดขาดตั้งแต่เขายังเป็นเด็ก สูติแพทย์คนนั้นบอกว่าแม่ของโยะมิยะใช้ใช้ถุงยางผิดวิธี แต่แม่ของโยะมิยะตอบว่าเธอไม่ได้ไม่รู้ถึงขนาดนั้น ต่อจากนั้นเพียง 2 เดือน แม่ของโยะมิยะก็ตั้งครรรภ์อีกครั้ง เธอไปหาแพทย์คนเดิมแพทย์คนนั้นต่อว่าเธอว่าถ้าใช้ถุงยางอย่างถูกวิธีไม่มีทางจะตั้งท้องได้ หลังจากนั้นประมาณครึ่งปี แม่ของโยะมิยะก็มีเพศสัมพันธ์กับสูติแพทย์คนนั้นและยังคงตั้งท้อง แม้จะใช้ถุงยางอย่างถูกวิธีภายใต้การควบคุมอย่างเคร่งครัดของสูติแพทย์ก็ตาม แม่ของโยะมิยะยังคงตั้งครรรภ์ครั้งที่ 3 และให้กำเนิดโยะมิยะ แม่และทะบะตะบอกว่าโยะมิยะเป็นบุตรของพระเจ้าที่มาจากเกิดโดยความประสงค์ของพระเจ้า ไม่ใช่บุตรของสูติแพทย์คนนั้น ดังข้อความต่อไปนี้

「そうじゃないの。その人は完璧な避妊をしたのよ。だから田端さんがおっしゃるように、善也のお父さんは『お方』なのよ。肉のまぐわいによってではなく『お方』のご意志によって善也はこの世界に生まれたのよ」、母親は燃えるような目できっぱりといった。p.161

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอกนะ คนนั้นเขาป้องกันการตั้งครรรภ์อย่างสมบูรณ์แบบตั้งนั้นพ่อของโยะมิยะ คือ “ท่านผู้นั้น” ตามที่ คุณทะบะตะบอกนั่นแหละลูก โยะมิยะเกิดมาบนโลกใบนี้ไม่ใช่เพราะการสังวาสระหว่างกายเนื้อ แต่เนื่องด้วยความประสงค์ของพระเจ้าเป็นเจ้านะ” คุณแม่พูดอย่างชัดเจนด้วยคำพูดที่จริงจัง

แม้บอกว่าโยะมิยะมาเกิดได้แม้มีการป้องกันอย่างเคร่งครัด แต่โยะมิยะไม่เชื่อเช่นนั้น เขาคิดว่าพ่อทางชีววิทยาของเขาคือสูติแพทย์โดยเชื่อตามหลักวิทยาศาสตร์ อาจเพราะโยะมิยะเริ่มมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น โยะมิยะเชื่อว่าถุงยางต้องมีปัญหาทางกายภาพอย่างแน่นอน คิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้

โยะมิยะเคยละทิ้งความศรัทธาไปครั้งหนึ่งแล้วเขากลับมาศรัทธาในลัทธิอีกครั้ง ตอนนีเขายังคงไม่เชื่ออยู่ดีว่าพ่อของเขา คือ “ท่านผู้นั้น” เพราะว่าตั้งแต่เป็นเด็กโยะมิยะไม่เคยได้สัมผัสการมี

“ตัวตน” ของพ่อเลย เขาไม่เชื่อตามที่หะบะตะเคยบอกเอาไว้ตอนเด็กว่าห้ามมีความเคลือบแคลงใจหรือห้ามละทิ้งความศรัทธา ถ้าไม่เช่นนั้นท่านผู้นั้นอาจจะเสียใจไม่มาปรากฏตัวต่อหน้า การที่โยะฉิมิยะยังคงมีความศรัทธาในลัทธิของโยะฉิมิยะ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะมาจากการไม่อยากเห็นแม่ของตัวเองต้องตกอยู่ในความเศร้าหมองอีกครั้ง โยะฉิมิยะแค่เป็นห่วงแม่ของตัวเองและไม่เชื่อเรื่องพระเจ้าอย่างสนิทใจ แต่การโหยหาตัวตนของพ่อผลักดันให้โยะฉิมิยะค้นหาพ่อของตัวเองอยู่เช่นเคย ซึ่งสิ่งนี้เป็นบาดแผลทางจิตใจของเขา

โยะฉิมิยะในวัยผู้ใหญ่เมื่ออายุ 25 ปี วันหนึ่งโยะฉิมิยะตื่นขึ้นมาพร้อมกับอาการเมาค้าง ช่วงนี้แม่ของเขาเดินทางไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวที่โกเบพร้อมกับผู้ศรัทธาคนอื่นๆ โยะฉิมิยะนึกได้ว่าตัวเองนั้นอยู่บ้านเพียงลำพังตอนนี้ โยะฉิมิยะทำงานอยู่ในสำนักพิมพ์ที่มี “ผู้ศรัทธา” คนหนึ่งแนะนำให้ เขามีงานด่วนต้องไปที่สำนักพิมพ์ด้วยตัวเอง ขากลับจากที่ทำงานตอนกลางคืนประมาณ 22.00 นาฬิกา เขาเจอกับชายไร้อิงที่มีลักษณะตรงกับสูติแพทย์ที่แม่ของเขาเล่าให้ฟังที่สถานีรถไฟฟ้ายามค่ำคืนเปลี่ยนไปขึ้นรถไฟใต้ดิน ดังข้อความต่อไปนี้

โยะฉิมิยะติดตามชายคนนั้นไปทันทีโดยไม่ลังเล ทั้งนี้เนื่องมาจากบาดแผลทางจิตใจของตัวเองที่เกิดจากการไม่มีพ่อ ผลักดันให้เขาตามชายคนนั้นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสูติแพทย์ที่เขาคิดว่าเป็นพ่อของเขา จากนั้นโยะฉิมิยะเข้าไปนั่งใกล้กับชายคนนั้นในรถไฟใต้ดินแล้วสังเกตมอง โยะฉิมิยะคิดถึงเกี่ยวกับชายคนนั้นดังต่อไปนี้

男はやせて、生まれめそうな彫りの深い顔をしていた。どことなく医者らしい雰囲気がある。年齢も合致している。そして右側の耳たぶも欠けている。それはたしかに犬に食いちぎられたあとのように見えなくもない。 p.162

ชายคนนั้นผอม เบ้าตาลึกเหมือนคนที่มีความตั้งอกตั้งใจ มองไปแล้วรู้สึกว่าเป็นแพทย์ และวัยใกล้เคียงกัน ยิ่งไปกว่านั้นเขาไม่มีติ่งหูขวา มันดูคล้ายจะเป็นร่องรอยที่ถูกสุนัขกัดจนขาด

จากข้อความข้างต้นสามารถเห็นความลำเอียงทางด้านความคิดของโยะฉิมิยะได้อย่างชัดเจน โยะฉิมิยะพบเจอชายคนหนึ่ง เข้าข้างตัวเองว่าชายคนนั้นเป็นแพทย์ หูของชายคนนั้นมีร่องรอยของสุนัข ซึ่งล้วนเป็นการคาดเดาของโยะฉิมิยะที่โหยหาผู้เป็นพ่อเท่านั้น ความจริงอาจไม่ใช่แบบนั้น หลังจากนั้น โยะฉิมิยะขึ้นแท็กซี่ตามชายไร้อิงที่ขึ้นแท็กซี่ไปก่อน พวกเขาลงที่สถานีที่แห่งหนึ่งซึ่งโยะฉิมิยะไม่รู้จัก แต่โยะฉิมิยะไม่รู้เหตุผลที่ตามไป ดังข้อความต่อไปนี้

善也にはわけがわからなかった。こんな何もない寂れた場所でタクシーを降りる理由がどこにあるのだろう？この男は家に帰るのではない

のか?あるいは家に帰る前に少しまわり道をしたかったのかも
 ない。しかし二月の夜は散歩をするには寒すぎる。p.166

โยะฉิมิยะไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ มีเหตุผลที่จะลงตรงสถานที่อันซบเซาไม่มีอะไร
 แบบนี้ด้วยหรือ? ชายคนนี้แค่กลับบ้านหรือเปล่า? หรือว่าแค่อยากจะกลับบ้าน
 ทางอ้อมก็ได้ แต่ว่าการเล่นในคืนเดือนกุมภาพันธ์มันหนาวเกินไป

โยะฉิมิยะเดินมาจนถึงทางเดินแคบๆ ทางหนึ่งและหยุดลงอยู่ ชายไร่ตั้งหูขวาคนนั้นเดินเข้า
 ไปในทางแคบมีต้นหญ้าอย่างคุ่นเคย โยะฉิมิยะยังคงต้องอาศัยเสียงฝีเท้าเพื่อก้าวเดินไป โยะฉิมิยะเดิน
 เข้าไปต่อจึงพบว่าเส้นทางตัน (袋小路) ด้านหน้าของโยะฉิมิยะมีรั้วเหล็กปิดกั้นทาง แต่เมื่อมองดูให้ดี
 พบว่าบริเวณนั้นมีรูที่มีความกว้างเท่ากับคนหนึ่งคนรอดผ่านเข้าไปได้ จากนั้นโยะฉิมิยะมุดรอดรูเข้าไป
 ด้านในพบว่า เป็นสนามเบสบอล ชายคนนั้นหายตัวไปแล้ว ท้ายที่สุดหลังจากเขาได้เดินร่ำตามจิ้งหะ
 ของตัวเองเสร็จ เขาอุทานออกมาว่า “ไอ้พระเจ้า” (神様) เหมือนเขามีความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีตัวตนอยู่
 จริงโดยไม่ทันได้รู้ตัว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแผ่นดินไหวเปิดโอกาสให้โยะฉิมิยะได้อยู่คนเดียวเพราะแม่
 ของเขาเดินทางไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวที่โกเบ และช่วงนั้นทำให้เขาพบ
 กับชายที่เขาคิดว่าเป็นพ่อของเขาในรถไฟ กล่าวคือ แผ่นดินไหวทำให้โยะฉิมิยะมีโอกาสได้อยู่คนเดียว
 ทำอะไรคนเดียว ทำให้โยะฉิมิยะดื่มเหล้าเมาและไปทำงานสาย ขากลับเขาจึงได้พบกับผู้ที่เขานึกว่าเป็น
 พ่อแล้วตามชายคนนั้นไป

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่าโยะฉิมิยะโหยหาคนที่ เป็นพ่อ เพราะโยะฉิมิยะไม่เคยได้สัมผัสพ่อ
 มาตั้งแต่เขายังเด็กจนโต บาดแผลทางจิตใจนั้นเหมือนเป็นตัวผลักดันให้โยะฉิมิยะติดตามชายคนนั้นจน
 มาถึงสนามเบสบอลแห่งหนึ่ง โยะฉิมิยะไม่ทราบเหตุผลแท้จริงว่าทำไมไปแบบนั้นเพื่ออะไร ผู้วิจัยมี
 ความเห็นว่าโยะฉิมิยะยังคงสับสนระหว่างความเชื่อเรื่องพระเจ้านั้นกับความเชื่อเรื่องความจริงทาง
 วิทยาศาสตร์ ถ้าเชื่อเรื่องวิทยาศาสตร์ตัวตนของพ่อที่เป็นพระเจ้าจะไม่มี ถ้าเชื่อเรื่องพระเจ้าเขายังคง
 สามารถสัมผัสตัวตนของพ่อได้บ้าง โยะฉิมิยะเหมือนคนหลงทางอยู่ตรงกลางระหว่างเส้นทางสอง
 เส้นทาง โดยไม่สามารถเลือกเส้นทางไหนได้เลย

3.2.3.2 การเยียวยาจิตใจ - ลัทธิศาสนาผู้ให้ความเป็นพ่อ

แม่ของโยะฉิมิยะและทะเลาะทะเลาะได้รับการเยียวยาจิตใจด้วยการเข้าลัทธิทางศาสนาที่มี
 “ท่านผู้ขึ้น” เป็นศาสดา แม่ของโยะฉิมิยะที่เคยคิดจะฆ่าตัวตาย เนื่องจากแม่ของโยะฉิมิยะถูกสวดิแพทย์
 ปฏิเสธว่าลูกในท้องไม่ใช่ลูกของเขา ทำให้แม่ของโยะฉิมิยะรู้สึกเสียใจมากจนคิดจะกระโดดน้ำฆ่าตัว
 ตาย แม่ของโยะฉิมิยะพบกับเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจจึงมีอาการซึมเศร้าและฆ่าตัวตาย

(Depression and Suicide) ตามที่ผศ.นพ.พนม เกตุมานได้กล่าวเอาไว้ซึ่งเป็นอาการหนึ่งของผู้ที่ได้รับบาดเจ็บทางจิตใจ³⁷

แต่แม่ของโยเซมิเยได้รับแสงแห่งความหวังจาก “ท่านผู้นั้น” จึงทำให้เธอมีชีวิตอยู่ในฐานะ “ผู้รับใช้พระเจ้า” จนถึงปัจจุบัน ทะบะตะเป็นผู้นับถือในลัทธินี้ก่อนแม่ของโยเซมิเย เขาได้รับการเยียวยาจากคำสอนของ “ท่านผู้นั้น” เช่นกัน ทั้งสองคนเชื่อว่าโยเซมิเยเป็นบุตรของพระเจ้า ที่มาจากการตั้งท้องที่เหมือนปาฏิหาริย์ที่แม่จะคุมกำเนิดอย่างเคร่งครัดโยเซมิเยยังมาเกิดมาบนโลกใบนี้ได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการถือกำเนิดคล้ายปาฏิหาริย์ทำให้ แม่ ทะบะตะ และผู้นับถือลัทธิคนอื่นเกิดความศรัทธาในลัทธิและตัวพระเจ้าเพิ่มมากขึ้น เหตุผลที่ทะบะตะบอกว่าโยเซมิเยเป็น “บุตรของพระเจ้า” คือ การที่แม่ของโยเซมิเยตั้งท้องครั้งที่ 3 แม่จะมีการคุมกำเนิดอย่างเคร่งครัด ทะบะตะบอกว่าเลข “สาม” เป็นเลขที่ศักดิ์สิทธิ์ของหลายศาสนาและก็ออกมาเป็นลูกชายตามที่ทะบะตะได้ทำนายเอาไว้

นะกะยะมะ ซะชิเอะ กล่าวเอาไว้ว่าคำว่าชื่อ “โยเซมิเย” (ヨシヤ) คล้ายกับคำเรียก “พระเยซู” ในภาษาฮีบรู (Yeshua) และเลข “สาม” เป็นเลขศักดิ์สิทธิ์ในหลายศาสนา³⁸ ทะบะตะและแม่ของโยเซมิเยบอกกล่าวโยเซมิเยเกิดขึ้นมาจาก “พระประสงค์” ของพระเจ้าดังข้อความต่อไปนี้

「肉のまぐわいによってではなく、『お方』のご意志によって善也はこの世界に生まれたのよ」 p.161

“โยเซมิเยเกิดมาบนโลกใบนี้ไม่ใช่เพราะการปฏิสนธิจากกายเนื้อ แต่เนื่องด้วยความประสงค์ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้านะ”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการถือกำเนิดแบบนี้คล้ายกับการประสูติของพระเยซูในพระคัมภีร์ข้อความนี้อยู่ในพระวรสารนักบุญลูกา³⁹

ทูตสวรรค์เข้าบ้านมาถึงหญิงพรหมจารีนั้น แล้วว่า “เธอ ผู้ซึ่งพระเจ้าทรงโปรดปรานมาก จงจำเริญเกิด พระเป็นเจ้าทรงสถิตอยู่กับเธอ” (ลูกา 1:28)

ฝ่ายมารีย์ก็ตกใจเพราะคำของทูตนั้น และรำพึงว่า คำทักทายนั้นจะหมาย

³⁷ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 4

³⁸ 中山幸枝 「村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—「あちら側」と「こちら側」の狭間に位置する青年—」、広島大学近代文学研究会、近代文学試論 (44)、2006、p.88

³⁹ คริสจักรไคร้สตีลเซซ กรุงเทพฯ (ฉบับภาษาไทย) [ออนไลน์], 26 ตุลาคม พ.ศ.2556. แหล่งที่มา http://www.thaianglican.org/bible.php?action=chapter&bk_id=42&ct_id=&page=2

ว่าอะไร (ลูกา 1:29)

แล้วทูตสวรรค์จึงกล่าวแก่เธอว่า “มารีย์เอ๋ย อย่ากลัวเลย เพราะเธอเป็นที่
พระเจ้าทรงโปรดปรานแล้ว” (ลูกา 1:30)

คูเถิด เธอจะตั้งครรภ์ และคลอดบุตรชาย จงตั้งชื่อบุตรนั้นว่า เยชู (ลูกา
1:31)

ฝ่ายมารีย์ทูลทูตสวรรค์นั้นว่า "เหตุการณ์นั้นจะเป็นไปอย่างไรได้ เพราะ
ข้าพเจ้ายังหาได้ร่วมกับชายไม่" (ลูกา 1:34)

ทูตสวรรค์จึงตอบนางว่า “พระวิญญาณบริสุทธิ์ จะเสด็จลงมาบนเธอ และ
ฤทธิ์เดชของผู้สูงสุดจะปกเธอ เหตุฉะนั้น บุตรที่จะเกิดมานั้นจะได้เรียกว่า
วิสุทธิ และเรียกว่าพระบุตรของพระเจ้า (ลูกา 1:35)

ส่วนมารีย์จึงทูลว่า “คูเถิด ข้าพเจ้าเป็นทาสีของพระเป็นเจ้า ข้าพเจ้า
พร้อมที่จะเป็นไปตามคำของท่าน” แล้วทูตสวรรค์นั้นจึงจากเธอไป (ลูกา
1:38)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามาระกะมิ ฮะรุกิ เขียนส่วนหนึ่งของเรื่องนี้โดยใช้ข้อความในพระคัมภีร์ทาง
ศาสนาคริสต์เป็นต้นแบบ แม่ของโยะมิยะตั้งครรภ์โยะมิยะแบบปาฏิหาริย์ที่ไม่มีความเป็นไปได้ทาง
วิทยาศาสตร์ มาระกะมิใช้การตั้งครรภ์แบบเดียวกันกับ “พระแม่มารีย์” ที่ตั้งครรภ์ด้วย
“พระประสงค์” ของพระเจ้ามาเขียน ทะบะตะเหมือนกับทูตสวรรค์ที่อธิบายเรื่องต่างๆ ให้แม่ของ
โยะมิยะฟังและเป็นคนตั้งชื่อลูกของเธอว่า “โยะมิยะ” โยะมิยะเป็นบุตรของพระเจ้าคล้ายกับ
“พระเยชู” เนื่องจากกำเนิดของโยะมิยะคล้ายกับพระเจ้าในพระคัมภีร์ ดังนั้นทั้งทะบะตะและแม่ของ
เขาเชื่อมั่นว่าโยะมิยะจะต้องเป็นบุตรของ “ท่านผู้นั้น” ทำให้แม่และทะบะตะมีความหวังในการ
ศรัทธา “ท่านผู้นั้น” เพิ่มขึ้น

แม่ของโยะมิยะและทะบะตะได้รับการเยียวยาจิตใจจากท่านผู้นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการ
ตามชายไร้ตั้งหุขวาไปนั้นเป็นการเยียวยาตัวของโยะมิยะ โยะมิยะทั้งเกลียดและรักผู้เป็นบิดาของ
ตัวเองตามลักษณะของปมเอติปุตตงที่นะกะยะมะกล่าว ปมเอติปุตตงที่เกิดขึ้นตั้งแต่เด็กยังไม่ถูกคลายปม
ผลักดันให้โยะมิยะตามชายคนนั้นและมุ่งหน้าเข้าไปยังสนามเบสบอล และอารมณ์ทางเพศที่เป็น
สัญชาตญาณที่ควบคุมได้ยาก เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โยะมิยะเดินเข้าไปในเส้นทางนั้น โยะมิยะรู้สึกว่

僕はいったいこのことで何を求めていたのだろうか？歩を運びながら善
也は自分が今ここにあることの繋がりのようなものを確かめようとし
ていたのだろうか？違うな、と善也は思う。そういうんじゃない。僕
が追い回しているのはたぶん、僕自身が抱えている暗闇の尻尾のよう
なものだったんだ。 p.168

ผมต้องการอะไรกับการทำแบบนี้กันแน่? หรือว่าโยะมิยะก้าวเท้าเดินไปพลาง
หาความเกี่ยวข้องกับตัวเองที่อยู่ที่นี่ให้แน่ใจ? โยะมิยะคิด ไม่ใช่แบบนี้

หอรก สิ่งที่ผมไล่ตามนั้นบางทีอาจเป็นสิ่งที่คล้ายกับหางของความมืดที่ตัวเอง
มีอยู่

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “ความมืด” ในตัวโยะฉิมยะ คือ อารมณ์ทางเพศที่มีต่อแม่ของตที่ไม่สามารถผนึกเอาไว้ได้หมด ความต้องการทางเพศเป็นแรงผลักดันให้โยะฉิมยะเดินทางต่อไปในเส้นทางนั้น ความรู้สึกอยากมีเพศสัมพันธ์กับแม่ของตนนั้นเป็นหนึ่งในความปรารถนากลับไปสู่ครรภ์แม่อย่างหนึ่งเช่นกัน (胎内回帰) [tainaikaiji] จากการเขียนอธิบายเส้นทางที่จะนำไปสู่สนามเบสบอลทำให้สามารถพิจารณาได้ว่าเป็นการเดินทางกลับเข้าสู่ครรภ์ดังข้อความต่อไปนี้

両側を高い壁ではさまれたまっすぐな隘路だった。すれ違うのもむずかしいくらい狭く、夜の海底のように暗い。(中略)しかし、路地はすぐに行き止まりになっていた。袋小路なのだ。正面が金属のフェンスでふさがれている。ただよく見るとそこには、人が一人やっと通り抜けられるくらいの穴があいていた。誰かがむりにこじあけた穴だ。
p.166

มันเป็นทางแคบที่ถูกขนาบข้างด้วยกำแพงสูงทั้งสองด้าน มันแคบมากเดินสวนกันยาก มีตมิดเหมือนกันทะเล (ย่อ) แต่เส้นทางกลับไม่มีทางไปต่อ มันเป็นทางตัน ตรงหน้ามีรั้วโลหะปิดอยู่ เมื่อจ้องดูแล้วพบว่ามึกรูกว้างพอคนคนหนึ่งลอดผ่านไปได้ เป็นรูที่ใครบางคนจัดเปิดเอาไว้

คะโต โนะริฮิโระ ให้ความเห็นเกี่ยวกับเส้นทางที่โยะฉิมยะตามชายไร้ตั้งหุไปว่าเป็นการกลับไปสู่ครรภ์ของแม่ โยะฉิมยะย้อนกลับไปในทางที่ตัวเองถือกำเนิดมา และสนามเบสบอล คือ มดลูกของแม่ และเส้นทางแคบๆ ที่ไม่สามารถเดินสวนกันได้มีรั้วเหล็กกั้นด้านหน้าอยู่นั้นเป็นช่องคลอด ซึ่งในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า “ซันโด” (産道) [sandō]⁴⁰

ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า คำพูดที่ว่าสนามเบสบอลเป็นสถานที่แห่งการเริ่มต้นมาจากข้อเท็จจริงที่ว่ามูระกะมิมิมีความรู้สึกอยากเขียนนวนิยายระหว่างนั่งดูการแข่งขันเบสบอล จากนั้นมูระกะมิกลับบ้านแล้วค่อยๆ เขียนผลงานจนสำเร็จออกมาเป็นผลงานนวนิยายเปิดตัวที่ชื่อ *สตับลมซัปพาน* กล่าวคือ สนามเบสบอลเป็นสถานที่เริ่มต้นทำให้เขาเขียนนวนิยาย ดังนั้นการที่โยะฉิมยะกลับไปหาพ่อที่จุดเริ่มต้นคือการกลับไปในสนามเบสบอล

มะทซุโมะโตะ เรียวโกะ 「松本亮子」 [Matsumoto Ryōko] ผู้เขียนบทความเกี่ยวกับเด็กที่ชอบเล่นในกล่องกระดาษกล่าวว่า ตามหลักจิตวิทยาของซิกมุน ฟรอยด์อธิบายพฤติกรรมของเด็กที่

⁴⁰ 加藤典洋「『神の子どもたちはみな踊る』地震と父なるものの影」『村上春樹イエローページ③』
幻冬舎、2009、 pp.123-124

ชอบเข้าไปเล่นในที่แคบว่าเป็น “ความปรารถนากลับเข้าครรภ์” (胎内回歸願望) กล่าวคือ เมื่อเด็กอยู่ในที่แคบจะรู้สึกอุ่นใจเหมือนได้อยู่ในท้องของแม่อีกครั้ง เนื่องจากมนุษย์มีความทรงจำแม่กระทั่งตอนอยู่ในครรภ์ ความรู้สึกตอนนั้นจะซ่อนอยู่ในตัวของคนเราทุกคนในระดับจิตใต้สำนึก ในวันหนึ่งจะแสดงความอยากกลับไปในบรรยากาศแบบนั้นออกมาเล็กน้อยไม่เท่ากัน ดังนั้นเมื่ออยู่ใน “สถานที่” หรือ “สิ่งแวดล้อม” ที่มีลักษณะคล้ายภายในมดลูกของแม่ คือ มีด อบอุ่น สถานที่ที่เราถูกโอบล้อม ถ้า โพรง และอีกฝั่งหนึ่งของประตูหรือรูที่เป็นสัญลักษณ์แทนช่องคลอด⁴¹

ทะนะกะ ริทซุโกะ 「田中律子」 [Tanaka Ritsuko] กล่าวว่า เส้นทางที่ไปสู่สนามเบสบอลนั้นคล้ายกับเส้นทางไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ (参道) และการเดินของชายคนนั้นเป็นเหมือน “เครื่องจักร” ซึ่งหมายถึง สิ่งที่ทำให้เคลื่อนไหวตามความประสงค์หนึ่ง ถ้าเป็นอย่างนั้นชายคนนั้นคือ “คนที่ชักชวน” โยะมิยะไปในพื้นที่ที่ถือกำเนิด โดยผู้ที่ให้กำลังเดินไปอาจจะเป็นพระเจ้าก็ได้ หน้าที่ของเขามีอยู่เพียงแค่นั้น⁴²

มิยะเกะ โยะมิโนะบุ 「三宅芳信」 [Miyake Yoshinobu] อธิบายเกี่ยวกับสุสานที่จังหวัดโอะกินะวะว่า สุสาน (tomb) คือ มดลูก (womb) ที่ปิดตัวเอาไว้เพื่อเราไปเกิดใหม่จากโลกนี้ไปยังโลกหน้า และเป็นสัญลักษณ์ของ “มดลูก” ที่เหมือนกับการทำให้มนุษย์ที่เสียชีวิตไปแล้วกลับไปยังอีกโลกเดิมอย่างเดิมอีกครั้ง ดังนั้นในลักษณะนี้เป็นการกลับเข้าครรภ์เช่นกัน⁴³

ผู้วิจัยเห็นด้วยว่าเส้นทางที่โยะมิยะตามชายไร่ตั้งหูไปนั้นเป็นเส้นทางที่เกี่ยวข้องกับการกลับสู่ครรภ์ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมพบว่าคำที่มูระกะมิเลือกใช้เป็นคำที่บ่งบอกถึง “ครรภ์” อย่างเช่นคำว่า “ทางตัน” หรือในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า ฟุกุโระโกจิ (袋小路) [fukurogoji] คำว่า ฟุกุโระ (袋) [fukuro] ในพจนานุกรมโคจิเอ็น⁴⁴ หมายถึง “มดลูก” และ “รก” และคำที่คนญี่ปุ่นทั่วไปใช้เรียกแม่แบบคุ้นเคยก็ใช้คำว่า โอะฟุกุโระ (おふくろ) เช่นกัน ดังนั้นคำว่า ฟุกุโระโกจิ อาจจะมีคามหมายแฝงว่า “เป็นเส้นทางแคบไปสู่มดลูก” นอกเหนือจากนั้นยังมีการใช้คำว่า “ทางเข้าเส้นทางแคบ” (狭い路地の入口) “ทางแคบ” หรือในเรื่องสั้นเรื่องนี้ใช้ภาษาญี่ปุ่นว่า อะอิโระ (隘路) [airo] “แคบขนาดที่เดินสวนกันได้ยาก” (すれ違うのも難しいくらい狭い。p.166) “เส้นทางข้างในสุดมืด มองไม่แน่ใจว่ามีอะไรอยู่” (路地の奥は暗く、何かあるのか見定めることはできない。p.166) คำที่ผู้วิจัยยกมานี้ทำให้นักถึงคำว่า โอะกุโนะโฮะโซะมิชิ (奥の細道) ซึ่งคำว่า นี้เป็นคำที่รู้เฉพาะกลุ่ม หรือในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า อิงโงะ (隠語) [ingo] ซึ่งมีความหมายว่า “อวัยวะเพศหญิง”⁴⁵

⁴¹ 松本亮子、日本子ども学会、「箱から生まれる私の子ども学～ダンボール箱を見つける入りたがる」
[<http://www.blog.crn.or.jp/kodomogaku/2005-1.html>] (最終検索日:2013年10月26日)

⁴² 田中律子『<変態>する身体—村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—』、九州大学日本語文学
会、2008

⁴³ 三宅善信、「お墓と子宮の意外な関係」 [<http://www.relnet.co.jp/relnet/brief/r12-148.htm>] (最終
検索日:2013年10月26日)

⁴⁴ 『広辞苑』第六版、岩波書店、p.2443

⁴⁵ 村石利夫「ボルノ・AVの世界の言葉」『ちょっと知りたい隠語1700』、にちぶん文庫、1996

และเมื่อนำสิ่งที่ทะนะกะและคะโตมาพิจารณารวมกันสามารถตีความได้ว่า เส้นทางที่โยะมิยะก้าวเข้ามาตอนนี้คือเส้นทางไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ (参道) ส่วน คะโต กล่าวว่าเส้นทางที่ย้อนกลับไปสู่ต้นกำเนิดหรือช่องคลอด (産道) ซึ่งคำว่า “มดลูก” และ “เส้นทางสู่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์” ในภาษาญี่ปุ่นเป็นคำพ้องเสียงว่า ซันโด เช่นเดียวกัน ซึ่งสามารถพิจารณาได้ว่ามูระกะมีเลือกคำมาใช้เพื่อบ่งบอกถึงการกลับเข้าสู่ครรภ์

กล่าวโดยสรุปคือโยะมิยะตามชายไร้ตั้งหุมาในสถานที่ที่เขาไม่รู้จัก และเหมือนกับเป็นสถานที่ที่ไม่ใช่โลกใบเดิมที่เขาเคยอาศัยอยู่ สถานที่ตรงนั้นเหมือนเป็นอีกโลกหนึ่ง หรือ อิคะอิ (異界) ซึ่งโลกนั้นเป็นโลกที่โยะมิยะปรารถนาคือการกลับเข้าไปในครรภ์ของแม่อีกครั้งเพื่อไปหาจุดเริ่มต้นของตัวเอง โยะมิยะไล่ตาม “ความมืด” ที่เป็น “ความต้องการทางเพศ” เมื่อเขาเข้าไปในสถานที่ที่เหมือนกับเป็น “มดลูก” ของแม่เมื่อได้เข้าไปเขารู้สึกถึงอะไรหลายๆ อย่าง

เมื่อโยะมิยะมุดรูเข้าไป หมายถึง เข้าไปในมดลูกของตัวเอง ทำให้ความรู้สึกทางเพศที่มีต่อแม่ลดทอนลงด้วยเช่นกัน เขารู้สึกผ่อนคลาย เบาสบาย เหมือนดังที่เขาเคยอยู่ในครรภ์มารดาโดยที่ความรู้สึกเหล่านั้นถูกฝังลึกอยู่ในจิตใต้สำนึก วิญญาณของเขาเหมือนถูกปล่อยให้เป็นอิสระจากทุกสิ่งดังข้อความต่อไปนี้

善也の魂は今では、静かに晴れ渡ったひとつの時間とひとつの場所にたたずんでいた。その男が自分の実の父親であろうが、神様であろうが、あるいはたまたまどこかで右の耳たぶをなくしただけの無縁の他人であろうが、それはもうどうでもいいことだった。そこには既にひとつの顕現があり、秘蹟があったのだ。誉むべきかな。p.168

“วิญญาณของโยะมิยะตอนนี้หยุดนิ่งอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งที่เงียบสงบในสถานที่แห่งหนึ่ง ชายคนนั้นจะเป็นพ่อที่แท้จริง จะเป็นพระเจ้า หรือจะเป็นแค่คนอื่นที่เผอิญตั้งหุไม่มีเท่านั้น เรื่องนั้นช่างมันเถอะ มีสิ่งหนึ่งปรากฏให้เห็นเด่นชัดแล้ว และเหมือนได้รับพร แบบนี้ควรชื่นชมรีเปล่า”

ทะนะกะ ริทซุโกะ อธิบายประโยคข้างต้นว่า วิญญาณของโยะมิยะที่ก้าวข้ามความมืดเข้ามาเจอกับแสงของดวงจันทร์ดวงใหญ่ส่องทำให้วิญญาณของเขาสมบูรณ์ขึ้น โยะมิยะเริ่มมองเห็นสิ่งที่อยู่ในร่างกายของตัวเองได้ชัดเจน หลังจากนั้นเมื่อเขาขยับร่างกายตามจังหวะแห่งธรรมชาติ สิ่งที่โยะมิยะรู้สึกคือสิ่งที่อยู่ภายในใจของตัวเอง⁴⁶ ในระหว่างที่โยะมิยะอยู่ในสนามเบสบอลและกำลังจะเต้น เขารู้สึกถึงบางอย่างในจิตใจของตัวเอง โยะมิยะรู้สึกถึงสัตว์หลายชนิดซ่อนตัวอยู่ในป่าคล้ายรูปภาพหลอกตา ดังข้อความต่อไปนี้

⁴⁶ 田中律子『<変態>する身体—村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—』、九州大学日本語文学会 2008

彼は要所要所で、それらの複雑な絡み合いを見渡すことができた。様々な動物がだまし絵のように森の中にひそんでいた。中にはみたこともないような恐ろしげな獣も混じっていた。彼はやがてその森を通り抜けていくことになるだろう。でも、恐怖はなかった。だってそれは僕自身の中にある森なのだ。僕自身をかたちづくっている森なのだ。僕自身が抱えている獣なのだ。 p.170

เขาสามารถมองเห็นความยุ่งเหยิงซับซ้อนได้ทุกซอกทุกมุม มีสัตว์หลายชนิดซ่อนตัวอยู่ในป่าคล้ายภาพลวงตา ภายในนั้นมีสัตว์รูปร่างน่ากลัวที่ไม่เคยเห็นปะปนอยู่ด้วย เขาจะต้องเดินผ่านป่าผืนนี้ไปให้ได้ แต่เขาไม่มีความกลัว เพราะนั่นคือป่าภายในตัวของเขา เป็นป่าที่เขาสร้างมันเป็นรูปร่างขึ้นมา และเป็นสัตว์ร้ายที่เขาอยู่ในตัวเขาเองอีกด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงภายในจิตใจของตัวโยะมิยะ เขาจะต้องก้าวผ่านสิ่งเหล่านั้นไปและยอมรับว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของเขาเอง ปมที่เกิดขึ้นในชีวิตของโยะมิยะถูกคลายลงตรงนี้ กล่าวคือ เขาได้เข้ามาในดินแดนที่เหมือนกับเป็นอีกโลกหนึ่ง ซึ่งเป็นโลกที่เป็นจุดกำเนิดของเขาคือในนครภุมราดาโดยที่มีสนามเบสบอลเป็นสัญลักษณ์แทน “มดลูก” เขาพบกับพระเจ้าผู้ทำให้เขาถือกำเนิดขึ้นมาในจุดเริ่มต้น การเดินรำเหมือนเป็นการสื่อสารกับพระเจ้า คล้ายกับผู้คนสมัยก่อนที่จะมีพิธีกรรมการเดินรำเพื่อบวงสรวงพระเจ้า การพบกับพระเจ้าและเข้ามาในนครภุมราดาของแม่ที่อบอุ่น เขาจึงรู้สึกผ่อนคลาย จิตใจสงบจึงรู้สึกถึงธรรมชาติและร่างกายรอบตัวของเขาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น “สัตว์ป่า” ที่น่ากลัว (恐ろしげな獣) ที่ซ่อนตัวอยู่ในป่าภายในจิตใจ คือ “ความรู้สึกทางเพศ” หรือ “ความรุนแรง” ซึ่งสัตว์ป่าเป็นตัวแทนของสัญชาตญาณดิบในตัวของมนุษย์ที่ซ่อนตัวอยู่ลึกในจิตใจโดยปกติเราจะไม่รู้ถึงการมีสิ่งนั้น โยะมิยะต้องยอมรับสิ่งเลวร้ายที่ซ่อนอยู่ในตัวของตัวเองและมีชีวิตต่อไป หลังจากนั้นโยะมิยะนึกถึงเรื่องแผ่นดินไหวขึ้นมาทันที ดังข้อความต่อไปนี้

どれくらいの時間通り続けたのか、善也にはわからない。でも長い時間だ。わきの下が汗ばんでくるまで彼は踊った。それからふと、自分が踏みしめている大地の底に存在するものことを思った。そこには深い闇の不吉な底鳴りがあり、欲望を運ぶ人知れぬ暗流があり、ぬるぬるとした虫たちの蠢きがあり、都市を瓦礫の山に変えてしまう地震の巣がある。 p.170

โยะมิยะไม่รู้ว่าเวลาผ่านไปนานเท่าไร แต่รู้ว่ามันนาน เขาเดินไปจนกระทั่งเหงื่อเปียกรักแร้ จากนั้นถูกคิดถึงสิ่งที่อยู่ก้นบึ้งของผืนแผ่นดินที่ตัวเองยืนเหยียบอยู่ ตรงนั้นมีเสียงร้องแห่งกลางร้าย สายธารแห่งความมืดที่ไม่มีใครรับรู้ นำพาก็เลสมมา มีหมู่หนอนคลิบคลานยั้วเยี้ย มีรังของแผ่นดินไหวที่จะเปลี่ยนเมืองทั้งเมืองให้กลายเป็นซากปรักหักพังได้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่โยะมิยะนึกถึงสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินไหวขึ้นมาทันที หลังจากนึกถึงสภาพจิตใจของตัวเอง เป็นการเขียนในเชิงสัญลักษณ์ หัวใจ คือ แผ่นดิน เช่นกัน “หมู่หนอน” (虫たち) ที่อยู่ใต้ดินเป็นการเปรียบเทียบว่า หนอน คือ แม็กม่า หรืออีกนัยหนึ่งถ้าพูดในเชิงสัญลักษณ์ที่ว่า จิตใจ คือ แผ่นดิน คำว่า “มุชิ” (虫) [mushi] เป็นสิ่งที่อยู่ในจิตใจเช่นกัน ในพจนานุกรมตะอิจิริโนให้ความหมายคำว่า “มุชิ” ดังต่อไปนี้ “สิ่งที่ทำให้เกิดอารมณ์หรือความรู้สึกที่อยู่ในจิตใจได้สำนึก เมื่อสมัยก่อนเชื่อว่าหนอนอยู่ในหัวใจที่ทำให้เกิดความคิดหรืออารมณ์”⁴⁷

ยิ่งไปกว่านั้น โยะมิยะยังนึกถึงเรื่องของคุณทะบะตะที่เสียชีวิตไปเมื่อ 3 ปีก่อน จากคำสารภาพก่อนเสียชีวิตของทะบะตะทำให้โยะมิยะตระหนักถึงความรุนแรงในตัวเองอีก ดังข้อความต่อไปนี้

「私が善也くんのお母さんに対して幾度となく邪念を抱いたということだ。(中略)君のお母さんは無垢な心を持った人だ。にもかかわらず、善也くんのお母さんの肉体を、私の心は激しく求めた。その思いを止めることはできなかった。私は君にそのことを謝りたい」 p.172

“ผมเคยคิดไม่ดีกับแม่ของโยะมิยะหลายครั้ง (ย่อ) คุณแม่มีหัวใจที่บริสุทธิ์ แม่ กระนั้นหัวใจผมก็ยังคงต้องการร่างกายของเธออย่างหนัก ผมไม่สามารถหยุดความรู้สึกนั้นได้ ผมอยากจะขอโทษเรื่องนั้น”

จากคำสารภาพของทะบะตะทำให้โยะมิยะรู้สึกถึงอารมณ์ทางเพศที่ตัวเองมีต่อแม่ขึ้นมาอีกครั้ง แต่โยะมิยะไม่ได้บอกกับทะบะตะ เพราะกลัวทะบะตะจะรู้สึกสับสนไปมากกว่านี้ ดังข้อความต่อไปนี้

謝ることなんかありません。邪念を抱いていたのはあなただけじゃない。息子である僕だっけいまだにろくでもない妄想に追いかけてるんだ。善也はそう打ち明けたかった。でもそれを言ったところで、田端さんを余計に混乱させるだけだろう。 p.172

ไม่มีอะไรต้องขอโทษ คนที่เคยคิดไม่ดีไม่เฉพาะแค่คุณเท่านั้น ผมที่เป็นลูกชาย ยังถูกความคิดฟุ้งซ่านไล่ต้อนเช่นกัน โยะมิยะอยากเปิดเผย แต่ถ้าบอกไปอาจทำให้คุณทะบะตะสับสนมากยิ่งขึ้น

47

『大辞林』第六版、三省堂、p. 2735

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่ทั้งโยะฉิมยะและทะบะตะหนีไม่พ้นคือ “สัญชาติญาณ” ของเพศชาย ความปรารถนาที่อยู่ลึกในระดับจิตใต้สำนึกของร่างกายยากจะหลีกเลี่ยง โยะฉิมยะบอกว่าหัวใจของพวกเขาไม่ใช่หิน ดังข้อความต่อไปนี้

僕らの心は石ではないのです。石はいつか崩れ落ちるかもしれない。姿かたちを失うかもしれない。でも心は崩れません。僕らはそのかたちなきものを、善きものであれ、悪しきものであれ、どこまでも伝えあうことができます。神の子どもたちはみな踊るのです。その翌日、田端さんは息をひきとった。 p.172

“หัวใจของพวกเราไม่ใช่หิน ถ้าเป็นหินสักวันอาจจะต้องสึกกร่อนพังลง อาจสูญเสีรูปร่างไป แต่หัวใจไม่ใช่สิ่งที่สึกกร่อนได้ ไม่ว่าจะเป็สิ่งดี สิ่งไม่ดี พวกเราสามารถสื่อสิ่งที่ไร้รูปร่างนั้นซึ่งกันและกันได้ไปไหนถึงไหน บุตรของพระเจ้าทุกคนล้วนเต้นรำ วันถัดมาคุณทะบะตะก็สิ้นลมหายใจ”

จากข้อความอาจจะพอพิจารณาได้ว่า หัวใจของโยะฉิมยะหรือหัวใจของทะบะตะที่เป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่ไม่มรูปร่างแน่นอน และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อความตรงนี้ หมายถึงสัญชาติญาณต่างๆ ของมนุษย์ที่ควบคุมได้ยาก จะทำอย่างไรไม่มีทางเปลี่ยนแปลงได้ เช่น สัญชาติญาณทางเพศ ดังที่กล่าวไปข้างต้นโยะฉิมยะรู้สึกว่หัวใจของพระเจ้าผู้เป็นเหมือนพ่อเป็นหิน เจ็บจนแสนหนักอึ้งและด้ามืด (暗くて重い、沈黙の石の心) และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับข้อความในครั้งนีพื่อจะพิจารณาได้ว่าเป็นการเน้นย้ำการเขียนเชิงสัญลักษณ์ว่า หัวใจของท่านผู้นั้น คือ หิน ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา ตามที่ทะบะตะเคยบอกกับโยะฉิมยะว่าท่านผู้นั้นคือโลกใบนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากการเขียนเชิงสัญลักษณ์เช่นนี้สามารถพอพิจารณาได้ว่าเป็นการเขียนเกี่ยวกับแผ่นดินไหว เนื่องจากโลกคือพระเจ้า และหินเป็นสิ่งที่อยู่บริเวณแกนกลางของโลกเหมือนเป็นหัวใจของโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามูระกะมิ ฮะรุกิพยายามเขียนให้ผู้อ่านตระหนักโดยผ่านตัวโยะฉิมยะว่า เหตุการณ์แผ่นดินไหวจะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนอีก แต่ไม่รู้ว่เมื่อไร พวกเราจะต้องยอมรับจิตใจที่มีความเย็นชาที่มักเปลี่ยนแปลงเสมอของ “พระเจ้า” ผู้เป็นพ่อของทุกคนที่สร้างทุกคนขึ้นมาแล้วใช้ภัยพิบัติทำลายลูกของตัวเอง แต่แผ่นดินไหวหรือภัยพิบัติต่างๆ เป็นเหมือนสิ่งที่สร้างจ้งหวะให้กับโลกใบนี้ เราไม่ควรกลัวจนเกินเหตุ เราไม่ควรระแวงจนเกินเหตุจนทำให้สุขภาพจิตของตัวเองเสียเพราะสิ่งเหล่านั้นไม่สามารถแก้ไขได้เลย

จากที่ได้วิเคราะห์พบว่าชื่อเรื่อง “เริงระบ้ำกับพระเจ้า” หรือแปลได้อีกอย่างหนึ่งได้ว่า “บุตรของพระเจ้าทุกคนล้วนเต้นรำ” (神の子どもたちはみな踊る) “บุตรของพระเจ้าทุกคน” (神の子どもたち) หมายความว่า ทุกคนบนโลกใบนี้ ตามความหมายที่ทะบะตะบอกกับโยะฉิมยะในวัยเด็ก การเต้นรำ อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วหมายถึง “การสื่อสารกับพระเจ้า” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตามความหมายของชื่อเรื่องมีความหมายว่า เมื่อมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นผู้คนทั้งหลายจะติดต่อกับพระเจ้าเพื่อ

ขอความช่วยเหลือจากพระเจ้า การเลือกชื่อของเรื่องสั้นเรื่องนี้ให้เป็นชื่อหนังสือรวมเรื่องสั้นก็น่าจะมาจากเหตุผลนี้

3.2.3.3 ลัทธิทางศาสนา

ในเรื่องที่ 3 “เริงระบำกับพระเจ้า” แตกต่างกับทุกเรื่องเพราะเป็นการนำเสนอปัญหาของกลุ่มคน “ฝั่งนั้น” ที่ต้องการอยากกลับมาเป็นคน “ฝั่งนี้” กล่าวคือ โยะมิยะกำลังสับสนอยู่ท่ามกลางระหว่าง “ฝั่งนั้น” และ “ฝั่งนี้” ลัทธิศาสนาในเรื่องนี้เป็นลัทธิทางศาสนาหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายกับศาสนาคริสต์ซึ่งมี “ท่านผู้นั้น” หรือในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า โอะกะตะ (お方) [okata] ที่เป็นพระบิดาของทุกคนตามคำบอกเล่าของทะเลาะ ทะยะ ภายในเรื่องนี้มีฉากชวนเข้าศาสนากันเป็นทอดๆ ก่อนอื่นมีทะเลาะ ทะยะที่มีปัญหาอย่างหนึ่งและได้รับการช่วยเหลือจากท่านผู้นั้น จึงศรัทธาในลัทธิทางศาสนาในฐานะที่เป็น “ผู้นำทาง” และวันหนึ่งเขาได้ไปพบกับแม่ของโยะมิยะที่กำลังจะฆ่าตัวตาย เขาชักชวนให้เข้ามามีศรัทธาในลัทธิทำให้แม่ของโยะมิยะรอดพ้นจากความตาย หลังจากนั้นเธอก็มีชีวิตอยู่ในฐานะ “ผู้รับใช้พระเจ้า” ที่จะไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับใครอีก จากนั้นเธอก็ตั้งท้องและชักชวนโยะมิยะให้ศรัทธาในลัทธิศาสนานี้ในฐานะ “บุตรของพระเจ้า” ด้วยเช่นกัน

ลัทธิทางศาสนาในเรื่องนี้ช่วยเยียวยาจิตใจของผู้คนหลายรูปแบบ ในกรณีของทะเลาะ ทะยะ เขาเคยได้รับความช่วยเหลือจากลัทธินี้ครั้งหนึ่ง ดังข้อความต่อไปนี้

「それはいいんだ。この世の人生は束の間の苦しい夢に過ぎないし、私はお導きによって、なんとかここまで抜けてきた。」 p.172

“ไม่เป็นไรหรอก ชีวิตในชาตินี้ก็เหมือนอยู่ในความฝันที่เต็มไปด้วยความทุกข์ภายในระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ผมได้รับการนำทางจากท่านผู้นั้นจึงมีชีวิตรอดมาถึงบัดนี้ได้”

ในเรื่องสั้นเรื่องนี้ไม่ปรากฏคำสอนหรือการเยียวยาอะไรสำคัญเป็นพิเศษ แต่ลัทธิศาสนานี้เป็นที่พึ่งทางจิตใจ ด้วยคำสอนของกลุ่มลัทธิทางศาสนาทำให้ชีวิตคนหนึ่งคนดีขึ้นได้ จิตใจได้รับการเยียวยา ไม่เฉพาะทะเลาะ ทะยะเท่านั้น ลัทธิศาสนาก็เยียวยาจิตใจแม่ของโยะมิยะเช่นกันดังข้อความต่อไปนี้

「でも、田端さんの導きのおかげで、私はこのように救われたの。ようやくほんものの光をみつけることができた。そしてまわりの信者さんたちのたすけを借りて、善也をこの世界に生み落とすの」 p.160

“แต่ว่าด้วยการนำทางของคุณทะบะตะ ทำให้ฉันได้รับการช่วยชีวิตแบบนี้ ในที่สุดฉันก็ได้พบกับแสงสว่างที่แท้จริง จากนั้นยังได้รับความร่วมมือกับพวกผู้ศรัทธาคนอื่นจึงทำให้โยะมิยะเกิดขึ้นมาบนโลกใบนี้”

ทะบะตะชักชวนแม่ของโยะมิยะให้เข้ามาอยู่ในลัทธิทางศาสนาเดียวกับตน ทะบะตะไปพบกับแม่ของโยะมิยะโดยบังเอิญ ตอนที่เธอกำลังจะกระโดดน้ำฆ่าตัวตายพอดี ดังข้อความต่อไปนี้

「私自身もかつて、魂が深い闇の中をさまよっているときに、この教えによって救いを得ました。私はそのとき、まだおなかの中にいたこの子といっしょに、海に身を投げて死のうと決めていたのです。でも私は天におられる方の手によって救いあげられ、今ではこの子とともに、そして『お方』とともに生きる輝きの中にいます」 p.163

“ตัวฉันเองเมื่อก่อน ตอนที่วิญญาณเคยสับสนอยู่ในความมืดมิด ฉันได้รับการช่วยเหลือจากคำสอนนี้ ตอนนั้นฉันตัดสินใจว่าจะกระโดดทะเลบชีวิตตัวเองลงพร้อมกับเด็กคนหนึ่งที่อยู่ในท้อง แต่ฉันได้รับการช่วยเหลือจากพระหัตถ์ของท่านผู้หนึ่งที่อยู่บนสวรรค์ ตอนนั้นฉันมีชีวิตอยู่ท่ามกลางแสงสว่างร่วมกับเด็กคนนั้นและ “ท่านผู้นั้น” ”

นอกเหนือจากนั้นกลุ่มลัทธิทางศาสนากลุ่มนี้ยังมีวิธีการเผยแพร่ลัทธิของตัวเองโดยการเคาะประตูบ้าน ในสมัยอยู่ชั้นประถมศึกษา โยะมิยะจะออกไปเผยแพร่ลัทธิทางศาสนากับแม่สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ดังข้อความต่อไปนี้

善也は母親に手を引かれて知らない家の戸口をまわることを、とくに苦痛には感じなかった。そういう折には母親はとくべつ優しくかったし、その手は温かかった。冷たく門前払いをくわされることはしょっちゅうだったが、それだけにたまに親切な言葉をかけてもらえると嬉しかった。新しく信者さんを獲得したときには、誇らしく思ったものだ。

p.163

โยะมิยะไม่ได้รู้สึกทุกขใจเมื่อแม่จูงมือวนไปบ้านของคนที่ไม่รู้จัก บางครั้งก็รู้สึกว่าแม่ใจดีเป็นพิเศษและมีเมตตาที่แสนอบอุ่น พวกเราถูกไล่หน้าประตูอยู่บ่อยครั้ง แต่เมื่อได้ยินคำพูดที่เมตตาที่รู้สึกดีใจ เมื่อมีคนเข้ามามีความศรัทธาเพิ่มขึ้นผมรู้สึกภูมิใจมาก

เนื่องจากแม่ของโยะมิยะเป็นคนสวยและดูอ่อนเยาว์ ยิ่งไปกว่านั้นยังจูงเด็กตัวเล็กๆ ไปด้วย ทำให้คนที่ไม่มีความสนใจในศาสนาฟังอย่างไม่มีความระแวงระวังตัว ด้วยเหตุนี้ทำให้แม่ของโยะมิยะมีผลงานจากการเผยแพร่ลัทธิที่ดีที่สุดในกลุ่มลัทธิ เธอเดินใส่ชุดสุทเทินแจกแผ่นพับและพูดด้วยสีหน้ายิ้มแย้มเกี่ยวกับความสุขที่มีความศรัทธาโดยไม่มีการยึดเยียด และยังบอกอีกว่าถ้ามีเรื่องไม่สบายใจหรือเดือดร้อนก็ขอให้มาหาพวกเรา

นอกจากนี้กลุ่มลัทธิทางศาสนายังช่วยเหลือผู้ที่ประสบเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ โดยการออกไปเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้รอดชีวิต จะเห็นได้ว่าลัทธิทางศาสนาในเรื่องทำประโยชน์ให้กับสังคมซึ่งจะเห็นจากการออกไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยและยังเป็นสิ่งที่พึงทางใจไม่ไห้คน “ฝั่งนี้” ต้องฆ่าตัวตายด้วยเช่นกัน

3.2.3.4 สรุป

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อโยะมิยะ ในเรื่องสั้นชื่อ “เริงระบำกับพระเจ้า” คือการไม่มีพ่อ ซึ่งทำให้โยะมิยะตามหาตัวตนของพ่อตั้งแต่เขายังเด็ก แต่เขาไม่สามารถรับรู้ตัวตนของผู้เป็นพ่อที่เป็นพระเจ้าได้เลย ครั้งหนึ่งถึงกับเลิกศรัทธาในตัวพระเจ้าอีกด้วย แต่เมื่อเขาเติบโตขึ้นแผ่นดินไหวเหมือนเป็นสิ่งที่เปิดโอกาสเขาได้มีโอกาสได้อยู่เพียงลำพัง และทำให้เขาพบกับพบกับชายไร้อิงที่เขานึกว่าเป็นสุติแพทย์ผู้ที่น่าจะเป็นพ่อของตน ด้วยความรู้สึกโหยหาพ่อเขาจึงตามไปโดยไม่รู้ตัว จากการได้ติดตามไปทำให้เขาเข้าไปยังสนามเบสบอลแห่งหนึ่งที่เขาไม่คุ้นเคย ทำให้ปมที่เขาถูกละเลย เขาเดินรำตรงนั้นเพื่อสื่อสารกับพระเจ้าและยอมรับความรุนแรงที่มีอยู่ในตัวของตัวเอง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มุระกะมิเขียนนำเสนอรูปแบบของคนของ “ฝั่งนั้น” ที่มีปัญหาเรื่องตัวตนของศาสดาของลัทธิทางศาสนาหนึ่งที่ครั้งหนึ่งเคยคิดอยากจะเป็นคน “ฝั่งนี้” แต่ในที่สุดเขาต้องเลือกที่จะอยู่ “ฝั่งนั้น” และนับถือศาสดาของลัทธิทางศาสนานั้นต่อไป เพราะผู้ที่เรียกได้ว่าเป็นพ่อของเขาตอนนี้คือท่านผู้นั้นเท่านั้น ในกรณีของบาดแผลทางจิตใจ ความจริงทางวิทยาศาสตร์อาจไม่มีประโยชน์ เขาจึงพยายามจะติดต่อกับท่านผู้นั้นด้วยการเดินรำ นอกเหนือจากนั้นมุระกะมิยังเขียนถึงบทบาทหน้าที่ของลัทธิทางศาสนาที่สามารถช่วยให้คน “ฝั่งนั้น” รอดชีวิตมาได้ด้วยความเชื่อ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามุระกะมิต้องการนำเสนอบทบาทของ “ฝั่งนั้น” ที่ให้ความช่วยเหลือสังคม เช่นการออกไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยและเป็นสถานที่เยียวยาจิตใจของผู้คนที่มีความเดือดร้อนและทุกข์ใจ

3.2.4 เรื่องสั้นเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย”

“ประเทศไทย” เป็นเรื่องสั้นนำเสนอปัญหาของแพทย์หญิงคนหนึ่งที่ได้รับบาดเจ็บทางจิตใจ ตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น แม้เวลาผ่านไปหลายปี บาดแผลทางจิตใจยังคงอยู่เช่นเดิม เธอแค้นผู้ชายคนหนึ่งเป็นระยะเวลานาน เพราะชายคนนั้นทำให้ชีวิตของเธอดำเนินไปได้ไม่ดี เนื่องจากชายคนนั้นเป็นต้นเหตุของบาดเจ็บทางจิตใจของเธอ หลังจากเดินทางมาประชุมที่ประเทศไทยเธอตัดสินใจพักผ่อนอยู่ที่ประเทศไทยต่อ เธอพบกับนิมิตชายสูงอายุคนหนึ่งที่เป็นโกด์และคนขับรถพาเธอไปยังหมู่บ้านเพื่อพบกับแม่เฒ่าผู้เยียวยาจิตใจ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์ที่เป็นคน “ฝั่งนี้” หนีไปทิ้งความศรัทธาและการทำนายของแม่เฒ่าที่เป็นคน “ฝั่งนั้น” เพื่อเยียวยาจิตใจ เนื้อเรื่องยังมีดังต่อไปนี้

ชะทซ์ซึกิเป็นคนเกียวก๊อตและเป็นแพทย์เฉพาะทางด้านต่อมไทรอยด์ เธอวิจัยเกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกันที่มหาวิทยาลัยแพทย์ดีทรอยต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากหย่าขาดจากสามีชาวอเมริกันที่เป็นนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ด้วยเหตุที่สามีของเธอติดสุราและมีผู้หญิงอื่น แต่สามีของเธอบอกว่าเธอไม่ยอมมีลูกกับเขา เธอกลับมาทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันนี้อายุ 48 ปี เธอทุกข์กับโรคภัยทรวงที่กำลังเป็นอยู่

เดือนถัดมาหลังจากเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบ เธอไปประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมระดับโลกเกี่ยวกับต่อมไทรอยด์ หลังจากการประชุมเสร็จสิ้น เธอต้องการพักผ่อนที่ประเทศไทยต่อเพียงคนเดียวเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ มีคนรู้จักของเธอแนะนำนิมิตผู้เป็นโกด์และคนขับรถให้ เธอจึงเดินทางไปพักผ่อนในรีสอร์ตหรูทางด้านเหนือของประเทศไทย ชะทซ์ซึกิชอบว่ายน้ำมากตั้งแต่เด็ก เนื่องจากสระว่ายน้ำที่รีสอร์ตคนแน่น นิมิตจึงพาไปว่ายน้ำที่สระว่ายน้ำของโรงแรมแห่งหนึ่งที่ห่างไกลผู้คน และเธอใช้ชีวิตซ้าๆ แบบนี้ตลอดระยะเวลาที่อยู่ประเทศไทย ในระหว่างทางจากกรุงเทพฯ ไปรีสอร์ต พวกเขาได้พูดเกี่ยวกับแผ่นดินไหวที่โกเบ ชะทซ์ซึกินึกถึงเรื่อง “ชายคนนั้น” (♂の男) ที่อาศัยอยู่ที่โกเบ และคิดว่าอยากให้ “ชายคนนั้น” แบนราบไปพร้อมกับการเกิดแผ่นดินไหว

วันรุ่งขึ้นเป็นวันที่จะต้องเดินทางกลับญี่ปุ่น นิมิตพาชะทซ์ซึกิไปหาแม่เฒ่าผู้พยากรณ์ที่อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านใกล้ๆ แม่เฒ่าบอกว่าภายในร่างกายของชะทซ์ซึกิมีก้อนหินอยู่ จะต้องให้งูที่จะเจอในฝันช่วยให้กำจัดหินก้อนนั้นให้ จากนั้นแม่เฒ่ายังบอกอีกว่า “ชายคนนั้น” ยังไม่ตาย อาจไม่ใช่เรื่องที่ชะทซ์ซึกิปรารถนาแต่นับว่าเป็นเรื่องโชคดี หากกลับในเครื่องบิน ชะทซ์ซึกินอนหลับและเฝ้ารอวันที่ฝันนั้นจะมาถึง

3.2.4.1 บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – ถูกข่มขืน

3.2.4.1.1 สัญชาตญาณทางเพศ

ชะทซ์ซึกิมีปัญหาทั้งด้านร่างกายและทางจิตใจ ปัญหาใหญ่ทั้ง 2 อย่างทำให้ชีวิตของชะทซ์ซึกิลำบาก ปัญหาทางด้านร่างกายคือการเข้าสู่โรคภัยทรวง และปัญหาทางด้านจิตใจคือมีบาดแผลทางจิตใจจากการถูกข่มขืนเมื่ออายุน้อย ปัจจุบันชะทซ์ซึกิอายุ 48 ปี กล่าวคือตอนนี้เธอได้เข้าสู่วัยทอง

ในระหว่างที่ชะทซูกิเดินทางจากญี่ปุ่นมาประเทศไทย ภายในเครื่องบินชะทซูกิรู้สึกว่าร่ากายของตัวเองร้อนมาก ดังข้อความต่อไปนี้

さつきは汗をかいていた。ひどく暑い。まるで蒸気であぶられているみたいだ。身体全体が火照って、身につけているナイロンのストッキングやブラジャーが耐え難いほど不快に感じられた。何もかも脱ぎ捨てて自由になりたいと思った。彼女は首をあげてまわりを見回してみたが、暑がっているのはどうやら彼女ひとりだけのようだった。 p.175

ชะทซูกิเหงื่อแตก มันร้อนมาก เหมือนถูกอังด้วยไอร้อน ร่างกายร้อนทั้งตัว รู้สึกไม่สบายตัวและทนถุ่นองไอน่ล่อกับยกทรงที่ใส่อยู่ได้แทบไม่ไหว คิดว่าอยากจะถอดออกให้เป็นอิสระให้รู้แล้วรูดไป เธอชะเง้อมองไปรอบๆ แต่เหมือนว่าคนที่รู้สึกร้อนจะมีแค่เธอเท่านั้น

ข้อความข้างต้นคล้ายเป็นการอธิบายสภาพอากาศของประเทศไทยที่เป็นเมืองร้อน แต่ความจริงเป็นอาการแปรปรวนของระบบหลอดเลือดประสาทส่วนกลาง อาการร้อนลักษณะนี้มีชื่อเรียกว่า “ฮ็อตแฟลช” (hot flash) ซึ่งเป็นอาการปกติของโรควัยทอง ยิ่งไปกว่านั้นชะทซูกิยังรู้สึกว่โรควัยทองเป็นคำเตือนแบบแตกดันจากพระเจ้าต่อมนุษย์ที่ยืดอายุขัยตัวเองจนมีชีวิดยืนยาว ดังข้อความต่อไปนี้

更年期と言う問題はいたずらに寿命を延ばしすぎた人類への、神からの皮肉な警告（あるいはいやがらせ）に違いないとさつきはあたらめて思った。つい百年ちょっと前まで人間の平均寿命は五十歳にも達しなかったし、月経が終了したあと二十年も三十年も生きるような女は、あくまで例外的なケースだった。（中略）医学の発達は人類の抱える問題をよく多く浮上させ、細分化し、複雑化させただけではないのか？ p.176

ชะทซูกิรู้สึกว่ปัญหาวัยทองเป็นการเตือนเชิงประชด (หรือแตกดัน) ของพระเจ้าต่อมนุษย์ที่ยืดอายุขัยของตัวเองให้ยืนยาวเกินไป เมื่อร้อยปีก่อนอายุขัยเฉลี่ยของคนแทบจะไม่ถึง 50 ปี ผู้หญิงที่มีชีวิตอยู่ได้หลังประจำเดือนหมดอีก 20 หรือ 30 ปีนั้นคือกรณีพิเศษเท่านั้น (ย่อ) ความเจริญก้าวหน้าด้านการแพทย์ทำให้ปัญหาที่มนุษย์ประสบอยู่มิมากขึ้น ละเอียดซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่หรือ?

ชิโอะตะ อะทซูกะ 「塩田敦子」 [Shiota Atsuko] อธิบายลักษณะเด่นของโรควัยทองเอาไว้ว่า วัยทองเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง เช่น ความอดทนต่อความเครียดลดน้อยลง

เนื่องจากการทำงานของรังไข่ลดลง มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน เช่น มีปัญหาเกี่ยวกับลูกและสามีภรรยา มีปัญหาเกี่ยวกับการดูแลพ่อแม่ หรือเกิดภาวะชะงักงัน เป็นต้น และยังเป็นช่วงที่มีการสูญเสียสิ่งที่เคยมี เช่น การตั้งครรรภ์ ความอ่อนเยาว์ ครอบครัว เพื่อน งาน เป็นต้น จะมีอาการย้อนมองสิ่งที่เคยมี “ถึงตอนนี้” แล้วเกิดคำถามหรือความไม่พอใจ และยังคงกลัวสิ่งที่จะเกิดขึ้น “ต่อไปจากนี้” จนเกิดความไม่มั่นใจตัวเอง⁴⁸

ดังที่กล่าวไปข้างต้น โรควัยทองเหมือนบทลงโทษจากพระเจ้าที่มีต่อมนุษยชาติ และปัจจุบันนี้ชะตู่ซุกิอยู่ในช่วงที่สมควรตายไปแล้วเมื่อ 100 ปีก่อน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าชะตู่ซุกิต้องอดทนกับความทุกข์ของการอยู่ในสภาพร่างกาย (กายเนื้อ) ที่ยังไม่ตายโดยมีจิตใจ (วิญญาณ) ที่สมควรตายแล้ว ดังนั้นจึงทำให้ร่างกายและจิตใจของชะตู่ซุกิเกิดความขัดแย้ง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่ชะตู่ซุกิรู้สึกว่ายากถอดถอนงอแงกับยกทรงออก อีกนัยหนึ่งไม่ได้หมายความว่าความถึงเส้นผ่า จะหมายถึงการถอดวิญญาณออกจากเปลือกนอก แล้วเป็นอิสระจากร่างกายที่ทำให้เกิดความทุกข์ทรมาน

นอกเหนือจากปัญหาทางด้านร่างกายที่มีผลกระทบต่อจิตใจ ในทางกลับกันปัญหาทางด้านจิตใจของชะตู่ซุกิมีผลกระทบต่อร่างกายมากด้วยเช่นกัน ชะตู่ซุกิหย่าร้างกับสามีชาวอเมริกัน เหตุผลที่เธอตัดสินใจหย่าขาด คือ สามีเป็นโรคติดสุราและมีผู้หญิงอื่น คูฉิวเผินคล้ายกับเป็นเรื่องธรรมดา แต่เหตุผลทางด้านสามีนับว่าเป็นเหตุผลที่ค่อนข้างจะแปลก กล่าวคือ สามีของชะตู่ซุกิบอกว่า ชะตู่ซุกิไม่ยอมมีลูกให้กับเขา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการไม่ยอมมีลูกเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากบาดแผลทางจิตใจ จึงทำให้เธอกลัวการตั้งท้องและการมีเพศสัมพันธ์จนส่งผลต่อการใช้ชีวิตของเธอ

บาดแผลทางจิตใจของชะตู่ซุกิเกี่ยวข้องกับ “ชายคนนั้น” (あの男) ชะตู่ซุกิมีความแค้นต่อชายคนนั้นมาก สามารถพิจารณาได้จากฉากที่ชะตู่ซุกิอยู่ในรถเมอซิเดสเบนซ์ระหว่างที่กำลังเดินทางไปพักผ่อนที่ รีสอร์ทหรูทางด้านเหนือของประเทศไทย นิमितผู้เป็นทั้งไกด์และคนขับรถรู้ข่าวแผ่นดินไหวเมื่อเดือนก่อนจึงถามชะตู่ซุกิว่ามีคนรู้จักอยู่ที่โกเบหรือไม่ (ドクターのお知り合いには、神戸に住んでおられる方はいらっしゃいませんでしたか? p.181) ชะตู่ซุกิโกหกว่าไม่มีคนรู้จักอยู่ที่โกเบ แต่ความจริงแล้ว “ชายคนนั้น” อาศัยอยู่ที่นั่น หลังจากทีนิमितถามเกี่ยวกับเรื่องแผ่นดินไหวทำให้ความคิดของชะตู่ซุกิเปลี่ยนจากแผ่นดินไหวที่โกเบไปเป็นเรื่องของชายคนนั้นทันที กล่าวคือ แผ่นดินไหวครั้งนี้ทำให้ชะตู่ซุกิหวนระลึกถึงชายคนนั้นขึ้นมาอีกครั้ง

さつきはシートの背中にもたれて、目を閉じた。そして黙ってエロール・ガーナーの演奏に耳を澄ませた。あの男が重くて固いものかの下敷きになって、ペしゃんこにつぶれていればいいのにと彼女は思った。あるいはどろどろに液体化した大地の中に飲み込まれていればいいのに。それこそが私が長いあいだ望んできたことなのだ。p.182

⁴⁸ 塩田敦子「思春期から更年期の不定愁訴とその対応」、日産婦誌 63 卷 12 号、2011

ชะตู่ชิเอนกายฟิงเบาแล้วหลับตา ฟังการบรรเลงเพลงของเออรอลล์ การ์เนอร์ อยู่อย่างเงิบๆ เธอมีความคิดที่ว่าอยากให้ชายคนนั้นถูกระบายอย่างแข็งๆ หนักๆ ทับจนแบนไปได้เสียก็ดี หรือถูกพื้นดินที่กลายเป็นของเหลว ยวบยาบสูลงไปเสียได้ก็ดี มันเป็นเรื่องที่ฉันปรารถนามาเป็นเวลานาน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “ชายคนนั้น” ไม่ใช่แค่คนรู้จักธรรมดา และเป็นคนที่ชะตู่ชิแค้นมาก ซึ่งพิจารณาได้จากการที่ชะตู่ชิปรารถนาให้ชายคนนั้นตาย แม้กระนั้นชะตู่ชียังโทรศัพท์หาชายคนนั้น หลังจากเหตุแผ่นดินไหวผ่านไป 1 เดือน แต่ไม่มีคนรับสาย ความรู้สึกของชะตู่ชิเมื่อเดือนก่อนมีดังต่อไปนี้

家がべしゃんこにつぶれていけばいいのにと彼女は思った。一家が一文無しで路頭にまよっていけばいいのに。あなたが私の人生に対してしたことを思えば、私の生れるはずだった子供たちに対して、それくらい報いがあって当然ではないか。 p.184

เธอคิดว่าถ้าบ้านพังแบนราบไปก็ดีนะสิ ให้ทั้งตระกูลไม่มีเงินสักเยนต้องออกมาเร่ร่อนข้างถนนก็น่าจะดี ถ้าลองคิดถึงสิ่งที่คุณทำกับชีวิตฉัน มันก็สาสมแล้วไม่ใช่หรือกับสิ่งที่ทำกับลูกๆ ของฉันที่สมควรจะได้ลืมตาดูโลก

ถ้าพิจารณาจากคำว่า “ลูกๆ ของฉันที่สมควรจะได้ลืมตาดูโลก” (私の生まれるはずだった子どもたち) ชายคนนั้นทำเรื่องอะไรบางอย่างที่ทำให้ชะตู่ชิมีบาดแผลทางจิตใจและมีความโกรธแค้นต่อชายคนนั้นมาก บาดแผลทางจิตใจทำให้ชะตู่ชิตกอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถมีลูกได้ และตอนนี้ชะตู่ชิหมดประจำเดือนไปแล้วหมายความว่า เธอไม่สามารถมีลูกได้อีกต่อไป

บาดแผลทางจิตใจของชะตู่ชิสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่อไปนี้ เมื่อ 3 ปีก่อนสามีของชะตู่ชิเลิกกับชะตู่ชิด้วยเหตุผลที่ว่าเธอไม่ยอมมีลูก (子どもをほしからなかった) เหตุผลที่เธอไม่ยอมมีลูกคืออะไรจะต้องย้อนกลับไปพิจารณาเรื่องเมื่อ 30 ปีก่อน ตอนนั้นชะตู่ชิอายุ 18 ปี ชะตู่ชิตั้งท้องโดยไม่ตั้งใจ จนต้องทำแท้ง (彼女はその子どもを抹殺し、底のない井戸に投げ込んだのだ。 p.192) ชะตู่ชิพูดว่า “ลูกๆ ที่น่าจะเกิด” (生まれるはずだった子どもたち) ชะตู่ชิใช้คำว่า “ลูกๆ” สามารถพิจารณาได้ว่า หลังจากที่ชะตู่ชิทำแท้งลูกคนแรกเธอได้รับบาดแผลทางจิตใจ ตั้งแต่ตอนนั้นถึงปัจจุบันชะตู่ชิไม่ได้ตั้งท้องเลยสักครั้ง อาจพิจารณาได้ว่าบาดแผลทางจิตใจของชะตู่ชิทำให้ชะตู่ชิไม่สามารถมีลูกได้เลยจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น “การทำแท้ง” คือสาเหตุของการไม่ยอมมีลูก กล่าวคือ บาดแผลทางจิตใจของชะตู่ชิคือประสบการณ์ในการทำแท้ง สาเหตุของการไม่ยอมมีลูกไม่ใช่แค่ความอยากไม่ยอมธรรมดาเท่านั้น เบื้องหลังมีเหตุการณ์ที่สะเทือนใจที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจของชะตู่ชิ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า

เมื่อชะทซ์ุกิอายุ 18 ปี เธอได้รับบาดเจ็บทางจิตใจจากการทำแท้ง แม้ปัจจุบันเวลาผ่านไป 30 ปี ก็ยังมีความเครียดเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นอยู่ ดังนั้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นอาการการตอบสนองชนิดหนึ่งของโรค PTSD (PTSD : Post-Traumatic Stress Disorder) ถ้ามีการทำแท้งมาเกี่ยวข้องกับโรค PTSD จะเรียกว่าเป็นกลุ่มอาการ PAS (PAS : Post-Abortion Syndrome) ซึ่งเป็นบาดเจ็บทางจิตใจที่ชะทซ์ุกิมีอยู่

ชะทซ์ุกิตั้งท้องและมีความจำเป็นต้องทำแท้งในช่วงวัยรุ่น หลังจากนั้นเธอออกจากบ้านไปแทบไม่กลับบ้านอีกเลย เธอได้รับบาดเจ็บทางจิตใจตั้งแต่ตอนนั้นเป็นต้นมา บาดแผลทางจิตใจทำให้ชีวิตของเธออ่อนแอ เนื่องจากเธอกลัวการตั้งครรภ์ เธอจึงหลีกเลี่ยงสิ่งที่ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ คือการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นอาการกลัวและหลีกเลี่ยง (Avoidance) ตามที่รศ.นพ.พนม เกตุมานได้กล่าวเอาไว้ และปัจจุบันเวลาผ่านไป 30 ปี ชะทซ์ุกิยังคงมีอาการกลัวและหลีกเลี่ยงอยู่เช่นเดิม ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงที่ชะทซ์ุกิจะเป็นโรค PTSD⁴⁹

มิยะจิ นะโอะโกะ กล่าวว่า ถ้าพิจารณาตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคตามระบบ DSM-5 (Diagnostic and Statistical Manual of mental Disorder) จะพบว่ากลุ่มอาการหนึ่งใน 4 ข้อของกลุ่มอาการคือ ข้อ 3.อาการหลบหลีก ที่ว่า อาการหลีกเลี่ยง เป็นการกระทำที่หลีกเลี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็น (จุดเริ่ม หรือ สาเหตุ) ที่มีความเชื่อมโยงกับบาดเจ็บทางจิตใจหรือทำให้นึกถึงบาดเจ็บทางจิตใจ⁵⁰ ดังนั้นชะทซ์ุกิจึงหลีกเลี่ยงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ได้รับบาดเจ็บทางจิตใจคือการตั้งครรภ์และการมีเพศสัมพันธ์ การหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์คือปฏิกิริยาอย่างหนึ่งของบาดเจ็บทางจิตใจ แต่ชะทซ์ุกิกลับบอกว่าไม่ต้องการลูก ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งนี้เป็นสาเหตุให้สามีชาวอเมริกันจึงเกิดความเครียดจึงหาทางออกด้วยสุราและการหาผู้หญิงคนอื่น

การหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์และเพศสัมพันธ์ปรากฏเป็นภาพความฝัน ในระหว่างที่ชะทซ์ุกิเก็บหลังข้างสระว่ายน้ำของรีสอร์ทหรู เวลานั้นชะทซ์ุกิฝันสั้นๆ ว่า

金網がはられた小屋の中で一匹のうさぎが震えている。時刻は真夜中で、うさぎは何かやってくるのを予感しているようだった。彼女は最初のうちは外からそのうさぎを観察していたのだが、気がつくと彼女自身がうさぎになっていた。彼女はその何かを、暗闇の中にほのかに認めることができた。目が覚めてからも、口の中にいやな後味が残っていた。 p.183-184

มีกระต่ายหนึ่งตัวสั้นอยู่ในคอกล้อมด้วยลวดหนาม เป็นเวลากลางคืน ดูเหมือนว่ากระต่ายมีกลางสังหรณ์ว่าจะมีอะไรบางอย่างกำลังจะมา ตอนแรก

⁴⁹ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 3

⁵⁰ 宮地尚子『トラウマ』、岩波新書、2013、p.19

เธอเฝ้าดูอยู่ด้านนอก แต่เมื่อรู้สึกตัวอีกทีพบว่าตัวของเธอนั้นกลายเป็น
กระต่ายเสียเอง เธอมองเห็นกลางๆ ว่ามีอะไรบางอย่างอยู่ท่ามกลางความมืด
แม้ตื่นแล้วความรู้สึกไม่ดียังหลงเหลืออยู่ในปาก

คะวะอิ ฮะยะโอะ อธิบายการเกิดความฝันว่า ระหว่างนอนหลับจิตใต้สำนึกจะทำงาน ความ
ฝันคือภาพความทรงจำสิ่งที่จิตสำนึกจับได้จากการทำงานของจิตใต้สำนึกที่เกิดจากการทำงาน
ประสานกันระหว่างจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก⁵¹ เป็นที่ทราบกันดีว่าความฝันเป็นเหมือนเครื่องมือที่จะ
ใช้ค้นเข้าไปยังจิตใต้สำนึก ดังนั้นบาดแผลทางจิตใจของชะทซุกิที่เก็บอยู่ในจิตใต้สำนึกปรากฏออกมา
เป็นภาพแห่งความฝัน ชะทซุกิเป็นกระต่ายในความฝัน ซึ่งกระต่ายเป็นสัตว์กินพืชที่เป็นเหยื่อของสัตว์
กินเนื้อ ในเชิงสัญลักษณ์กระต่าย คือ ความน่ารัก จิตใจอ่อนไหวง่าย ไร้หนทางป้องกันส่วน “อะไร
บางอย่าง” (何か) ที่อยู่ในความมืดสามารถพิจารณาได้จากคำทำนายของแม่เฒ่าผู้อ่านความฝันว่า

「あなたの身体の中には石が入っていると彼女は言っています。白く
て固い石です。大きさは子供の握りこぶしくらい。それがどこから来
たのか、彼女にはわかりません」 (中略)

「石には字が書いてあるのですが、日本語なので、彼女には読むこ
とができません。黒い墨で小さく何かの字が書いてあります。それは古
いものなので、あなたはきっと長年にわたってそれを抱えて生きてき
たのでしょう。あなたはその石をどこかに捨てなくてはなりません。

そうしないと死んでやかれたあとにも、石だけが残ります」 p.190

“แม่เฒ่าบอกว่าในร่างกายคุณมีหินอยู่ เป็นหินแข็ง สีขาว ใหญ่เท่าๆ กับกำมือ
เด็ก แม่เฒ่าไม่รู้ว่าก่อนหินนั้นมาจากไหนนะครับ” (ย่อ)

“บนหินมีตัวอักษรเขียนอยู่ เป็นภาษาญี่ปุ่นแม่เฒ่าอ่านไม่ออกครับ เป็น
ตัวอักษรเล็กเขียนด้วยหมึกจีน มันเก่าแล้วคุณคงจะมีมันไว้มานานหลายปีเลย
ทีเดียวครับ คุณจะต้องเอามันทิ้งไปที่ไหนสักแห่ง ถ้าไม่ทำเช่นนั้นเมื่อคุณตาย
ไปมันก็จะยังอยู่ นะครับ”

จากคำทำนายขอแม่เฒ่าผู้เชี่ยวชาญจิตใจในหมู่บ้านยากจนแห่งหนึ่งในภูเขาทางเหนือของ
ประเทศไทยบอกว่าในร่างกายของชะทซุกิมี “หิน” แข็งสีขาวอยู่ ชะทซุกิเก็บหินนี้เอาไว้หลายปี ผู้วิจัย
มีความเห็นว่าเป็นการเขียนเชิงสัญลักษณ์ที่ว่า หิน คือ ความแค้น หินที่เก็บเอาไว้มานานหลายปี คือ
ความแค้นต่อชายคนนั้นที่ถูกเก็บมาเป็นเวลา 30 ปี ยิ่งไปกว่านั้นแม่เฒ่าผู้พยากรณ์ยังพยากรณ์อีกว่า
ในอนาคตอันใกล้จะมีงูสีเขียวปรากฏขึ้นในฝันของชะทซุกิ ดังข้อความต่อไปนี้

「あなたは近いうちに、大きな蛇の出てる夢を見るでしょう。壁の
穴からそろそろと蛇が出てくる夢です。うろこだらけの緑色の蛇です。
その蛇が一メートルほど姿を見せたら、首のところをつかみなさい。

⁵¹ 河合隼雄『無意識の構造』、中公新書、1997、p.57

つかんだまま放してはいけません。蛇は一見して恐ろしそうですが、害を及ぼす蛇ではありません。だから恐がってはいけません。」 p.190

“ในอนาคตอันใกล้คุณจะมีงูตัวใหญ่ เป็นงูที่มีงูออกมาจากรูกำแพง งูตัวนั้นสีเขียวตัวเต็มไปด้วยเกล็ด ถ้างูออกมาประมาณหนึ่งเมตรให้กำบริเวณคอกงู กำไว้แบบนั้นห้ามปล่อย มองดูแล้วงูมีรูปร่างน่ากลัวแต่ไม่ทำอันตรายอะไร ดังนั้นไม่ต้องกลัว”

งูสีเขียวตัวเต็มไปด้วยเกล็ด (うろこだらけの緑色の蛇)⁵² จะปรากฏในฝันชะงูชิบุชิ แม่เต่ายังบอกอีกว่า งูนั้นมองแล้วน่ากลัวแต่เป็นงูที่ไม่ทำอันตราย ไม่ต้องกลัวงูตัวนั้น จากข้อความตรงนี้สามารถพิจารณาได้ว่าสิ่งที่กระต่ายกลัวอะไรบางอย่างที่อยู่ในความมืด คือ “งู” ตัวนี้

คุโบตะ ยูโกะ 「久保田裕子」 [Kubota Yūko] กล่าวเช่นกันว่า ตัวตนของ “อะไรบางอย่าง” เกี่ยวข้องกับ “ชายคนนั้น”⁵³ และ วันก่อนกลับประเทศญี่ปุ่นชะงูชิบุชิตระหนักว่ามีงูซ่อนอยู่ที่ใดสักที่หนึ่งในความมืด (うろこだらけの緑色の蛇が暗闇のどこかに潜んでいることを認識した。 p.192) สามารถพิจารณาได้ว่า “ชายคนนั้น” คือ “งู” และงูเป็นสัญลักษณ์ของเพศชายและอวัยวะเพศชาย ตามที่แม่เต่ายังบอกอีกว่าไม่ต้องกลัวงูตัวนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตอนนีชะงูชิบุชิยังคงกลัวชายคนนั้น หรือในอีกความหมายหนึ่งคือกลัวผู้ชายและการมีเพศสัมพันธ์ดังนั้นจึงไม่สามารถมีลูกได้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการมีครรภ์มีความกดดันต่อชายคนนั้นมาจากการถูกข่มขืนและท้องโดยไม่ตั้งใจ การทำแท้ง หรือการที่ลูกๆ ของเธอไม่ได้ถือกำเนิด ทั้งหมดนี้เป็นเพราะ “ชายคนนั้น” กล่าวคือ ชะงูชิบุชิถูก “ชายคนนั้น” ข่มขืนจนตั้งท้อง แต่เพราะอายุน้อยจึงต้องทำแท้ง ประสบการณ์การทำแท้งเป็นบาดแผลทางจิตใจมาจนถึงปัจจุบัน ถ้ามีการตั้งท้องเกรงว่าจะเกิดการแท้งบุตรอีก ดังนั้นชะงูชิบุชิจึงหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เพื่อหลีกเลี่ยงบาดแผลทางจิตใจดังกล่าว

ตัวตนชายคนนั้นที่ชะงูชิบุชิกล่าวถึงคือใคร ถ้าพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง ชะงูชิบุชิกับชายคนนั้นเป็นความสัมพันธ์แปลก ถึงแม้ชะงูชิบุชิจะแค่นชายคนนั้นมากขนาดไหน เธอก็ไม่เคยละความสนใจไปจากชายคนนั้น เธอเฝ้าติดตามดูการเคลื่อนไหวของชายคนนั้นอยู่ตลอดเวลา หลังจากเกิดแผ่นดินไหวที่โกเบในเดือนมกราคม ค.ศ.1995 ชะงูชิบุชิโทรศัพท์หาชายคนนั้นทันที แต่ไม่มีการรับโทรศัพท์ ถ้าเป็นคนที่รู้จักธรรมดา น่าจะตัดขาดความสัมพันธ์ไปตั้งแต่ต้นเมื่อทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ ชะงูชิบุชิมีความแค้นมากจนปรารถนาให้ชายคนนั้นเสียชีวิต ทางตรงกันข้ามเธอมีความเป็นห่วงชายคนนั้นร่วมอยู่ด้วย ถ้าพิจารณาจากการที่เธอไม่เคยละเลยความสนใจหรือการที่โทรศัพท์ไปหาทันทีหลังเกิดเหตุแผ่นดินไหวเพื่อถามข่าวคราว ซึ่งคล้ายกับการเป็นห่วงคนในครอบครัวเดียวกัน แม้ในตัวบทจะ

⁵² ในผลงานของ มิชิมาะ ยูโกะ (三島由紀夫) มีคำทำนายว่า “งูสีเขียวกัดกินแกนกลางของญี่ปุ่นอยู่ หนีไปจากคำสาปนี้ไม่ได้เสียแล้ว” 「日本の中核には緑色の蛇が食らいついている。最早この呪いから逃れる術はない」

⁵³ 久保田裕子「言葉は〈出来事〉を超えることができるか：村上春樹「タイランド」論」日本文学協会、2012

ไม่ได้เขียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทั้งสองคนอย่างชัดเจน แต่สิ่งที่สามารถบอกได้แน่นอน คือ ทั้งสองคนยังมีสายสัมพันธ์เชื่อมต่อกันอยู่ ตอนที่ชะทซูกิตกอยู่ในสภาพสับสนระหว่างอารมณ์ความแค้นและความเป็นห่วง

ชะทซูกิเป็นห่วงชายคนนั้นเหมือนคนในครอบครัว คำพูดเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชายคนนั้นปรากฏขึ้นในบทสนทนากับนิมิตที่ร้านกาแฟในตอนท้ายเรื่อง ชะทซูกิพยายามจะเปิดเผยความลับที่ไม่เคยบอกกับใครให้นิมิตฟัง แต่นิมิตกลับห้ามไม่ให้บอก ชะทซูกิคิดว่าจะไม่ได้เจอกับนิมิตอีกแล้วจึงอยากเปิดเผยความจริงว่าหลังจากที่พ่อของเธอด่วนจากไปแม่ของเธอทำอะไรบางอย่างโดยไม่ปรึกษาเธอเลย ดังข้อความต่อไปนี้

แม้ชะทซูกิเฝ้าหวังคำพูดเอาไว้ไม่ได้พูดอะไรต่อว่าแม่ของเธอทำอะไร แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงที่ชะทซูกิจะบอกว่า “แม่ของเธอแต่งงานใหม่โดยไม่ปรึกษาตัวเอง” และแม่ของชะทซูกิได้แต่งงานกับชายคนนั้น ชะทซูกิไม่สามารถตัดขาดจากชายคนนั้นได้เนื่องจากชายคนนั้นคือ “พ่อเลี้ยง” ที่เคยอยู่บ้านเดียวกัน วันหนึ่งชะทซูกิถูกชายคนนั้นข่มขืนจนตั้งท้อง ผู้วิจัยมีความเห็นเช่นเดียวกับคำกล่าวของคะโต โนะริฮิโระที่กล่าวว่า หลังจากพ่อของชะทซูกิเสียชีวิต แม่ของชะทซูกิคบหรือแต่งงานกับชายคนใหม่ หลังจากนั้นน่าจะข่มขืนชะทซูกิที่เป็นลูกเลี้ยงจนเกิดตั้งท้องจึงต้องไปทำแท้ง ชะทซูกิเกลียดพ่อเลี้ยงคนนั้นมาก หลังจากจบชั้นมัธยมปลาย ชะทซูกิจึงออกจากบ้านไปและแทบไม่ได้กลับมาเลย⁵⁴

3.2.4.2 การเยียวยาจิตใจ – คำทำนายฝัน

ชะทซูกิต้องการพักผ่อนจึงเดินทางมาพักที่รีสอร์ทแห่งหนึ่ง ทางตอนเหนือของประเทศไทย ชะทซูกิได้รับการเยียวยาจิตใจจากการว่ายน้ำในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยธรรมชาติ สระว่ายน้ำแห่งนี้ อยู่ห่างจากที่พักประมาณ 30 นาที และต้องข้ามภูเขาไปหนึ่งลูก เมื่อชะทซูกิถึงสระว่ายน้ำแห่งนี้ใหม่ ยาว 25 เมตรเป็นสระว่ายน้ำแบบ 3 ลู่อ สระน้ำหอมล้อมไปด้วยธรรมชาติอันเงียบสงบไร้ผู้คน นิมิตยังบอกอีกว่า สระว่ายน้ำนี้แทบไม่มีใครใช้ อยากให้ชะทซูกิว่ายน้ำได้ตามสบาย ชะทซูกิว่ายน้ำมาตั้งแต่อายุน้อย ขณะว่ายน้ำชะทซูกิมีความรู้สึกเป็นอิสระราวกับนำบินอยู่บนท้องฟ้า

การว่ายน้ำทำให้ชะทซูกิสามารถลืมเรื่องราวๆ ที่เป็นบาดแผลทางจิตใจของตัวเองทำให้เธอต้องการว่ายน้ำเป็นอย่างมาก สิ่งที่ชะทซูกิต้องการ คือ ความเป็นอิสระ เหมือนตอนว่ายน้ำและเมื่อพิจารณาจากการที่ชะทซูกิอยากจะทำอะไรก็ทำเป็นอิสระจากที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น สามารถพิจารณาได้อีกว่า ตอนนี่วิญญาณของชะทซูกิอยากจะเป็นอิสระจากร่างกายของชะทซูกิกว่า คือชะทซูกิต้องการตาย ซึ่งจะเห็นได้จากข้อความดังต่อไปนี้

⁵⁴ 加藤典洋 『村上春樹イエローページ<3>』、幻冬舎、2009、p.126

そっくり同じことが五日間繰り返された。彼女は心ゆくまで泳ぎ、野菜とチーズのサンドイッチを食べ、音楽を聴き、本を読んだ。プールのほかにはどこにも足を運ばなかった。さつきが求めているのは完璧な休息であり、何も考えないことだった。

ทำเรื่องเดิมซ้ำไปมาเป็นเวลา 5 วัน เธอว่ายน้ำอย่างจุใจ กินแซนด์วิชชีสกับผัก ฟังเพลง อ่านหนังสือ ไม่เคยก้าวเท้าออกไปที่ไหนนอกจากสระว่ายน้ำ สิ่งที่ชะทซุกิต้องการคือการพักผ่อนที่สมบูรณ์แบบ คือ **การไม่คิดอะไรเลย**

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อความข้างต้นบรรยายสภาพจิตใจของชะทซุกิที่ต้องการ “พักผ่อนอย่างสมบูรณ์แบบ” (完璧な休息) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การพักผ่อนอย่างสมบูรณ์แบบ คือ การเขียนถึง “ความตาย” ในเชิงสัญลักษณ์ เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถพักผ่อนได้อย่างสมบูรณ์แบบโดยไม่คิดอะไร สภาพที่ไม่คิดอะไรมีอยู่ได้อย่างเดียว คือ สภาพที่ตายไปแล้ว ข้อความนี้สอดคล้องกับความคิดเรื่องวัยทองที่กล่าวไปข้างต้นที่ว่า เมื่อร้อยปีก่อนหน้าอายุขัยเฉลี่ยของคนแทบไม่เกิน 50 ปี ตอนนั้นชะทซุกิอยู่ในวัยทองที่อายุ 48 ปี ถ้าเป็นเมื่อประมาณร้อยปีก่อน ชะทซุกิที่อายุ 48 ปี อาจใกล้ตาย หรือ ตายไปแล้ว ชะทซุกิมีชีวิตอยู่ได้จนถึงปัจจุบันเพราะความก้าวหน้าทางการแพทย์ กล่าวคือ ชะทซุกิมีชีวิตอยู่ในช่วงที่มนุษย์สมควรตายไปแล้ว ความก้าวหน้าทางการแพทย์ไม่อาจยึดอายุของวิญญานของมนุษย์ออกไปได้ ดังนั้นวิญญานของชะทซุกิจึงต้องการอยากจะทำออกจากร่างอยู่เหมือนเดิมความรู้สึกเล็กๆ ของชะทซุกิจึงต้องการความตาย และอยากเป็นอิสระ ดังที่ได้กล่าวมา ชะทซุกิต้องการพักผ่อนอย่างสมบูรณ์แบบซึ่งเปรียบเทียบกับความตาย แต่ชะทซุกิยังตายอย่างสงบไม่ได้ เพราะในหัวใจของเธอยังคงมีความแค้นต่อชายคนนั้นอยู่ ดังนั้นวิญญานจึงไม่เป็นอิสระจะต้องคิดแค้นชายคนนั้นอยู่ตลอดเวลา

นิมิตเหมือนรู้ว่าชะทซุกิมีความต้องการอะไร เขาจึงพาไปหาแม่เฒ่าผู้พยากรณ์ที่หมู่บ้านยากจนแห่งหนึ่ง แม่เฒ่าอายุประมาณ 80 ปี ผิวหนังแห้งกร้านมีริ้วรอยทั่วร่างกาย หลังงุ้ม นิมิตบอกเกี่ยวกับแม่เฒ่าคนนั้นว่าเธอเป็นผู้เชี่ยวชาญจิตใจผู้คนที่ด้วยการทำนายความฝัน

เมื่อชะทซุกินั่งลงตรงข้ามกับแม่เฒ่าและนิมิตนั่งอยู่ด้านข้าง หลังจากแม่เฒ่าจ้องมองเข้ามาในดวงตาของชะทซุกิด้วยแวตาทิแหลคมไม่กระพริบ เมื่อชะทซุกิถูกจ้องแบบนั้นก็มีอาการดังต่อไปนี้

彼女に見られていると、狭い部屋に入られて逃げ場を奪われてしまった小動物のような、落ちつかない気持ちになった。気がつくとなんか体中に汗をかいていた。顔が火照り、息づかいが荒くなった。 p.189

เมื่อถูกแม่เฒ่ามองจ้อง เกิดความรู้สึกไม่สงบเหมือนกับสัตว์เล็กถูกจับใส่ห้องเล็กๆ ไร้นทางหนี เมื่อรู้ตัวอีกทีเหงื่อก็ชุ่มกาย ร้อนที่ใบหน้า หายใจติดขัด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาการที่ชะทซูกิแสดงออกมาเหมือนกับอาการที่เธอแสดงในความฝันตอนตัวเองกลายเป็นกระต่ายที่ตัวสั้นอยู่ในคอกกล้วยอะไรบางอย่าง แม่เฒ่าอ่านฝันเดิมของชะทซูกิและพูดเพิ่มเติมเกี่ยวกับความฝันครั้งแรก โดยพิจารณาจากข้อความที่ว่า รู้สึกไม่สงบเหมือนสัตว์เล็กถูกจับใส่ห้องเล็กๆ “สัตว์เล็ก” (小動物) ในที่นี้หมายถึง กระต่าย อย่างแน่นอน แม่เฒ่าจึงแนะแนวหนทางเยียวยาจิตใจดังข้อความต่อไปนี้

「両手でしっかりとつかみなさい。それをあなたの命だと思って、全力でつかみなさい。あなたの目が覚めるまでつかんでいるのです。その蛇があなたの石をのみこんでくれます。わかりましたね。」 p.190

“จงกำงูด้วยสองมือให้แน่น จงกำมันให้สุดแรงสุดชีวิต กำมันจนกระทั่งคุณตื่น งูตัวนั้นจะช่วยกลืนหินให้คุณ เข้าใจใช่ไหม”

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้นว่าจะมีงูสีเขียวที่ร่างกายเต็มไปด้วยเกล็ดโผล่ออกมาจากกำแพงในความฝัน การจับงูให้แน่นโดยไม่ต้องกลัว เนื่องจาก ชายคนนั้น คือ งู ที่ปรากฏในความฝัน จะหมายความว่า ไม่ต้องกลัวชายคนนั้นและไม่ต้องกลัวการมีเพศสัมพันธ์อีกต่อไป งูกลืนหิน หมายความว่า จะทำให้ความแค้นหายไป เนื่องจากมีการเขียนเชิงสัญลักษณ์ว่า หิน คือ ความแค้น ถ้าไม่ทิ้งหินไปที่ไหนสักที่ หลังจากเผาร่างที่ตายไปจะเหลือหินก้อนนั้นอยู่ (あなたはその石をどこかに捨てなくてはなりません。そうしないと死んで焼かれたあとにも、石だけが残ります。 p.190) หมายความว่า ถ้าไม่ทำให้ความแค้นหมดไป หลังจากตายไปแล้วความแค้นยังจะติดอยู่ในวิญญาณทำให้วิญญาณไม่เป็นอิสระ และชะทซูกิจะต้องเชื่อมั่นในคำทำนายของแม่เฒ่าตั้งที่นิมิตกำซับให้ชะทซูกิตอบตกลงว่าจะเชื่อและทำตามคำทำนาย แม่เฒ่าบอกว่าชายคนนั้นยังไม่ตาย ไม่ได้บาดเจ็บ ซึ่งก็นับว่าเป็นความโชคดีของชะทซูกิ ซึ่งนิมิตกับซบว่าชะทซูกิต้องตอบตกลง (「わかっただと言ってください」とニミットが真剣な声で言った。 p.191) เพราะเป็นเหมือนกับให้สัญญาว่าจะทำตามคำทำนายของแม่เฒ่า

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ชะทซูกิต้องตอบว่าเข้าใจ เหมือนเป็นการตอบตกลงว่าจะทำตามคำทำนายอย่างเคร่งครัด และเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะนิมิตกำซับให้บอกคำนั้นออกไป จากนั้นแม่เฒ่ายังหยิ่งรู้ถึงเรื่อง “ชายคนนั้น” อีกด้วย การที่แม่เฒ่าให้ขอบคุณความโชคดีของตัวเอง หมายถึง ถ้าชายคนนั้นตายไปด้วยการสาปแช่งของชะทซูกิ เธอจะต้องผูกเวรผูกกรรมและมีบาปเพิ่มขึ้นจากการตายของชายคนนั้น ทำให้หัวใจและวิญญาณไม่สงบเช่นกัน หลังจากการทำนายความฝันเสร็จสิ้น ภายในระยะเวลาที่นิมิตพาชะทซูกิ กลับมาที่โรงแรม นิมิตพูดเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมตัวตายให้ชะทซูกิฟังดังนี้

「あなたは美しい方です、ドクター。聡明で、お強い。でもいつも心をひきずっておられるように見える。これからあなたはゆるやかに死に向かう準備をなさらなくてはなりません。これから先、生きること

だけに多くの力を割いてしまうと、うまく死ぬことができなくなります。少しずつシフトを変えていかなくてはなりません。生きることと死ぬることとは、ある意味では等価なのです、ドクター」 p.191

“คุณเป็นคณดงามนะครับคุณหมอ ชาญฉลาดและเข้มแข็ง แต่ดูเหมือนว่าตัดความรู้สึกไม่ได้ จากนั้นไปคุณต้องค่อยๆ เตรียมตัวสู่ความตาย จากนั้นไปถ้าเอาแต่ทุ่มเทกำลังให้กับการมีชีวิตจะไม่สามารถตายได้อย่างสงบ จะต้องค่อยๆ สลับปรับเปลี่ยนความคิด ในอีกความหมายหนึ่ง การมีชีวิตและความตาย คือสิ่งที่เท่าเทียมนะครับคุณหมอ”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นิमितพูดเช่นนั้นเหมือนอ่านใจชะทซ์ชุกิออก ตอนนั้นชะทซ์ชุกิที่ย่างเข้าสู่วัยทองคือการตายไปครึ่งหนึ่งเหมือนกับที่นิमितบอกว่าตนเองก็เหมือนตายไปแล้วครึ่งหนึ่งเช่นกัน (私はもう半分死んでいます、ドクター」 p.192) เพราะเขาได้สูญเสียเจ้านายชวานอร์เวย์ที่รักมากไปเหมือนสูญเสียครึ่งหนึ่งของชีวิตไป ซึ่งทั้งสองคนนี้เป็นเจ้านายและคนขับรถที่รู้จักคุ้นเคยเป็นเวลายาวนานทำให้กลายเป็นหนึ่งกายใจเดียว (ある意味では一心同体のようになっていきますので。 pp.187-188) กล่าวคือ วิญญาณของชะทซ์ชุกิที่ยากตายอยู่ในร่างกายที่ยังไม่ตาย เหมือนตายไปแล้วครึ่งหนึ่งเช่นกัน ชะทซ์ชุกิเป็นแพทย์และมักออกกำลังกายจนร่างกายแข็งแรงเหมือนทุ่มเทพลังให้กับการมีชีวิตมากเกินไป แต่ไม่ได้ทุ่มเทพลังให้กับความตาย ดังนั้นนิमितจึงบอกให้ชะทซ์ชุกิค่อยๆ เตรียมตัวตาย ชะทซ์ชุกิต้องไม่คิดเคียดแค้นใครจนทำให้วิญญาณไม่เป็นอิสระ ดังที่เจ้านายของนิमितได้เล่าถึงเรื่องวิญญาณอิสระให้ฟังดังต่อไปนี้

「そこで語られているのは、胸の中からなんとか抜け出そうとしている自由な魂についての物語なんだ。そのような魂は私の中にもあるし、お前の中にもある。ほら、その響きが聞き取れるだろう。熱い吐息や、心のふるえが」 p.187

“สิ่งที่พยายามบอกคือ เรื่องราวของวิญญาณอิสระที่จะผละออกจากหัวอก วิญญาณแบบนั้นอยู่ในตัวผม และอยู่ในตัวคุณด้วย เห็นไหม ได้ยินเสียงนั้นใช่ไหม ทั้งเสียงถอนลมหายใจผ่านร้อนและหัวใจที่สั่นระรัว”

กล่าวคือ トラบใดที่ชะทซ์ชุกิยังมีความแค้นต่อชายคนนั้น วิญญาณของชะทซ์ชุกิจะเป็นอิสระไม่ได้ และจะตายไปด้วยจิตใจที่ไม่สงบ จากการได้พบกับนิमितและแม่เฒ่าทำให้ชะทซ์ชุกิเข้าใจเกี่ยวกับตัวเองและสิ่งที่ตัวเองต้องทำมากขึ้น หลังจากกลับไปโรงแรมชะทซ์ชุกินอนร้องไห้และมีความรู้สึกว่า

彼女は自分がゆるやかに死に向かっていることを確認した。身体の中に白い堅い石が入っていることを確認した。うろこだらけの緑色の蛇

が暗闇のどこかに潜んでいることを確認した。生まれなかった子どものことを思った。彼女はその子どもを抹殺し、底のない井戸に投げ込んだのだ。そして彼女は一人の男を三十年間にわたって憎み続けた。男が苦悶にもだえて死ぬことを求めた。そのためには心の底で地震さえをも望んだ。ある意味では、あの地震を引き起こしたのは私だったのだ。あの男が私の心を石に変え、私の身体を石に変えたのだ。 p.192

เธอรับรู้ถึงการที่ตัวเองค่อยๆ ไปสู่ความตายทีละน้อย รับรู้ถึงหินแข็งสีขาวที่อยู่ในตัวเอง รับรู้ถึงงูสีเขียวที่เต็มไปด้วยเกล็ดที่ซ่อนตัวอยู่ที่ใดที่หนึ่งในความมืด คิดถึงเรื่องของลูกที่ไม่ได้เกิด เธอเป็นคนทำลายเด็กคนนั้นแล้วทิ้งขว้างลงบ่อน้ำที่ไร้ก้นบึ้ง เธอแค้นชายคนหนึ่งมาสามสิบปีและปรารถนาให้ชายคนนั้นตายอย่างทรมาณ ดังนั้นจึงปรารถนาให้เกิดแผ่นดินไหว อีกความหมายหนึ่ง ฉันเป็นคนทำให้แผ่นดินไหวนั้นเกิดขึ้น ชายคนนั้นเปลี่ยนหัวใจฉันให้เป็นหิน เปลี่ยนร่างกายฉันให้เป็นหิน

ชะตู่ซุกิที่ไม่เคยคิดถึงเรื่องความตายของตัวเอง ตอนนี่เธอได้ตระหนักถึงตัวเองที่กำลังเดินทางไปสู่ความตาย จะต้องเตรียมตัวตายเพื่อทำให้วิญญาณตัวเองเป็นอิสระ เธอยอมรับว่าตัวเธอเองนั้นเป็นคนที่ทำร้ายลูกคนแรกของเธอตั้งท้องเมื่อสมัยเป็นวัยรุ่นไม่ให้เกิดมาดูแลโลก วันรุ่งขึ้นก่อนกลับประเทศญี่ปุ่น ชะตู่ซุกิอยู่ในร้านกาแฟกับนิมิต ตอนนั้นชะตู่ซุกิตัดสินใจว่าจะเปิดเผยความลับที่ไม่เคยบอกกับใครมาก่อนให้กับนิมิตฟัง แต่นิมิตกลับห้ามไม่ให้ชะตู่ซุกิเล่าต่อ ให้ชะตู่ซุกิรอความฝันเท่านั้น ถ้าไม่ทำเช่นนั้นถือว่าชะตู่ซุกิโกหกแม่เฒ่าเพราะได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะทำตามคำทำนาย (いったん言葉にしてしまうと、それは嘘になります。 p.193) ฉากนี้ทำให้ทราบว่าเป็นการเยียวยาจิตใจ ชะตู่ซุกิต้องห้ามพูดสิ่งที่มีความเชื่อมโยงกับบาดแผลทางจิตใจออกมา ชะตู่ซุกิได้ตอบตกลงว่าจะทำตามสิ่งที่แม่เฒ่าคนนั้นบอกอย่างเคร่งครัด ต้องอดทนรอให้ความฝันนั้นเกิดขึ้นเท่านั้น ถ้าพูดเกี่ยวกับเรื่องนั้นออกมาจะทำให้สิ่งที่ชะตู่ซุกิตอบตกลงไปเป็นเรื่องโกหกต่อแม่เฒ่า นิมิตย้ำให้ชะตู่ซุกิต้องรอฝันและอดทน ถ้าไม่ทำเช่นนั้นคำพูดจะกลายเป็นหิน (言葉をお捨てなさい。言葉は石になります。 p.193)

「夢を待つのです、ドクター」とニミットは言い聞かせるように優しく言った。「今は我慢することが必要です。言葉をお捨てなさい。言葉は石になります」

“ต้องรอฝันครับ คุณหมอ” นิมิตพูดให้ฟังอย่างอ่อนโยน “ตอนนี้ต้องมีความอดทน จงทิ้งคำพูดนั้น เพราะคำพูดจะกลายเป็นหิน”

บทสรุปของสิ่งที่ชะตู่ซุกิต้องทำเพื่อเยียวยาจิตใจ คือ ชะตู่ซุกิต้องรอให้งูสีเขียวปรากฏตัวในความฝันเท่านั้น ถ้านำออกมาเป็นคำพูดนอกจากจะเป็นการโกหกต่อแม่เฒ่า คำพูดจะกลายเป็นหิน

จากที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้นว่ามีการเขียนเชิงสัญลักษณ์ว่า หิน คือ ความแค้น ถ้านำการเขียนเชิงสัญลักษณ์นี้มาวิเคราะห์คำพูดตรงนี้จะสามารถตีความได้ว่า คำพูด คือ หิน ดังนั้น ความแค้น คือ คำพูดไปโดยปริยาย ซึ่งหมายความว่าถ้ายิ่งพูดคำที่เกี่ยวกับบาดแผลทางจิตใจที่เกี่ยวกับชายคนนั้นออกมา จะทำให้ชะท้ชุกิไม่ลืม คำพูดนั้นก็จะเป็นกลายเป็นความแค้นมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ชะท้ชุกิไม่สามารถหลีกเลี่ยงและลืมบาดแผลทางจิตใจไปได้เลย ดังนั้นชะท้ชุกิต้องใช้ความอดทนอย่างสูงจนกว่าความฝันจะมาถึง ความแค้นจะหายไป วิญญาณของชะท้ชุกิจะกลายเป็นอิสระได้ในที่สุด

ยิ่งไปกว่านั้นตอนท้ายเรื่องนิมิตเล่าเรื่องหมีขั้วโลกที่ฟังมาจากเจ้านายให้กับชะท้ชุกิฟัง เรื่องหมีขั้วโลกมีชีวิตที่โดดเดี่ยวและมีการผสมพันธุ์แค่ปีละครั้ง จากนั้นตัวผู้และตัวเมียก็ต่างแยกกันมีชีวิต ในโลกของหมีขั้วโลกเป็นโลกที่เหงาและเดียวดายไม่มีการสื่อสารซึ่งกันละกัน (相互コミュニケーションというものはいっさい存在しません。 p.194) และไม่มีความเป็นสามีภรรยาในโลกของมัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องหมีขั้วโลกที่เจ้านายของนิมิตเล่าให้ฟังเป็นเรื่องราวบาดแผลทางจิตใจในอดีตของเจ้านายของเขาเอง เจ้านายของนิมิตเป็นพ่อค้าเพชรชาวนอร์เวย์มาจากเมืองแลปแลนด์ที่เป็นเมืองอยู่เหนือที่สุดของนอร์เวย์ใกล้ขั้วโลกเหนือมาก ฤดูร้อนไม่มีกลางวัน ฤดูหนาวไม่มีกลางคืน นิมิตเล่าว่าเจ้านายอาจหนีความหนาวเหน็บมาที่ประเทศไทยที่เป็นขั้วตรงข้ามเนื่องจากประเทศไทยเป็นเมืองร้อนและนอร์เวย์เป็นเมืองหนาว เขารักประเทศไทยมาก แต่ตลอดเวลาเขาก็อยากจะกลับไปบ้านเกิด แต่ด้วยเหตุผลบางประการทำให้เขากลับไปที่นี่ไม่ได้ และเขาก็มีหินอยู่ในตัวเช่นเดียวกับชะท้ชุกิ (彼もまた身体に石を入れた人でした。 p.194)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเจ้านายของนิมิตน่าจะมีปัญหาในครอบครัวด้วยเหตุผลบางประการเขาไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับภรรยา และมีความแค้นอะไรบางอย่างอยู่ในจิตใจเนื่องจากนิมิตบอกว่าเขาเป็นคนที่มึหินอยู่ในตัวเช่นกัน ดังนั้นเขาจึงไม่สามารถอยู่ในครอบครัวแบบนั้นได้จึงหนีมาอยู่ที่เมืองไทย เรื่องที่เล่าให้กับนิมิตฟังคือเรื่องในครอบครัวของเขา กล่าวคือ หมีขั้วโลก คือ เจ้านายของนิมิต ในเชิงสัญลักษณ์ จากคำกล่าวที่ว่า ในโลกของหมีขั้วโลกไม่มีคำว่าสามีภรรยา หมายความว่า ภายในครอบครัวของเขาไม่ได้มีความเป็นสามีภรรยาอยู่เลย การผสมพันธุ์ของหมีขั้วโลกปีละหนึ่งครั้ง หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์น้อยมาก เนื่องจากเพศสัมพันธ์ในเชิงสัญลักษณ์ของการสื่อสารซึ่งกันและกัน จึงเป็นเหตุทำให้ทั้งคู่ ไม่มีการสื่อสารซึ่งกันและกัน และไม่มีการใช้ใจสื่อสารกันทำให้ครอบครัวไม่น่าอยู่อีกต่อไป ดังนั้นเขาจึงเกิดบาดแผลทางจิตใจทำให้เขาตกอยู่ในสภาพที่โดดเดี่ยว หนาวเหน็บ เพื่อต้องการหลุดพ้นจากสภาพแวดล้อมและความรู้สึกอย่างนั้นและเพื่อให้ลืมเรื่องราวต่างๆ เขาจึงเดินทางมาที่แห่งใหม่และไม่คุ้นเคยและเป็นเหมือนขั้วตรงข้ามกับประเทศนอร์เวย์ซึ่งเป็นดินแดนที่ทำให้เขามีบาดแผลทางจิตใจและต้องการหลีกเลี่ยง สถานที่ที่เขาเลือก คือ ประเทศไทย ที่มีความอบอุ่นตลอดทั้งปี ซึ่งเหมือนเป็นการหนีความหนาวเหน็บมาพึ่งความอบอุ่น เขาไม่กลับไปที่นี่อีกเป็นเวลา 33 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาเดียวกันกับที่เขาทำงานร่วมกับนิมิตเป็นเวลานาน 33 ปีเช่นกัน ทั้งสองคนมีความสนิทสนมกันมากโดยที่ครั้งหนึ่งชะท้ชุกิคิดว่าพวกเขาเป็นคู่รักร่วมเพศ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องราวในครอบครัวของเจ้านายของนิมิตคล้ายกับเรื่องราวของชะท้ชุกิกับสามีชาวอเมริกา เนื่องจากชะท้ชุกิหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์กับสามีเพราะกลัวการตั้งครรภ์ที่เป็น

บาดแผลทางจิตใจ ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีการสื่อสารซึ่งกันและกัน ทำให้สามีของเธอและตัวเธอไม่เข้าใจกันจนเกิดการหย่าร้างในที่สุด ซึ่งเหมือนจะกำลังบอกว่าบาดแผลทางจิตใจของชะทซ์กิเป็นสิ่งทำให้ครอบครัวของเธอดำเนินไปได้ไม่ดี เรื่องเล่าของนิมิตเหมือนเป็นการสอนให้ชะทซ์กิตระหนักในคำว่าครอบครัวที่ต้องช่วยกันดูแลซึ่งกันและกัน ครอบครัวถึงจะดำเนินไปได้อย่างไม่มีปัญหา และบอกว่าการมีชีวิตอยู่ของเราคล้ายกับการมีชีวิตอยู่ของหมีขั้วโลก เจ้านายของนิมิตบอกว่าพวกเรามีชีวิตไปเพื่ออะไร (なあニミット、それでは私たちはいつか何のために生きているんだい? p.194) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เจ้านายของนิมิตต้องการจะบอกสัจธรรมหนึ่งข้อที่ว่า สิ่งมีชีวิตทุกชนิดเกิดมาเพื่อการดำรงเผ่าพันธุ์ให้คงอยู่ การที่หมีขั้วโลกมีชีวิตอยู่แบบนั้นเพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับมนุษย์ที่มีชีวิตอยู่เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ของตัวเอง ดังนั้นเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นเป็นอย่างมาก และเป็นแรงขับเคลื่อนในระดับสัญชาตญาณที่สำคัญ และเป็นการสื่อสารซึ่งกันและกันอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้ การสื่อสารนี้จะทำให้เข้าใจซึ่งกันและกัน และดำเนินชีวิตไปด้วยดีต่อไป

แม่เฒ่าเยียวยาจิตใจของชะทซ์กิโดยการให้ชะทซ์กิอดทนให้ความฝันเกิดขึ้นเท่านั้น ห้ามพูดถึงสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับบาดแผลทางจิตใจนั้นอีก ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำเช่นนี้ตรงกับสิ่งที่รศ.นพ.พนม เถตุมานระบุว่าเป็นการป้องกันการซ้ำเติมทางจิตใจ (Retraumatization) และการเบนความสนใจจากอาการและเหตุการณ์ ดังนั้นชะทซ์กิจะได้รับการเยียวยาจากการกระทำเช่นนี้⁵⁵

3.2.4.3 ลัทธิทางศาสนา

ในเรื่องที่ 4 ประเทศไทย มุระกะมิเขียนตัวละครชะทซ์กิเป็นตัวแทนของคน “ฝั่งนี้” ผู้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นอย่างดี เนื่องจากชะทซ์กิเป็นแพทย์หญิงที่ไม่น่าเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติในเรื่องนี้มีคน “ฝั่งนั้น” เป็นแม่เฒ่าผู้ทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยการอ่านความฝัน ซึ่งสิ่งนี้เป็น “สิ่งเหนือธรรมชาติ” อย่างหนึ่ง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นการเขียนนำเสนอการพยากรณ์อนาคตที่มีในกลุ่มลัทธิทางศาสนาหลายกลุ่ม โดยแม่เฒ่าคนนี้เหมือนเป็นผู้นำลัทธิหนึ่ง ที่มีนิมิตพาผู้ที่มีปัญหาทางด้านจิตใจมาพบเพื่อให้หายจากบาดแผลทางจิตใจ ชะทซ์กิเป็นแพทย์ที่มีความรู้ในแขนงวิทยาศาสตร์เป็นอย่างดี กลับเชื่อในคำทำนายของแม่เฒ่า ตรงนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามุระกะมิต้องการจะสื่อว่า ถ้าเป็นการเยียวยาจิตใจแล้ว คนที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ก็ยังเชื่อในลัทธิทางศาสนา ดังเช่น การมีนักวิทยาศาสตร์ฝีมือดีในกลุ่มโอมชินริเกียวกว ทั้งนี้วิทยาศาสตร์อาจช่วยเยียวยาทางกายได้ แต่การเยียวยาทางใจอาจทำได้ไม่ดีพอเท่ากับลัทธิทางศาสนาที่เปี่ยมไปด้วยความเชื่อความศรัทธาและเป็นที่พึ่งทางใจให้กับคน “ฝั่งนี้”

55

ผศ.นพ.พนม เถตุมาน, ความผิดปกติทางจิตภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 8

การที่นิมิตพาชะทซูกิมาหาแม่เฒ่าเหมือนเป็นการก้าวข้ามโลก “ฝั่งนี้” มายังโลก “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นโลกที่แตกต่างออกไปจากโลกธรรมดา ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการที่มีลิงสี่เทานั่งเรียงกันอยู่ข้างทางแล้วจ้องรถยนต์ที่วิ่งผ่านราวกับทำนายโชคชะตา (灰色の毛をした猿たちは道端沿いに並んで座り、走りすぎていく車を、運勢でも占うみたいな目つきでじっと眺めていた。p.184) การเขียนบรรยายลิงที่อยู่ข้างทางทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณแดนนี้เป็นดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ พวกลิงสี่เทา⁵⁶ มองรถที่นิมิตขับเหมือนกำลังทำนายโชคชะตา

ทะนะกะ ริทซุโกะ กล่าวว่า นิมิตปกป้องรักษาโลกของเขากับ “ท่านผู้นั้น” (その方) มาโดยตลอด ดังนั้นรถเมอร์ซิเดสเบนซ์ที่ได้รับมาจากเจ้านายชวานอร์เวย์ที่นิมิตเรียกว่าท่านผู้นั้นคือโลกของเขากับเจ้านายชวานอร์เวย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ใช่สิ่งธรรมดาของโลกใบนี้⁵⁷ กล่าวคือ รถของนิมิตเป็นสิ่งที่มาจาก “ฝั่งนั้น”

ซุซุมุระ คะสุนะริ 「鈴木和成」 [Suzumura Kazunari] กล่าวว่า การมีลิงสี่เทานั่งเรียงกันข้างทางทำให้ยกระดับกลิ่นอายของความลึกลับเพิ่มมากขึ้น⁵⁸ “ลิง” ในศาสนาพุทธในหนังสือพระธรรมบท หรือในหนังสือชาดกก่อนข้างจะมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี⁵⁹ ลิงเป็นสัตว์ที่มีอาภักดิ์กับกิริยาไม่อยู่นิ่งเฉย ซุกซน ดังนั้นลิงน่าจะตกใจแตกตื่นเมื่อมีรถยนต์ผ่านมา เพราะสถานที่แห่งนี้คงไม่ค่อยมีรถผ่านและมีการเขียนบรรยายว่ารถเมอร์ซิเดสเบนซ์ของนิมิตดงงามมากเหมือนเป็นรถที่ออกมาจากจินตนาการเหนือความเป็นจริงของใครบางคน (誰かの非現実的な妄想) ซึ่งเป็นเหมือนรถที่มาจากอีกโลกหนึ่ง การที่ลิงไม่รู้สึกรถยนต์คันนี้เป็นสิ่งแปลกปลอม หมายความว่า รถกับลิงเป็นสิ่งที่อยู่ในโลกเดียวกัน ซึ่งพอพิจารณาได้ว่านิมิตพาชะทซูกิเข้ามายังสถานที่ที่คล้ายอีกโลกหนึ่ง

สระว่ายน้ำที่นิมิตพาชะทซูกิไปเพื่อพักผ่อนอย่างสมบูรณ์แบบมีลักษณะเหมือนเป็นโลกแห่งความตาย สระว่ายน้ำแห่งนี้ห้อมล้อมไปด้วยรั้วสูง (高い塀) และมีผู้เฝ้าประตูเหล็กหนักๆ (重々しい鉄の門扉) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในฉากนี้เหมือนนิมิตพาชะทซูกิเข้ามาในโลกหลังความตาย ประตูมีกำแพงสูง หมายถึง สถานที่ที่ถูกตัดขาดจากโลกภายนอกที่มีความลึกลับ ผู้เฝ้าประตูเหล็กที่หนักอึ้งคล้ายกับเป็นผู้เฝ้าประตูแห่งความตาย เมื่อก้าวเข้ามาด้านในชะทซูกิจึงสามารถพักผ่อนได้อย่างสมบูรณ์แบบ ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปข้างต้นแล้ว จากนั้นนิมิตพาชะทซูกิไปพบกับแม่เฒ่า ที่หมู่บ้านที่แม่เฒ่าอาศัยอยู่เป็นหมู่บ้านยากจน สกปรก มีสุนัขขบเนจร มีรถมอเตอร์ไซด์แบบเก่า มีเล็กร่างกายเกือบเปลือยบว้าง จากการบรรยายสภาพหมู่บ้านทำให้นึกถึงโลกที่เก่า ถูกทิ้ง ไม่คุ้นเคย สกปรก เหมือนเป็นอีกโลกหนึ่งที่ไม่คุ้นเคย (異界) คล้ายโลกแห่งความตาย โลกนี้เป็นโลกที่แตกต่างตรงข้ามกับโลกที่

⁵⁶ ในเรื่อง เรียงระบำแดนสนธยา มีลิงสี่เทา 「灰色猿」 เช่นกัน ลิงถือค้อนเข้ามาในห้องแล้วทุบหัวให้หลับ ซึ่งเป็นสัตว์ที่แปลกประหลาด

⁵⁷ 田中律子「〈変態〉する身体—村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—」、九州大学日本語文学会、2008

⁵⁸ 鈴木和成「村上作品の最近の黙示録的語調について」（『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000）、p.59

⁵⁹ ひろさちや『仏教法話大辞典』、鈴木出版、2004、p.114

ชะตู่ชุกีอาศัยอยู่และคุ้นเคย ชะตู่ชุกีเป็นแพทย์ที่เป็นสัญลักษณ์ของความสะอาด สุขภาพดี เจริญก้าวหน้า มาในพื้นที่ที่สกปรก เสื่อมโทรม ไร้ความเจริญ ซึ่งเป็นการเขียนนำเสนอการเยยวยาจิตใจของคน “ผิงนั้น” ที่ไม่ว่าจะเป็นแพทย์หรือคนมีความรู้มากมายขนาดไหน ก็ต้องหาที่พึ่งทางใจ เมื่อมีบาดแผลทางจิตใจโดยอาศัยลัทธิทางศาสนาเช่นกัน

3.2.4.4 สรุป

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อชะตู่ชุกี ในเรื่องสั้นชื่อ “ประเทศไทย” ซึ่งมูระกะมิ บรรยายให้ผู้อ่านตีความได้ว่าบาดแผลทางจิตใจที่เกิดจากการถูกพ่อเลี้ยงข่มขืนตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น แผ่นดินไหวทำให้เธอหวนระลึกถึงเรื่องของชายคนนั้นอีกครั้งทำให้บาดแผลทางจิตใจของเธอปรากฏขึ้นเด่นชัดอีกครั้ง แม้เวลาจะผ่านไปถึง 30 ปี เธอแค้นชายคนนั้นอยู่ทำให้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตคู่ ในเวลาต่อมา จากการมาประชุมที่ประเทศไทย เธอได้พบกับนิมิตที่คนรู้จักแนะนำให้ จากนั้นนิมิตพาเธอไปพักผ่อนบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย ชะตู่ชุกีได้เรียนรู้บาดแผลทางจิตใจของตัวเองและสิ่งที่ตัวเองสมควรจะทำเพื่อให้จิตใจสงบ โดยการเชื่อคำทำนายของแม่เฒ่าคนหนึ่งที่ว่าอ่านความฝันของชะตู่ชุกี และชะตู่ชุกีจะต้องทำตามสิ่งที่แม่เฒ่าบอก โดยห้ามพูด ห้ามนึกถึง สิ่งที่เชื่อมโยงกับบาดแผลทางจิตใจและชายคนนั้นอย่างเด็ดขาด ชะตู่ชุกีต้องอดทนให้ความฝันมาเยือนเท่านั้น

ในเรื่องนี้มูระกะมิเขียนนำเสนอรูปแบบของผู้ที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ดีเช่น แพทย์ที่ไม่น่าเชื่อเรื่องจิตวิญญาณ เรื่องคำทำนาย แต่เรื่องบาดแผลทางจิตใจเป็นเรื่องของจิตใจไม่ใช่เรื่องของร่างกาย ดังนั้นแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกายวิภาคการเยยวยารักษาร่างกายจึงไม่สามารถเยยวยาจิตใจได้ด้วยตัวเอง จึงต้องหวังพึ่งลัทธิทางศาสนาเพื่อช่วยเยยวยาจิตใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามูระกะมิต้องการจะนำเสนอบทบาทหนึ่งของลัทธิทางศาสนาที่ไม่ใช่จะมีแค่ด้านไม่ต้อยอย่างเดียว ด้านที่ลัทธิทางศาสนาทำให้กับสังคมก็มีอยู่เช่นกัน ซึ่งการเป็นที่พึ่งทางใจให้กับคนในสังคมนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่งของลัทธิทางศาสนา

3.2.5 เรื่องสั้นเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว”

“ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” เป็นเรื่องสั้นประเภทสัจนิยมมหัศจรรย์⁶⁰ ที่เขียนนำเสนอชีวิตผู้ชายวัยกลางคนธรรมดาคนหนึ่งที่ไม่มีความสามารถพิเศษอะไรที่เขาต้องทำงานอย่างหนักเพื่อหาเลี้ยงน้องชายและน้องสาว แต่พวกเขากลับไม่เห็นคุณค่ากับการเสียสละเลย ไม่มีใครชื่นชมในตัวเขาจึงทำให้เกิดความว่างเปล่าในจิตใจ รู้สึกว่าชีวิตของตัวเองไม่มีคุณค่า วันหนึ่งมีกบตัวใหญ่ปรากฏตัวขึ้น

⁶⁰ ดูคำอธิบายที่หน้า 100

ภายในห้อง กบตัวนั้นสอนเรื่องราวต่างๆ และเป็นกำลังใจให้ กบตัวนั้นช่วยทำให้รู้สึกว่าคุณค่าชีวิตของ คะตะจิริมีคุณค่าต่อคนหลายคน เนื้อเรื่องย่อมีดังต่อไปนี้

คะตะจิริอายุ 40 ปี ร่างผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร เขาเป็นผู้ช่วยหัวหน้าแผนกสินเชื่อบริษัทธนาคารโตเกียวซีเคียวริตี้ทรัสต์สาขาชินจูกุ พ่อแม่ของเขาเสียชีวิตทั้งหมด เขาไม่มีทั้งภรรยาและลูก เขาทำงานหนักเพื่อส่งเสียน้องชายและน้องสาวเรียนจนจบและดูแลจนทั้งคู่แต่งงานมีครอบครัว ย้ายออกไปอยู่ที่อื่น ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1995 เขากลับบ้านมาเจอคะอะรุคุงกบตัวที่มีมาคะอะรุคุงบอกกับเขาว่าในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ จะมีแผ่นดินไหวครั้งใหญ่เกิดขึ้นที่โตเกียวเนื่องจากมีมิสุคุงซึ่งเป็นหนอนขนาดใหญ่อยู่ใต้ดินสะสมความเครียดแค้นเอาไว้รอการระเบิด คะอะรุคุงต้องการให้คะตะจิริลงไปช่วยต่อสู้กับ มิสุคุงด้วยกันเพื่อหยุดยั้งการเกิดแผ่นดินไหว วันถัดมาคะอะรุคุงช่วยจัดการปัญหาเกี่ยวกับงานของคะตะจิริ ทั้งคู่ตกลงกันว่าจะลงไปสู้กับมิสุคุงใต้ดินในคืนวันที่ 17 แต่ว่าในเย็นวันนั้นระหว่างทางที่คะตะจิริกลับจากทำงานเขาถูกลอบยิงและถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล เขารู้สึกตัวพบว่าเวลาที่เกิดแผ่นดินไหวได้ล่วงเลยไปแล้ว แต่พยาบาลบอกว่าเขาเพียงหมดสติล้มลงบนถนนย่านคะบุกิโซเท่านั้น และไม่มีแผ่นดินไหว ในคืนนั้นคะอะรุคุงปรากฏตัวขึ้นในห้องผู้ป่วย คะอะรุคุงบอกกับคะตะจิริว่าตัวเองจัดการมิสุคุงจนแหลกชิ้นๆ แต่คะอะรุคุงรู้สึกว่าสติสัมปชัญญะตัวเองเรื้อนราง จากนั้นร่างกายของคะอะรุคุงเกิดปฏิกิริยาปฏิกิริยาที่มีหนอนจำนวนมากพุ่งกระจายออกมาไต่เข้าไปในตัวของ คะตะจิริ เขาส่งเสียงร้องทำให้พยาบาลวิ่งมาหา เขาบอกกับพยาบาลว่าคะอะรุคุงช่วยโตเกียวไว้ได้แล้วแต่ตัวเองต้องหายไป จากนั้นเขาหลับไปอย่างเงียบๆ โดยไม่ฝัน

3.2.5.1 บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – ความว่างเปล่าในจิตใจ

3.2.5.1.1 การไม่มีใครเห็นคุณค่า

พ่อแม่ของคะตะจิริเสียชีวิต เขาต้องเลี้ยงน้องชายและน้องสาวมาตามลำพังบาดแผลทางจิตใจของคะตะจิริเกิดขึ้นจากการที่มองตัวเองว่าไร้ค่า จึงเกิดความว่างเปล่าในจิตใจ น้องชายและน้องสาวคนที่ทำงานด้วยกัน ไม่เห็นคุณค่าในตัวของคะตะจิริ และคะตะจิริเองก็ไม่เห็นคุณค่าตัวเอง หลังจากจบการศึกษา คะตะจิริทำงานเพื่อหาเลี้ยงน้องทั้งสองคนและต้องเสียสละหลายๆ อย่าง เขาส่งน้องชายและน้องสาวจนเรียนจบมหาวิทยาลัย จนกระทั่งจัดงานแต่งงานให้ทั้งคู่ แต่น้องชายและน้องสาวกลับไม่เห็นคุณค่า

あなたを軽んじて、恩知らずなことばかりしています。ぼくにいわせればとんでもないことです。あなたのかわりにぶん殴ってやりたいぐらいです。でもあなたはべつに腹を立てるでもない。p.206

แต่กลับถูกคุณทำแต่เรื่องไม่สำนึกบุญคุณ ถ้าจะให้ผมพูดแบบนี้มันใช่ไม่ได้ ผมอยากจะอัดเจ้าพวกนั้นแทนคุณเสียเหลือเกิน แต่ว่าคุณไม่เห็นจะโกรธพวกเขาเลย

คะตะจิริมีความรับผิดชอบทำหน้าที่ที่ตัวเองได้รับมอบหมายให้ดูแลน้องๆ แทนพ่อแม่ แต่โชคร้ายที่น้องชายและน้องสาวของเขาเป็นคนอกตัญญู แต่คะตะจิริกลับไม่คิดโกรธน้องสาวและน้องชาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่น้องชายและน้องสาวไม่เห็นคุณค่าของเขา เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความ “ว่างเปล่า” ในจิตใจ

นอกเหนือจากน้องชายและน้องสาวไม่เห็นคุณค่าในตัวคะตะจิริ คนที่ทำงานของเขาไม่เห็นคุณค่าของเขาเช่นกัน คะตะจิริทำงานเป็นพนักงานสินเชื่อตั้งแต่เขาจบจากมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 16 ปี เขาเป็นเจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ไม่ค่อยมีใครอยากทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเศรษฐกิจแบบฟองสบู่ทำให้ค่าเงินสูง ผู้คนจะนำที่ดินหรือหลักทรัพย์อื่นมาจำนอง พนักงานปล่อยเงินกู้ก็จะให้ตามวงเงินที่ขอ คะตะจิริมีหน้าที่คอยทวงเงินกู้กลับคืน ในช่วงที่เศรษฐกิจไม่ดีทำให้คนไม่มีเงินคืนให้ แต่คะตะจิริถูกเจ้านายสั่งมาว่าทำอย่างไรก็ได้ขอให้เก็บเงินกลับมา

เพื่อเก็บเงินคืนพวกเขาต้องไปยังย่านคะบุกิโซ ในเขตชินจูกุ ซึ่งที่นั่นเหมือนกับเป็นวังวนแห่งความรุนแรง (暴力の迷宮) ซึ่งแหล่งนั้นเป็นที่อยู่ดั้งเดิมของพวกยาคุซ่า แก๊งอันธพาลชาวเกาหลี และยังมีมาเฟียจีนอีกด้วย ในย่านนี้เต็มไปด้วยยาเสพติดและปืน เงินจำนวนมากไหลเวียนอยู่ใต้ดิน ส่งผ่านไปยังความมืดหนึ่งสู่ความมืดหนึ่ง คนหายไป ในย่านนี้ไม่ใช่เรื่องแปลก เวลาที่คะตะจิริออกไปเร่งรัดหนี้สินบริเวณนั้น เขาเคยถูกพวกยาคุซ่าล้อมหลายครั้ง อีกทั้งโดนขู่ฆ่า แต่คะตะจิริกลับไม่กลัวความตาย (信用金庫の外回りを殺して、それが何の役に立つというのだ？ 刺すなら刺せばいい。撃つなら撃てばいい。 p.204) เพราะเขาได้ทำสิ่งที่เขาต้องทำสำเร็จแล้ว

จากข้อความที่ผู้วิจัยยกมาจะเห็นได้ว่าคะตะจิริไม่กลัวตายเพราะว่าตัวเองไม่มีอะไรต้องเสีย ไม่มีใครเดือดร้อนหรือเสียใจ “ความว่างเปล่า” เกิดขึ้นในจิตใจทำให้เขารู้สึกตัวเองไม่มีคุณค่าอะไร แม้คะตะจิริจะได้รับยกย่องว่าเป็นคนกล้าทำสิ่งที่คนอื่นไม่อยากทำ แต่คะตะจิริต้องทำเพราะว่าเป็นหน้าที่ ถ้าเขาไม่ทำเขาจะไม่ได้เงินเดือน และจะมีชีวิตอยู่อย่างขัดสน แม้จะเป็นงานเสี่ยงชีวิตเพื่อบริษัท แต่เขากลับไม่ได้รับการชื่นชมแต่อย่างใด ดังข้อความต่อไปนี้

「借金の取り立てに関しては部内で少しは認められていますが、だからといって誰にも尊敬はされない。職場でも私生活でも、私のことを好いてくれている人間は一人もいません。」 p.211

“แม้ฝีมือการเก็บหนี้สินของผมจะได้รับการยอมรับในแผนกบ้างเล็กน้อย แม้จะเป็นแบบนี้ไม่มีใครเคารพผม ไม่ว่าจะเป็นที่ทำงานหรือชีวิตส่วนตัว ไม่มีใครชอบผมเลยแม้แต่คนเดียว”

จากข้อความข้างต้นสามารถเข้าใจได้ว่า คะตะจิรัฐู้สึกว่าตัวเองนั้นไม่มีอะไรดี แม้จะตายก็ไม่มีใครต้องมาเตือนร้อน จิตใจของคะตะจิรัฐู้ว่างเปล่าจนเกิดเป็นบาดแผลทางจิตใจทำให้เขาย้อนกลับมาดูถูกตัวเองว่าไม่มีอะไรดีสักอย่าง ดังข้อความต่อไปนี้

私はとても平凡な人間です。いや、平凡以下です。頭もはげかけているし、おなかも出ているし、先月 40 歳になりました。扁平足で、健康診断では糖尿病の傾向もあると言われました。(中略) 口べただし、人見知りするので、友だちを作ることもできません。運動神経はゼロで、音痴で、ちびで、包茎で、近眼です。乱視だって入っています。ひどい人生です。ただ寝て起きて飯を食って糞をしているだけです。何のために生きているのか、その理由もよくわからない。そんな人間がどうして東京を救わなくてはならないのでしょうか？ p.211

ผมเป็นคนแสนธรรมดา ไม่ลืตกว่ามาตรฐานความธรรมดาเสียอีก หัวล้าน พุงยื่น เมื่อเดือนก่อนอายุเพิ่งครบสี่สิบปีบริบูรณ์ ผ่าเท้าแบน ไปตรวจร่างกายมา มีแนวโน้มที่จะเป็นโรคเบาหวาน (ย่อ) พุดไม่ค่อยเก่ง จำคนไม่ค่อยได้ หาเพื่อนไม่เก่ง ไม่ว่องไว เสียงเพี้ยน ตัวเตี้ย มีหนังหุ้มปลาย สายตาสั้น แถมยังเอียงอีกด้วย ชีวิตของผมช่างบัดซบ เพียงแต่นอนตื่นกินแล้วก็ถ่ายเท่านั้น ผมไม่รู้เหตุผลของการมีชีวิตอยู่ ทำไมคนแบบนั้นจะต้องช่วยโตเกียวด้วยหรือ?

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคะตะจิรัฐู้เป็นคนที่ยากจะมองโลกในแง่ลบ ทำให้การมีตัวตนของเขากับโลกใบนี้เป็นลบไปด้วยเช่นกัน เขาจึงมองในสิ่งที่มีเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาทุกๆ ที่คนอื่นก็เป็นแบบเขา ความจริงแล้วเขาไม่ได้ต่ำกว่าคนอื่นแต่อย่างใด แต่การมองโลกในความคิดที่ลบทำให้เขาคิดไปในทิศทางนั้น คะตะจิรัฐู้ไม่มีใครคอยชื่นชม ไม่มีใครคอยให้ความสำคัญ เป็นบาดแผลทางจิตใจของเขาทำให้เกิดความว่างเปล่าในจิตใจ จึงไม่กลัวความตาย

หลังจากที่คะตะจิรัฐู้มีบาดแผลทางจิตใจ เขาารู้สึกว่าตัวเองนั้นไม่มีประโยชน์ ซึ่งเป็นอาการของการซึมเศร้าและฆ่าตัวตาย (Depression and Suicide) ดังที่รศ.นพ.พนม เกตุมานได้กล่าวไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคะตะจิรัฐู้เหมือนเป็นโรคซึมเศร้า (Major Depressive Disorder) ที่คิดว่าตัวเองตายไปก็ไม่เป็นไร คิดว่าตัวเองไร้ค่า ซึ่งเป็นอาการเริ่มต้นของผู้ที่คิดจะฆ่าตัวตาย

จากที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่าความไม่พอใจในตัวตนของคะตะจิรัฐู้ทั้งในด้านการงานและเรื่องส่วนตัว “ความว่างเปล่า” ที่เกิดจากความไม่พอใจในตัวเอง ครอบครวั และสังคม ทำให้คะตะจิรัฐู้ต้องหาที่พึ่งใหม่เพื่อหาทางออกจากสภาพว่างเปล่าทางจิตใจ

3.2.5.2 การเยียวยาจิตใจ – การให้ความสำคัญกับตัวเอง

ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช กล่าวไว้ว่า ลักษณะพิเศษอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของวรรณกรรมสังคมนิยมหัตถกรรมจึงมิได้อยู่ที่การสอดแทรกเรื่องราวความแปลกประหลาด หัตถกรรมต่างๆ เข้ามาในเนื้อเรื่องแต่อยู่ที่การนำเสนอเรื่องราวในโลกแห่งความจริงและโลกแห่งความมหัศจรรย์ว่าดำรงอยู่ร่วมกันภายใต้ตรรกะเดียวกัน ในวรรณกรรมสังคมนิยมหัตถกรรม คนเป็นและคนตาย ช่างในกับช่างนอก ความปกติและความผิดปกติ ธรรมชาติกับวิทยาศาสตร์ ความจริงและความเหนือจริง มิได้มีเส้นแบ่งที่ชัดเจนตายตัวแต่อย่างใด และถ้าจะว่าไปแล้วเส้นแบ่งนั้นอาจจะมีอยู่ด้วยซ้ำไป⁶¹

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องสั้นเรื่องนี้ถูกเขียนขึ้นในแนวสังคมนิยมหัตถกรรม ดังนั้นตรรกะการมีตัวตนของคะเอะรุคุงจึงไม่แปลกแยกไปกับตรรกะการมีตัวตนของคนทั่วไป คะเอะรุคุงปรากฏตัวตอนไหนที่ไหนก็ได้ไม่มีเส้นแบ่งระหว่างโลกของคะเอะรุคุงและความจริงอย่างแน่นอน ดังนั้นคะเอะรุคุงจึงปรากฏตัวไปช่วยทวงหนี้ให้กับคะตะจิริได้โดยไม่รู้สึกรู้สึกับความเป็นจริง ซึ่งการปรากฏตัวตอนนี้เป็นหลักฐานการมีตัวตนของคะเอะรุคุง แต่เป็นความจริงที่มหัศจรรย์ตามแนวคิดเรื่องสังคมนิยมหัตถกรรม

คะตะจิริรู้สึกที่ว่าตัวเองนั้นไม่มีความสำคัญอะไร เพียงใช้ชีวิตไปวันๆ อย่างไรก็ตาม คะเอะรุคุงทำให้คะตะจิริเป็นคนสำคัญขึ้นมาเพื่อเยียวยาจิตใจของคะตะจิริ คะตะจิริพบกับคะเอะรุคุงครั้งที่แรกตอนที่เขากลับมาจากการทำงานในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1995 ดังข้อความต่อไปนี้

片桐がアパートの部屋に戻ると、巨大な蛙が待っていた。二本の後ろ脚で立ちあがった背丈は2メートル以上ある。体格もいい。身長1メートル60センチしかないやせっぽちの片桐は、その堂々とした外観に圧倒されてしまった。p.199

คะตะจิริกลับมาที่ยังห้องที่อพาร์ทเมนต์พบว่า มีกบตัวมหึมารออยู่ กบยืนด้วยขาหลังมีความสูงเกินกว่า 2 เมตร รูปร่างแข็งแรง คะตะจิริตัวผอมและสูงเพียง 160 เซนติเมตรจึงรู้สึกตะลึงกับร่างก้นอันมหึมานั้น

กบที่ปรากฏตัวขึ้นมาเป็นกบตัวจริง แต่สามารถพูดได้ และเดินสองขาเหมือนมนุษย์ สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้เหมือนกับมนุษย์ จากนั้นคะเอะรุคุงนำน้ำชามาให้คะตะจิริดื่ม เนื่องจากคะเอะรุคุงรู้ว่าคะตะจิริจะกลับมาจากการทำงานแล้ว (いかがです、お茶でも飲みませんか？そろそろおかえりだと思って、お湯をわかしておきました。p.199) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการต้อนรับคะตะจิริที่กลับมาจากการทำงานโดยการนำชามาให้เพื่อให้ผ่านคลายความเหน็ดเหนื่อย คือ สิ่งที่คะตะจิริไม่เคยมีใครทำให้ การกลับบ้านมาแล้วพบกับผู้ที่คอยดูแลเอาใจใส่แบบนี้ เหมือนเป็นการทำหน้าที่แทนน้องชายหรือน้องสาวที่สมควรจะดูแลคะตะจิริบ้างเพราะเขาทำงานหาเลี้ยงทั้งสองคนให้ประสบความสำเร็จในชีวิต และเพื่อเยียวยาบาดแผลทางจิตใจของคะตะจิริที่ไม่มีใครให้ความสำคัญ อาจกล่าว

⁶¹ ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. อ่าน(ไม่)เอาเรื่อง (กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2548). หน้า 323.

ได้ว่าคะอะรุคุงทำหน้าที่แทนน้องชายและน้องสาวของคะตะจิริ เพื่อให้คะตะจิริรู้สึกว่าคุณเองนั้นยังมีค่ากับคนอื่น คะอะรุคุงปรากฏตัวอย่างกะทันหันเพราะมีธุระสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องขอร้องคะตะจิริให้ช่วยเหลือเพราะจะมีเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่เกิดขึ้นเกิดขึ้นซึ่งนับจากนี้ไป 3 วัน คือ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ เวลา 8.30 น. โกลั๊ๆ กับที่ทำการเซตชินจูกุและจะมีคนตายมากมายเพราะจุดศูนย์กลางอยู่ที่เมืองพอดิ

เนื่องจากคะอะรุคุงมาชวนคะตะจิริให้ลงไปสู้กับมิมิสู้ด้วยกันในคืนวันที่ 17 กุมภาพันธ์ เพื่อหยุดเหตุแผ่นดินไหวที่จะรุนแรงกว่าที่โกเบ คะอะรุคุงบอกว่าจุดศูนย์กลางของแผ่นดินไหวอยู่ด้านล่างพื้นดินตรงกับธนาคารโตเกียวซีเคียวริตี้ทรัสต์ สาขาชินจูกุที่คะตะจิริทำงานอยู่พอดิ และคู่ต่อสู้ของคะอะรุคุงคือ มิมิสู้ซึ่งเป็นไส้เดือนตัวใหญ่ที่หลับใหลอยู่ใต้ดินเวลาโกรธจะทำให้เกิดแผ่นดินไหว

ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วว่าคะตะจิริรู้สึกว่าคุณเองไม่มีดีอะไร เป็นคนต่ำกว่ามาตรฐานของคนทั่วไป คะตะจิริสงสัยว่าคุณไม่มีความสามารถเช่นเขาจะไปช่วยเหลือโตเกียวได้อย่างไร แต่คะอะรุคุงกลับชื่นชมให้ความสำคัญกับคะตะจิริดังข้อความต่อไปนี้

「ぼくはつねづねあなたという人間に敬服してきました。この16年のあいだあなたは人がやりたがらない地味で危険な仕事を引き受け、黙々とこなしてきました。それがどれくらい大変なことだったか、ぼくはよく知っています。残念ながら上司や同僚が、あなたのそんな仕事ぶりを正当に評価してきたとは思えません。連中にはきっと目がついていないのでしょう。しかし認められなくても、出世しなくても、あなたは愚痴ひとつ言うでもない」 p.206

“ผมนับถือคุณอย่างคุณเสมอมา ช่วงเวลา 16 ปีคุณทำงานพื้ๆ และอันตรายที่คนอื่นไม่อยากทำ คุณก็ทำงานนั้นอย่างเงียบๆ มาตลอด ผมเข้าใจนะครับว่างานแบบนั้นอันตรายขนาดไหน แต่น่าเสียดายที่หัวหน้าหรือเพื่อนร่วมงานไม่ชื่นชมผลงานที่คุณได้ทำไปเลยอย่างเหมาะสม สงสัยเจ้าพวกนั้นคงไม่มีตา แม้คุณจะไม่ได้รับการยอมรับ ไม่ประสบความสำเร็จ คุณก็ไม่เคยบ่นสักคำ”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวตนของคะอะรุคุงปรากฏตัวขึ้นมาเพื่อชื่นชมยินดีในสิ่งที่คะตะจิริทำไม่เฉพาะการทำหน้าที่แทนน้องชายและน้องสาวเท่านั้น คะอะรุคุงทำหน้าที่ชื่นชมการทำงานของคะตะจิริแทนเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงาน เพื่อเป็นกำลังใจให้แก่คะตะจิริ เพราะคะตะจิริทำงานที่มีความเสี่ยงเพื่อบริษัท แต่ไม่ได้รับคำชื่นชมหรือยินดีแต่อย่างใด ทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจจากการไม่เห็นคุณค่าทำให้ตัวเขามีจิตใจที่ว่างเปล่า คะอะรุคุงปรากฏตัวขึ้นมาเพื่อเยียวยาจิตใจของคะตะจิริในเรื่องการงานด้วย นอกจากเรื่องการงาน คะอะรุคุงยังชื่นชมลักษณะนิสัยของคะตะจิริอีกด้วย ดังข้อความต่อไปนี้

「正直に申し上げまして、あなたはあまり風采がありません。弁も立たない。だからまわりから軽くみられてしまうところもあります。でもぼくにはよくわかります。あなたは筋道のおった、勇気のある方です。東京広しといえども、ともに闘う相手として、あなたくらい信用できる人はいません」 p.207

“ถ้าให้ผมพูดตามตรง คุณน่าจะรูปร่างภายนอกไม่ค่อยดีนัก พูดไม่ค่อยเก่ง ดังนั้นจึงถูกคนรอบข้างดูถูกดูแคลนอยู่บ่อยครั้ง แต่ตัวผมรู้ดีว่าคุณเป็นคนมีเหตุผลและเป็นคนกล้าหาญ แม้จะบอกว่าโตเกียวเป็นเมืองที่กว้างใหญ่ แต่คนที่จะเชื่อใจให้ต่อสู้เคียงข้างผมมีเพียงคุณเท่านั้น”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากข้อความที่ยกมาเป็นการชื่นชมตัวตนของคะตะจิริ คะตะจิริมักจะดูถูกตัวเองว่าไม่มีอะไรดี คะเอะรุคุงปรากฏตัวขึ้นมาเพื่อชื่นชมความกล้าหาญและความมีเหตุผลในตัว of คะตะจิริ แม้รูปร่างหน้าตาจะไม่ดี แต่นิสัยของคะตะจิริเป็นคนมีความกล้าหาญที่เป็นหนึ่งในโตเกียวสมควรที่จะไปต่อสู้เพื่อหยุดยั้งแผ่นดินไหวที่จะเกิดขึ้นกับคะเอะรุคุง กล่าวคือ คะตะจิริเป็นคนสำคัญที่ถูกเลือก และสิ่งที่คะตะจิริจะต้องทำก็คือการยื่นหยุด สนับสนุน คอยเชียร์ให้กำลังใจ ว่าคะเอะรุคุงจะชนะแน่นอนอยู่แล้ว (『かえるくん、がんばれ。大丈夫だ。君は勝てる。君は正しい』と声をかけてくれることが必要なのです。 p.207)

จากนั้นคะเอะรุคุงต้องการแสดงหลักฐานให้คะตะจิริตระหนักว่าตัวเองนั้นมืออยู่จริง คะเอะรุคุงบอกว่าอยู่ดีๆ มีกบปรากฏตัวออกมาคงไม่มีใครเชื่อ คะเอะรุคุงรู้ดีกว่าช่วงนี้คะตะจิริกำลังลำบากอยู่กับการใกล้เคียงเก็บเงินคืนจากบริษัทฮิงะมิโองุมะโฌจิ (東大熊商事) ซึ่งเป็นบริษัทที่มีกลุ่มยากุซ่าและนักการเมืองหนุนหลัง คะตะจิริต้องไปเก็บเงินคืนเนื่องจากธนาคารของคะตะจิริหละหลวมในการปล่อยเงินกู้ 700 ล้านเยน

เนื่องจากการทวงหนี้ในครั้งนี้เป็นงานยากลำบาก คะเอะรุคุงจึงอาสาไปเก็บเงินคืนให้แทนคะตะจิริ จากนั้นคะเอะรุคุงก็ออกจากห้องไป เช้าวันถัดมาคะตะจิริพบกับคะเอะรุคุงครั้งที่ 2 คือ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1995 คะเอะรุคุงปรากฏตัวในที่ทำงานของคะตะจิริตอนกลางวัน หลังจากจัดการกับปัญหาที่บริษัทฮิงะมิโองุมะโฌจิได้สำเร็จ ทำให้บริษัทนี้ยอมคืนเงินตามจำนวนที่กำหนดภายในวันและเวลาที่ได้ทำสัญญากันไว้ ทนายที่รับผิดชอบในการเร่งรัดหนี้สินที่ชื่อ ฌิระโอะกะบอกว่าไม่ต้องให้คะเอะรุคุงมาหาเขากอีก จะเห็นได้ว่าคะเอะรุคุงปรากฏตัวออกมาเพื่อช่วยเหลือและให้ความสำคัญกับคะตะจิริ

แต่ตอนเย็นของวันที่ 17 กุมภาพันธ์ คะตะจิริถูกลอบยิงโดยมีคนร้ายเป็นชายหนุ่มใส่เสื้อแจ็กเก็ตหนังใช้ปืนสีดำยิงถึงสองนัด คะตะจิริคิดว่าต้องตายอย่างแน่นอน เขาหมดสติลงตรงนั้น ในระหว่างที่คะตะจิริหมดสติในความฝันเขาได้ไปช่วยคะเอะรุคุงยับยั้งมิมีสุคุงไม่ให้เกิดแผ่นดินไหวได้สำเร็จ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการถูกยิงในครั้งนี้ ชายที่ใส่ชุดแจ็กเก็ตหนังเป็นเพียงตัวละครที่มีความพิเศษอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสามารถพิเศษในการยิงปืนแล้วทำให้ผู้คนสลบโดยไร้บาดแผล เนื่องจากเรื่องสั้นเรื่องนี้ถูกเขียนขึ้นเป็นแบบสัจนิยมมหัศจรรย์ สิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นเรื่องอัศจรรย์คงไม่แปลกการถูกยิงโดยไม่มีบาดแผลและเกิดอาการหมดสติเป็นเรื่องอัศจรรย์อย่างหนึ่งที่ไม่สามารถมีเส้นแบ่งแยกระหว่างความจริงกับจินตนาการได้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการสัมพันธ์ระหว่างตัวตนของคะเอะรุคุง มิมีสุคุง และคะตะจิริ คล้ายโครงสร้างของจิตตามหลักทฤษฎีของซิกมุนด์ ฟรอยด์ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าโครงสร้างของจิตตามทฤษฎีของซิกมุนด์ ฟรอยด์ มีอยู่ 3 สิ่ง คือ อัตตา (Ego) อภีอัตตา (Superego) และอิด (Id) โดยคะเอะรุคุง เปรียบได้กับ อภีอัตตา (Superego) คะตะจิริ เปรียบได้กับ อัตตา (Ego) และมิมีสุคุง เปรียบได้กับ อิด (Id) โดยทั้งสามส่วนทำหน้าที่สัมพันธ์กันดังต่อไปนี้

อัตตา คือ ตัวตนที่อยู่ระหว่างกลางระหว่างอภีอัตตา และ สัญชาตญาณ จะต้องปฏิบัติตามความสมดุลระหว่างอภีอัตตาและสัญชาตญาณ ถ้าพลังอิดมากกว่าอภีอัตตา อัตตาจะทำตามสัญชาตญาณไม่รู้ผิดชอบชั่วดีหรือกฎใดทั้งสิ้น แต่เมื่อพลังของอภีอัตตามากกว่าอิด จะชักจูงอัตตาให้ทำในสิ่งถูกต้องสมควร ตามศีลธรรมจรรยา แต่ความรู้สึกจะถูกเก็บกักไว้ในจิตใต้สำนึกรอวันที่อิดจะระเบิดแสดงสัญชาตญาณออกมา

อภีอัตตา คือ ตัวตนของจิตที่ควบคุมความดีงามทั้งหลาย เป็นส่วนที่มีศีลธรรมจรรยาที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในสังคม ซึ่งจะนำพาอัตตาไปในทางที่ถูกต้องสมควร คอยยับยั้งพลังของสัญชาตญาณสามารถต่อต้านพลังของสัญชาตญาณไม่ให้กระทำในสิ่งที่สัญชาตญาณต้องการได้

อิด คือ ตัวตนของจิตที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด มุ่งแสวงหาความพึงพอใจและตอบสนองต่อความอยากของตัวเอง โดยไม่คำนึงถึงหลักเหตุผล เป็นส่วนที่บรรจุแรงขับต่างๆ ชั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ความต้องการ ความปรารถนา และ แรงกระตุ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงกระตุ้นทางเพศและแรงกระตุ้นของความก้าวร้าว อิดจะแสวงหาความพึงพอใจในทันทีหลังจากมีแรงกระตุ้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคะเอะรุคุง คือ อภีอัตตา ของคะตะจิริ สามารถพิจารณาได้จากสิ่งที่คะเอะรุคุงล้วนทำเป็น “ความดี” ทั้งหมด คำพูดหลายคำของคะเอะรุคุงทำให้ทราบถึงลักษณะนิสัยใฝ่ดีของคะเอะรุคุงได้อย่างชัดเจน ดังข้อความต่อไปนี้

「長いあいだぼくは芸術を愛し、自然とともに生きる平和主義者として生きてきました。闘うのはぜんぜん好きじゃありません。」 p.207

“ผมรักศิลปะมาเป็นเวลาช้านาน ผมใช้ชีวิตอยู่อย่างสันติสงบสุขท่ามกลางธรรมชาติ ไม่ชอบการต่อสู้”

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาลักษณะนิสัยของคะเอะรุคุงได้ว่า คะเอะรุคุงมีมารยาทมาก รักความถูกต้องซื่อตรงใจ อีกทั้งการใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนน้อมมาก อีกทั้งมีนิสัยที่รักสงบ ไม่ต้องการใช้ความรุนแรง ซึ่งเป็นการฝึที่ดีที่เหมือนเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นอภิปัดดา ยิ่งไปกว่านั้น คะเอะรุคุงมักชอบใช้ หลักปรัชญาของผู้ที่มีชื่อเสียง ดังข้อความต่อไปนี้

「理解しあうのはとても大事なことです。理解とは誤解の総体に過ぎないと言う人もいますし、ぼくもそれはそれで大変面白い見解だと思うのですが、（中略）」 p.202

“การเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญมาก แต่มีคนเคยพูดเอาไว้ว่า การเข้าใจคือองค์รวมของความเข้าใจผิด แต่ผมคิดว่ามันน่าสนใจที่เป็นแบบนี้ (ย่อ)”

「ニーチェが言っているように、最高の善なる悟性とは、恐怖を持たぬことです。」 p.208

“นิทเช่เคยพูดเอาไว้ ปัญญาที่ดีที่สุดยอดคือการไร้ความกลัว”

「ジョセフ・コンラントが書いているように、真の恐怖とは人間が自らの想像力に対して抱く恐怖のことです。」 p.210

“โจเซฟ คอนราดเคยเขียนไว้ว่า ความกลัวที่แท้จริงเกิดขึ้นจากความกลัวที่มาจากจินตนาการของมนุษย์”

จากข้อความข้างต้นสามารถพิจารณาได้ว่า คะเอะรุคุง ชอบหลักปรัชญาของผู้มีชื่อเสียง คะเอะรุคุงแนะนำให้กับคะตะจิริฟังเหมือนเป็นการสอนคะตะจิริให้เดินและคิดในหนทางที่ถูกต้องสมควร เหมือนพ่อแม่ที่คอยชี้แนวทางให้กับคะตะจิริ การกระทำแบบนี้เหมือนเป็นการทำให้ตัวตนของคะตะจิริมีความสำคัญขึ้นมา กล่าวคือ คะเอะรุคุงเป็นเสมือนอภิปัดดาที่เป็นความคิดเชิงบวกจากการเรียนรู้ที่สามารถชกพาอภิปัดดาหรือตัวขอคะตะจิริไปในทางที่ดีนั่นเอง

หลังจากหมดสติจากการถูกยิง คะตะจิริตื่นขึ้นมาพบว่าตัวเองอยู่ในโรงพยาบาล ตอนนั้นเวลา 9.15 น. ของวันที่ 18 กุมภาพันธ์ ปรากฏว่าไม่เกิดแผ่นดินไหว หลังจากสอบถามพยาบาลพบว่าเขาไม่ได้ถูกยิง เขาเพียงแค่หมดสติลงเท่านั้น เมื่อตรวจสอบดูไม่พบรอยถูกยิง นางพยาบาลบอกอีกว่า ระหว่างนอนอยู่คะตะจิริตะโกนว่า “คะเอะรุคุง” หลายครั้ง ค็นนั้นระหว่างคะตะจิริหลับเขาตื่นขึ้นมาพบว่า คะเอะรุคุงมาปรากฏตัวครั้งที่ 3 ในห้องผู้ป่วย คะตะจิริขอโทษที่ทำตามแผนไม่ได้ แต่คะเอะรุคุงบอกว่าคะตะจิริได้ช่วยต่อสู้กับมิมิสึคุงจนถึงที่สุด

คะตะจิริได้เข้าไปช่วยคะเอะรุคุงในความฝันระหว่างที่เขากำลังหมดสติอยู่ เป็นธรรมดาอยู่แล้วว่าคะตะจิริจะจำความฝันของตัวเองไม่ได้ เพราะว่าความฝันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากจิตใต้สำนึก บางครั้งจิตสำนึกก็สามารถจับข้อมูลความฝันได้บ้างไม่ได้บ้าง การลงไปต่อสู้กับมิมิสึคุงบริเวณใต้ดิน

ของคะตะจิริกับคะเอะรุคุงมีแผนการว่าจะลงไปใต้ดินจากห้องทำความร้อน (ボイラー室) ในธนาคารโตเกียวซีเคียวริตี้ทรัสต์สาขาชินจูกุ ในคืนวันที่ 17 กุมภาพันธ์

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการลงไปใต้ดินเพื่อต่อสู้กับมิมิสุคุง เป็นการลงไปในจิตใจระดับจิตใต้สำนึกของตัวคะตะจิริเอง เนื่องจากผู้วิจัยได้ให้ความเห็นว่าในหนังสือรวมเรื่องสั้นเล่มนี้มีการเขียนเชิงสัญลักษณ์เปรียบว่า แผ่นดิน คือ หัวใจ ดังนั้นการลงไปใต้ดิน คือ การลงลึกเข้าไปในจิตใต้สำนึก ซึ่งพิจารณาได้จาก “ห้องทำความร้อน” เป็นการเขียนในเชิงสัญลักษณ์แทน “หัวใจ” ห้องทำความร้อนเป็นแหล่งกำเนิดความร้อนทั้งหมดของธนาคาร ความร้อนจากห้องทำความร้อนเคลื่อนที่ไปยังส่วนต่างๆ ของอาคารเพื่อให้ความอบอุ่นซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชีวิตตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ถ้าเปรียบธนาคาร คือ ร่างกาย ห้องทำความร้อน คือ หัวใจ อย่างชัดเจน ห้องทำความร้อนมอบความอบอุ่นให้กับตัวธนาคารหรือในอีกนัยหนึ่งคือหัวใจมอบชีวิตให้กับร่างกาย การลงไปใต้ดินจากห้องทำความร้อนเหมือนกับการลงลึกไปในจิตใจ และการพบกับมิมิสุคุงคือการพบกับสัญชาตญาณหรือ อึด ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปข้างต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการมีจุดศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ภายใต้ธนาคารโตเกียวซีเคียวริตี้ทรัสต์สาขาชินจูกุ หมายถึง ความแค้นของผู้คนอันหลากหลายที่ไม่สามารถคืนเงินให้กับธนาคารได้มารวมตัวกันอยู่ที่ธนาคารเพียงแห่งเดียวด้วยความปรารถนาอยากให้อาคารแห่งนี้พังเพราะไม่อยากใช้หนี้ เนื่องจากเกิดสภาวะฟองสบู่แตก ทำให้ที่ดินราคาตก การจำนองไม่มีความหมาย หุ่นตก ความแค้นเหล่านั้นกลายเป็นมิมิสุคุง ไล่เดือนขนาดใหญ่ใต้ดิน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของคะตะจิริที่จะต้องกำจัดความแค้นเหล่านั้นเพราะเขาเป็นคนที่มีความกล้าและได้ต่อสู้เป็นระยะเวลาอันยาวนานกับการทวงหนี้มาโดยตลอด ดังนั้นคะเอะรุคุงจึงมาขอให้คะตะจิริช่วยเหลือ

คะเอะรุคุงไม่รู้สาเหตุที่ทำให้มิมิสุคุงโกรธจนต้องทำให้เกิดแผ่นดินไหวอย่างแท้จริง และไม่มีใครล่วงรู้ได้ว่ามิมิสุคุงกำลังคิดอะไรอยู่ในหัวที่มีแต่ความมืดมิดที่ไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้ (みみずくんがその暗い頭の中で何を考えているのか、それは誰にもわからないのです。p.205)

ในระหว่างที่มีมิมิสุคุงหลับไหลอยู่ใต้ดินเป็นระยะเวลาอันยาวนานหลายปี มิมิสุคุงได้รับแรงสะท้อน (彼はただ、遠くからやってくる響きやふるえを身体に感じとり、ひとつひとつ吸収し、蓄積しているだけなのだと思います。p.205) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตรงนี้คล้ายเป็นการกล่าวอธิบายลักษณะเด่นของอึด การที่คะเอะรุคุงไม่รู้ว่ามีมิมิสุคุงคิดอะไรอยู่เหมือนกับการที่ไม่รู้ว่าอึดหรือสัญชาตญาณจะถูกแสดงออกมาตอนไหน เพราะสิ่งนั้นอยู่ลึกในระดับจิตใต้สำนึก แม้แต่ตัวของคนๆ นั้นเองก็ไม่สามารถล่วงรู้ได้ การหลับใหลอยู่ใต้ดิน คือ การที่อึดถูกพลังของอภิปัจจาคมเอาไว้ให้หลับไหลอยู่ในจิตใต้สำนึกเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และเสียงสะท้อนและแรงสะท้อนในที่นี้ หมายถึง คำพูดหรือการกระทำที่ไม่ดีที่มากกระทบกับจิต จากนั้นอึดจะดูดกลืนทุกสิ่งและเก็บกักเอาไว้ ในที่สุดก็กลายเป็นความแค้นที่เก็บอยู่ในระดับจิตใต้สำนึกรอวันระเบิดอารมณ์ความรู้สึกออกมา ซึ่งมีลักษณะคล้ายการเกิดแผ่นดินไหว

ยิ่งไปกว่านั้นสิ่งที่ทำให้มิมิสุคุงโกรธ คือ แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นเมื่อเดือนก่อน แผ่นดินไหวครั้งนั้นทำให้มิมิสุคุงตื่นจากการหลับไหล (おまけに彼は先月の神戸の地震によって、心地の良い深

い眠りを唐突に破られたのです。p.206) และต้องการจะก่อแผ่นดินไหวที่โตเกียวเช่นกัน กล่าวคือ แผ่นดินไหวเป็นตัวกระตุ้นให้มิมิสุงุโกรธ จึงเป็นเหตุที่คะเอะรุคุงต้องมาพบกับคะตะจิริเพื่อช่วยหยุดยั้งมิมิสุงุ กล่าวคือ แผ่นดินไหวทำให้คะตะจิริได้รับโอกาสในการเยียวยาจิตใจของตัวเอง

หลังจากลงไปได้ดินการต่อสู้ระหว่างคะเอะรุคุงที่มีคะตะจิริเป็นพวกกับมิมิสุงุก็เริ่มต้นขึ้น ซึ่งการต่อสู้ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในความฝันของคะตะจิริ คะตะจิริก็จำการต่อสู้ไม่ได้ แต่คะเอะรุคุงเล่าการต่อสู้ให้ฟังภายหลังดังต่อไปนี้

「ぼくと片桐さんは、手にすることのできたすべての武器を用い、すべての勇気を使いました。闇はみみずくんの味方でした。片桐さんは運び込んだ足踏みの発電器を用いて、その場所に力のかぎり明るい光を注いでくれました。みみずくんは闇の幻影を駆使して片桐さんを追い払おうとしました。しかし片桐さんは踏みとどまりました。闇と光が激しくせめぎあいました。その光のなかでぼくはみみずくと格闘しました。みみずくんはぼくの体に巻き付き、ねばねばした恐怖の液をかけました。ぼくはみみずくんをずたずたにしてやりました。でもずたずたにされてもみみずくんは死にません。彼はばらばらに分解するだけです。そして——」 pp.217-218

“ผมและคุณคะตะจิริใช้อาวุธทั้งหมดที่ทำได้ ใช้ความกล้าทั้งหมดที่มี ความมืดเป็นมิตรกับมิมิสุงุ คุณคะตะจิริจึงใช้เครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเหยียบพยายามส่องแสงสว่างไสวไปทั่วทั้งบริเวณให้มากที่สุด มิมิสุงุใช้ภาพลวงแห่งความมืดไล่ต้อนคุณคะตะจิริ แต่คุณคะตะจิริไม่หยุดเหยียบ ความมืดกับแสงสว่างเข้าปะทะเสียดสีกัน ผมต่อสู้กับมิมิสุงุท่ามกลางแสงสว่าง มิมิสุงุเข้ารัดตัวผม ถ่มของเหลวแห่งความกลัวเหนียวเหนียวรดตัวผม ผมตัดมิมิสุงุเป็นท่อนๆ แม้จะถูกตัดเป็นชิ้นแบบนี้ก็ยังไม่ตาย เขาแค่แยกส่วนออกจากกันเท่านั้นจากนั้นก็...”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การต่อสู้กันระหว่างคะเอะรุคุงและมิมิสุงุเป็นการต่อสู้กันระหว่างอภิปัตตาและอิตภายในจิตใต้สำนึก ความมืดเป็นมิตรกับมิมิสุงุ (闇はみみずくんの味方) หมายความว่า อิตที่เป็นสัญชาตญาณอยู่ลึกและมืดภายในจิตใต้สำนึกซึ่งไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้ การที่มิมิสุงุใช้ภาพลวงแห่งความมืด (闇の幻影) เพื่อไล่ต้อนคะตะจิริ หมายความว่า แรงขับสันชาตญาณกำลังต้อนให้คะตะจิริทำสิ่งที่ตอบสนองความพึงพอใจของตัวเองเพียงอย่างเดียว ภายในอิตนั้นมีความรุนแรงและแรงขับตามสัญชาตญาณต่างๆ มากมาย อิตจึงเป็นตัวแทนของพลังแห่งความมืดและความเลวร้าย พลังของอิตที่เป็นความมืดพยายามไล่ต้อนคะตะจิริที่เป็นอัตตาให้ทำตามสิ่งที่อิตต้องการ แต่คะตะจิริใช้เครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเหยียบ (足踏みの発電器) ทำให้เกิดไฟส่องสว่างต่อสู้กับความมืดเป็นการแสวงหาความพึงพอใจของอิต

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การใช้แสงในการต่อสู้คือการให้แสงสว่างทางปัญญา (Enlightenment) เป็นการใช้เหตุผลและปัญญาในการต่อสู้กับความกลัวที่เกิดขึ้นจากสัญชาตญาณ

เนื่องจากอดีตที่เป็นสัญชาตญาณการเอาตัวรอดมีต้นกำเนิดพื้นฐานมาจากความกลัว ซึ่งจะพิจารณาได้จากการถ่มของเหลวแห่งความกลัว (恐怖の液) ในคะเอะระคุง การต่อสู้ระหว่างทั้งสองฝ่ายตรงกับสิ่งที่นิทเซนนักปรัชญาชาวเยอรมันเคยพูดเอาไว้ดังที่คะเอะระคุงได้กล่าวคำหลักปรัชญาสอนคะตะจิริพร้อม กับขอร้องคะตะจิริเอาไว้ก่อนลงมาได้ดินดั่งข้อความต่อไปนี้

「ニーチェが言っているように、最高の善なる悟性とは、恐怖を持たぬことです。片桐さんにやってほしいのは、まっすくな勇気を分け与えてくれることです。友だちとして、ぼくを心から支えようとしてくれることです。わかっていただけますか？」 p.208

“นิทเซนเคยพูดเอาไว้ ปัญญาที่ดีที่สุดยอดคือการไร้ความกลัว สิ่งที่ผมอยากให้คุณคะตะจิริช่วยคือการแบ่งความกล้าหาญให้ผม ให้กำลังใจผมในฐานะเพื่อน เข้าใจไหมครับ?”

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่าคะตะจิริช่วยคะเอะระคุงตามที่คะเอะระคุงขอร้อง คือการใช้ปัญญาขับไล่ความกลัวออกไป การที่คะเอะระคุงต่อสู้ท่ามกลางแสง หมายความว่า คะตะจิริได้รับปัญญาจากการเรียนรู้หลักปรัชญาของคะเอะระคุง หลักปรัชญานั้นจึงกลายเป็นแสงสว่างทางปัญญาของอิวัตตาที่จะมาเป็นอาวุธในการต่อสู้กับอดีตหรือสัญชาตญาณ

แม้คะเอะระคุงจะตัดมิมิสุงุเป็นชิ้นๆ แต่ยังไม่ตาย แค่เป็นการแบ่งแยกตัวเท่านั้น (彼はばらばらに分解するだけ) หมายความว่า พลังของอดีตเพียงแค่อ่อนลงเท่านั้น เป็นการชนะอดีตเพื่อไม่ให้อดีตถูกชักจูงให้กระทำตามแรงขับเพียงหนึ่งครั้ง โดยตามความจริงแล้วอิวัตตาหรืออดีตไม่สามารถจะกำจัดสัญชาตญาณให้หายไปได้ แรงขับทางสัญชาตญาณจะถูกอิวัตตาดูดเอาไว้ในจิตใต้สำนึกรอวันระเบิดออกมาสักวันหนึ่ง

หลังจากการต่อสู้ระหว่างคะเอะระคุงและมิมิสุงุสิ้นสุดลง คะเอะระคุงได้รับบาดเจ็บเช่นกัน แม้จะหยุดการเกิดแผ่นดินไหวได้สำเร็จ แต่ไม่สามารถปราบมิมิสุงุให้หมดสิ้นไปได้ การต่อสู้ของทั้งคู่จบลงแค่การเสมอกันเท่านั้น (なんとか引き分けに持ち込むことごとくでした。 p.218) กล่าวคือทั้งคะเอะระคุงและมิมิสุงุได้รับบาดเจ็บอย่างเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการต่อสู้ที่เสมอกันเป็นความสมดุลระหว่างอิวัตตาและอดีตในสภาวะปกติ อดีตที่อยู่ตรงกลางต้องมีความสมดุลจากทั้งสองสิ่งถึงจะดำเนินต่อไปได้ด้วยดี ดังนั้นการบาดเจ็บของคะเอะระคุงและมิมิสุงุจึงเป็นเรื่องปกติ คะเอะระคุงยังกล่าวถึงการต่อสู้แบบนี้เพิ่มเติมอีกว่า การต่อสู้ทั้งหมดเกิดขึ้นภายในจินตนาการที่เป็นสมรรถุมิที่แท้จริงของพวกเรา พวกเราชนะและแพ้ที่นั่น (いずれにせよ、すべての激しい闘いは想像力の中で行われました。それこそぼくらの戦場です。ぼくらはそこで勝ち、そこで破れます。 p.217)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการต่อสู้ที่รุนแรงเกิดขึ้นในความคิดจินตนาการ หมายถึง การต่อสู้ของมนุษย์ที่แท้จริงอยู่ภายในจิตใจที่เป็นการต่อสู้ระหว่างอิวัตตาและอดีต บางครั้งอิวัตตาแพ้ทำให้

อึดตาถูกอึดชักจูงไปทำในสิ่งที่ไม่มีกฎหรือไม่มีศีลธรรมจรรยาเพื่อแสวงหาความพึงพอใจเท่านั้น แต่บางครั้งอึดอึดตาขณะซึ่งจะชักจูงอึดตาให้ทำในสิ่งที่มีศีลธรรมจรรยา ตามกฎระเบียบต่างๆ ทำในสิ่งที่ถูกต้องสมควร ซึ่งการต่อสู้ในจิตใจของมนุษย์ทุกคนจะผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ จากนั้นคะเอะรุคุง ยังบอกอีกว่าในตัวเขามีสิ่งที่ไม่ใช่ตัวเขา (非かゝるゝ) อยู่ด้วย ซึ่งสิ่งที่ตามองเห็นอาจไม่ใช่สิ่งที่เห็น เสมอไปและตัวเองยังเป็นศัตรูกับตัวเองอีกด้วย (ぼく自身の中には非ぼくがいます。 p.218)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีสองด้านเสมอ แม้คะเอะรุคุงจะเป็นอึดอึดตาก็ยังมี ด้านที่ไม่ดีของอึดอึดตาเช่นกัน ภายในตัวของทุกคนมีศัตรูของตัวเองอยู่ หมายความว่า ภายในตัวของมนุษย์มีสัญชาตญาณที่จะพาให้ตัวเองทำในสิ่งต้องห้าม การควบคุมสัญชาตญาณนั้นทำได้ยากมาก เหมือนเป็นศัตรู

หลังจากนั้นคะเอะรุคุงเริ่มหมดแรงและกำลังจะหมดสติ จากนั้นคะเอะรุคุงเริ่มตัวสั่น คะตะจิริ อยากรจะเข้าไปใกล้คะเอะรุคุงแต่ร่างกายเขาชาและขยับตัวไม่ได้ จากนั้นร่างกายของคะเอะรุคุงมีตุ่มใหญ่ปูดนูนเกิดขึ้น จากนั้นตุ่มนูนทั้งหมดก็แตกออก มีกลิ่นเหม็นคละคลุ้งไปทั่วห้อง จากนั้นก็มีหนอน นานาชนิดออกมาจากตัวของคะเอะรุคุง หนอนสีดามีหลากหลายชนิดไต่ขึ้นผนังปกคลุมไปทั่วทั้งห้อง ในที่สุดก็ไต่ขึ้นเตียงที่คะตะจิรินอนพักรักษาตัวอยู่ ฉากนั้นมีดังต่อไปนี้

ありとあらゆる虫が片桐のベッドの布団の中に潜り込んできた。虫たちは片桐の脚を這いのぼり、寝間着の中に入り、股のあいだに入り込んできた。小さな蛆虫やみみずが肛門や耳や鼻から体内に入ってきた。むかでたちが口をこじ開け、次々に中に潜り込んだ。片桐は激しい絶望の中で悲鳴をあげた。 p.220

หนอนมากมายหลายชนิดคลืบคลานเข้ามาในผ้าห่มของคะตะจิริที่นอนอยู่บนเตียง พวกหนอนเหล่านั้นขึ้นขาคะตะจิริ เข้ามาในชุดนอน มาจนถึงบริเวณต้นขา หนอนตัวเล็กหรือไส้เดือนเขาไปในร่างกายทางรูทวาร รูหู และรูจมูก ตะขาบกัดปากให้เปิดออกจากนั้นก็เข้าไปในร่างกาย คะตะจิริก็ร้องอย่างรุนแรงท่ามกลางความสิ้นหวัง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นคะเอะรุคุงหรือมิมิสุคุง ทุกอย่างล้วนอยู่ในตัวของคะตะจิริ คะเอะรุคุงเป็นส่วนหนึ่งของมิมิสุคุง มิมิสุคุงเป็นส่วนหนึ่งของคะเอะรุคุงเช่นกัน ดังนั้นหนอนทั้งหลายจึงกลับเข้าสู่ตัวของคะตะจิริอีกครั้ง เนื่องจากหนอนเหล่านั้นคืออึด หรือ มิมิสุคุง ที่แบ่งแยกออกเป็นหนอนหลายชนิด แต่ละชนิดน่าจะหมายถึงแรงขับทางสัญชาตญาณต่างๆ หนอนเหล่านั้นถูกคะเอะรุคุงที่เป็นอึดอึดตาทำลายลงเป็นชิ้นๆ แต่ไม่สามารถเอาชนะได้ สัญชาตญาณเหล่านั้นกลับไปสะสมอยู่ในจิตใจสำนึกตัวของคะตะจิริเช่นเดิมรอการปรากฏตัวออกมาอีกครั้ง

3.2.5.3 ลัทธิทางศาสนา

ในเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” การปรากฏตัวของคะเอะรุคุงมีลักษณะคล้ายผู้คนในลัทธิทางศาสนา กล่าวคือ คะตะจิริเป็นตัวแทนของผู้คน “ฝั่งนี้” ที่ไม่ได้รับการยอมรับทางสังคมและครอบครัว เป็นคนโดดเดี่ยวตัวคนเดียว ไม่มีที่พึ่งใดๆ วันหนึ่งมีคนที่อยู่ในลัทธิทางศาสนาปรากฏตัวขึ้น ตัวตนของคะเอะรุคุงเปรียบเทียบกับผู้นำลัทธิทางศาสนาที่มีความพิเศษต่างไปจากคนทั่วไป เขามอบสิ่งที่คะตะจิริขาดหายไป คือ การดูแลและให้กำลังใจ ทำให้เขาเป็นคนสำคัญ ทำให้ชีวิตเขามีค่า เนื่องจากคะตะจิริอยู่ในสภาวะจิตใจที่ว่างเปล่าทำให้ถูกชักชวนไปทำเรื่องต่างๆ ได้ง่ายดาย คะตะจิริเชื่อสิ่งที่คะเอะรุคุงพูดและยอมไปกับคะเอะรุคุงอย่างไม่มี ความสงสัยใดๆ ดังข้อความต่อไปนี้

そう言われても、片桐にはわからないことだらけだった。しかし彼はなぜか、かえるくんの言うことを—その内容がどれほど非現実的に響いたとしても—信用してもいいような気がした。かえるくんの顔つきやしやべり方には、人の心に率直に届く正直なものがあった。 p.208

จะว่าไปมีแต่เรื่องที่คะตะจิริไม่เข้าใจ แต่ว่าเขาทำไม่ถึงเชื่อสิ่งที่คะเอะรุคุงพูด แม้มันจะเหนือความเป็นจริงมากขนาดไหน สีน้าท่าทางในการพูดของคะเอะรุคุงเป็นสิ่งซื้อตรงที่ส่งไปถึงใจคนอื่นได้โดยตรง

เหตุการณ์แบบนี้เหมือนเป็นตัวแทนของผู้คนที่เข้าไปในลัทธิทางศาสนาอย่างไม่ทันได้รู้ตัว เพียงเพราะลัทธิทางศาสนาให้ที่พึ่งทางใจ ให้ความอบอุ่น ให้ความสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนสังคมในช่วงนั้นที่ทุกคนต้องทำงานหาเงิน เกิดสภาวะเครียด ฆ่าตัวตาย ฯลฯ

การยอมลงไปได้ติดกับคะเอะรุคุงเหมือนเป็นการยอมรับคำสอนของลัทธิทางศาสนาที่สอนให้ทำดี และนำความดีนั้นไปใช้ดับทุกข์ หรือดับความแค้นที่อยู่ในจิตใจ คำสอนของลัทธิทางศาสนาในที่นี้อาจหมายถึงคำหลักปรัชญาของนิทเซ่ ที่ว่า

「ニーチェが言っているように、最高の善なる悟性とは、恐怖を持たぬことです。」 p.208

“นิทเซ่เคยพูดเอาไว้ ปัญญาที่ดีที่สุดยอดคือการไร้ความกลัว”

เมื่อคนธรรมดาสามัญ หรือ คน “ฝั่งนี้” อย่างคะตะจิริมีปัญหา เมื่อมีผู้นำลัทธิคอยอยู่เคียงข้างและให้ความปรึกษาหรือแนะนำคำสอน จะสามารถลบเล้าความแค้นที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ใน

จิตใจได้ ทำให้เกิดการคิดดี คิดบวก ที่เกิดจากความศรัทธา รู้สึกมีพวกพ้อง มีผู้ร่วมชะตาเดียวกันทำให้ไม่รู้สีกว้างเปล่าหรืออ้างว้าง

3.2.5.4 สรุป

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อคะตะจิริ ในเรื่องสั้นชื่อ “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” คือ การไม่เห็นความสำคัญของตัวเอง เนื่องจากคะตะจิริสูญเสียพ่อแม่ น้องชายและน้องสาวไม่มายุ่งเกี่ยวอีกและไม่ตอบแทนบุญคุณ ผู้ร่วมงานไม่เห็นความสำคัญ ทำให้คะตะจิริเกิดความว่างเปล่าในจิตใจ ชีวิตไม่มีค่าอะไร จะตายไปไม่เสียดายชีวิต แผ่นดินไหวเหมือนเป็นสิ่งที่ทำให้มีมิสุคุงโอรุ เนื่องจากถูกรบวกรอนอนหลับไหล และยังทำให้คะเอะรุคุงมีความจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากคะตะจิริจึงมาปรากฏตัวต่อหน้าคะตะจิริ ทำสิ่งต่างๆ แทนน้องชายและน้องสาว แนะนำแนวทางที่ถูกต้องแทนพ่อแม่ และยังช่วยทำงานแทนเพื่อนร่วมงานอีกด้วย คะเอะรุคุงช่วยเยียวยาจิตใจของคะตะจิริทำให้เขารู้สึกว่ามีความสำคัญมากต่อโตเกียวเพราะเขาช่วยเหลือชีวิตคนได้หลายต่อหลายคน ไม่ให้ประสบกับเหตุแผ่นดินไหว

ในเรื่องนี้ มุระกะมิเขียนนำเสนอการทำงานของจิตตามหลักทฤษฎีของซิกมุนด์ ฟรอยด์ ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับกรเกิดแผ่นดินไหวที่มุระกะมิกล่าวว่าสองสิ่งนี้มีกลไกที่คล้ายคลึงกัน และยันำเสนอความรุนแรงที่มีอยู่ในตัวของคนทั่วไปอย่างคะตะจิริซึ่งเป็นคน “ฝั่งนี้” และคนที่อยู่ใน “ฝั่งนั้น” ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามุระกะมิต้องการการนำเสนอข้อคิดที่ว่าก่อนจะตัดสินใจทำอะไรบางอย่างให้คิดให้รอบคอบ อย่าตัดสินใจตามสัญชาตญาณหรือความพึงพอใจเพียงอย่างเดียว จะต้องใช้ปัญญาในการตัดสินใจเพราะจะได้ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน และยังมีการสอดแทรกหลักปรัชญาที่มีประโยชน์ในการต่อสู้กลับความกลัวเอาไว้อีกด้วย

3.2.6 เรื่องสั้นเรื่องที่ 6 “พายน้าฝั่ง”

“พายน้าฝั่ง” เป็นเรื่องสั้นที่เขียนนำเสนอความสัมพันธ์ของกลุ่มคนสามคนที่มีความสมดุล ประกอบด้วยผู้หญิงหนึ่งคนผู้ชายสองคน วันหนึ่งเกิดเป็นรักสามเส้าทำให้มีคนเสียใจจากความสัมพันธ์แบบนั้น ทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ แม้เวลาจะผ่านไปนานเท่าไรความสัมพันธ์ของทั้งสามคนดำเนินไปได้ด้วยดี วันหนึ่งมีการแต่งงาน มีลูก ทำให้ชายคนหนึ่งที่เหลือนั้นเกิดบาดแผลทางจิตใจมากขึ้นไปอีก แต่จุดเปลี่ยนอยู่ที่การเลิกงานและยกภรรยาให้ชายคนที่มีบาดแผลทางจิตใจได้รักและแต่งงานกับผู้หญิงที่เขารัก และความสัมพันธ์ของทั้งสามคนก็กลับมามีความสุขเหมือนเดิม เหมือนโชคชะตาไม่ได้ถูกใครบางคนกำหนดเอาไว้แล้ว เนื้อเรื่องย่อมีดังต่อไปนี้

ปัจจุบันจุมเปะอิเป็นชายอายุ 36 ปี เขาเป็นคนเมืองนิมิโนะมิยะ จังหวัดเฮียวโกะ เขาจบจากโรงเรียนเอกชนในเมืองโกเบแห่งหนึ่ง จากนั้นเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยวาเซดะ เขาสอบเข้าได้คณะพาณิชยศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ เขาโกหกพ่อแม่ว่าเขาเลือกคณะพาณิชยศาสตร์ ความจริงเขาเลือกคณะอักษรศาสตร์ หลังจากจบการศึกษาเรื่องจริงถูกเปิดเผยออกมา เขาทะเลาะกับพ่อแม่และจากนั้นเป็นต้นมาพวกเขาไม่ได้พบหน้ากันอีกเลยสักครั้ง หลังจากจบการศึกษาเขาทำงานพิเศษไปพลางเขียนนวนิยายไปด้วย ตอนอายุ 24 ปี เขาได้รับรางวัลนักเขียนหน้าใหม่ และก็ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลอะกุตะงะวะ หลังจากนั้น ในเวลา 5 ปี เขาเป็นผู้ถูกเสนอชื่อถึง 4 ครั้ง แต่ไม่เคยได้รับรางวัลเลย รูปแบบการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ของเขาได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่ไม่โด่งดังอะไรที่ออกหนังสือรวมเรื่องสั้นสองเล่มก่อนอายุ 30 ปี

เมื่อสมัยที่จุมเปะอิอยู่มหาวิทยาลัยปี 1 เขามีเพื่อนชื่อทะกะทซุกิ และชะโยะโกะ ทะกะทซุกิ เป็นคนนะกะโนะที่มีความเป็นผู้นำและเป็นคนเปิดเผย ซึ่งต่างจากจุมเปะอิมาก ส่วนชะโยะโกะเกิดที่อะซะกุสะเป็นคนชอบอ่านหนังสือ เธอจบจากฝ่ายมัธยมของมหาวิทยาลัยสตรีโตโยเออิวะ เธอสนิทกับสองคนนี้ ทั้งสามคนเริ่มคบกันเป็นเพื่อน เวลาผ่านมาได้เพียงแค่ครึ่งปี ทะกะทซุกิสารภาพว่ารักชะโยะโกะในลักษณะที่จุมเปะอิก็ยอมให้ ชะโยะโกะและทะกะทซุกิเป็นแฟนกัน สายสัมพันธ์ทั้งสามคนนั้นยังคงดำเนินอยู่ หลังจากจบการศึกษา ทะกะทซุกิเป็นนักข่าวของบริษัทหนังสือพิมพ์แห่งหนึ่ง ชะโยะโกะเรียนปริญญาโททางด้านภาษาอังกฤษ ส่วนจุมเปะอิใช้ชีวิตกับการเขียนนวนิยาย เวลาผ่านไปประมาณครึ่งปี ทะกะทซุกิกับชะโยะโกะแต่งงานกัน เมื่อตอนอายุได้ 30 ปี ชะโยะโกะตั้งท้อง เธอให้กำเนิดบุตรสาวชื่อ ชะระ แต่ว่า 2 ปีถัดมา ทะกะทซุกิอกใจจึงเป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ระหว่างทะกะทซุกิและชะโยะโกะไม่ดี ทะกะทซุกิพยายามบอกจุมเปะอิว่าให้จุมเปะอิเป็นคนดูแลแทน แต่จุมเปะอิคิดว่าเขาทำแบบนั้นไม่ได้

ความสัมพันธ์ของสามคนดำเนินต่อไป ทั้งสามคนรวมตัวกันอาทิตย์ละครั้งเพื่อรับประทานอาหารและแลกเปลี่ยนกันดูแลชะระ จุมเปะอิคิดว่าจะแต่งงานกับชะโยะโกะ แต่ตัดสินใจไม่ได้เสียที่ตอนนั้นเองเกิดแผ่นดินไหวที่โกเบ จุมเปะอิได้ยื่นข่าวในระหว่างการทำงานที่สเปน เขาไม่โทรศัพท์กลับไปบ้าน เขามองภาพแผ่นดินไหวผ่านโทรทัศน์และรู้สึกว่าเขาเองไม่มีหลักแหล่งอะไร หลังจากกลับประเทศญี่ปุ่น ในคืนนั้นมีโทรศัพท์มาจากชะโยะโกะ เขาจึงไปที่อพาร์ทเมนต์ของชะโยะโกะเพื่อกล่อมให้ชะระนอนหลับ ตั้งแต่เกิดแผ่นดินไหว ชะระตกใจกับภาพที่เห็นในโทรทัศน์มากจนเก็บไปฝันเกิดอาการตื่นตระหนกนอนไม่หลับว่ามีคุณลุงแผ่นดินไหวมาปลุก วันอาทิตย์ถัดมา พวกเขานัดเจอกันสี่คนเหมือนเดิม แต่ว่าวันนั้นทะกะทซุกิมีธุระด่วน พวกเขาไปสวนสัตว์เพียงสามคน คืนนั้นหลังจากที่รับประทานอาหารที่บ้านชะโยะโกะ จุมเปะอิก็มีเพศสัมพันธ์กับเธอ ระหว่างนั้นมีเสียงด้านหลัง หันไปพบว่าชะระอยู่ตรงนั้น ชะระบอกว่า คุณลุงแผ่นดินไหวจะมาที่นี่ ทั้งสองคนพาชะระไปนอน จุมเปะอิที่นอนไม่หลับคิดว่าเมื่อสว่างแล้วจะขอแต่งงานกับชะโยะโกะ

3.2.6.1 บาดแผลทางจิตใจของตัวละคร – ผิดหวังในความรัก

3.2.6.1.1 การไม่กล้าแสดงความรัก

จุมเปะอิ ทะกะทซูกิ และชะโยะโกะเป็นเพื่อนร่วมคณะเดียวกันที่มหาวิทยาลัยวาเซดะ จุมเปะอิเรียนคณะอักษรศาสตร์และมุ่งจะเป็นนักเขียน ทะกะทซูกิอายุมากกว่าจุมเปะอิหนึ่งปี แม้ว่าทะกะทซูกิมีความเป็นผู้นำ เขาต้องการเป็นนักหนังสือพิมพ์ ทั้งสองคนพบกับชะโยะโกะที่อยู่คณะเดียวกันในคาบเรียนวิชาเดียวกัน จุมเปะอิไม่เข้าใจว่าทำไมทะกะทซูกิจึงคิดจะมาเป็นเพื่อนกับตัวเองที่มีนิสัยเย็บๆ ชอบอ่านหนังสือคนเดียว ไม่ค่อยมีเพื่อน จุมเปะอิเริ่มมีสนิทสนมกับทะกะทซูกิ หลังจากที่ทะกะทซูกิชวนจุมเปะอิไปกินข้าว หลังจากนั้นทั้งคู่ก็เข้ากันได้ดีมาก

จุมเปะอิรู้สึกชอบพอชะโยะโกะมาตั้งแต่เข้ามหาวิทยาลัย ทะกะทซูกิเพื่อนของจุมเปะอิก็ชอบชะโยะโกะเช่นกัน จุมเปะอิรู้สึกว่าผู้หญิงอย่างชะโยะโกะคือผู้หญิงที่เขาตามหาและก็เป็นรักครั้งแรกของเขา แต่จุมเปะอิไม่ได้แสดงความรู้สึกนั้นให้ชะโยะโกะได้รับรู้เลย ดังประโยคต่อไปนี้

しかし、淳平は、そんな想いを小夜子に打ち明けることはできなかった。一度口に出してしまったら、もう後戻りはできなくなる。小夜子はどこか手の届かないところに行っていってしまうかもしれない。そうでなくても、高槻と自分と小夜子とのあいだにバランスよく心地よく成立している今の関係は、微妙に損なわれてしまうことだろう。しばらくはこのままでいいじゃないか、淳平はそう思った。もう少し様子を見よう。p.232

แต่จุมเปะอิไม่สามารถเปิดเผยความรู้สึกให้ชะโยะโกะรับรู้ ถ้าพูดออกไปแล้ว ว่าทุกอย่างจะไม่กลับมาเหมือนเดิม ชะโยะโกะอาจไปไกลจนเอื้อมไม่ถึง เกรงว่าความสัมพันธ์ที่มีความสมดุลสบายๆ ระหว่างทะกะทซูกิกับตัวเองและชะโยะโกะจะสูญเสียไป จึงคิดว่าจะอยู่แบบนี้ไปสักพัก คอยดูท่าทีก่อนดีกว่า

แม้จุมเปะอิจะชอบชะโยะโกะมากเพียงไร แต่ไม่กล้าบอกความในใจกับชะโยะโกะ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่จุมเปะอิให้ความสำคัญ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนสามคนที่ดำเนินไปได้ด้วยดีมากกว่าความรู้สึกของตัวเอง ถ้าเขาเริ่มบอกรักกับชะโยะโกะก่อน กลัวว่าความสัมพันธ์ทั้งหมดจะเสียไป แต่ว่าทะกะทซูกิที่ชะโยะโกะเหมือนกันมาสารภาพต่อหน้าจุมเปะอิว่าเขาชอบชะโยะโกะ ดังประโยคต่อไปนี้

「こんなことを急に面と向かって言い出すのは心苦しいんだけど、俺は小夜子のことが好きなんだ。それで、かまわないか？」 p.232

“มาพูดเรื่องแบบนี้ต่อหน้าอย่างกะทันหันรู้สึกลำบากใจอยู่หรอคะ ผมนะชอบคุณชะโยะโกะ ถ้าเป็นแบบนี้จะเป็นอะไรไหม?”

ทะเลาะที่ซุกิซารภาพว่ารักชะโยะโกะต่อหน้าจุมเปะอิ แต่เขาเพียงตอบกลับไปว่าไม่เป็นไร แต่ว่าความจริงแล้วในใจของจุมเปะอิไม่ได้รู้สึกตามนั้น ทะเลาะที่ซุกิอธิบายว่าพวกเขาที่มีความสนิทสนมกับชะโยะโกะมากในช่วงที่จุมเปะอิกลับบ้านที่อยู่แถบคันไซ ทะเลาะที่ซุกิยังบอกเพิ่มเติมอีกว่า

「お前のことだけがひっかかっていたんだ。せつかくいい関係を作ってきたのに、俺が勝手に抜け駆けしたみたいでさ。でもな淳平、こいつはいつか起こったことなんだよ。それは理解してくれ。今、起こらなくても、いつかはどこかで起こったはずだ。でもそのことはそのこととして、俺たちはこれまでとおりに三人で友だちとしてつきあっていきたい。いいかい？」 p.233

“เราารู้สึกเป็นห่วงนายคนเดียว ทั้งที่สร้างความสัมพันธ์แบบดีกันมาแต่เราก็ชิงตัดหน้าไปเสียก่อน แต่ว่านะจุมเปะอิ เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นแล้ว โปรดเข้าใจด้วย แม้จะไม่เกิดตอนนี้แต่น่าจะเกิดที่ไหนสักที่ แต่ว่าช่างเถอะเรื่องนั้น พวกเรามาเป็นเพื่อนกันสามคนเหมือนที่เคยเป็นมาได้ไหม?”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทั้งจุมเปะอิและทะเลาะที่ซุกิต่างเป็นห่วงความรู้สึกซึ่งกันและกัน กรณีของจุมเปะอิ เขาไม่กล้าบอกความในใจกับชะโยะโกะเพราะกลัวความสัมพันธ์ของสามคนที่ดำเนินไปได้ด้วยดีจะเสียไป กรณีของทะเลาะที่ซุกิก็เช่นกัน แม้เขาจะชอบชะโยะโกะเขายังต้องมาบอกกับจุมเปะอิ คล้ายกับการขออนุญาต จะเห็นได้ว่าทั้งสองคนต่างเป็นห่วงความรู้สึกซึ่งกันและกัน

จุมเปะอิเสียใจมากจนรู้สึกเลือนลอย ไม่มาเรียน ไม่ไปทำงานพิเศษ เขาเก็บตัวอยู่ในห้องกินอาหารเหลือในตู้เย็นอย่างเดียว หลังจากที่จุมเปะอิทราบวาทะทะเลาะที่ซุกิกับชะโยะโกะตกลงเป็นแฟนกัน เขารู้สึกเสียใจมาก เอาแต่ใช้ชีวิตอยู่ในห้องเพียงคนเดียว สับสน ซึ่งเป็นอาการช็อคทางจิตใจ ดังที่ รศ.นพ.พนม เกตุมานได้ระบุเอาไว้ จนทำให้ทะเลาะที่ซุกิและชะโยะโกะเป็นห่วง ทะเลาะที่ซุกิจึงบอกให้ชะโยะโกะไปเยี่ยม ชะโยะโกะทำอาหารให้ ชะโยะโกะดื่มเบียร์กับจุมเปะอิไปกลางพุดกับจุมเปะอิ ดังต่อไปนี้

「あのね、こんなことをあらためて口にするのは恥ずかしいんだけど、淳平くんとはこれからも仲のいい友だちでいたい。今だけじゃなく、もっと歳をとってから、ずっと。私はカンちゃんのことを好きだけど、それとは違う意味で、あなたのことも必要としているの。こういうのって勝手な言いふんだと思う？」 p.234

“คือว่านะ ฉันรู้สึกเงินที่พุดเรื่องแบบนี้ จากนั้นไปฉันอยากเป็นเพื่อนที่สนิทสนมกับจุมเปะอิ ไม่เฉพาะตอนนี้เท่านั้น แม้จะมีอายุมากขึ้นและตลอดกาล

ฉันชอบกันจังนะแต่ฉันต้องการเธอในอีกแบบหนึ่ง ฉันพูดแบบนี้มันเห็นแก่ตัวเกินไปไหม?”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าชะโยะโกะต้องการให้ความสัมพันธ์ของทั้งสามคนเป็นแบบเดิม เช่นเดียวกับทะเลทงุชิและจุมเปะอิ แต่เมื่อชะโยะโกะและทะเลทงุชิชอบพอกันแล้วซึ่งเป็นสิ่งที่เกินกว่าเพื่อน แบบนี้ย่อมเสี่ยงจะทำให้ความสัมพันธ์อันดีของทั้งสามคนเปลี่ยนแปลงไป ชะโยะโกะเป็นห่วงความรู้สึกของจุมเปะอิเช่นเดียวกัน เธอพยายามอธิบายให้จุมเปะอิเข้าใจเรื่องที่เกิดขึ้น การชอบพอกันนับว่าเป็นเรื่องที่ไม่สามารถห้ามได้เพราะเป็นเรื่องในระดับสัญชาตญาณทางอารมณ์ที่ควบคุมได้ยาก แต่ชะโยะโกะกับทะเลทงุชิพยายามทำสิ่งที่ถูกต้องเพื่อไม่ให้จุมเปะอิต้องเสียใจอยู่เพียงผู้เดียว

หลังจากนั้นจุมเปะอียื่นมือออกไปโดยที่ไม่รู้ตัว ทั้งคู่กอดกัน จุกัน จุมเปะอิสัมผัสหน้าอกของชะโยะโกะ ในระหว่างนั้นทั้งคู่รู้สึกผัดผิงเลิกล้มกลางคัน จุมเปะอิกล่าวคำขอโทษ แต่ชะโยะโกะกลับตอบมาว่าไม่ใช่ความผิดของจุมเปะอิก็พลอตตัวกระทำแบบนั้น หลังจากวันนั้นจุมเปะอิกลับไปใช้ชีวิตแบบปกติ แต่ไม่สามารถละทิ้งความรู้สึกในตอนนั้นไปได้เลย เขาโหยหาและหวนระลึกถึงเวลาที่เขากอดกับชะโยะโกะอยู่ตลอดเวลา

ซง อินุ 「徐忍宇」 [Son In Wu] กล่าวเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบรักสามเส้าในลักษณะนี้ว่าเป็นความสัมพันธ์คล้ายกับ พ่อ แม่ ลูก การที่จุมเปะอียอมรับว่า “เป็นเรื่องธรรมดาอยู่แล้วที่ทะเลทงุชิกับชะโยะโกะจะเป็นคู่รักกัน เป็นเรื่องธรรมชาติมาก ทะเลทงุชิมีคุณสมบัติแบบนั้นแต่ตัวเองไม่มี” อาจเป็นเพราะเขารู้ดีกว่าเขาอยู่ในฐานะที่เป็น “ลูก” สำหรับจุมเปะอิแล้วชะโยะโกะไม่ใช่คนรักในฐานะเทียบเท่า แต่เธอเป็นผู้เป็น “แม่” นั่นเอง⁶²

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับสิ่งที่ ซง อินุ กล่าวเพราะว่า การที่จุมเปะอิกล่าวว่า “เป็นเรื่องธรรมชาติ” หมายถึงว่าภายในครอบครัวเสมือนจริง (疑似家族) ที่พวกเขาสร้างขึ้นมา ทะเลทงุชิจะต้องเป็น “พ่อ” ดังข้อความต่อไปนี้

高槻は長野の出身で、高校時代はサッカー部のキャプテンをしていた。
(中略) 現実的で決断力があり、人なつっこい顔立ちで、どこのグループに入っても自然にリーダーシップを取るタイプだが、p.231

ทะเลทงุชิเป็นจุนนะงะโนะ สมัยมัธยมปลายเขาเป็นกัปตันของชมรมฟุตบอล (ย่) มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจตามความจริง ใบหน้าเป็นมิตร ไม่ว่าจะเข้ากลุ่มไหนเขาจะมีความเป็นผู้นำในกลุ่มนั้นทันที

⁶² 徐忍宇 「村上春樹「蜂蜜パイ」論—書いている自分への「コミットメント」—」、九大日文、2008、p.112

จากข้อความที่ยกมาสามารถเห็นได้ว่าทะกะทซูกิมี “ความเป็นผู้นำ” และมีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวซึ่งเป็นลักษณะที่ดีของพ่อที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นทะกะทซูกิจึงมีความเป็นผู้นำเหมือนพ่อในความสัมพันธ์ทั้งสามคนในลักษณะครอบครัวแบบเสมือน เมื่อทะกะทซูกิเป็นพ่อดังนั้นชะโยะโกะจึงเป็นแม่ซึ่งพิจารณาได้จากข้อความดังต่อไปนี้

「どうしてずっと学校に来なかったの？部屋で死んでいるんじゃないかってみんなで心配していたのよ。それでカンちゃんが私に見てこいって言ったの。ご本人は死体を見るのは気が進まないみたい。あれでけっこう気が弱いところがあるから」
 体調が悪かったんだ、と淳平は言った。
 「そういえばずいぶん痩せたみたいだよ」と小夜子は彼の顔をのぞきこんで言った。「何か食べるものを作ってあげようか？」 pp.133-134

“ทำไมไม่มาเรียนเลย? ทุกคนเป็นห่วงนึกว่านายตายอยู่ในห้องหรือเปล่า แล้วก็จังกังก็ให้ฉันมาดู ตัวเขาเองไม่ยอมเห็นศพ นั้นแหละส่วนที่อ่อนแอของเขาล่ะ”

ก็แค่รู้สึกไม่ค่อยสบายนะ จุมเปะอีกกล่าว

“จะว่าไปก็ดูซูบลลงไปเยอะเลยนะ” ชะโยะโกะจ้องมาที่หน้าของเขาแล้วพูด

“ทำอะไรให้กินเอาไหมล่ะ?”

ชะโยะโกะจะต้องเป็น “แม่” เพราะพยายามดูแลจุมเปะอิเวลาเขารู้สึกเสียใจ พยายามทำอาหารให้จุมเปะอิรับประทานเหมือนแม่ดูแลลูก ดังนั้นจุมเปะอิคือ “ลูก” จุมเปะอิจะต้องเก็บกตความรู้สึกชอบชะโยะโกะเอาไว้ข้างใน โดยมีทะกะทซูกิคล้ายกับ “พ่อ” ที่เป็นคู่แข่งที่มีอำนาจและอยู่เหนือตน จากตรงนี้อาจจะเห็นได้ว่าคล้ายกับปมเอติปัสของซิกมุนด์ ฟรอยด์ โดยที่จุมเปะอินั้นพยายามแข่งขันกับทะกะทซูกิเพื่อแย่งชิงชะโยะโกะมาเป็นของตัวเอง แต่ว่าจุมเปะอิก็ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้จึงกลายเป็นความคะนองอยู่ในจิตใจของเขาอยู่ ชง อินุ ยังกล่าวอีกว่า การที่จุมเปะอิปรารถนาในตัวของชะโยะโกะก็เพราะว่าเขาปรารถนาความเป็นแม่ในตัวของเธอ แต่จุมเปะอิไม่สามารถเปิดเผยความในใจให้ชะโยะโกะรู้ได้ เพราะถ้าบอกไปแล้วทุกอย่างจะกลับมาไม่เหมือนเดิม จุมเปะอิตัดสินใจว่าจะรักษาความสมดุลทางความสัมพันธ์ของทั้ง 3 คนแบบนี้เอาไว้เพื่อดูสถานการณ์ต่อไป

ความปรารถนาของจุมเปะอิไม่ได้รับการตอบสนอง ความรู้สึกจึงจึงถูกเก็บกตเอาไว้ด้านในตลอดเวลา จากนั้นเขาไม่ได้ตกหลุมรักกับหญิงอื่นอีกเลย เหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้นมี 2 เหตุผล คือ ประการแรกเขากลัวว่าถ้าบอกไปแล้วทุกสิ่งทุกอย่างจะไม่กลับมาเหมือนเดิม ชะโยะโกะอาจไปไกลเกินกว่าที่เขาจะเอื้อมมือถึง ประการที่สองคือเขากลัว “ความสมดุล” ระหว่างความสัมพันธ์ทั้งสามคนที่เป็นไปได้ด้วยดีโดยมาโดยตลอด ถ้าเขาบอกความในใจไปจะทำให้ความสมดุลนั้นเสีย จุมเปะอิจึง

ตัดสินใจอยู่อย่างแบบนี้ไปเรื่อยๆ โดยไม่กล้าที่จะแสดงออกถึงความชอบของตัวเองอย่างเต็มที่ และเป็นบาดแผลทางจิตใจของเขาต่อไป

3.2.6.2 หนทางการเยียวยา – การแต่งงาน

หลังจากจบการศึกษาจุมเปะอิมิปัญหากับพ่อเพราะว่าพ่อรู้เรื่องที่จุมเปะอิโกหกกว่าเรียนคณะพาณิชยศาสตร์ แต่ความจริงแล้วเขาเรียนคณะอักษรศาสตร์ พ่อของจุมเปะอิต้องการให้เขามาสืบทอดกิจการครอบครัวแต่จุมเปะอิไม่ต้องการเช่นนั้น เขาต้องการเขียนนวนิยายอยู่ที่โตเกียว หลังจากจบการศึกษาจุมเปะอิทำงานพิเศษและเขียนนวนิยายไปพร้อมกัน ทะกะทซูกิได้เข้าทำงานในบริษัทหนังสือพิมพ์ชื่อดังตามที่เขาหวังเอาไว้ ส่วนชะโยะโกะเข้าเรียนระดับบัณฑิตศึกษาตามคาดหวัง หลังจากชะโยะโกะจบการศึกษาได้ 2 ปี ทะกะทซูกิกับชะโยะโกะแต่งงานกัน ตอนชะโยะโกะอายุ 30 ปี ชะโยะโกะตั้งครรภ์ ทั้งสามคนช่วยกันตั้งชื่อเด็กในท้อง ชื่อที่ถูกเลือกคือ “ชะระ” ซึ่งเป็นชื่อที่จุมเปะอิเสนอ แต่เมื่อทะกะทซูกิรู้สึกว่าได้เป็นพ่อคน เขารู้สึกแปลกๆ ดั่งข้อความต่อไปนี้

「ついこのあいだ大学に入ったみたいな気がする。そこでお前に会って、小夜子に会って・・・でも気がつく、子どもまでできちゃっている。俺は父親になっている。早回しの映画を見ているみたいで、どうも妙な心もちだ。でもお前にはわからないだろうな。お前なんかまだ学生生活の続きみたいなものだ。うらやましい限りだよ」 p.241

“รู้สึกเหมือนเพิ่งเข้ามาหาวิทยาลัยได้ไม่นานอยู่เลย ได้พบกับนาย พบกับชะโยะโกะ...แต่เมื่อรู้สึกตัวอีกทีก็มีลูกเสียแล้ว เราได้เป็นพ่อคนแล้ว รู้สึกแปลกๆ เหมือนกันกับภาพยนตร์ที่ถูกเร่งให้เร็ว แต่นายคงไม่เข้าใจสินะ นายน่าจะใช้ชีวิตเหมือนตอนอยู่มหาวิทยาลัยได้แบบนี้ น่าอิจฉาจังเลย”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทะกะทซูกิรู้สึกว่าการใช้ชีวิตอย่างอิสระได้หมดสิ้นลง เพราะตอนนี้เขามีหน้าที่ต้องเลี้ยงลูกและดูแลครอบครัวเพิ่มขึ้น เขาจึงรู้สึกอิจฉาจุมเปะอิที่ยังใช้ชีวิตอิสระได้เหมือนตอนอยู่มหาวิทยาลัย คำพูดของทะกะทซูกิสามารถทำให้รู้สึกได้ว่ายังไม่พร้อมจะมีลูกและเหมือนรู้สึกผิดต่อจุมเปะอิเพราะทะกะทซูกิรู้ว่าจุมเปะอิกำลังรู้สึกอย่างไร แต่จุมเปะอิรู้สึกว่าจะเสียใจมากที่เป็นแบบนี้และเข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างอาจไม่กลับมาเป็นเหมือนเดิม เมื่อทั้งคู่มีลูกทำให้สถานะของความสัมพันธ์แห่งครอบครัวเสมือนจริงของจุมเปะอิเปลี่ยนไป กล่าวคือ ตอนนี้มีชะระเพิ่มมาอีกหนึ่งคน ทำให้จำนวนคนเพิ่มมากขึ้นกลายเป็นสี่คน แต่ทะกะทซูกิบอกสิ่งที่จุมเปะอิไม่คาดคิดดังต่อไปนี้

「今だから言うけど、小夜子はもともとは、俺よりお前に惹かれていたんだと思うな」と高槻は言った。彼はかなり酔っていた。しかし目の光はいつもより真剣だった。 p.241

“มาถึงขั้นนี้แล้วจะบอกอะไรให้呢 ชะโยะโกะชอบนายก่อนเราตั้งแต่แรกแล้วนะ” ทะกะทะซุกิพูด เขาค่อนข้างจะเมา แต่แววตาของเขาจริงจั่งยิ่งกว่าปกติ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ชะโยะโกะชอบจุมเปะอิตั้งแต่แรกเช่นกัน ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากครั้งแรกที่จุมเปะอิถอดชะโยะโกะ แต่เธอไม่มีท่าทีต่อต้านแต่อย่างใด ยังบอกอีกว่าไม่ใช่ความผิดของจุมเปะอิที่เธอทำแบบนั้น ถ้าเป็นผู้หญิงที่ไม่มีใจให้อาจจะโวยวายเลิกคบเป็นเพื่อน แม้กระนั้นจุมเปะอิไม่ยอมแสดงออกว่าตัวเองชอบชะโยะโกะตั้งแต่แรก ทำให้ชะโยะโกะไปคบกับทะกะทะซุกิแทน แต่ชะโยะโกะบอกว่าต้องการจุมเปะอิ จุมเปะอิไม่รู้สึกลึกลับความรู้สึกนั้น ทะกะทะซุกิจึงพูดเชิงหยอกล้อว่าจุมเปะอิเป็นคนทึบ ไม่รู้เรื่องสำคัญอะไรสักอย่าง หลังจากนั้นทะกะทะซุกิก็ถอนหายใจแล้วสงสัยว่าตัวเลขสี่ จะเป็นตัวเลขที่ถูกต้องหรือเปล่า? (でもどうだろう。四人というのは、はたして正しい数字なのだろうか? p.242)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งสำคัญที่จุมเปะอิไม่รู้ คือ ชะโยะโกะอยากอยู่กับจุมเปะอิมากกว่าทะกะทะซุกิตั้งแต่แรก ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากฉากที่ชะโยะโกะเข้าไปหาจุมเปะอิในห้องตอนที่จุมเปะอิเสียใจที่ผิดหวังในความรัก ชะโยะโกะบอกกับจุมเปะอิตอนนั้นว่าอยากจะเป็นเพื่อนสนิทแบบนี้ตลอดไป ชะโยะโกะต้องการจุมเปะอิเช่นกันแต่ในรูปแบบที่แตกต่างกับทะกะทะซุกิ ตรงนี้จะเป็นสิ่งสำคัญ (大事なこと) ที่ทะกะทะซุกิพูดถึง ความเป็นเพื่อน ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุดในการอยู่ด้วยกันแบบสามีภรรยา แต่จุมเปะอิไม่รู้ตลอดเวลาว่าตัวเองมีสิ่งที่สำคัญมากต่อชะโยะโกะอยู่ในตัว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวเลข 4 เป็นเลขที่ไม่ถูกต้อง เพราะว่าทั้งสามคนมีความสัมพันธ์กันมาเป็นอย่างดีในฐานะครอบครัวแบบเสมือนจริงที่ประกอบด้วยทะกะทะซุกิเป็นพ่อ ชะโยะโกะเป็นแม่ และจุมเปะอิเป็นลูก เมื่อทะกะทะซุกิมีชะระเขายังคงเป็นพ่อเหมือนเดิม ชะโยะโกะเป็นแม่เหมือนเดิม แต่ลูกคือชะระ ซึ่งมาแทนตำแหน่งของจุมเปะอิ ทำให้จุมเปะอิเหมือนไม่มีที่ยืนและเป็นส่วนเกินในความสัมพันธ์แบบนี้ ซึ่งทะกะทะซุกิรู้ถึงสิ่งนั้นดีจึงเอ่ยปากพูดออกมาว่าเลข 4 เป็นเลขที่ถูกต้องหรือเปล่า แต่ทะกะทะซุกิรู้ว่าไม่ถูกต้อง เขาจึงถอนหายใจออกมาเหมือนเป็นกังวล

หลังจากนั้นทะกะทะซุกิคบกับผู้หญิงคนอื่นที่เป็นผู้ร่วมงาน จุมเปะอิทำใจรับไม่ได้ เขาไม่เข้าใจเหตุผล ทั้งที่ทะกะทะซุกิบอกว่าชะโยะโกะเป็นผู้หญิงที่วิเศษที่สุดในโลกสำหรับเขา ทะกะทะซุกิรักและเอ็นดู ชะระมากอีกด้วย ครอบครัวดูเหมือนไม่มีปัญหาอะไร จุมเปะอิไปรับประทานอาหารที่บ้านชะโยะโกะหลายครั้งก็เห็นว่าเป็นครอบครัวที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์แบบ (幸福そうだったし、僕の目にはほとんど完璧な家族に見えた。 p.242) แต่ชะโยะโกะเชื่อว่าเป็นแบบนี้อาจจะดีกว่า

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่ทะกะทะซุกิออกไปหาคนรักคนใหม่เพื่อจะเลิกกับชะโยะโกะ และให้ชะโยะโกะไปคบกับจุมเปะอิแทนเพราะเขารู้ดีว่าชะโยะโกะเหมาะกับจุมเปะอิมากกว่าเขา ครอบครัว

ของทะเลาะทู่ซูกิมีความสุขดี ดังนั้นเขาไม่จำเป็นต้องหาผู้หญิงอื่น ทะเลาะทู่ซูกิยอมเสียสละเพื่อให้ความสัมพันธ์ของทั้ง 3 คนกลับมาเป็นปกติเหมือนเดิม หลังจากที่ความสัมพันธ์กลายเป็น 4 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ไม่ถูกต้อง เพราะมีตำแหน่งลูกซ้ำกันทำให้จุมเปะอิจิรู้สึกว่าเป็นส่วนเกิน อีกทั้งชะโยะโกะยังไม่รู้สึกเสียใจอะไรเพราะเธอต้องการความสัมพันธ์ที่สมดุลเช่นกัน ชะโยะโกะมั่นใจว่าการเลิกกับทะเลาะทู่ซูกิและมีความสัมพันธ์ไปแบบนี้จะต้องไปได้ดีกว่า

หลังจากนั้นไม่กี่เดือน ชะโยะโกะและทะเลาะทู่ซูกิหย่าร้างกันอย่างเป็นทางการ ทั้งสองคนไม่มีปัญหาอะไร ทั้งคู่ไม่ได้เรียกร้องอะไร ทะเลาะทู่ซูกิออกไปอยู่กับคนรักใหม่ ให้ชะระอยู่กับชะโยะโกะผู้เป็นแม่ ทะเลาะทู่ซูกิจะไปเจอกับชะระสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ทุกครั้งจะพยายามพาจุมเปะอิจิไปร่วมด้วย ชะโยะโกะบอกว่าการเลิกกับทะเลาะทู่ซูกิเป็นแบบนี้ดีกว่า ซึ่งความสัมพันธ์ลักษณะนั้นมิดังต่อไปนี้

沙羅は高槻を「パパ」と呼び、淳平を「ジュンちゃん」と呼んだ。四人は奇妙な疑似家族を作り上げた。顔をあわせると高槻はいつもの様子で機嫌よく喋ったし、小夜子は何事もなかったように自然に振る舞った。淳平の目には、彼女はむしろ前よりも自然に振る舞っているようにも見えた。沙羅は両親が離婚したということがまだ理解できていなかった。淳平はとくに言いぶんもないまま、与えられた役割を不足なくこなしていた。三人は前と同じように冗談を言いあい、思い出話をした。淳平にできるのは、そのような場が彼ら全員にとってなくてはならないものであるという事実だけだった。p.243

ชะระเรียกทะเลาะทู่ซูกิว่า “ปะปา” เรียกจุมเปะอิจิว่า “จุนจัง” ทั้งสี่คนสร้างครอบครัวแบบเสมือนที่นำประหลาดขึ้นมา เมื่อพร้อมหน้าทะเลาะทู่ซูกิจะพูดคุยด้วยท่าทีร่าเริงอารมณ์ดี ชะโยะโกะก็ทำตัวเช่นเดิมเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ดวงตาของจุมเปะอิจิมองเห็นว่าเธอมีท่าทีที่เป็นธรรมชาติกว่าแต่ก่อน ชะระยังไม่รู้ความหมายของการหย่าร้าง จุมเปะอิจิไม่ค่อยพูดและพอใจกับหน้าที่ที่ได้รับ ทั้งสามคนพูดจาหยอกล้อกันเช่นเมื่อก่อน เล่าเรื่องต่างๆ ในความทรงจำความจริงแล้วตัวตนของจุมเปะอิจิมีความจำเป็นสำหรับทุกคนในพื้นที่ตรงนั้น

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่า ความสัมพันธ์ของทั้ง 3 คน กลับมาเป็นเหมือนเดิมทั้งชะโยะโกะและทะเลาะทู่ซูกิไม่รู้สึกว่าการหย่าร้างมีปัญหาสำหรับพวกเขา ทั้งสามคนทำตามสบายเหมือนตอนสมัยอยู่มหาวิทยาลัยด้วยกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ฉากนี้แสดงให้เห็นสมดุลของการเป็นครอบครัว ในครอบครัวจะต้องมีผู้นำเหมือนตัวตนของทะเลาะทู่ซูกิ มีผู้ฟังเหมือนตัวตนของจุมเปะอิจิ มีผู้ดูแลคอยสนับสนุนเหมือนตัวตนของชะโยะโกะ ถ้าเป็นแบบนี้ครอบครัวจะดำเนินไปได้ด้วยดี ตอนนี้อยู่ในครอบครัวแบบเสมือน ทะเลาะทู่ซูกิเป็นเหมือนพ่อ ชะโยะโกะยังคงเป็นเหมือนแม่ และจุมเปะอิจิยังคงเป็นเหมือนลูก และมีชะระลูกที่แท้จริงระหว่างทะเลาะทู่ซูกิและชะโยะโกะ

ระหว่างทางกลับบ้าน ทะกะทซึกิถามจุมเปะอิว่ามีคนที่อยากจะแต่งงานด้วยหรือยัง จุมเปะอิตอบว่ายังไม่มี ดังนั้นทะกะทซึกิจึงเสนอว่าอยากให้จุมเปะอิเป็นพ่อของชะระแทนเขา เพราะไม่อยากจะให้คนอื่นเป็นพ่อของชะระนอกจากจุมเปะอิ

ทะกะทซึกิรู้ว่าคนที่ชะโยะโกะชอบอย่างแท้จริง คือ จุมเปะอิ ไม่ใช่เขา ดังนั้นเขาจึงเสียดชะโยะโกะให้กับจุมเปะอิ หลังจากนั้นทะกะทซึกิพูดให้จุมเปะอิยอมรับความรู้สึกของตนดังข้อความต่อไปนี้

「これはディセンシーの問題なんだよ」
「ディセンシーとも関係ない。お前は小夜子のことが好きなんだろう。それから沙羅のことだって好きなんだろう。違うのか？それがいちばん大事なことはないか。（中略）俺の目には、ズボンをはいたままパンツを脱ごうとしているようにしか見えないけどね」 p.244

“นี่เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการทำถูกทำนองครองธรรมนะ”
“ไม่เกี่ยวกับการถูกทำนองครองธรรม นายชอบชะโยะโกะใช้ไหมล่ะ แล้วก็รักชะระอีกด้วย พุดถูกไหม? สิ่งนั้นสำคัญที่สุดไม่ใช่เหรอ (ย่อ) นายนะดู เหมือนว่ากำลังจะถอดกางเกงขึ้นในสิ่งที่ยังใส่กางเกงอยู่นั้นแหละนะ”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการถอดกางเกงขึ้นในสิ่งที่ยังใส่กางเกงอยู่ หมายความว่า จุมเปะอิแสดงตัวภายนอกว่าไม่ชอบชะโยะโกะแต่ข้างในแล้วอยากจะแต่งงานกับชะโยะโกะ จุมเปะอิไม่แสดงออกว่าเขาชอบชะโยะโกะมากเพียงไร เก็บความรู้สึกอย่างนั้นเอาไว้ในข้างในเท่านั้น การกำลังจะถอดกางเกงขึ้นในออก อาจหมายความว่า เขาเตรียมพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับชะโยะโกะทุกเมื่อ กล่าวอีกนัยหนึ่งคืออยากจะเป็นคู่ครองกับชะโยะโกะตลอดเวลา แต่มีกางเกงบังเอาไว้เท่านั้น กางเกง หมายถึงความถูกต้องตามธรรมนองครองธรรมที่ปกปิดตัวเองเอาไว้ไม่ให้ใครได้ล่วงรู้ความรู้สึกที่แท้จริงด้านใน

จุมเปะอิมีความต้องการจะขอชะโยะโกะแต่งงาน แต่เขาตัดสินใจทำไม่ได้สักที เขาคิดจนนอนไม่หลับหลายครั้ง จนบางครั้งครุ่นคิดจนไม่ได้ทำงาน จุมเปะอิรู้สึกว่าตอนนี้เป็นโอกาสสำคัญที่จะแต่งงานกับชะโยะโกะ แต่เขายังตัดสินใจไม่ได้ ในระหว่างที่เขาขังเลใจอยู่นั้นก็เกิดแผ่นดินไหว

พอดีประเทศญี่ปุ่นเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่บริเวณโกเบ ในเดือนมกราคม ค.ศ.1995 ตอนนั้นจุมเปะอิทำงานอยู่ที่ประเทศสเปน เขากลับมาที่โรงแรมเปิดโทรทัศน์ดูภาพบ้านเมืองพังทลายเพราะแรงแผ่นดินไหวมีวันพวยพุ่ง แม้โทรทัศน์จะเป็นภาษาสเปน แต่จุมเปะอิจำอย่างแม่นยำว่าภาพข่าวในโทรทัศน์ คือ ภาพเมืองโกเบ แม้แผ่นดินไหวจะถล่มบ้านเกิดของจุมเปะอิ เขาก็ไม่ได้โทรทัศน์กลับไปที่บ้าน ตั้งแต่เขาจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เขาไม่เคยกลับบ้านสักครั้ง จุมเปะอิมีความรู้สึกต่อแผ่นดินไหวดังต่อไปนี้

画面に映し出された荒廃の風景は、彼の内奥に隠されていた傷あとを生々しく露呈させた。その巨大で致死的な災害は、彼の生活の様相を静かに、しかし足もとから変化させてしまったようだった。淳平はこれまでにない深い孤絶を感じた。根というものがないのだ、と彼は思った。どこにも結びついていない。 p.247

ภาพการพังทลายที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์ ทำให้บาดแผลทางจิตใจที่ซ่อนอยู่ภายในตัวของเขาปรากฏเด่นชัด เขารู้สึกว่าภัยพิบัติครั้งร้ายแรงค่อยๆ เปลี่ยนชีวิตของเขาตั้งแต่เบื้องล่าง จุมเปะอิดกอยู่ในความเดียวดายที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อนเหมือนสิ่งที่เรียกว่าราก็หายไป เขาไม่ได้ผูกติดกับที่ใดอีกแล้ว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการมองภาพแผ่นดินไหวในโทรทัศน์ทำให้เขาหันกลับมามองจิตใจของตัวเองอีกครั้ง บาดแผลทางจิตใจที่เขาเคยได้รับมาจากครอบครัวนั้นปรากฏชัดเจนขึ้นมาอีกครั้ง หลังจากที่ได้หายไปชั่วขณะหนึ่ง แผ่นดินไหวที่โกเบทำให้เขาหวนระลึกลงถึงบ้านเกิดที่เป็นต้นกำเนิดของตัวเอง ซึ่งตอนนี้เขาตัดขาดจากทางนั้นไปแล้วเหมือนราก็ที่เขาเคยมีได้หายไป บ้านเมืองที่เคยคุ้นเคยพังลงเรียบร้อยแล้ว คนรู้จักบางคนอาจเสียชีวิตไปแล้ว เขารู้สึกเลือนลอย ว่างเปล่า โดดเดี่ยวมาก

ในวันอาทิตย์ทั้งสี่คนตั้งใจจะพาชะระไปเที่ยวสวนสัตว์อะโนะเพื่อไปดูหมีตัวจริงเพราะจุมเปะอิดแต่งเรื่องเกี่ยวกับหมีสองตัวเพื่อเล่าให้ชะระฟัง ชะระจึงอยากไปดูหมีตัวจริง แต่ชะระที่ซุกใจไม่ว่างเพราะติดธุระ ดังนั้นครั้งนี้จะต้องไปสามคน หลังจากกลับมาจากสวนสัตว์ จุมเปะอิดทำอาหารกินที่บ้านของชะโยะโกะ จนถึงเวลาที่ชะระต้องเข้านอน แต่ชะระยังไม่อยากนอน เธอให้ชะโยะโกะเล่นเกมถอดยกรถก่อนเธอถึงจะยอมไปนอน ชะโยะโกะจะต้องถอดยกรถออกให้ได้โดยไม่ถอดเสื่อแล้วนำยกรถมาวางไว้บนโต๊ะเพื่อทำเวลาให้เร็วที่สุด แต่เมื่อเปิดเผยเบื้องหลังของเกมนี้ให้กับจุมเปะอิดฟังทำให้รู้ว่าความจริงแล้วเกมนี้ทำไม่ได้จริง ชะโยะโกะแอบโก่ง เธอนำยกรถเตรียมไว้ข้างนอกเสื่อก่อนแล้ว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการถอดยกรถทั้งที่ใส่เสื่อผ้าอยู่มีความหมายเดียวกับจุมเปะอิดที่เหมือนกำลังจะถอดกางเกงชั้นในทั้งที่ใส่กางเกงอยู่ กล่าวคือ การถอดยกรถ หมายถึง การที่ชะโยะโกะเปิดใจและชอบจุมเปะอิดอยู่ตลอดเวลา แต่จุมเปะอิดไม่รู้เลย เสื่อผ้า คือ การทำถูกทำนองคลองธรรมตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปข้างต้น หมายความว่า ชะโยะโกะเป็นผู้หญิงที่รักษาวลสงวนตัว ไม่เป็นฝ่ายเริ่ม ไม่ร้องขอฝ่ายชายให้เริ่มแสดงความรักก่อน ต้องให้ฝ่ายชายคือจุมเปะอิดเริ่มแสดงความรักก่อน

หลังจากนั้นขณะที่จุมเปะอินนอนอยู่บนโซฟา เขาโอบมือไปกอดชะโยะโกะ ทั้งคู่กอดกันโดยชะโยะโกะไม่มีทีท่าจะปฏิเสธ หลังจากที่ทั้งคู่ไปที่เตียงชะโยะโกะพูดว่าทั้งคู่น่าจะเป็นแบบนี้ตั้งแต่แรกแล้ว (私たちは最初からこうなるべきだったのよ。 p.252) จุมเปะอิดคนเดียวเท่านั้นที่ไม่รู้ว่าตัวเองเป็นที่ต้องการของชะโยะโกะ และจุมเปะอิดเป็นคนที่ชะโยะโกะรักและอยากใช้ชีวิตด้วยมาโดยตลอดตั้งแต่แรก แต่จุมเปะอิดไม่กล้าแสดงความรักทำให้ชะโยะโกะไปคบกับชะระที่กล้าแสดงความรัก ในที่สุดทั้งคู่ก็มีเพศสัมพันธ์กันเป็นครั้งแรก ระหว่างนั้นได้ยินเสียงประตูถูกปิดเปิดออก เมื่อมองไปพบ

ชะระยีนนิ่งไม่ร้องไห้ ไม่ตะโกน ดวงตาเหม่อลอยเหมือนไม่ได้เห็นอะไร ซึ่งเป็นลักษณะคล้ายคนละเมอ จากนั้นชะระบอกล่าวถึงแผ่นดินไหว (地震のおじさん) มาปลุกเธอและบอกให้มาบอกชะโยะโกะว่า คุณลุงแผ่นดินไหวให้มาบอกกว่าเปิดฝากล่องรอทุกคนอยู่

ก่อนหน้านี้ชะระเคยฝันถึงคุณลุงแผ่นดินไหว ชะโยะโกะบอกว่าอาจจะเกิดจากการดูข่าวแผ่นดินไหวที่โกล้อมมากเกินไป ชะระจะฝันว่ามีคุณลุงแผ่นดินไหวมาปลุกแล้วพยายามยึดตัวชะระลงกล่องเล็กที่คนไม่สามารถเข้าไปได้ ชะระจะร้องตะโกนและตื่นขึ้นมากลางดึกเกือบทุกวัน จากนั้นชะระจะวิ่งไปทั่วบ้านค้นหาทุกซอกทุกมุมของห้อง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีคุณลุงแผ่นดินไหวซ่อนตัวอยู่แล้วเธอก็จะนอนหลับ จากตรงนี้จะเห็นได้ว่าแผ่นดินไหวทำให้ชะระไม่สงบ ดังนั้นชะโยะโกะจึงให้จุมเปะอิมมาช่วยกล่อมชะระให้นอนหลับ เพราะว่า ไม่มีใครกล่อมให้ชะระสงบลงได้นอกจากจุมเปะอิม ดังนั้นจึงจุมเปะอิมจึงต้องมากล่อมชะระให้นอน จึงเป็นโอกาสที่จุมเปะอิมจะได้อยู่กับชะโยะโกะ เพื่อให้จุมเปะอิมทำตามในสิ่งที่ตัวเองต้องการ หลังจากนั้นจุมเปะอิมแนะนำว่าห้ามปิดโทรทัศน์ในช่วงนี้ดีกว่าเพราะไม่ว่าจะเป็นช่องไหนก็มีการถ่ายทอดข่าวเกี่ยวกับแผ่นดินไหว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาการของชะระเป็นอาการเบื้องต้นของโรค PTSD ซึ่งจะมีอาการตื่นตกใจ ฝันร้าย มีสาเหตุมาจากการได้เห็นภาพที่สะเทือนใจผ่านทางโทรทัศน์ แม้ตัวเองจะไม่ประสบเหตุการณ์นั้นโดยตรง และจุมเปะอิมรู้ดีว่าการดูโทรทัศน์ในช่วงนี้เพราะจะทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ เพราะมีการถ่ายทอดภาพภัยพิบัติผ่านโทรทัศน์ หรือที่เรียกว่า “televized catastrophe” แปลว่า “การถ่ายทอดภัยพิบัติออกโทรทัศน์” ซึ่งจะทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจบริเวณกว้าง

หลังจากเกิดแผ่นดินไหว ชะระดูโทรทัศน์จึงทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ กลัวแผ่นดินไหวทำให้นอนไม่หลับ ตกใจตื่นมากลางดึก เกิดความระแวง ถามพ่อแม่ถึงความปลอดภัย ร้องไห้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ อาการเหล่านี้คืออาการตกใจและหวาดกลัว (Hyperarousal) ตามที่รศ.ดร.พนม เกตุมานกล่าว

จุมเปะอิมบอกไม่ให้เปิดโทรทัศน์เนื่องจากโทรทัศน์จะทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ การกระทำเช่นนี้เป็นการช่วยเหลือเบื้องต้นตามที่รศ.นพ.พนม เกตุมานได้กล่าวเอาไว้ ซึ่งเป็นการป้องกันการซ้ำเติมทางจิตใจ (Retraumatization) ซึ่งระบุชัดเจนว่าให้ระวังการรับรู้ข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติจากรายการโทรทัศน์⁶³

หลังจากชะระละเมอเดินมาที่ห้อง ชะโยะโกะจึงให้ชะระนอนในห้องและจุมเปะอิมนอนที่โซฟาในห้องรับแขก แต่เขานอนไม่หลับเพราะมีความรู้สึกว้าว

ソファの向かいにはテレビがあった。彼は長いあいだそのテレビの死んだ画面を眺めていた。その奥には彼らがいる。淳平にはそれがわか

⁶³ ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 8

った。彼らは箱のふたを開けて待っているのだ。背筋のあたりに寒気がして、それは時間が過ぎても去らなかった。 p.253

ตรงข้ามโซฟามีโทรทัศน์ เขาจ้องมองหน้าจอโทรทัศน์ที่ดับอยู่เป็นเวลานาน
ด้านในนั้นมีพวกเขาอยู่ จุมเปะอิรู้ พวกเขาเปิดกล่องรออยู่ จุมเปะอิรู้สึกหนาว
ที่สันหลัง แม้เวลาจะผ่านไปอาการนั้นยังไม่หาย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการถูกจับยึดลงกล่อง คือ การถูกสื่อครอบงำถูกยึดเยียดข้อมูล ชะระดูโทรทัศน์ที่มีแต่ความรุนแรงของภัยพิบัติทำให้ชะระถูกบังคับให้รับข้อมูลความรุนแรงจากแผ่นดินไหวจนเกิดความกลัวกลายเป็นความฝันว่ามีคุณลุงแผ่นดินไหวมาปลุก จุมเปะอิจ้องหน้าจอโทรทัศน์แล้วเห็นพวกเขา (彼ら) เปิดกล่องรออยู่ข้างในนั้น หมายความว่า เมื่อเปิดโทรทัศน์ทุกครั้งจะพบกับสื่อที่จะยึดเยียดข้อมูลผ่านทางโทรทัศน์ให้กับพวกเขา กล่องในที่นี้คือโลกหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นด้วยสื่อ เมื่อมีเรื่องราวเกิดขึ้นสื่อจะนำเสนอไปในทิศทางใดขึ้นอยู่กับสื่อ นั้นๆ อาจทำให้ดูรุนแรงเกินกว่าความจริงเพื่อความน่าสนใจและการแข่งขันทางข้อมูลข่าวสาร คนรับชมไม่มีสิทธิ์ได้รับรู้ความจริงที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด สื่อสามารถซื้อความจริงหรือบิดเบือนไปในทิศทางใดก็ได้ ทำให้ผู้รับชมเข้าไปอยู่ในกรอบสื่อเหลี่ยมเหมือนกับตกอยู่ในโลกที่ถูกสร้างขึ้นด้วยสื่อเสมือนติดอยู่กล่องแห่งขอบเขตความคิดและข้อมูลที่สื่อยึดเยียดให้

เนื่องจากจุมเปะอินอนไม่หลับ เขาเข้าไปในครัวเพื่อชงกาแฟดื่มไปพลางนั่งย้อนคิดถึงเรื่องในอดีตที่ได้พบกับทะเลาะทักทายผู้ซึ่งชวนตนไปกินข้าวด้วยกัน จุมเปะอิเคยถามทะเลาะทักทายไปว่าทำไมถึงชวนตนไปกินข้าว ทะเลาะทักทายตอบว่าเขามีพรสวรรค์ในการหาเพื่อนที่ถูกต้องได้ทุกที่ทุกเวลา (俺にはいつでもどこでも、正しい友だちをみつける才能が備わっているよ。 p.254) หลังจากจุมเปะอินึกถึงเรื่องพรสวรรค์ เขาก็มีความคิดว่า เพียงแค่มีพรสวรรค์ในการหาเพื่อนที่ถูกต้องยังคงไม่พอ การรักและอยู่กับใครสักคนมันเป็นคนละเรื่องกัน (人生という長丁場を通じて誰かひとりを愛し続けることは、良い友だちをみつけるのとはまた別の話なのだ。 p.254) จุมเปะอินึกถึงเวลาที่ผ่านมานานแสนนานที่เขาไม่กล้าแสดงความรักได้แต่ปล่อยให้เวลาผ่านไปอย่างเปล่าประโยชน์ ในที่สุดจุมเปะอิตัดสินใจได้เด็ดขาดตั้งข้อความต่อไปนี้

夜が明けて小夜子が目覚ましたら、すぐに結婚を申し込もう。淳平はそう心を決めた。もう迷いはない。これ以上一刻も無駄にはできない。
(中略) 彼はベッドのわきのカーペット敷きの床に腰を下ろし、壁にもたれ、不^お寝の番についた。 p.254

เมื่อชะโยะโกะตื่นตอนรุ่งสางจะขอเธอแต่งงานทันที จุมเปะอิตัดสินใจเช่นนั้น
ไม่ลังเลอีกแล้ว ไม่ปล่อยให้เวลาให้เปล่าประโยชน์ไปมากกว่านี้ (ย่อ) เขานั่งลงบน
พรมข้างเตียงนั่งหลังพิงผนังฝ้าทั้งสองคน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการขอชะโยะโกะแต่งงานทันที เนื่องจากจุมเปะอิคิดว่าตัวเองไร้รากอย่างสิ้นเชิงแล้วเนื่องจากแผ่นดินไหวทำให้เมืองโกเบซึ่งเป็นบ้านเกิดของเขาพังทลายไปเรียบร้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแผ่นดินไหวเป็นตัวเร่งให้จุมเปะอิรับแต่งงานกับชะโยะโกะ เนื่องจากเขาต้องการจะผูกตัวเข้ากับคนที่เขารักโดยการสร้างครอบครัวใหม่ เป็นการสร้างรากใหม่ เมื่อได้รับรู้ความจริงว่าชะโยะโกะต้องการเขามากเพียงไร หลังจากที่เขามีความรู้สึกเลื่อนลอยมาเป็นเวลานาน ต่อจากนี้เขาจึงไม่ยอมเสียเวลาแห่งความสุขไปมากกว่านี้ จากตรงนี้จะเห็นได้ถึงพัฒนาการของจุมเปะอิได้อย่างชัดเจน

จุมเปะอิที่เคยเป็น “ลูก” ในครอบครัวแบบเสมือนตัดสิ้นใจจะกลายเป็น “พ่อ” ที่เป็นคู่ครองของ ชะโยะโกะผู้เป็น “แม่” ทำให้เห็นถึงพัฒนาการของความสัมพันธ์ที่จุมเปะอิที่พัฒนาขึ้นมาทัดเทียมกับชะโยะโกะ เหมือนปมที่คล้ายกับปมเอดิปัสได้ถูกคลายลงหลังจากได้มีเพศสัมพันธ์กับชะโยะโกะ ดังนั้นความสัมพันธ์ของทั้ง 3 คน ตอนนี้ไม่มีใครต้องเสียใจอีกต่อไปแล้ว ชะโยะโกะได้ทำตามใจตัวเอง จุมเปะอิได้ครองคู่กับคนที่เขารัก ทะกะทซุกิมีคนรักใหม่แต่ยังดูแลชะระ และสามารถเข้ามาคุยพร้อมกัน 3 คนได้เหมือนเช่นเคยอีกด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทั้งหมดเป็นแบบนี้ได้เพราะการเสียสละของทะกะทซุกิ กล่าวโดยสรุปคือหลังจากชะระเกิดเธอเข้ามาแทนตำแหน่ง “ลูก” ของจุมเปะอิ ทำให้จุมเปะอิรู้สึกเหมือนไม่มีที่อยู่รู้สึกอึดอัด เนื่องจากทางด้านความสัมพันธ์เหมือนกับว่าตัวตนจุมเปะอิไม่ได้ผูกติดไว้กับใครในความสัมพันธ์ครอบครัวแบบเสมือน หลังจากทะกะทซุกิสละตำแหน่ง “พ่อ” ตามความชอบธรรมให้กับเพื่อนรักของเขา ดังนั้นจุมเปะอิจึงกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงของชะระ ทำให้สามเหลี่ยมแห่งความสัมพันธ์มี “พ่อ” สองคน จุมเปะอิจึงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วยสายสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นยิ่งกว่าเดิมเหมือนมีชะระเป็นตัวผูกความสัมพันธ์ของทั้งสามคนให้เข้าหากัน ถ้าหลังจากจุมเปะอิแต่งงานกับชะโยะโกะความสัมพันธ์จะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้ ถ้ามองจากความสัมพันธ์จากจุมเปะอิเป็นหลักจะสามารถพิจารณาได้ว่า จุมเปะอิเป็นพ่อเลี้ยงของชะระ จุมเปะอิเป็นเพื่อนรักของทะกะทซุกิ จุมเปะอิเป็นสามีของชะโยะโกะ ถ้ามองจากชะโยะโกะเป็นหลักจะสามารถพิจารณาได้ว่า ชะโยะโกะเป็นแม่ของชะระ ชะโยะโกะเป็นภรรยาเก่าและกลายเป็นเพื่อนรักของทะกะทซุกิ ชะโยะโกะเป็นภรรยาของจุมเปะอิ ถ้ามองจากทะกะทซุกิเป็นหลักจะสามารถพิจารณาได้ว่า ทะกะทซุกิเป็นพ่อของชะระ ทะกะทซุกิเป็นสามีเก่าและกลายมาเป็นเพื่อนกับชะโยะโกะ ทะกะทซุกิเป็นเพื่อนรักกับจุมเปะอิ สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่ความสัมพันธ์ตั้งแต่ตอนแรกคือ ความเป็นเพื่อนระหว่างจุมเปะอิและทะกะทซุกิ เพราะทะกะทซุกิเชื่อว่าจุมเปะอิเป็นเพื่อนที่ถูกต้อง (正しい友だち) ของเขา ซึ่งทั้งหมดน่าจะเป็นในลักษณะนี้ตั้งแต่ตอนแรก

ระหว่างที่จุมเปะอินั่งเฝ้าชะโยะโกะและชะระที่กำลังนอนหลับอยู่นั้น เขามีความรู้สึกดังต่อไปนี้

これまで違う小説を書こう、と淳平は思う。夜が明けてあたりが明るくなり、その光の中で愛する人々をしっかりと抱きしめることを、誰かが夢見て待ちわびているような、そんな小説を。でも今はとりあえずここにいて、二人の女を護らなくてはならない。相手が誰であろう

と、わけのわからない箱に入れさせたりはしない。たとえ空が落ちてきても、大地が音を立てて裂けても。 p.255

จะเขียนนวนิยายที่แตกต่างไปจากที่เคยเขียน จุมเปะอิดิต จะเขียนนวนิยายที่มีลักษณะที่เหมือนกับมีใครบางคนไฝ่ฝันใฝ่รอจะโอบกอดคนรักท่ามกลางแสงสว่างยามรุ่งสาง ตอนนี้อยู่ก่อนอื่นต้องปกป้องผู้หญิงสองคนนี้ ไม่ว่าฝ่ายตรงข้ามจะเป็นใครจะไม่ให้ถูกจับยึดใส่กล่องเด็ดขาด แม้ฟ้าจะถล่มดินจะแยกก็ตาม

จากข้อความตรงนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จุมเปะอิดิตจะเปลี่ยนแนวการเขียนนวนิยายของตน เพราะได้พบกับความอบอุ่นในครอบครัว การปกป้องคนในครอบครัวตัวเองจากความรุนแรงภายนอกนั้นเป็นหน้าที่ของผู้นำครอบครัว ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นไม่ยากให้ทั้งสองคนได้รับความรุนแรงจากภายนอกเด็ดขาดเหมือนการไม่ให้ถูกจับยึดลงกล่อง จากข้อความตรงนี้ทำให้ทราบได้ว่า บาดแผลทางจิตใจของจุมเปะอิดิตได้รับการเยียวยาจากการแต่งงานด้วยการเสียสละของทะกะทซุกิ

3.2.6.3 ลัทธิทางศาสนา

ลัทธิทางในเรื่อง “พายน้าผึ้ง” เป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวแบบเสมือนที่มีลักษณะคล้ายระบบครอบครัวในลัทธิทางศาสนา ซึ่งประกอบด้วยคนที่ไม่รู้จักกันอยู่รวมกันเป็นเหมือนครอบครัวหนึ่งในเรื่องสั้นเรื่องนี้ตัวตนของทะกะทซุกิมีลักษณะคล้ายกับผู้ชักชวนผู้คนที่ให้เข้าร่วมไปอยู่ในกลุ่มลัทธิทางศาสนาเพื่อมาครอบครัวเดียวกัน ทะกะทซุกิเหมือนเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษในการมองว่าใครสมควรจะมาอยู่เป็นครอบครัวร่วมกันเพราะเขามีพรสวรรค์ในการหาเพื่อนที่ถูกต้องได้ทุกที่ทุกเวลาตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทะกะทซุกิมีลักษณะคล้ายกับคนในลัทธิทางศาสนาที่ใช้พรสวรรค์ของตัวเองคัดสรรคนที่สมควรจะมาอยู่ในกลุ่มลัทธิทางศาสนา ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการที่ทะกะทซุกิมาชวนจุมเปะอิดิตไปกินข้าวอย่างกะทันหันทั้งที่จุมเปะอิดิตไม่เป็นคนที่น่าคบเลย แสดงว่าทะกะทซุกิมองเห็นอะไรบางอย่างในตัวของจุมเปะอิดิต เหมือนคนในลัทธิทางศาสนามองว่าใครควรเป็นผู้เข้าไปนับถือลัทธิทางศาสนามาร่วมกับเขา หลังจากนั้นทะกะทซุกิก็เลือกชะโยะโกะขึ้นมา เหมือนทะกะทซุกิจะรู้ว่าชะโยะโกะกับจุมเปะอิดิตจะต้องเข้ากันได้ดี และสองคนต้องเข้ากันได้ดีกับตัวเองอีกด้วย ในเนื้อเรื่องมีการบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างจุมเปะอิดิตกับชะโยะโกะเอาไว้ดังต่อไปนี้

考えてみれば淳平と小夜子の関係は、そもそもの最初から一貫して、ほかの誰かの手によって決定されていた。彼は常に受動の立場に立たされていた。小夜子と彼を引き合わせてくれたのは高槻だった。高槻がクラスの中から二人をピックアップし、三人組みを形成した。それ

から高槻は小夜子を取り、結婚し、子どもを作り、離婚した。そして今、小夜子と結婚することを淳平に勧めている。 p.246

เมื่อลองคิดดูแล้วความสัมพันธ์ระหว่างจุมเปะอิและชะโยะโกะเหมือนถูกกำหนดด้วยมือของใครคนหนึ่งตั้งแต่แรก เขาเหมือนถูกกำหนดให้เป็นฝ่ายรับการกระทำมาโดยตลอด คนที่จับเขามาอยู่กับชะโยะโกะคือทะกะทซูกิ ทะกะทซูกิหีบสองคนในห้องเรียนขึ้นมาแล้วสร้างเป็นกลุ่มคนสามคน จากนั้นทะกะทซูกิก็ได้ชะโยะโกะไป แต่งงาน มีลูก แล้วหย่าร้าง และตอนนี้เขาให้จุมเปะอิแต่งงานกับชะโยะโกะ

จากข้อความข้างต้นที่ว่า ความสัมพันธ์ของจุมเปะอิและชะโยะโกะถูกกำหนดด้วยมือของใครบางคน (ほかの誰かの手によって決定されていた) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มือที่กล่าวถึงเป็นมือของทะกะทซูกิ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการที่ทะกะทซูกิเลือกจุมเปะอิและชะโยะโกะให้มาอยู่เป็นเพื่อนกันด้วยความสามารถพิเศษของเขาเอง คล้ายกับคน “ฝั่งนั้น” ที่อยู่ในลัทธิศาสนาเลือกคนเข้าลัทธิ และสามารถพิจารณาได้ว่าทะกะทซูกิเป็นคนจับคู่จุมเปะอิและชะโยะโกะ ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปได้โดยไม่มีปัญหาเหมือนเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดเอาไว้แล้วให้เป็นอย่างนี้ ข้อความนี้เน้นย้ำความสามารถพิเศษที่เหมือนเป็นความเหนือธรรมชาติอย่างหนึ่ง คล้ายกับผู้คนที่อยู่ใน “ฝั่งนั้น” หรือคนในกลุ่มลัทธิทางศาสนา

3.2.6.4 สรุป

บาดแผลทางจิตใจของตัวละครหลักที่ชื่อ จุมเปะอิ ในเรื่องสั้นชื่อ “พายน้้าผึ้ง” คือ การผิดหวังในความรัก เนื่องจากเขาไม่กล้าแสดงความรักให้ชะโยะโกะคนที่เขาชอบได้รับรู้ ทั้งที่ความจริงแล้วชะโยะโกะชอบจุมเปะอิเหมือนกัน แต่ทั้งคู่เก็บอารมณ์ความรู้สึกนั้นไว้ ชะโยะโกะเป็นผู้หญิงจึงไม่กล้าแสดงความรักออกไปก่อน ทะกะทซูกิแสดงความรักและชิงชะโยะโกะไปก่อน ชะโยะโกะจึงแต่งงานกับทะกะทซูกิ ทำให้จุมเปะอิรู้สึกที่ชะโยะโกะไปไกลกว่าเดิม ไม่ย้อนกลับมาหาเขาแล้ว อีกทั้งทั้งคู่ยังมีลูกด้วยกัน ช้ำร้ายยังมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นอีกทำให้จุมเปะอิรู้สึกที่ตัวเองนั้นไร้ราก เกิดความว่างเปล่าในจิตใจ หลังจากชะโยะโกะมีลูกสาวชื่อชะระ ทำให้จุมเปะอิรู้สึกที่ตัวเองไกลจากชะโยะโกะมากกว่าเดิม แต่เรื่องที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น เมื่อทะกะทซูกิไปมีผู้หญิงอื่น และยกชะโยะโกะให้จุมเปะอิดูแลแทน เขาให้จุมเปะอิแต่งงานกับชะโยะโกะพร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ว่าชะโยะโกะชอบจุมเปะอิและอยากอยู่กับจุมเปะอิมากกว่า ยิ่งไปกว่านั้นชะโยะโกะชอบจุมเปะอิก่อนที่จะมาชอบกับทะกะทซูกิเสียอีก แผ่นดินไหวทำให้จุมเปะอิรู้สึกที่ตัวเองไร้ราก ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาอีกต่อไปแล้ว จึงอยากจะขอชะโยะโกะแต่งงานในที่นี้ ทำให้บาดแผลในจิตใจทั้งหมดหายไป ความสัมพันธ์ทั้ง 3 คนกลับมาเป็นเหมือนเดิมอีกครั้ง

ในเรื่องนี้มธุระกะมิเขียนนำเสนอ ความสำคัญของครอบครัว ทั้งครอบครัวจริงและครอบครัวแบบเสมือน โดยมีจุมปะอิเป็นตัวแทนของคนที่ไม่กล้าแสดงความรัก ทำให้คนรักของเขาตกไปเป็นคู่ครองของคนอื่น แต่เหมือนทุกสิ่งทุกอย่างได้ถูกกำหนดเอาไว้แล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามธุระกะมิต้องการการนำเสนอข้อคิดที่ว่า การอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวต้องช่วยกันปกป้องดูแลความรุนแรงที่จะเข้ามาในครอบครัวจึงจะทำให้ครอบครัวประสบความสำเร็จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 4

แนวคิดที่สะท้อนทัศนคติของมูระกะมิที่มีต่อลัทธิทางศาสนา

หลังจากที่มูระกะมิทำการคอมมิทเมนต์ไปที่ “ความรุนแรง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากกลุ่มลัทธิศาสนาโอมมิริเกียว ทำให้มูระกะมิให้ความสำคัญกับลัทธิทางศาสนาเป็นอย่างมาก แม้ผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* จะถูกเขียนขึ้นโดยเป็นตัวแทนของการเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบ แต่มีความเป็นลัทธิทางศาสนาซ่อนอยู่มากมาย ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดของมูระกะมิที่มีต่อลัทธิทางศาสนาที่ปรากฏในผลงานรวมเรื่องสั้นชุดนี้ มูระกะมิมิทัศนคติว่าการเกิดแผ่นดินไหวและคดีการปล่อยแก๊สพิษซารินมีกลไกการเกิดคล้ายคลึงกัน และผู้วิจัยยังได้สรุปจุดเด่นของ “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ที่เป็นจุดเด่นร่วมกันของเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง อีกทั้งกระบวนการการเยียวยาจิตใจของลัทธิทางศาสนาและทัศนคติของมูระกะมิที่ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจ “ฝั่งนั้น” อย่างเท่าเทียมไม่มีอคติ ทัศนคติของมูระกะมิที่มีต่อลัทธิทางศาสนามีดังต่อไปนี้

4.1 “ความเป็นใต้ดิน” ความเหมือนกันระหว่างแผ่นดินไหวและกลุ่มลัทธิโอมมิริเกียว

ในค.ศ.1995 เดือนมกราคมและเดือนมีนาคม เกิดภัยพิบัติครั้งยิ่งใหญ่ที่ต้องบันทึกเอาไว้ในประวัติศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น คือแผ่นดินไหวและการปล่อยแก๊สพิษซารินซึ่งเป็นต้นเหตุของการสูญเสียชีวิตชาวญี่ปุ่นจำนวนมากมาย มูระกะมิสร้างผลงานเกี่ยวกับคดีการปล่อยแก๊สพิษซารินออกมา 2 เล่ม คือ *อันเดอร์กราวด์* และ *ยะกุโซะกุชะระตะปะโม่ะเตะ* แต่ว่าหนังสือทั้งสองเล่มนี้ไม่ใช่เป็นนวนิยาย แต่เป็นหนังสือประเภท Non-fiction แต่สำหรับเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบ มูระกะมิได้สร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับภัยพิบัติเป็นเรื่องสั้นต่อเนื่อง 6 เรื่อง โดยที่มูระกะมิกล่าวว่า การเขียนผลงานเรื่องสั้นต่อเนื่องนี้เหมือนเป็นการปิดฉากประวัติศาสตร์หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่สงบมา 50 ปีของประเทศญี่ปุ่นอย่างสมบูรณ์¹

เหตุการณ์หนึ่งเป็นภัยพิบัติตามธรรมชาติที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ส่วนอีกเหตุการณ์หนึ่งเป็นอาชญากรรมจากฝีมือมนุษย์ ทั้งสองเหตุการณ์อาจแตกต่างกันโดยหลักการ แต่มูระกะมิกล่าวว่าทั้งสองเหตุการณ์มีความเกี่ยวข้องกันดังนี้

オウム真理教のグルである麻原彰晃は阪神大震災にインスパイアされて、
いまがまさに日本という国家の基盤を揺るがせるための、あるいはうまく
いけばそれを転覆させるための、好機であると信じて（あるいはそういう

¹ 村上春樹「解題」『村上春樹全作品 1990～2000』、講談社、2003、p.270

妄想に駆けられて)、地下鉄のサリンガス攻撃を企画した。そのふたつは間違いなく因果関係を有する出来事なのだ。²

แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่โกเบจุดประกายความคิดให้กับ อะซะซะระ โมโก ผู้นำลัทธิโอมฉินริเกียวให้เชื่อว่าโอกาสนี้เป็นโอกาสดีในการทำให้รากฐานของประเทศญี่ปุ่น สั่นคลอน หรือถ้าทุกอย่างเป็นไปได้ด้วยดีจะสามารถพลิกเปลี่ยนรากฐานของประเทศได้ (หรืออาจจะเป็นเพราะเขาคิดเอาเอง) ดังนั้นเขาจึงคิดวางแผนโจมตีรถไฟใต้ดินด้วยแก๊สพิษซาริน ทั้งคู่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกันอย่างแน่นอน

จากข้อความที่ยกมาจะเห็นความเกี่ยวข้องกันระหว่างแผ่นดินไหวครั้งใหญ่กับคดีปล่อยแก๊สพิษซารินได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ แผ่นดินไหวเป็นตัวกระตุ้นให้อะซะซะระ โมโก ผู้นำลัทธิโอมฉินริเกียวก่อคดีแก๊สพิษซาริน ในระหว่างที่ประเทศกำลังวุ่นวายอยู่กับการฟื้นฟูภัยพิบัติตามธรรมชาติ ผู้คนจำนวนมากสนใจแต่เรื่องการฟื้นฟูและช่วยเหลือผู้ประสบเหตุแผ่นดินไหว ในตอนนี้สังคมเหมือนตกอยู่สภาพอ่อนแอ ดังนั้นเขาจึงคิดโจมตีประเทศญี่ปุ่นในช่วงนี้เพื่อคิดจะเปลี่ยนแปลงสังคมญี่ปุ่น

มูระกะมิกกล่าวว่า การเกิดขึ้นของเหตุการณ์ใหญ่สองเหตุการณ์ติดต่อกันแบบนี้ ถึงแม้จะเป็นเรื่องบังเอิญแต่ก็เป็นเรื่องน่าตกใจ ซึ่งตรงกับช่วงที่ประเทศญี่ปุ่นมีเศรษฐกิจแบบฟองสบู่แตก และสมัยที่ทุกคนจะร่วมมือกันทำอะไรสักอย่างจบลงไปแล้ว เวลาที่ต้องตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับแก่นแท้ของประเทศญี่ปุ่นอย่างจริงจังมาถึงแล้ว เหมือนได้ถูกกำหนดเอาไว้ล่วงหน้า³

มูระกะมิกกล่าวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์สองเหตุการณ์เอาไว้ดังต่อไปนี้

地震は地下のマグマの活動によって、またそれがもたらす地層のずれによって起こる。すべては我々の知らないあいだ、地下の暗い場所で時間をかけてひっそり予定され、決定されていく。そしてオウム真理教の人々の意識のアンダーグラウンド（下部）を把握し、組織化することによって威力を伸ばしてきた。（中略）それらは我々の会社が内包していた時限爆弾であり、それらはほとんど同じ時刻に設定されていたのだ。⁴

แผ่นดินไหวเกิดขึ้นจากการเคลื่อนที่ของแมกม่าใต้ดินและเกิดขึ้นจากการเคลื่อนของชั้นหิน ทุกสิ่งทุกอย่างถูกกำหนดอย่างซ่อนเร้นมีมิติใต้ดินและอาศัยเวลา ส่วนทางกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวเข้ายึดเบื้องลึกของจิตใจผู้คน (ส่วนล่าง) และมีอำนาจ

² 同上、p.269-270

³ 村上春樹「目じるしのない悪夢」『アンダーグラウンド』（『村上春樹全作品』⑥ 1990-2000、講談社、2003）p.662

⁴ 村上春樹「解題」『村上春樹全作品 1990～2000』、講談社、2003、p.270

เพิ่มมากขึ้นจากการรวมกลุ่มเป็นองค์กร (ย่อ) สิ่งเหล่านั้นเป็นเหมือนระเบิดเวลาในสังคมญี่ปุ่นที่ถูกตั้งเวลาเอาไว้เกือบพร้อมกัน

จะเห็นได้ว่าสิ่งที่สองเหตุการณ์มีร่วมกัน คือ “ความเป็นใต้ดิน” (地下性) เนื่องจากสองเหตุการณ์มีกระบวนการการเกิดคล้ายคลึงกัน มุระกะมียังกล่าวเกี่ยวกับความคล้ายของสองเหตุการณ์เอาไว้ดังนี้

その二つの出来事に共通してある要素をひとつだけあげると言われれば、それは「圧倒的な暴力」ということになるだろう。もちろんそれぞれの暴力の具体的な成り立ちはまったく異なっている。ひとつは不可避な天災であり、もうひとつは不可避とは言えない（人災=犯罪）だった。それらを「暴力」という共通項でひとつにくくってしまうことに無理があるのはもちろんよく分かっている。⁵

ถ้าให้ยกตัวอย่างปัจจัยที่เหมือนกันระหว่างสองเหตุการณ์ขึ้นมาหนึ่งอย่างก็คงต้องบอกว่าเป็น “ความรุนแรงอันท่วมท้น” แน่นนอนอยู่แล้วว่าโครงสร้างของความรุนแรงแตกต่างกันทางรูปธรรมอย่างสิ้นเชิง เหตุการณ์หนึ่งเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เหตุการณ์ที่สองเป็น (ภัยพิบัติฝีมือมนุษย์ = อาชญากรรม) ไม่อาจกล่าวหาว่าหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผมทราบดีว่าผมตั้งต้นที่จะนำเหตุการณ์เหล่านั้นมาเหมารวมกันเป็น “ความรุนแรง” ที่เหมือนกัน

นอกเหนือจาก “ความเป็นใต้ดิน” ที่เป็นสิ่งร่วมกัน สิ่งที่เหมือนกันอีกอย่างหนึ่งคือ “ความรุนแรง” (暴力) ที่ทั้งสองเหตุการณ์มีร่วมกัน มุระกะมิกว่าอีกว่า ถ้าคิดจากทางด้านผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายจากเหตุการณ์ทั้งสอง ความรุนแรงที่ถาโถมเข้ามาอย่างกะทันหันและไม่ทันตั้งตัวเหล่านั้นสร้างความตกใจกลัวให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบแทบไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นความเหมือนอย่างน่าประหลาด⁶

4.2 จุดเด่นของ “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ที่ปรากฏในงานเขียนเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง

⁵ 村上春樹「目じるしのない悪夢」『アンダーグラウンド』（『村上春樹全作品』⑥ 1990-2000、講談社、2003）p.662-663

⁶ 同上

จากการวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยาจิตใจของตัวละครหลักในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องพบจุดร่วมระหว่างเรื่องสั้นแต่ละเรื่องคือ คน “ฝั่งนี้” มีบาดแผลทางจิตใจ ก้าวข้ามไปยังสถานที่ของ “ฝั่งนั้น” เพื่อเยียวยาจิตใจของตัวเอง พอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 ลักษณะเด่นของคน “ฝั่งนี้” ในผลงานรวมเรื่องสั้น - รู้สึกว่าตัวเองไม่มีค่า

มูระกะมิ ฮะรุกิสร้างตัวละครที่เป็นคน “ฝั่งนี้” โดยให้ตัวละครจะมีความรู้สึกที่ตัวเองไม่มีค่าอะไร ถูกดูถูกตัวเองทั้งด้านความสามารถและด้านรูปลักษณ์ภายนอก มีการเปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่น และพบว่าตัวเองนั้นด้อยค่ากว่า ดังข้อความต่อไปนี้

「僕と暮らすのは、空気のかたまりと暮らしているようなものだって書いてあった」
 「空気のかたまり？」とシマオさんは首を曲げ、小村の顔を見上げた。
 「どういうことなのかしら？」
 「中身がないということだと思う」
 「小村さんって、中身がないの？」
 「ないかもしれない。でもよくわからないな。中身がないと言われても、いったい何が中身なのか」 p.125

“เธอเขียนว่า การใช้ชีวิตกับผมเหมือนการใช้ชีวิตอยู่กับกลุ่มก้อนอากาศ”
 “กลุ่มก้อนอากาศ?” มิยะโอะเอียงคอสงสัยแหงนมองหน้าโคะมุระ
 “หมายความว่ายังไงกันนะ?”
 “คิดว่าไม่มีแก่นแท้ทำอะไรทำนองนั้น”
 “คุณโคะมุระไม่มีแก่นแท้ทั้งนั้นหรือคะ?”
 “อาจไม่มี แต่ก็ไม่รู้สินะ ไม่มีแก่นแท้แบบนี้ แล้วอะไรกันคือแก่นแท้”

จากข้อความข้างต้นจากเรื่องสั้นเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” จะเห็นได้ว่าโคะมุระยังไม่รู้ว่าแก่นแท้ของตัวเองคืออะไร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่เขาไม่รู้ว่าแก่นแท้ของตัวเองคืออะไร หมายถึง การไม่สามารถรับรู้ความโดดเด่นในตัวเอง เนื่องจากภรรยาขอหย่าร้างกับเขาทำให้เขารู้สึกว่าตัวเองนั้นไม่มีอะไรดีเหมือนที่ภรรยาเขียนในจดหมาย แก่นแท้ของตัวเองว่างเปล่าคล้ายกลุ่มก้อนอากาศ มูระกะมิยังคงนำความว่างเปล่าในจิตใจมาเขียนเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” เช่นกัน ดังข้อความต่อไปนี้

「私ってからっぽなんだよ」
 (中略)
 「ほんとに何もないんだよ」と彼女はずいぶんあとになってかすれた
 声で言った。「きれいにからっぽなんだ」 p.148-149

“ตัวฉันนะว่างเปล่า”

(ย่อ)

“ไม่มีอะไรจริงๆ” เธอกล่าวด้วยเสียงแหบซ่านหลังเวลาผ่านไปชั่วขณะ “ว่าง
 เปล่าไม่เหลืออะไรเลยนะ”

ความว่างเปล่าในจิตใจของจุงโกะ เกิดจากพ่อของเธอมีสายตาที่เปลี่ยนไป ทำให้เธอทนอยู่ใน
 บ้านไม่ได้อีกต่อไป เธอไม่ไปเรียน และอยู่กับแฟนหนุ่มชื่อเคซึเกะและทำงานพาร์ทไทม์เท่านั้น
 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จุงโกะรู้สึกที่ตัวเองไม่มีค่าอะไร มีลักษณะที่ว่างเปล่าไร้ประโยชน์ ซึ่งเป็นการดูถูก
 ตัวเอง นอกจากจะไม่เห็นคุณค่าการมีตัวตนของตัวเองแล้ว ยังมีการดูถูกรูปลักษณ์ และความสามารถ
 ของตัวเองอีกด้วยดังเช่นในเรื่องสั้นเรื่องที่ 3 “เรื่องระบำกับพระเจ้า” โยะมิยะรู้สึกที่ตัวเองนั้นมี
 มาตรฐานด้อยกว่าคนอื่น สู้คนอื่นไม่ได้ ดังข้อความต่อไปนี้

自分が「神の子」というような特別な存在だとは思えなかったからだ。
 どう考えても、自分はどこにでもいる普通の子もだった。というよ
 りむしろ「普通より少しばかり下の場所にいる」子どもだった。目立
 つところもなかったし、しょっちゅうへまをしていた。それは小学校
 の高学年になっても同じだった。スポーツに関しては救いようがなか
 った。足は遅かったし、ひよろひよろしていて、近眼で手は無器用だ
 った。 p.157

เพราะไม่คิดว่าตัวเองมีความพิเศษเหมือน “บุตรของพระเจ้า” ไม่ว่าจะคิด
 อย่างไรตัวเองคือเด็กที่มีทั่วๆ ไป ไม่สิเป็นเด็กที่ “ค่อนข้างจะต่ำกว่าธรรมดา
 เล็กน้อย” ไม่มีอะไรโดดเด่น ทำผิดพลาดอยู่บ่อยครั้ง แม้จะอยู่ชั้นประถม
 ปลายๆ ก็เหมือนเดิม การเล่นกีฬาที่ไม่เข้าท่า วิ่งก็ช้า เก้งก้าง สายตาสั้น ไม่มี
 ฝีมือทำอะไร

โยะมิยะรู้สึกที่ตัวเองสู้คนอื่นไม่ได้ ไม่มีความสามารถอะไรโดดเด่น มุระกะมียังคงเขียนตัว
 ละครโยะมิยะให้เป็นแบบตัวละครรู้สึกที่ตัวเองด้อยกว่าคนอื่น ไม่มีค่าอันใด แต่ในกรณีของโยะมิยะ
 นั้นพิเศษ ในเนื้อเรื่องหลักเขาไม่ใช่คน “ฝั่งนี้” ที่จะข้ามไป “ฝั่งนั้น” เพื่อเยียวยาจิตใจ แต่เป็นคน
 อยู่กึ่งกลางระหว่าง “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ที่กำลังสับสนว่าจะไปทางไหนดี โยะมิยะดูถูกตัวเองด้าน
 ความสามารถและลักษณะภายนอกของร่างกาย การดูถูกความสามารถตัวเองนั้นในเรื่องที่ 4
 “ประเทศไทย” มีปรากฏเช่นกันดังข้อความต่อไปนี้

でも、ひょっとしたら、この飛行機には、私以外には医者資格をもった人間がひとり乗り合わせていないかもしれない。あるいはその病人は甲状腺の免疫系に重大な問題をかかえているのかもしれない。もしそうだとしたら——そんな確立が高いとは思えないが、——私のような人間でも役に立てることはあるかもしれない。彼女はひと息ついて、それから乗務員を呼ぶ手元のボタンを押した。 p.177

อาจไม่มีคนอื่นที่เป็นแพทย์นอกเหนือจากฉันโดยสามารถกับเครื่องบินก็ได้ หรือว่าคนนั้นจะป่วยเป็นโรคที่มีความผิดปกติจากต่อมไทรอยด์ก็ได้ แต่คงมีความเป็นไปได้น้อยมาก แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นคนอย่างฉันอาจจะมีประโยชน์ก็ได้ เธอสูดหายใจหนึ่งครั้งแล้วกดปุ่มเรียกพนักงานบนเครื่อง

ข้อความที่ยกมาเป็นสถานการณ์ที่มีผู้ป่วยอาการกำเริบบนเครื่องบินตอนกำลังเดินทางมาที่ประเทศไทย จะสามารถพิจารณาได้ว่า ชะทู่ซุกที่เป็นแพทย์รักษาโรคเฉพาะทางรู้สึกว่าคุณเองนั้นไม่มีประโยชน์ต่อคนอื่น ไม่มีความสามารถที่จะช่วยเหลือคนป่วยในฐานะแพทย์คนหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าชะทู่ซุกคิดว่าตัวเองนั้นไม่มีค่าต่อคนอื่นเช่นกัน และในเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” มุระกะมิเขียนตัวละครคะตะจิริให้เป็นตัวละครที่ถูกตัวเองและไม่เห็นคุณค่าตัวเอง มองตัวเองในแง่ลบ ดังข้อความต่อไปนี้

ひどい人生です。ただ寝て起きて飯を食って糞をしているだけです。何のために生きているのか、その理由もよくわからない。そんな人間がどうして東京を救わなくてはならないのでしょうか？ p.211

ชีวิตของผมช่างบัดซบ เพียงแต่นอนตื่นกินแล้วก็ถ่ายเท่านั้น ผมไม่รู้เหตุผลของการมีชีวิตอยู่ คนแบบนี้จะต้องช่วยโตเกียวด้วยหรือ?

คะตะจิริรู้สึกว่าตัวเองอยู่ต่ำกว่ามาตรฐาน และไม่พอใจกับร่างกายของเขาย่างเข้าวัยสี่สิบ คล้ายกับสิ่งที่ยะฉิมยะในสมัยประถมศึกษาในเรื่อง “เรียงรำกับพระเจ้า” ที่บอกว่าตัวเองต่ำกว่ามาตรฐานของเด็กทั่วไป จะให้ได้ชัดเจนว่าคะตะจิริก็มีความว่างเปล่าในจิตใจเช่นกัน เขาไม่รู้ว่าจะมีชีวิตอยู่ไปเพื่ออะไร ตายไปก็ไม่มีใครเดือดร้อน ซึ่งเป็นการดูถูกและไม่เห็นคุณค่าของตัวเองอย่างเห็นได้ชัด ในเรื่องที่ 6 “พายนน้ำผึ้ง” มุระกะมิสร้างตัวละครเอกที่ชื่อจุมเปะอิขึ้นมาในรูปแบบของคนที่ไม่เห็นคุณค่าตัวเอง ไม่มั่นใจในตัวเอง ดังข้อความต่อไปนี้

嘘ではない。彼は気を悪くしたり、腹を立てたりしているわかではなかった。もし彼が腹を立てているとしたら、それは自分自身に対してだった。高槻と小夜子が恋人同士になったのはむしろ当たり前のことなのだ。とても自然なことだ。高槻はその資格があるし、自分にはない。 p.234

ไม่ได้โกหก เขาไม่ได้อารมณ์เสียหรือว่าโมโห ถ้าเขาคิดจะโมโหก็คงจะโมโหตัวเอง เป็นเรื่องธรรมดาที่ทะเลาะทู่ชุกกับชะโยะโกะจะเป็นคนรักกัน มันเป็นเรื่องธรรมดาที่ทะเลาะทู่ชุกก็มีความสัมพันธ์เช่นนั้น ตัวเองไม่มี

จุมเปะอิจิไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง คิดว่าตัวเองนั้นด้อยกว่าทะเลาะทู่ชุกทุกอย่าง ดังนั้นเขาจึงไม่กล้าแสดงความรักอย่างตรงไปตรงมาต่อชะโยะโกะ จึงทำให้ความรักของเขาไม่ประสบความสำเร็จ

จากข้อความที่ยกมาทั้งหมดพอสรุปได้ว่าภายในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง มุระกะมิ ฮะรุกิ เขียนนำเสนอคน “ฝั่งนี้” ในลักษณะของคนที่มีความว่างเปล่าในจิตใจ ตูถูกและไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง คิดว่าตัวเองไม่มีประโยชน์กับใคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าจุดร่วมจุดนี้เป็นจุดเด่นของแนวคิดเกี่ยวกับคน “ฝั่งนี้” ที่เข้าไปพึ่งพิงคน “ฝั่งนั้น” ในการเยียวยาจิตใจ ซึ่งสถานะเช่นนี้เหมือนเป็นสถานะที่จิตใจอ่อนแอต่อการชกแจงเข้าลัทธิทางศาสนา

4.2.2 ลักษณะเด่นของการเข้าไป “ฝั่งนั้น” - คล้ายโลกหลังความตาย

ตัวละคร “ฝั่งนี้” ที่รู้สึกตัวตนของตัวเองว่าเปล่าพยายามจะค้นหาตัวตนของตัวเอง ต้องการหาสิ่งพึ่งพิงทางใจที่ทำให้เขารู้สึกว่ามีพวกพ้อง มีคนให้กำลังใจ ตัวละครที่อยู่ใน “ฝั่งนี้” ได้ก้าวข้ามเข้ามาในโลกของ “ฝั่งนั้น” ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า โลกของ “ฝั่งนั้น” มีลักษณะคล้ายโลกหลังความตาย ที่มีความหนาว ความมืด การถูกทิ้งร้าง

ในเรื่องสั้นเรื่องแรก “ยูเอฟโอที่คูมิโระ” ตัวละครเอกที่ชื่อโคะมุระเดินทางไปที่จังหวัดฮ็อกไกโดเป็นครั้งแรก ซึ่งการบรรยายสภาพของเมืองคูมิโระ จังหวัดฮ็อกไกโด มีลักษณะดังต่อไปนี้

釧路の街に雪は積もっていなかった。道路の両脇に、汚らしく凍りついた古い雪が、用途を失った言葉のように、雑然と積みあげられているだけだ。雲は低く垂れ込め、日没にはまだ少し間があったが、あたりはすっかり暗くなっていた。風が闇を切り裂き、鋭い音を立てていた。通りを歩く人の姿はほとんどない。風景は荒涼として、信号機まで凍りついているみたいに見えた。p.116-117

เมืองคูมิโระไม่มีหิมะทับถม สองข้างทางหิมะเก่าสกปรกกองทับถมยุ่งเหยิงเหมือนคำพูดที่ใช้งานได้ เมฆคล้อยตัวลงต่ำ แมื่อดวงอาทิตย์ยังไม่ตก บรรยากาศรอบข้างก็เริ่มมืดไปหมด ลมพัดตัดความมืดขาดจนเกิดเสียง

แหลมๆ แทบไม่มีคนเดินอยู่บนถนนเลย ทิวทัศน์ช่างอ้างว้างเปล่าเปลี่ยว จนมองเห็นว่าแม้แต่สัญญาณจราจรยังแข่งด้วยความหนาวเย็น

จากข้อความข้างต้นสามารถพิจารณาได้ว่า มุระกะมิเขียนบรรยายสภาพของเมืองคุมิโระที่มีความเก่าเหมือนถูกทิ้งร้าง มีดและหนาวเหน็บ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสถานที่แห่งนี้เหมือนโลกแห่งความตายที่ไร้วีแววของผู้คน ทุกสิ่งทุกอย่างแข็งเย็นทั้งหมดคล้ายอีกโลกหนึ่ง ทางด้านผลงานเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” จุงโกะเคยมาที่เมืองคะมิมะนะตะซึ่งเป็นเมืองติดชายหาดของจังหวัดอิบะระกิ ด้วยการขึ้นรถไฟแบบไร้จุดหมายปลายทางจนมาถึงเมืองที่จุงโกะไม่รู้จัก ซึ่งมุระกะมียังคงเขียนภาพของโลก “ฝั่งนั้น” ให้เป็นที่ที่มีดหนาวเย็น ไร้ผู้คน ดังข้อความต่อไปนี้

月の光が海岸線を研ぎあげた刃物に変えていた。冬の波はいつになくひっそりと砂を洗っていた。ほかに人影はない。 p.132

แสงจันทร์เปลี่ยนเส้นแนวชายหาดให้กลายเป็นคมมีดที่ถูกลับ คลื่นทะเลแห่งฤดูหนาวชำระล้างเม็ดทรายอย่างเงียบๆ เหมือนไม่เคยเป็นมาก่อน ไม่มีวีแววของคนอื่น

เมืองคะมิมะนะตะที่จุงโกะเดินทางมาและได้รับการเยียวยาจิตใจจากมิยะเกะนั้นเป็นสถานที่ที่เงียบสงบ ไร้ผู้คน เหมือนเป็นคนละโลกกับโลกที่จุงโกะเคยอาศัยอยู่เช่นเดียวกับในเรื่องที่ 3 “เริงระบากับพระเจ้า” มีการเขียนโลก “ฝั่งนั้น” ดังต่อไปนี้

住宅街がまばらになり、河に沿って工場や倉庫の並んだ地域に入った。人気がなく、新しい街灯だけがいやに目立っている。(中略) 塀のほかに目につくものはない。塀の上には世界を威嚇するように鉄条網が厚く巡らされている。 p.165

บ้านเรือนเริ่มประปราย เข้ามาถึงเขตที่มีโรงงานและโรงเก็บของเลียบบแม่น้ำ ไม่มีผู้คน แสงไฟจากเสาไฟฟ้าเห็นเด่นชัด (ย่อ) มองไม่เห็นอะไรนอกจากกำแพง ด้านบนของกำแพงมีลวดหนามหนาเหมือนกำลังข่มขู่โลกใบนี้

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมบริเวณที่มิยะมิยะเดินทางเข้ามาเป็นสถานที่ที่ไร้ผู้คน จะเห็นได้ชัดเจนว่าสถานที่แห่งนั้นเหมือนถูกตัดขาดจากโลกภายนอกด้วยลวดหนาม นอกเหนือจากนั้นยังมีการเขียนบรรยายเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

あたりには人の生活の気配はなく、まるで夢の中でとりあえずしつらえられた架空の風景のようだ。長い塀が終わると、廃車置き場があった。金網の塀に囲まれて、車が堆く積み上げてある。p.165

รอบข้างไม่มีวิวแหวของผู้คน รวาก็บว่าเป็นภาพที่ถูกดึงออกมาจากความฝัน เมื่อกำแพงยาวสิ้นสุด จะมีสถานที่ที่ทิ้งรถเก่าที่มีรั้วลวดหนามล้อมเอาไว้ ข้างในมีรถซ้อนกันจนสูง

夜の海底のように暗い。(中略) 光の届かない世界で善也はその音に
 すぎるように歩を進めた。p.166

มีटरวาก็บกันทะเล (ย่อ) โยะฉิยะก้าวเดินไปในเส้นทางที่แสงส่องมาไม่ถึง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากข้อความข้างต้นจะสามารถพิจารณาได้ว่ามีการบรรยายภาพของโลก “ฝั่งนั้น” ที่คล้ายกับโลกแห่งความตาย ไม่มีผู้คน ดำมืด เก่าถูกทิ้งร้าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับผลงานเรื่องอื่นๆ แลในเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย” เช่นกัน สระน้ำที่นิมิตพาชะทชุกิไปว่ายน้ำมีกำแพงสูงเช่นกัน และเป็นลักษณะเดียวกันกับเรื่องสั้นเรื่องที่ 3 โดยใช้กำแพงกั้นโลกของ “ฝั่งนี้” และ โลกของ “ฝั่งนั้น” นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านที่เหมือนถูกทิ้งร้าง สกปรก ดังข้อความต่อไปนี้

「その女は村のいちばんはずれにある小さな家に住んでいた。貧しい村であり、貧しい家だった。斜面に重なり合うように連なるせせこましい水田、痩せた汚い家畜。道路は水がまりだらけで、牛の糞のおいがいたるところに漂っていた。」 p.189

“แม่เฒ่าคนนั้นอาศัยอยู่ในบ้านหลังเล็กห่างจากหมู่บ้านไปอีก ซึ่งเป็นบ้าน
 ยากจนในหมู่บ้านยากจน ทุงนาขนาดเล็กเรียงรายซ้อนขึ้นไปตามทางเนิน มีวิว
 ควายตัวผอมสกปรก ถนนมีแต่น้ำขัง มีกลิ่นมูลสัตว์คละคลุ้ง”

จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่า หมู่บ้านยากจนที่ชะทชุกิเข้ามาพบกับแม่เฒ่าเป็นหมู่บ้านที่เหมือนไม่ได้รับการดูแล มีความสกปรก และไร้การพัฒนา เป็นโลกตรงข้ามกับตัวของชะทชุกิ สถานที่แห่งนี้เหมือนถูกทิ้งร้างจากโลกภายนอก ส่วนในเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” คะเอะรุคุงนำ คะตะจิริลงไปในโลกใต้ดินที่มีความมืดมิดที่เป็นโลก “ฝั่งนั้น” ดังข้อความต่อไปนี้

彼は普通はいつも長い眠りを食っています。地底の闇と温もりの中で、
 何年も何十年もぶつつづけて眠りこけています。p.205

โดยปกติเขาจะหลับไหลเป็นเวลานานอย่างสงบท่ามกลางความมืดมิดและ
อบอุ่นใต้ผืนดินเป็นเวลาหลายสัปดาห์

จากข้อความข้างต้นสามารถพิจารณาได้ว่าโลกที่คะตะจิริลงมาเป็นโลกใต้ดินที่มีความมืดมิด
ผู้วิจัยมีความเห็นว่าความมืดเหล่านั้นเป็นตัวแทนของความตาย ในเรื่องที่ 6 “พายนน้ำผึ้ง” อาจมีการ
ก้าวข้ามไปยังโลกของ “ฝั่งนั้น” ไม่ชัดเจนเหมือนผลงานเรื่องอื่น แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหลังจากที่ได้มี
เพศสัมพันธ์กับชะโยะโกะแล้ว จุมเปะอิตกอยู่ในโลกที่คล้ายกับโลกของ “ฝั่งนั้น” ดังข้อความต่อไปนี้

ソファの向かいにはテレビがあった。彼は長いあいだそのテレビの死
んだ画面を眺めていた。その奥には彼らがいる。淳平にはそれがわか
った。彼らは箱のふたを開けて待っているのだ。背筋のあたりに寒気
がして、それは時間が過ぎて去らなかつた。P.253

ตรงข้ามโซฟามีโทรทัศน์ เขาจ้องมองหน้าจอโทรทัศน์ที่ดับอยู่เป็นเวลานาน
ด้านในนั้นมีพวกเขาอยู่ จุมเปะอิตู้ พวกเขาเปิดกล่องรออยู่ รู้สึกหนาวที่สันหลัง
แม้เวลาจะผ่านไปอาการนั้นยังไม่หาย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหลังจากที่จุมเปะอิตู้เพศสัมพันธ์กับชะโยะโกะ จุมเปะอิตู้รู้สึกว่าสิ่งรอบตัว
ของเขาเปลี่ยนไป รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างเขากับชะโยะโกะที่กำลังจะเปลี่ยนไปด้วย กล่าวคือ
จุมเปะอิตู้เข้ามาอยู่ในบรรยากาศที่เขาไม่เคยได้สัมผัสมาก่อน ตอนนั้นเขารู้สึกได้ถึงสิ่งที่อยู่ใน “ฝั่งนั้น”
คือ คุณลุงแผ่นดินไหว เขาจึงรู้สึกขนลุกเพราะได้สัมผัสกับสิ่งที่อยู่ในความฝันของชะระ ซึ่งเป็นสิ่งที่มา
จากโลกอีกโลกหนึ่งเช่นกัน

จากข้อความที่ยกมาอาจพอสรุปได้ว่า การข้ามมายังโลก “ฝั่งนั้น” ของผู้คน “ฝั่งนี้” เป็น
สถานที่ที่คล้ายกับความตาย โดยมูระกะมิใช้ลักษณะเด่นของโลกแห่งความตายคือ ความมืด ความ
หนาว การถูกทิ้งร้าง และไม่คุ้นเคยต่อคน “ฝั่งนี้” ยิ่งไปกว่านั้น มูระกะมียังเขียนให้ผู้คนที่อยู่ใน
“ฝั่งนั้น” เป็นผู้ที่มีความพิเศษเหนือธรรมชาติ

4.2.3 ลักษณะเด่นของคน “ฝั่งนั้น” – ผู้สร้างครอบครัวรูปแบบใหม่

หลังจากคน “ฝั่งนี้” รู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า จิตใจว่างเปล่า เนื่องจากมีบาดแผลทางจิตใจ พวกเขา
ถูกนำพาให้ก้าวข้ามไปยังโลก “ฝั่งนั้น” ที่พวกเขาไม่คุ้นเคยโดยไม่รู้ตัว เพื่อค้นหาบางอย่างเพื่อเยียวยา
จิตใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้คนที่ เป็นเหมือนคน “ฝั่งนั้น” มีความพิเศษที่คนทั่วไปไม่มี เพื่อชกแจงและ
เยียวยาจิตใจด้วยการสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่

ในเรื่องสั้นเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” มิยะโอะที่เหมือนเป็นคนในกลุ่มลัทธิทางศาสนา เขียนลวดลายอะไรบางอย่างบนอกของโคะมุระ ดังข้อความต่อไปนี้

「ねえ、どう、遠くまで来たっていう実感が少しはわいてきた？」
「ずいぶん遠くに来たような気がする」と小村は正直に言った。
シマオさんは小村の胸の上に、何かのまじないのように、指先で複雑な模様を描いた。

“นี่ ว่าง รู้สึกว่ามาไกลแล้วหรือยัง?”
“รู้สึกว่ามีมาไกลพอควรแล้ว” โคะมุระพูดอย่างตรงไปตรงมา
มิยะโอะเขียนลวดลายเวทมนตร์อะไรบางอย่างบนหน้าอกของโคะมุระ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามิยะโอะมีความสามารถในการทำให้จิตใจของโคะมุระเอนเอียงออกห่างจากภรรยาได้ เพราะว่ามี การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นที่ตัวโคะมุระ กล่าวคือ โคะมุระรู้สึกว่ามีตัวเองนั้นมาไกลจากที่ที่ตัวเองเคยอยู่แล้ว คล้ายกับมิยะโอะพยายามจะมีเพศสัมพันธ์กับโคะมุระเพื่อจะให้โคะมุระเข้ามาเป็นพวกเดียวกับตนหรือเข้ามาเป็นครอบครัวเดียวกับตน การสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่ปรากฏเห็นเด่นชัดที่สุดในเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” ดังข้อความต่อไปนี้

「しかしもちろんそれだけやない。才能みたいなものもある。言うたらなんやけどな、焚き火のおこし方についてはな、俺はふつうの人にはない特殊な才能があるねん」 p.135

“แต่ไม่ใช่แค่นั้นหรอกนะ ยังมีสิ่งที่คล้ายเป็นพรสวรรค์อยู่ ถ้าจะบอกว่าเป็นอะไร นั่นคือเรื่องการก่อกองไฟนะ ผมมีความสามารถพิเศษที่คนธรรมดาไม่มี”

มิยะเกะมีความสามารถในการก่อกองไฟที่ไม่ธรรมดา จากที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า การก่อกองไฟ คือ การสร้างครอบครัว ดังนั้นมิยะเกะพยายามชักชวนจุงโกะให้เข้ามาเป็นครอบครัวเดียวกับตนเพื่อเยียวยาจิตใจซึ่งกันและกัน ส่วนในเรื่องที่ 3 “เริงระบากับพระเจ้า” คนในลัทธิทางศาสนาเชิญชวนโยะมิยะให้เข้ามาเป็นครอบครัวเดียวกันโดยให้ความเป็นพ่อแม่โยะมิยะ ดังข้อความต่อไปนี้

「そうじゃないの。その人は完璧な避妊をしたのよ。だから田端さんがおっしゃるように、善也のお父さんは『お方』なのよ。肉のまぐわいによってではなく『お方』のご意志によって善也はこの世界に生まれたのよ」、母親は燃えるような目できっぱりといった。 p.161

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอกนะ คนนั้นเขาป้องกันการตั้งครรภ์อย่างสมบูรณ์แบบ
 ดั่งนั้นพ่อของโยะมิยะคือ “ท่านผู้นั้น” ตามที่คุณทะบะตะบอกนั้นแหละลูก
 โยะมิยะเกิดมาบนโลกใบนี้ไม่ใช่เพราะการสังวาสระหว่างกายเนื้อ แต่เนื่อง
 ด้วยความประสงค์ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของนะ” คุณแม่พูดอย่างชัดเจนด้วยคำพูดที่
 ร้อนแรง

โยะมิยะที่ยังไม่เชื่อเรื่องพระเจ้าแม้จะถูกชักชวนให้เข้าลัทธิเพราะเชื่อความพิเศษที่เขาถือ
 กำเนิดมาด้วยความประสงค์ของพระเจ้า และเข้ามาเป็นครอบครัวเดียวกันในฐานะบุตรของพระเจ้า
 ส่วนในเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย” มีแม่เฒ่าผู้อ่านความฝันเพื่อเยียวยาจิตใจของผู้คนมีความสามารถ
 พิเศษในอ่านความฝันทำนายอนาคต ดังข้อความต่อไปนี้

「占いではありません、ドクター。あなたが人々の身体を治療なさる
 ように、彼女は人々の心を治療します。おもに夢の予言します。」

p.191

“ไม่ใช่การดูดวงนะครับคุณหมอ เธอเป็นผู้เยียวยาจิตใจของผู้คนเหมือนคุณ
 หมอเยียวยาร่างกายของผู้คนนั้นแหละครับ ส่วนมากจะทำนายความฝัน”

จากการตอบตกลงว่าจะเชื่อคำพูดของแม่เฒ่าอย่างสนิทใจ ชะทซุกิเหมือนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง
 ของลัทธิทางศาสนา หลังจากนั้นชะทซุกิก็รู้สึกสนิทสนมกับนิมิตผู้ที่เป็นคน “ฝันนั้น” จนกระทั่ง
 ชะทซุกิตัดสินใจจะบอกความลับที่ไม่เคยบอกใครมาก่อนให้นิมิตฟัง ผู้วิจัยมีความเห็นว่านิมิตและ
 ชะทซุกิสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว ชะทซุกิไว้วางใจนิมิตมากเหมือนคนในครอบครัวที่รับฟังทุกอย่าง
 ในเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” มีคะเอะรุคุงปรากฏตัวขึ้นมาช่วยเยียวยา เขามีความพิเศษ
 เหมือนพระเจ้าที่รับรู้ทุกอย่างที่คะตะจิริทำ ดังข้อความต่อไปนี้

「ぼくはつねつねあなたという人間に敬服してきました。この16年の
 あいだあなたは人がやりたがらない地味で危険な仕事を引き受け、
 黙々とこなしてきました。それがどれくらい大変なことだったか、ぼ
 くはよく知っています。 p.206

“ผมนับถือคุณอย่างคุณเสมอมา ช่วงเวลา 16 ปีคุณทำงานพื้ๆ และอันตราย
 ที่คนอื่นไม่อยากทำ คุณก็ทำงานนั้นอย่างเงียบๆ มาตลอด ผมเข้าใจนะครับว่า
 งานแบบนี้อันตรายขนาดไหน”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การปรากฏตัวของคะเอะรุคุงทำให้จิตใจของคะตะจิริอบอุ่นขึ้นเหมือนมี
 คนให้กำลังใจ คอยดูแล และแนะนำสิ่งทีถูกต้องสมควรให้ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของคนในครอบครัว

เดียวกัน ส่วนเรื่องที่ 6 “พายน้ำผึ้ง” ทะกะทซูกิมีความสามารถพิเศษในการหาเพื่อนที่ถูกต้อง ดังข้อความต่อไปนี้

「どうして僕を食事に誘ったの？」と淳平はそのとき質問した。高槻は微笑み、自分のこめかみを人差し指の先で自信たっぷりにつついた。
「俺にはいつでもどこでも、正しい友だちをみつける才能が備わっているんだよ」 p.254

“ทำไมถึงชวนผมไปกินข้าว?” ตอนนั้นจุมเปะอิกาม ทะกะทซูกิยิ้มปลิ้นใช้นิ้วชี้ชี้ที่ขมับตัวเองอย่างมั่นใจ “เรานะมีพรสวรรค์ในการหาเพื่อนที่ถูกต้องไม่ว่าตอนไหนหรือที่ไหนก็ได้ยังไงล่ะ”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทะกะทซูกิมีความสามารถในการหาคนที่เข้ากับได้ดีเป็นครอบครัวเดียวกันที่จะสามารถเข้าไปอยู่ในลัทธิเดียวกันในฐานะครอบครัวแบบเสมือนได้เป็นอย่างดี จากข้อความที่ยกมาสามารถพิจารณาได้ว่า มุระกะมิเขียนลักษณะเด่นของคน “ฝั่งนั้น” ในรูปแบบของคนที่มีความสามารถพิเศษที่มนุษย์ธรรมดาไม่มี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คน “ฝั่งนี้” เชื้อและเข้าไปศรัทธาในลัทธิอื่นๆ และจุดเด่นอีกประการหนึ่งคือ ลัทธิทางศาสนาในแต่ละเรื่องมีการให้สิ่งทดแทนสิ่งที่ขาดหายไปจากครอบครัว และสร้างความสัมพันธ์ในฐานะครอบครัวรูปแบบใหม่

4.3 ลัทธิทางศาสนาช่วยเยียวยาความว่างเปล่าในจิตใจผู้คน

จากผลการวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจพบว่า มุระกะมิเขียนนำเสนอความว่างเปล่าในจิตใจที่เกิดจากบาดแผลทางจิตใจผ่านตัวละครในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง ความว่างเปล่าในจิตใจที่ผู้วิจัยหมายถึง การไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองมีค่า ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายรูปแบบ เช่น การหย่าร้าง การสูญเสียคนรัก ฯลฯ ความว่างเปล่าทางจิตใจของตัวละครหลักเหมือนเป็นจุดร่วมของเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง เหมือนเป็นการสะท้อนสภาพของผู้คนสังคมในช่วงนั้น เมื่อมนุษย์มีความว่างเปล่าในจิตใจจะแสวงหาสิ่งที่จะช่วยเยียวยาความว่างเปล่าในจิตใจ และง่ายต่อการชักจูงเข้าลัทธิทางศาสนาที่ทำหน้าที่เยียวยาจิตใจของผู้คน

ทะฮะระะ โซอิชิโร 「田原総一郎」 [Tahara Sōichirō] ได้กล่าวเกี่ยวกับลัทธิศาสนาใหม่เอาไว้ว่า ลักษณะสำคัญของลัทธิทางศาสนาใหม่ในสมัยก่อน หรือที่เรียกว่า ซินโคชูเกียว 「新興宗教」 [shinkōshūkyō] เหล่านั้น จะช่วยเยียวยารักษาจิตใจที่วุ่นของผู้คนพบเจอกับปัญหาความยากจน ความเจ็บป่วย การทะเลาะภายในครอบครัว กล่าวคือ จน ป่วย ทะเลาะ แต่ว่าลัทธิศาสนาใหม่ในปัจจุบัน หรือที่เรียกว่า ซินชูเกียว 「新宗教」 [shinshūkyō] แทบจะไม่เกี่ยวข้องกับ จน ป่วย ทะเลาะ สิ่งศาสนาใหม่ในปัจจุบันจะช่วยเยียวยาไม่ใช่ความเหน็ดเหนื่อยจากการใช้ชีวิต ไม่ใช่ความ

ทุกข์ทรมานจากอาการป่วยหรือการทะเลาะกัน แต่เป็นความว่างเปล่า การใช้ชีวิตที่ว่างเปล่า โดยค้นหาสิ่งที่เรียกว่าตัวเราคืออะไร มีตัวตนในลักษณะอย่างไร และใช้ชีวิตอย่างไร⁷

ตัวละครหลักของทั้ง 6 เรื่องมีความว่างเปล่าในจิตใจดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น ดังนั้นผู้คนเหล่านี้ได้ก้าวข้ามไปพึ่งลัทธิทางศาสนาเพื่อค้นหาตัวตนของตัวเองและเยียวยาจิตใจของตัวเอง ซึ่งลัทธิโอมนิริเกียวที่มูระกะมิให้ความสนใจคือหนึ่งในลัทธิทางศาสนานั้นเช่นกัน มูระกะมิกล่าวเกี่ยวกับผู้เข้าไปนับถือลัทธิโอมนิริเกียวเอาไว้ดังนี้

オウム真理教に帰依した人々の多くは、麻原が授与する「自律的パワープロセス」を獲得するために、自我という貴重な個人資産を麻原彰晃という「精神銀行」の貸金庫に鍵ごと預けてしまっているように見える。忠実な信者たちは進んで自由を捨て、財産を捨て、家族を捨て、世俗的価値判断基準（常識）を捨てる。まともな市民なら「何を馬鹿なことを」とあきれられるだろう。でも逆に、それは彼らにとってある意味ではきわめて心地の良いことなのだ。何故なら一度誰かに預けてさえしまえば、そのあとは自分でいちいち苦勞して考えて、自我をコントロールする必要がないからだ。⁸

ผู้คนส่วนใหญ่ที่ศรัทธาในลัทธิโอมนิริเกียว เพื่อที่จะได้รับ “พลังในการปกครองตนเอง” พวกเขาจึงฝาก ตัวตนซึ่งเป็นสมบัติอันมีค่าของแต่ละคนพร้อมกุญแจไว้ที่ตู้เซฟของ “ธนาคารแห่งจิตใจ” ที่มีชื่อว่า อะชะฮะระ โมโก เหล่าผู้ศรัทธาผู้ซื่อสัตย์ละทิ้งอิสระภาพ ละทิ้งทรัพย์สินสมบัติ ละทิ้งครอบครัว และละทิ้งมาตรฐานการตัดสินคุณค่าตามธรรมเนียมของสังคม (สามัญสำนึก) ถ้าเป็นคนธรรมดาอาจรู้สึกเบื่อหน่ายว่า “มันเป็นเรื่องบ้าบออะไรกัน” ในทางกลับกันมันเป็นเรื่องที่น่าสบายใจสำหรับพวกเขามาก ด้วยเหตุผลที่ว่าถ้าฝากตัวตนไว้กับใครคนหนึ่งแล้ว จากนั้นไปไม่ต้องเหนียวกับการครุ่นคิดเกี่ยวกับตัวตนของตน ไม่จำเป็นต้องควบคุมตัวเอง

จากข้อความข้างต้นสามารถพิจารณาได้ว่า เมื่อผู้คนเกิดความว่างเปล่าในจิตใจ อันเนื่องมาจากบาดแผลทางจิตใจจากความรุนแรง จะสับสนและจะต้องควบคุมตัวตนของตัวเองให้เป็นไปในทางที่สังคมยอมรับ แต่เมื่อเข้าไปนับถือลัทธิทางศาสนาอย่างเช่น กลุ่มลัทธิโอมนิริเกียว ไม่ต้องกังวลว่าตัวตนของตัวเองจะเป็นอย่างไรอีกต่อไป เพราะอำนาจการตัดสินใจทั้งหมดอยู่กับผู้นำลัทธิ ไม่ต้องคิดว่าตัวเองจะทำอะไรต่อไป ละทิ้งทุกอย่างและทำตามที่เจ้าลัทธิสั่งอย่างไร้ความกังวล ซึ่งจะเห็นได้จากหนังสือรวมเรื่องสั้นชุดนี้ด้วยเช่นกัน เช่น ในเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คิมิโระ” โคะมูระมอบกล่องให้กับเคะอิโกะน้องสาวของชะชะกิเพื่อนร่วมงาน ตอนท้ายเรื่องมิมะโอะบอกว่าโคะมูระได้ให้ แก่นแท้ ของ

⁷ 田原総一郎『連合赤軍とオウム—わが内なるアルカイダ』、集英社、2004、p.129

⁸ 村上春樹「目じるしのない悪夢」『アンダーグラウンド』（『村上春樹全作品』）© 1990-2000、講談社、2003）、p.649

ตัวเองไปเรียบร้อยแล้วซึ่งมันจะไม่กลับคืนมา ฉากนี้แสดงให้เห็นถึงการมอบ “ตัวตน” ไว้ในกล่องเซฟของธนาคารแห่งจิตใจซึ่งเป็นผู้นำลัทธิดังที่มูระกะมิได้กล่าวไปข้างต้น การไม่เห็นೆಯกับสิ่งที่ต้องครุ่นคิดเรื่องตัวตน ถูกเขียนเอาไว้ในเรื่อง 4 “ประเทศไทย” แพทย์หญิงซุชิเชื่อในคำทำนายของแม่เต่าอย่างสนิทใจ เธอต้องห้ามพูดถึงบาดแผลทางจิตใจและไม่ต้องกังวลกับตัวเองอีกต่อไป เพียงแต่รอให้ความฝันที่จะมีมูกาสึกินกินในจิตใจให้เท่านั้น นับว่าเป็นการเชื่อตามคำบอกของผู้นำลัทธิอย่างไม่มี ความสงสัยหรือเคลือบแคลงใจแม้ตัวเธอจะเป็นแพทย์ที่เชื่อเรื่องวิทยาศาสตร์เป็นหลักก็ตาม

4.4 “ฝั่งนี้” เกิดจากความอยุติธรรมของ “ฝั่งนี้” เป็นผู้สร้างขึ้น

ในผลงานของมูระกะมิ ฮะรุกิ มักใช้คำว่า “ฝั่งนี้” หรือในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า โคะชิระงะวะ (こちら側) และ “ฝั่งนั้น” หรือในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า อะชิระงะวะ (あちら側) ในการเขียนแบ่งแยกโลกที่ต่างกันในผลงานหลายเรื่อง ตัวอย่างเช่น ในผลงานเรื่อง *เริงระบำแดนสนธยา* ที่ตีพิมพ์ใน ค.ศ.1988 หรือในผลงานเรื่อง *รักเร้นในโลกคู่ขนาน* ยังปรากฏคำสองคำนี้เช่นกัน นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องแฟนตาซี ซึ่งมีโลกแห่งความเป็นจริงที่เรียกว่า “ฝั่งนี้” และโลกอีกโลกหนึ่งที่เรียกว่า “ฝั่งนั้น” ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับโลกที่เรียกว่า *เซะอิคะฮิโนะโอะวะริ* (世界の終わり) หรือโลกปลายขอบฟ้า ในผลงานเรื่อง *แดนฝันปลายขอบฟ้า* เป็นต้น แม้ในรวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มิ นะ โอะโตะรุ* นี้จะไม่ปรากฏคำสองคำนี้อย่างชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาในการเขียนเรื่องสั้นเหล่านี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามี การเขียนในรูปแบบที่มีการแยกระหว่างโลก “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ออกจากกันอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงอยากสรุปความหมายของสองคำนี้ ดังนี้ “ฝั่งนี้” หมายถึง โลกของคนธรรมดาทั่วไป โลกที่ผู้คนส่วนมากอาศัยอยู่ร่วมกัน ใช้ระบบความคิดเดียวกัน ซึ่งคล้ายกับคำว่า “ศูนย์กลาง” ส่วน “ฝั่งนั้น” หมายถึง โลกของคนที่แตกต่างกันไปจากคนธรรมดา โลกที่ผู้คนส่วนน้อยใช้ระบบความคิดที่แตกต่างออกไป ซึ่งคล้ายกับคำว่า “ชายขอบ” ซึ่งกระบวนการสร้างความเป็นชายขอบ (marginalisation) หมายถึง กระบวนการที่ผลักหรือกดทับให้บุคคลหรือกลุ่มคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ต้องตกอยู่ในสถานะไร้อำนาจ หรือขาดแหล่งอำนาจที่จะมาสนับสนุน ส่งผลทำให้คนกลุ่มนั้นเข้าไม่ถึงความยุติธรรมและทรัพยากรที่จำเป็น ขาดโอกาสทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทำให้พวกเขาตกอยู่ในภาวะชายขอบ (marginality) คนชายขอบมักรู้สึก ว่า สังคมทำให้พวกเขาไร้ตัวตน หรือแม้กระทั่งเป็นปัญหาของสังคม⁹

ถ้าพิจารณาเนื้อหาในหนังสือรวมเรื่องสั้นเล่มนี้พบว่ามูระกะมิเขียนแสดงให้เห็นถึง “ความรุนแรง” ของ “ฝั่งนี้” ที่มีอยู่เช่นเดียวกับ “ฝั่งนั้น” และเป็นตัวผลักดันคน “ฝั่งนี้” ให้เข้าไปสู่ “ฝั่งนั้น” ดังจะเห็นได้จากบาดแผลทางจิตใจและการเหยียดหยามที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปโดยละเอียดข้างต้น เช่น ในเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” ความรุนแรงของสัญญาณทางเพศทำให้จุงโกะที่

⁹ สุชาติ ทวีสิทธิ. เสียจาก “ชายขอบ”: การเคลื่อนไหวสิทธิมนุษยชนเพื่อคนใช้ยาเสพติดในประเทศไทย. หน้า 226

เป็นคน “ฝั่งนี้” อยู่ในครอบครัวไม่ได้ จึงเป็นตัวผลักดันให้เธอหนีออกจากบ้าน จากนั้นเธอก็หาสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจโดยไปก่อกองไฟกับมียะกะ ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใน “ฝั่งนั้น” มียะกะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการก่อกองไฟไม่เหมือนใคร หรือในอีกความหมายหนึ่ง คือ มีความสามารถในการสร้างครอบครัวในรูปแบบใหม่ที่ไม่เหมือนใครดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น ในเรื่องที่ 3 “เรingersบ่ากับพระเจ้า” แม่ของโยะมิยะที่เคยเป็นคน “ฝั่งนี้” ถูกสูติแพทย์ปฏิเสธว่าลูกในท้องไม่ใช่ลูกของตนทั้งที่แม่ของโยะมิยะไม่เคยได้นอนกับชายคนอื่นเลย ด้วยความเศร้าแม่ของโยะมิยะคิดจะฆ่าตัวตาย เธอได้เข้าสู่ “ฝั่งนั้น” โดยมีหะบะตะเป็นผู้ชักชวน และลัทธิทางศาสนาช่วยเยียวยาจิตใจเอาไว้เธอก็รอดจากการฆ่าตัวตายมาได้ ในเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย” ในสมัยที่ชะทซูกิเป็นวัยรุ่น ชายคนนั้นผู้เป็นพ่อเลี้ยงข่มขืนแพทย์หญิงชะทซูกิซึ่งเป็นคน “ฝั่งนี้” จนตั้งท้องและจำเป็นต้องทำแท้ง ทำให้เธอเกิดความแค้นและมีบาดแผลทางจิตใจมาเป็นเวลานาน เธอต้องการที่พึ่งพิงให้หายจากความเครียดและกังวล นิमितจึงนำทางเธอไปหาแม่เต่าผู้พยากรณ์ ซึ่งเป็นคน “ฝั่งนั้น” และชะทซูกิก็เชื่อในคำพยากรณ์ของของแม่เต่าและปฏิบัติตาม เป็นต้น

จากคำอธิบายข้างต้นอาจพอพิจารณาได้ว่า “ความรุนแรง” ภายในจิตใจมีอยู่เช่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นผู้คนที่อยู่ใน “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ซึ่งโดยปกติคน “ฝั่งนี้” มักจะคิดว่าคน “ฝั่งนั้น” เป็นผู้ที่มีแต่ความรุนแรง เป็นฝ่ายไม่ดี ตรงข้ามกับ “ฝั่งนี้” ที่เป็นคนส่วนมาก ซึ่งเป็นความคิดอคติของคนฝั่งนี้ ดังที่ มุระกะมิ ฮะรุกิ มีความเห็นเกี่ยวกับความอคติของสื่อที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวว่าไว้ดังต่อไปนี้

余計な装飾物さえ取り払ってしまえば、マスメディアの依って立つ原理の構造はかなりシンプルなものだったと言える。彼らにとって地下鉄サリン事件とは要するに、正義と悪、正気と狂気、健常と奇形の、明白な対立だった。

10

ถ้าเอาสิ่งที่เติมแต่งไม่จำเป็นออก อาจกล่าวได้ว่าโครงสร้างหลักการของสื่อที่นั้นเรียบง่ายสำหรับพวกเขาแล้ว คดีการปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดินเป็นข้อตรงข้ามที่ชัดเจน เช่น ฝ่ายธรรมะและอธรรม มีสติดีกับเสียสติ ปกติกับผิดปกติ

จากข้อความที่ยกมาพอพิจารณาได้ว่า ผู้คนส่วนมากในสังคมพยายามยึดยึดความ เป็น “คนชายขอบ” ให้กับคนในกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกียวที่ก่อคดีปล่อยแก๊สพิษซาริน โดยสื่อเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มขอบข่ายของความคิดเหล่านั้นให้กระจายกว้างออกไป ดังที่มุระกะมิกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า สื่อที่นำเสนอเกี่ยวกับคดีนี้มีพื้นฐานทางความคิดที่ว่า (ผู้ประสพเหตุ = ผู้บริสุทธิ์ = ฝ่ายธรรมะ) ซึ่งเรียกว่า “ฝั่งนี้” ตรงข้ามกับ (ผู้ก่อเหตุ = ผู้มีมลทิน = ฝ่ายอธรรม) ซึ่งเรียกว่า “ฝั่งนั้น” จากนั้นผู้คน

10

村上春樹「目じるしのない悪夢」『アンダーグラウンド』（『村上春樹全作品』© 1990-2000、2003、講談社）p.640

ยึดตำแหน่ง “ฝั่งนี้” เป็นเกณฑ์ในการตัดสินวิเคราะห์การกระทำและความคิดที่บิดเบี้ยวของ “ฝั่งนั้น” ต่อไป¹¹

ผู้คนส่วนมากตัดสินกลุ่มโอมนิริเกี่ยวกับพื้นฐานทางด้านความคิดและระบบของ “ฝั่งนี้” ทำให้คนในกลุ่มโอมนิริเกี่ยวไม่มีที่ยืนในสังคม ผู้คนส่วนมากมักคิดว่าสิ่งที่กลุ่มโอมนิริเกี่ยวพยายามจะทำเป็นเรื่องที่ไร้สาระ ไม่เกี่ยวข้องกับตัวเอง มองกลุ่มคนในลัทธิโอมนิริเกี่ยวเป็นคนอื่นในสังคม ซึ่งมูระกะมิมีความเห็นว่าการแก้ปัญหาจะต้องทำความเข้าใจ “ฝั่งนั้น” และ “ฝั่งนี้” ให้มากยิ่งขึ้น ดังข้อความดังต่อไปนี้¹²

この地下鉄サリン事件の実相を理解するためには、事件を引き起こした「あちら側」の論理とシステムを徹底的に追究し分析するだけではたりないのではないか。もともとそれは大事で有益なことだが、それと同じ作業を、同時に「こちら側」の論理とシステムに対して並行して行っていくことが必要なのではあるまいか、と。「あちら側」が突き出してきた謎を解明するための鍵は（あるいは鍵の一部は）、ひょっとして「こちら側」のエリアの地面の下に隠されているのではあるまいか？

ในการเข้าใจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีการปล่อยแก๊สพิษซารินในรถไฟใต้ดิน การค้นคว้าและวิเคราะห์ตรรกะและระบบของ “ฝั่งนั้น” ผู้ซึ่งเป็นผู้ก่อคดีอย่างถึงที่สุดแค่นั้นไม่เพียงพอไม่ใช่หรือ แนนอนอยู่แล้วว่าแบบนั้นเป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์ แต่มีความจำเป็นต้องใช้วิธีเดียวกันกับตรรกะและระบบของ “ฝั่งนี้” ควบคู่กันไปด้วย ไม่ใช่หรือ กุญแจ (หรือส่วนหนึ่งของกุญแจ) ที่จะไขปริศนาที่ “ฝั่งนั้น” ยืนให้อาจจะซ่อนอยู่ภายใต้ผืนดินในเขตพื้นที่ของ “ฝั่งนี้” ก็ได้ไม่ใช่หรือ?

ประโยคนี้แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของมูระกะมิที่ต้องการให้คน “ฝั่งนี้” ซึ่งเป็นคนส่วนมากคิดอย่างเป็นธรรมและไม่มีอคติ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว ไม่ใช่แค่กลุ่มลัทธิโอมนิริเกี่ยวเท่านั้น กลุ่มลัทธิทางศาสนาอื่นๆ ที่ไม่มีที่ยืนในสังคมอย่างเพียงพออาจก่อเหตุรุนแรงซ้ำๆ เช่นนี้อีกก็อาจเป็นไปได้ การเข้าใจตรรกะและระบบของ “ฝั่งนี้” อย่างแท้จริงด้วยแล้วอาจเป็นการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน เพราะถ้าระบบทางสังคมของประเทศญี่ปุ่นไม่ดีพอ กลุ่มคนเหล่านี้ก็จะเกิดขึ้นเพื่อเรียกร้องจุดยืนของกลุ่มของตนเพื่อเรียกร้องสิทธิและการไม่แบ่งแยก หรือปฏิบัติต่อกลุ่มคนที่เป็นกลุ่ม “ชายขอบ” เหล่านี้ได้อย่างไร้อคติ ซึ่งอาจเป็นบ่อเกิดแห่งความรุนแรงภายในสังคมได้อีก ถ้าไม่ทำเช่นนี้จะมองไม่เห็นปัญหาที่แท้จริงดังข้อความดังต่อไปนี้

¹¹ 同上、p.643

¹² 同上、p.643

私たちの「こちら側」のエリアに埋められているその鍵を見つけないことには、すべては限りなく「対岸」化し、そこにあるはずの意味は肉眼では見えないところまでマイクロ化していくのではあるまいか？¹³

ถ้าหากกุญแจที่ฝังอยู่ในเขตพื้นที่ของ “ฝั่งนี้” ของพวกเราไม่พบ ทุกสิ่งทุกอย่างจะแบ่งเป็น “สองฝั่ง” อย่างเต็มที่ สิ่งที่เราน่าจะได้รับรู้ตรงนั้นจะหดเล็กลงระดับไมครอนจนตาเปล่ามองไม่เห็นไม่ใช่หรือ?

จะเห็นได้ว่ามูระกะมีมีทัศนคติที่ว่าจะต้องเข้าใจ “ฝั่งนั้น” เพื่อที่จะแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม หรืออคติ เพราะ “ฝั่งนั้น” เกิดจากความอยุติธรรมที่ “ฝั่งนี้” สร้างขึ้น ด้วยความคิดอคติที่ว่าคน “ฝั่งนั้น” เป็นคนไม่ดี และไม่ให้ความสนใจ เพราะคิดว่าพวกเขาไม่เกี่ยวข้องกับตัวเอง และยิ่งไปกว่านั้น มูระกะมียังกล่าวอีกว่า เมื่อเข้าใจ “ฝั่งนั้น” เรียบร้อยแล้วยังคงไม่พอ จะต้องทำความเข้าใจ “ฝั่งนี้” ให้ชัดเจนร่วมไปด้วยเช่นกัน ทัศนคติที่มีต่อลัทธิทางศาสนาเช่นนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในผลงานรวมเรื่องสั้นนี้ เพราะเรื่องสั้นเหล่านี้นำเสนอ “ความรุนแรง” ทั้งในใจคน “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ซึ่งเป็นการนำเสนอทัศนคติที่ว่าความจริงแล้วคนใน “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” เหมือนกัน ไม่สมควรจะแบ่งแยก ไม่สมควรจะคิดอคติ ไม่สมควรจะตัดสินด้วยกฎของ “ฝั่งนี้” เพียงอย่างเดียว และการที่คน “ฝั่งนี้” เข้าไปเยียวยาจิตใจในกลุ่มของคน “ฝั่งนั้น” ก็เกิดขึ้นจากความรุนแรงของคน “ฝั่งนี้” นั่นเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹³ 同上、p.643-644

บทที่ 5

บทสรุป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์บาดแผลทางจิตใจและการเยียวยา อีกทั้งศึกษาแนวคิดในเรื่องสั้นที่สะท้อนทัศนคติของมูระกะมิ ฮะรุกิที่มีต่อลัทธิทางศาสนาในเรื่อง *สั้นชุด คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิวะ มินะ โอะโตะรุ* ว่ามีลักษณะอย่างไร และมีจุดเด่นอย่างไร ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า มูระกะมิ ให้ความสำคัญกับ “ความรุนแรง” ต่อเนื่องมาจากการคอมมิตเมนต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรุนแรงในลัทธิศาสนากลุ่มโอมฉินริเกียว หรือความรุนแรงในจิตใจของคน แม้หนังสือรวมเรื่องสั้นเรื่องนี้จะถูกเขียนขึ้นภายใต้หัวข้อ “หลังแผ่นดินไหว” แต่ในทางกลับกัน มูระกะมิ เขียนเรื่องสั้นต่อเนื่องเหล่านี้โดยหลีกเลี่ยงการเขียนถึงแผ่นดินไหวโดยตรง แผ่นดินไหวเหมือนเป็นตัวกระตุ้นให้บาดแผลทางจิตใจที่มีอยู่ก่อนให้กลับมาอีกครั้งเท่านั้น กล่าวคือในเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” แผ่นดินไหวเป็นสาเหตุทางอ้อมที่ทำให้ภรรยารู้สึกอียากร่างกับโคะมุระ ในเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” แผ่นดินไหวทำให้ มิยะเกะนึกถึงครอบครัวที่โกเบอีกครั้ง บาดแผลทางจิตใจถูกกระตุ้นอีกครั้งเขาจึงต้องมาท่อกองไฟและวาดภาพที่มีเตารีด ในเรื่องที่ 3 “เริงระบำกับพระเจ้า” แผ่นดินไหวเปิดโอกาสให้โยะฉิมะอยู่คนเดียวและได้พบและติดตามชายที่เขาถือว่าเป็นพ่อไปสู่สถานที่ที่เยียวยาจิตใจ ในเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย” แผ่นดินไหวทำให้ชะทซุกินึกถึงชายคนนั้นที่อาศัยอยู่ที่โกเบอีกครั้ง ทำให้บาดแผลทางจิตใจเก่าปรากฏเด่นชัดขึ้นมา เธอเกิดความแค้นและฝันร้าย ในเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กับช่วยโตเกียว” มิมิสุคุงโกรธและจะทำให้โตเกียวเกิดแผ่นดินไหว ดังนั้นคะเอะรุคุงต้องมาขอความช่วยเหลือจากคะตะจิริ ในเรื่องที่ 6 “พายน้้าผึ้ง” แผ่นดินไหวทำให้ชะระกลัวจนนอนไม่หลับเปิดโอกาสให้จุมเปะอิมามาหาชะโยะโกะและเป็นตัวเร่งให้จุมเปะอิต่างงานกับชะโยะโกะ

ในผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *กะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิวะ มินะ โอะโตะรุ* นำเสนอรูปแบบของบาดแผลทางจิตใจของผู้คนโดยทั่วไป หรือที่มูระกะมิเรียกว่า “ผึ้งนี้” โดยบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้นเกิดขึ้นมาจากหลายรูปแบบ เช่น ความรุนแรงทางเพศภายในครอบครัว การหย่าร้าง เป็นต้น ตัวละครเหล่านั้นสูญเสียบางสิ่งไปจากเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ จนทำให้ความรู้สึกของตัวเองนั้นว่างเปล่า เวลาเช่นนี้ที่พวกเขาต้องการที่พึ่งพิง หรือที่ยึดเหนี่ยวใหม่ เพื่อเยียวยาจิตใจของตน ดังนั้น ตัวละครที่ตกอยู่ในสภาพถูกชักชวนได้โดยง่ายให้เข้าไปพัวพันกับสิ่งที่คล้ายจะมีความพิเศษ

เหนือธรรมชาติ โดยจะมีตัวละครที่อยู่ฝั่งตรงข้ามหรือที่มูระกะมิเรียกว่า “ฝั่งนั้น” เป็นผู้นำทางไปพบกับสิ่งที่สามารถเยียวยาจิตใจของตัวเองได้ สิ่งเหนือธรรมชาติเหล่านั้น คือ ปัจจัยหนึ่งของลัทธิทางศาสนาที่ทำให้ผู้คนมีความศรัทธา

จุดเด่นร่วมของผลงานรวมเรื่องสั้นเหล่านี้คือ การเขียนในเชิงสัญลักษณ์ซึ่งเปรียบเทียบกับแผ่นดิน คือ จิตใจ ที่ได้กล่าวไปข้างต้น เนื่องจากมูระกะมิมิทัศนคติว่าในอีกความหมายหนึ่ง กระบวนการการเกิดของแผ่นดินไหวกับการปล่อยแก๊สพิษซารินมีจุดกำเนิดมาจากสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกัน คือ ความเป็นใต้ดิน ซึ่งเป็นส่วนที่ลึกล้าไม่มีใครรู้ได้ เช่นเดียวกับความลึกล้ากับจิตใจที่ไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้เลย ความรุนแรงจะเกิดขึ้นจากตรงนั้นเช่นกัน มูระกะมิเปรียบเทียบกลไกการเกิดความรุนแรง โดยที่การเกิดแผ่นดินไหวมีการเก็บสะสมพลังงานไว้ใต้ดิน ซึ่งไม่สามารถรู้ได้ว่าแรงมหาศาลเหล่านั้นจะทำให้เกิดแผ่นดินไหวขึ้นมาเมื่อไร ซึ่งคล้ายกับการเก็บสะสมความแค้น ความโกรธหรืออารมณ์ทางเพศเอาไว้ในจิตใจโดยจะระเบิดออกมาสร้างความเสียหายเมื่อไรไม่สามารถทราบได้ ซึ่งแต่ละเรื่องสั้นสรุปได้ดังต่อไปนี้

เรื่องสั้นเรื่องที่ 1 “ยูเอฟโอที่คุมิโระ” บาดแผลทางจิตใจของตัวละครมีดังต่อไปนี้ ตัวละครหลักชื่อโคะมูระได้รับบาดแผลทางจิตใจจากการหย่าร้างกับภรรยาโดยที่เขาไม่รู้สาเหตุ ทำให้เขาเกิดความว่างเปล่าในจิตใจ ตัวละครภรรยาได้รับบาดแผลทางจิตใจจากการนั่งจ้องมองโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดภาพแผ่นดินไหวติดต่อกันเป็นระยะเวลา 5 วัน จึงหันกลับมาดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองกับสามีพบว่าสามีไม่ได้ให้สิ่งที่เธอสมควรจะได้รับจึงคิดจะหย่าร้างกลับบ้านเกิดไป โคะมูระได้รับการเยียวยาจากผู้หญิงที่ชื่อมิมะโอะ ซึ่งเป็นเหมือนผู้คนในลัทธิทางศาสนาหนึ่ง เธอพยายามจะมีเพศสัมพันธ์กับโคะมูระเพื่อให้โคะมูระลืมเรื่องภรรยาและเข้ามาอยู่ในลัทธิทางศาสนาเดียวกับตน ในเรื่องสั้นเรื่องนี้มูระกะมิสร้างตัวละครทั้ง 3 ตัว คือ ซะซะกิ เคะอิโกะ และมิมะโอะ ให้มีลักษณะคล้ายกับการเชิญชวนเข้าลัทธิทางศาสนา กลุ่มหนึ่งที่ชักชวนผู้คนที่กำลังมีจิตใจอ่อนแอให้เข้าสู่ลัทธิ มูระกะมิเขียนกระบวนการในการนำตัวเองเข้าสู่ลัทธิทางศาสนาโดยใช้ “กล่อง” เป็นเหมือนสัญลักษณ์ในการบรรจุตัวตนที่จะมอบให้กับลัทธิทางศาสนา เพื่อแสดงว่าตัวตนของเขาอยู่ในลัทธิศาสนา และพยายามจะเยียวยาจิตใจของโคะมูระด้วยการมีเพศสัมพันธ์ จากเรื่องนี้จะสามารถเห็นได้ว่ามูระกะมิพยายามเขียนถึงความรุนแรงของคน “ฝั่งนี้” กล่าวคือ โคะมูระไม่สนใจความรู้สึกภรรยา เขาอนอกกับภรรยาทั้งที่ภรรยาไม่เต็มใจเพราะภรรยาได้รับบาดแผลทางจิตใจจากแผ่นดินไหวเมื่อเดือนก่อน ความรุนแรงของโคะมูระทำให้ภรรยาอยู่กับเขาไม่ได้อีกต่อไปจึงตัดสินใจเลิกรา สิ่งที่มูระกะมิต้องการจะสื่อให้เห็นคือ บทบาทหนึ่งของลัทธิทางศาสนาที่ช่วยเยียวยาจิตใจ ดังนั้นพวกเขาควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับลัทธิทางศาสนาเสียใหม่ ต้องไม่มีอคติ ไม่คิดว่าลัทธิทางศาสนาจะมีแต่เพียงด้านที่ไม่ดีแต่เพียงอย่างเดียว

ในเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 “ทัศนียภาพกับเตารีด” บาดแผลทางจิตใจของตัวละครมีดังต่อไปนี้ ตัวละครหลักชื่อจุงโกะได้รับบาดแผลทางจิตใจจากสายตาของพ่อที่เธอรักมากเปลี่ยนไปเป็นสายตาของผู้ชายที่มองผู้หญิง ทำให้ความรักที่ตัวเธอมีต่อพ่อเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เธอรู้สึกว่างเปล่าและทนอยู่ในครอบครัวไม่ได้อีกต่อไปจึงหนีออกจากบ้าน ตัวละครที่ชื่อมิยะเกะได้รับบาดแผลทางจิตใจอะไรบางอย่างที่ต้องหลีกเลี่ยงตู้เย็น ซึ่งทำให้เขาฝันร้ายซ้ำๆ กันบาดแผลทางจิตใจนี้ทำให้เขาต้องออกจาก

บ้านและทิ้งครอบครัวไว้ที่โกเบ ทั้งสองคนได้รับการเยียวยาจากการก่อกองไฟ จุงโกะมองกองไฟแล้ว รู้สึกถึงความอบอุ่นในครอบครัว มิยะเกะมองกองไฟรู้สึกอบอุ่นเหมือนอยู่ในโลกที่ตรงข้ามกับตู้เย็นที่เขาหวาดกลัว มุระกะมิสร้างตัวละครชื่อมิยะเกะขึ้นมาโดยมีลักษณะคล้ายเจ้าลัทธิตี “เรือแห่งพระเยซู” ที่มีความพิเศษในการสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่ โดยจะชักชวนผู้คนเข้าไปศรัทธาในลัทธิตีและสร้างครอบครัวรูปแบบใหม่ โดยทุกคนจะอยู่อย่างอิสระไม่มีข้อผูกมัดอันใด ทำให้ทุกคนที่อยู่เป็นครอบครัวรูปแบบใหม่ได้รับการเยียวยาทางจิตใจซึ่งกันและกัน จากเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ามุระกะมิพยายามเขียนอธิบายบทบาทหนึ่งของลัทธิตีทางศาสนาที่เป็นเหมือนที่พึ่งพิงทางใจของคนทีหนีออกจากบ้าน มุระกะมิเขียนนำเสนอให้ผู้อ่านได้เห็น “ความรุนแรง” ระดับสัญชาตญาณที่ควบคุมได้ยากแม้จะเป็นพ่อลูกกันก็ตาม ความรุนแรงนั้นเร่งให้คน “ฝั่งนี้” ก้าวเข้าสู่ “ฝั่งนั้น” ซึ่งสิ่งที่มุระกะมิต้องการจะนำเสนอคือ “ฝั่งนี้” มีส่วนที่ทำให้ “ฝั่งนั้น” เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็น ฝั่งไหนก็มีความรุนแรงเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงต้องไม่มีอคติกับกลุ่มคน “ฝั่งนั้น” และไม่นำบรรทัดฐานของ “ฝั่งนี้” เป็นที่ตั้งในการตัดสิน

เรื่องสั้นเรื่องที่ 3 “เริงระบำกับพระเจ้า” บาดแผลของตัวละครมีดังต่อไปนี้ ตัวละครหลักชื่อ โยะมิยะไม่มีพ่อมาตั้งแต่กำเนิด แต่แม่ของเธอบอกว่าพ่อของเธอคือ “ท่านผู้นั้น” ที่เป็นพระเจ้า โยะมิยะได้รับการยกย่องจากกลุ่มลัทธิตีทางศาสนาว่าเป็น “บุตรของพระเจ้า” แต่เมื่ออายุมากขึ้น โยะมิยะเริ่มไม่เชื่อว่าเธอเป็นบุตรของพระเจ้าเพราะเธอเป็นเด็กที่ไม่มีอะไรเด่นเป็นพิเศษและยังต่ำกว่าเกณฑ์ด้วย เธอไม่เคยได้สัมผัสตัวตนของพ่อเลยทำให้เธอ โหยหาพ่อของเธอมาโดยตลอดและเกิดเป็นบาดแผลทางจิตใจ แม่ของเธอได้รับบาดแผลทางจิตใจจากการที่สูติแพทย์ไม่ยอมรับว่าเป็นพ่อของลูกในท้อง เธอจึงคิดฆ่าตัวตายไปพร้อมกับโยะมิยะที่อยู่ในท้อง แต่เธอได้รับการนำทางจากทะเลาะทะเลให้เข้าไปนับถือลัทธิตีทางศาสนา เธอจึงรอดพ้นจากความทุกข์และความตาย และลัทธิตีทางศาสนาเดียวกันนี้ให้ตัวตนของพ่อแก่โยะมิยะเพื่อเยียวยาจิตใจ ในเรื่องสั้นเรื่องนี้มุระกะมิเขียนเกี่ยวกับลัทธิตีทางศาสนาหนึ่งที่มี “ท่านผู้นั้น” เป็นศาสดา คำสอนของลัทธิตีทางศาสนานี้ช่วยเยียวยาจิตใจและสามารถช่วยชีวิตคน “ฝั่งนี้” ไม่ให้คิดสั้นฆ่าตัวตายได้ และ มุระกะมิเขียนเกี่ยวกับบทบาทหนึ่งของลัทธิตีทางศาสนาที่มีต่อสังคม ในเรื่องนี้คนในกลุ่มลัทธิตีทางศาสนาเดินทางไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวที่โกเบ ซึ่งจะเห็นบทบาทหนึ่งของกลุ่มคน “ฝั่งนั้น” สร้างประโยชน์ให้กับสังคม โดยช่วยเหลือคน “ฝั่งนี้” ที่กำลังเดือดร้อน จากตรงนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่ามุระกะมิต้องการจะให้อ่านเข้าใจคน “ฝั่งนั้น” ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการเป็นที่พึ่งทางใจของคน “ฝั่งนี้” และยังช่วยเหลือเวลาที่คน “ฝั่งนี้” เดือดร้อนจากภัยพิบัติ และจะต้องเข้าใจ “ฝั่งนั้น” ให้มากขึ้นโดยไร้อคติ

เรื่องสั้นเรื่องที่ 4 “ประเทศไทย” บาดแผลทางจิตใจของตัวละครมีดังต่อไปนี้ จากเนื้อเรื่องสามารถพิจารณาได้ว่าตัวละครหลักชื่อเซซุชิถูกพ่อเลี้ยงของตัวเองข่มขืนตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้เธอตั้งท้องและมีความจำเป็นต้องทำแท้ง หลังจากนั้นเธอออกจากบ้านไปเรียนที่ต่างประเทศไม่ได้กลับมาบ้านอีกเลย แม้เวลาผ่านไปถึง 30 ปี เธอยังคงแค้นพ่อเลี้ยงที่เธอเรียกว่าชายคนนั้น ร่องรอยบาดแผลทางจิตใจทำให้การใช้ชีวิตของเธอวุ่นวายเพราะเธอกลัวการตั้ง ครรภ์ทำให้ต้องหย่าร้างกับสามีชาว

อเมริกา จากการมาประชุมระดับชาติที่ประเทศไทย เธอได้รู้จักกับนิมิตผู้เป็นผู้นำทางเธอไปหาแม่เฒ่า ผู้เยียวจิตใจด้วยการอ่านความฝัน แม่เฒ่ากำชับไม่ให้ชะท่ชุกิห้ามพูดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชายคนนั้น อีก ให้อ่านความฝันที่จะมีงูมาปรากฏเท่านั้นบาดแผลทางจิตใจของชะท่ชุกิจะหายไป มุระกะมิเขียน เรื่องสั้นเรื่องนี้คล้ายคลึงกับการเยียวจิตใจด้วยความเชื่อที่ไร้ข้อสงสัยของลัทธิทางศาสนา โดยมุระกะมิเขียนตัวละครแม่เฒ่าให้มีลักษณะคล้ายกับผู้คนในลัทธิทางศาสนาที่มีความสามารถพิเศษ ในการอ่านความฝันหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าและให้คำแนะนำเพื่อเยียวจิตใจ จากเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ามุระกะมิสร้างตัวละคร ชะท่ชุกิให้เป็นแพทย์ที่รักษาความผิดปกติทางร่างกาย ซึ่งเป็นข้อตรงข้ามกับแม่เฒ่าที่รักษาความผิดปกติทางด้านจิตใจ “ความรุนแรง” ที่เกิดขึ้นใน “ฝั่งนั้น” ไม่อาจจะเยียวรักษาได้แม้ตัวเองจะมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากแค่ไหนก็ตาม ในเรื่องนี้มุระกะมิ ต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความจำเป็นในการมีที่พึ่งทางใจและความเชื่อที่สามารถจะเป็นพลังในการเยียวจิตใจของตน แม้ผู้มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ดีเช่นแพทย์ยังคงต้องเชื่อในคำทำนาย เหล่านั้นที่ไม่มีหลักเหตุผลใดมารับรอง แต่ในเรื่องการเยียวจิตใจความมีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ อย่างเดียวอาจไม่ช่วยอะไร ดังนั้นลัทธิทางศาสนาเป็นที่พึ่งทางจิตใจที่สำคัญของผู้คนที่แม้ว่าความรู้ ทางวิทยาศาสตร์จะพัฒนาไปเช่นไร

เรื่องสั้นเรื่องที่ 5 “ซูเปอร์กบช่วยโตเกียว” บาดแผลทางจิตใจของตัวละครมีดังต่อไปนี้ ตัวละครหลักชื่อคะตะจิริได้รับบาดแผลทางจิตใจจากการไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง เนื่องจากการสูญเสีย พ่อแม่ แม้เขาจะส่งเสียน้องชายและน้องสาวจนแต่งงานมีครอบครัวออกไปอยู่ข้างนอก อีกทั้งเพื่อน ร่วมงานของเขาไม่ได้ชื่นชมในการทำงานของเขาเช่นกัน ทำให้เขารู้สึกว่างเปล่า ชีวิตไร้ความหมาย ชีวิตของเขาไม่มีค่าอันใด อยู่มาวันหนึ่งมีกบตัวใหญ่ที่ชื่อคะอะรุคุงปรากฏขึ้น กบตัวนั้นช่วยให้ กำลังใจคะตะจิริ ช่วยเหลือคะตะจิริทุกอย่างพร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการมีตัวตนของคะตะจิริ ทำให้ เขาเรียนรู้เข้าใจสิ่งต่างๆ ทำให้เขาเห็นความสำคัญของตัวเอง มุระกะมิสร้างตัวละครคะอะรุคุงที่เป็นกบตัวใหญ่ขึ้นมาให้มีลักษณะคล้ายผู้นำทางในลัทธิทางศาสนาให้กับคน “ฝั่งนี้” ที่รู้สึกว่าคุณค่า ของตัวเองไม่มีค่าอะไร ผู้นำทางในกลุ่มลัทธิทางศาสนาจะให้ความสำคัญกับผู้ที่เข้ามาอยู่ในลัทธิทาง ศาสนาเนื่องจากความทุกข์หรือการไร้ตัวตน ผู้นำจะชื่นชมยกย่อง ยินดีในสิ่งที่ทำ อีกทั้งคอยดูแลถามไถ่ทำให้ผู้ที่เข้ามาศรัทธาในลัทธิรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีตัวตนขึ้นมาเพื่อเยียวความว่างเปล่าในจิตใจ จากเรื่องสั้นเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ามุระกะมิต้องการสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ถึงการให้อัตลักษณ์ใหม่แก่ผู้ที่เข้ามา ศรัทธาในลัทธิ จะเห็นสภาพสังคมที่สับสนวุ่นวายเนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำทำให้ค่าเงินตก ท่ามกลาง สังคมที่บีบเค้นให้คน “ฝั่งนี้” ทำงานหนักเพื่อหาเงิน และสังคมตัวใครตัวมันไม่มีการสนใจซึ่งกันและ กันทำให้คน “ฝั่งนี้” รู้สึกว่าการมีชีวิตอยู่ไร้ค่า ต้องการผู้ที่เห็นค่าของตน ดังนั้นพวกเขาจึงมีแนวโน้มที่จะหันเหเข้าสู่ “ฝั่งนั้น” เพื่อให้อัตลักษณ์เก่ารับอัตลักษณ์ใหม่ของตน ซึ่งมุระกะมินำเสนอให้เห็นว่า ลัทธิทางศาสนาเป็นที่พึ่งหนึ่งในสังคมในยามที่สังคมไล่ต้อนผู้คนให้ไม่มีที่ยืน ดังนั้นจำเป็นต้องเข้าใจ ลัทธิทางศาสนาเหล่านั้นในฐานะที่เป็นสถานที่ที่ให้ผู้คนในสังคมมีที่ยืนเพิ่มขึ้น ไม่สมควรคิดอคติกับ ลัทธิทางศาสนา

เรื่องสั้นเรื่องที่ 6 “พายน้าฝั่ง” บาดแผลทางจิตใจของตัวละครมีดังต่อไปนี้ ตัวละครหลักชื่อ จุมเปะอิได้รับบาดแผลทางจิตใจจากการไม่ประสบความสำเร็จในความรัก เนื่องจากเขาไม่กล้าแสดงความรักของตัวเองให้ฝ่ายตรงข้ามได้รู้ ดังนั้นทะเลาะทู่ชุกีเพื่อนสนิทของเขาที่ซึ่งแสดงความรักก่อนจึงได้ชะโยะโกะเป็นแฟน จุมเปะอิจึงเสียใจมากและเก็บบาดแผลทางจิตใจของตัวเองไว้ตลอดเวลา จนกระทั่งทั้งคู่แต่งงานและมีลูกด้วยกัน จุมเปะอิรู้สึกว้าชชะโยะโกะห่างไกลเขาไปอีกชั้นหนึ่ง แต่วันหนึ่งทะเลาะทู่ชุกีอยากยกชะโยะโกะให้กับจุมเปะอิเพราะเขารู้ว่าชะโยะโกะอยากอยู่กับจุมเปะอิมากกว่าเขา และจุมเปะอิก็รักชะโยะโกะมากอีกด้วย เขาจึงไปมีผู้หญิงอื่นและทั้งคู่ก็หย่าร้างกันเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น วันหนึ่งจุมเปะอิอยู่ที่ห้องชะโยะโกะเขามิเพศสัมพันธ์กับชะโยะโกะเป็นครั้งแรก บาดแผลทางจิตใจทั้งหมดก็หายไป จากการที่มีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นจุมเปะอิรู้สึกว่ารากที่เขาเคยมีหายไปเนื่องจากแผ่นดินไหวทำลายบ้านเกิดที่โกเบของเขา เขาจึงต้องหารากใหม่คือการสร้างครอบครัวกับชะโยะโกะ ดังนั้นเขาจึงตัดสินใจจะขอชะโยะโกะแต่งงานทันทีที่เธอตื่นขึ้นมาซึ่งเป็นพัฒนาการทางจิตใจที่สำคัญของจุมเปะอิ ในเรื่องนี้มูระกะมิสร้างตัวละครทะเลาะทู่ชุกีให้มีลักษณะคล้ายกับคนในลัทธิทางศาสนาที่มีความสามารถในการมองคนว่าใครสมควรจะมาอยู่เป็นครอบครัวรูปแบบใหม่ (ครอบครัวแบบเสมือน) ในกลุ่มลัทธิทางศาสนา โดยที่มูระกะมิสร้างตัวละครทะเลาะทู่ชุกีขึ้นมาให้มีความเป็นผู้นำสูงซึ่งมีลักษณะคล้ายพ่อที่ปกครองลูกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการปกครองผู้คนในลัทธิทางศาสนา จากเรื่องสั้นเรื่องนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่า มูระกะมิต้องการจะเขียนนำเสนอความสำคัญของการเป็นครอบครัว แม้จะเป็นครอบครัวที่แท้จริงหรือครอบครัวรูปแบบใหม่ในลัทธิทางศาสนาก็ตาม การเป็นครอบครัวจะต้องช่วยกันดูแลไม่ให้ความรุนแรงหลายรูปแบบจากภายนอกเข้ามาสู่ภายในครอบครัวได้ ต้องมีการสื่อสารซึ่งกันและกันอย่างพอเพียงถึงจะเข้าใจกันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการไม่สื่อสารกันทำให้ความเข้าใจไม่ตรงกันและจะก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ดังนั้นการเข้าใจอย่างถูกต้องไร้อคติ มีความยุติธรรมจะสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ทุกกลุ่มในสังคม

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าผลงานรวมเรื่องสั้นชุดนี้ถ่ายทอดประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ ตัวละครที่ปรากฏในเรื่องจะได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวทางอ้อมที่มีทั้งเรื่องดีและไม่ดี โดยแผ่นดินไหวเหล่านั้นจะเป็นตัวกระตุ้นให้ถึงกับบาดแผลทางจิตใจที่ตัวละครเหล่านั้นมีอยู่ก่อน แต่ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ตัวละครได้พบกับสิ่งดีๆ เช่นกัน ตัวละครส่วนมากจะมีความว่างเปล่าในจิตใจ ต้องการหาสิ่งที่ตัวเองขาดหายไป ดังนั้นจึงไปพึ่งพิงสิ่งที่มีลักษณะลัทธิทางศาสนาเพื่อเยียวยาจิตใจของตน ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของลัทธิทางศาสนาที่มีต่อคนในสังคมบางส่วนที่ไม่มีทางออกให้กับชีวิต ซึ่งจะสะท้อนทัศนคติของมูระกะมิเกี่ยวกับลัทธิทางศาสนาที่ว่า ความรุนแรงของผู้คน “ฝั่งนี้” ที่เป็นตัวเร่งให้เข้าไปสู่ลัทธิศาสนา หรือ “ฝั่งนั้น” ซึ่งความรุนแรงดังกล่าวมีอยู่เหมือนกันไม่ว่าฝั่งไหนก็ตาม ดังนั้นคนทั่วไปไม่ควรมียึดติดกับผู้ที่อยู่ “ฝั่งนั้น” เพราะผู้คนส่วนมากจะคิดว่าคน “ฝั่งนั้น” เป็นคนไม่ดี เป็นคนหัวรุนแรง เพราะสื่อนำเสนอไปในรูปแบบนั้น ทำให้คน “ฝั่งนี้” บีบเค้นให้คน “ฝั่งนั้น” ไม่มีที่ยืนในสังคม มีความแค้นต่อสังคม อันเนื่องมาจากความอยุติธรรมที่ “ฝั่งนี้” เป็นฝ่ายยึดยึดให้ ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งอย่างยั่งยืนต้องทำความเข้าใจระบบของ “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ให้ถ่องแท้ถูกต้องไปพร้อมกัน เพราะความจริงแล้ว “ฝั่งนั้น” เกิดจากความอยุติธรรมที่ “ฝั่งนี้” เป็นผู้สร้างขึ้น และการแก้ไขปัญหาคจะต้องเข้าใจทั้งสองฝั่งไม่ใช่ทำความเข้าใจฝั่งใดฝั่งหนึ่งเพียงฝั่งเดียว

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลงานรวมเรื่องสั้นชุด *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* ผู้วิจัยได้พบว่าหลังจากที่มูระกะมิทำการคอมมิตเมนต์ไปที่ความรุนแรง เขาได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็น Non-fiction ออกมา 2 เรื่อง คือ *อันเดอร์กราวด์* และ *ยะกุโตะกุชะระตะปะโอะเดะ* ตามลำดับ ซึ่งผลงานสองเล่มนี้มูระกะมิทุ่มเททั้งร่างกายและเวลาสัมภาษณ์ผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากคดีการปล่อยแก๊สพิษซารินและผู้ที่อยู่ในกลุ่มลัทธิโอมฉิโนริเกียวเพื่อค้นหาความจริงว่าในวันที่เกิดเหตุเกิดอะไรขึ้น การคอมมิตเมนต์เห็นได้ชัดเจนในผลงานรวมเรื่องสั้นเรื่องนี้ซึ่งพิจารณาได้จากการที่มูระกะมิยกปัญหาของกลุ่มลัทธิทางศาสนาขึ้นมาเขียนนำเสนอในรูปแบบที่มีทั้งด้านดีและด้านไม่ดีเพื่อความเข้าใจของคนทั้งสองฝั่ง

อิทธิพลจากการคอมมิตเมนต์และการสร้างสรรค์ผลงาน Non-fiction ทั้งสองเล่มมีอิทธิพลต่อผลงานหลังๆ ของมูระกะมิด้วยเช่นกัน ซึ่งจะเห็นได้จากการนำเรื่องสั้นเรื่องที่ 3 “เริงระบำกับพระเจ้า” ไปเป็นแก่นในการเขียนผลงานนวนิยายเรื่องยาวที่ชื่อ *หนึ่งคิวแปดสี่* ตามที่เซริชะวะ บะโอะกล่าว และคุริชะระ ยูอิชิโร่ยังกล่าวอีกว่าผลงาน Non-fiction ทั้งสองเรื่องมีอิทธิพลต่อเรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* เช่นกัน อีกทั้งในผลงานเรื่องล่าสุดที่ชื่อ *มิกิชะอิ โอะ โมะตะนะอิ ทะสะกิ ทัซุรุ โตะ, คะระะ โนะ จุนเรอิ โนะ โตะมิ* มีตัวละครชื่อคิโมะโตะ ชะระ (木元沙羅) ซึ่งเป็นตัวละครชื่อเดียวกับตัวละครในเรื่องสั้นเรื่องที่ 6 “พายน้าฝั่ง” จากที่ได้ศึกษาการสร้างสรรค์ผลงานของมูระกะมิทำให้ทราบว่า การเขียนเรื่องสั้นของมูระกะมิคือสนามทดลองในการนำสิ่งใหม่มาเขียนเพื่อจะพัฒนาไปสู่การเขียนนวนิยายเรื่องยาวต่อไป ดังนั้นซึ่งผลงานการเขียนหลังๆ มีความเป็นไปได้สูงว่าผลงานอาจความเกี่ยวข้องกับผลงานรวมเรื่องสั้นเรื่อง *คะมิ โนะ โคะโตะโมะตะชิ วะ มินะ โอะโตะรุ* ถ้าวิเคราะห์ที่บาดแผลทางจิตใจ การเยียวยาจิตใจ และความเป็นลัทธิทางศาสนาที่ปรากฏในผลงานนวนิยายเรื่องยาวเหล่านี้อาจทำให้เข้าใจทัศนคติของมูระกะมิที่มีต่อลัทธิทางศาสนาเพิ่มมากขึ้นและเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ผลงานของมูระกะมิต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. อ่าน(ไม่)เอาเรื่อง. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2548.

ผศ.นพ.พนม เกตุมาน, ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.เถกิง พัฒโนภาส. Semiotics and Visual Representation.

วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 01-2551 Vol. 1

สุชาดา ทวีสิทธิ. เสียงจาก “ชายขอบ” : การเคลื่อนไหวสิทธิมนุษยชนเพื่อคนไร้ยาเสพติดใน
ประเทศไทย.

เสาวลักษณ์ สุวรรณไมตรี, อุษา ลิ่มชีวี และชาดา ประจง. บาดแผลทางจิตใจและการปรับสมดุล.
สำนักพัฒนาสุขภาพจิต.

ภาษาญี่ปุ่น

『広辞苑』第六版、岩波書店

『大辞林』第六版、三省堂

ひろさちや『仏教法話大辞典』、鈴木出版、2004

塩田敦子「思春期から更年期の不定愁訴とその対応」、日産婦誌 63 卷 12 号、2011

加藤典洋「第四章『神の子どもたちはみな踊る』地震と父なるものの影」『村上春樹イエ
ローページ 〈3〉』、幻冬舎、2009

河合隼雄『無意識の構造』、中公新書、1997

久保田裕子「言葉は〈出来事〉を超えることができるか: 村上春樹「タイランド」論」日
本文学協会、2012

宮地尚子『トラウマ』、岩波新書、2013

宮脇俊文『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000

芹澤ばも「10 年かけて長篇へと実を結んだ短篇作品」『村上春樹全小説ガイドブッ
ク』、洋泉社、2010

芹澤ばも「「オウム的なる」ものと「さきかげ」」『村上春樹全小説ガイドブック』、
洋泉社、2010

芹澤ばも「新しい「僕」の誕生」『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010
金井まゆみ「現代社会を「デジタル処理」した意欲作」『村上春樹全小説ガイドブック』、
洋泉社、2010
栗原裕一郎「羊からリトル・ピープルへ」『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010
黒古一夫『「喪失」の物語から「転換」の物語へ』勉誠出版、2007
今井清人・岩崎文人・志村有弘『村上春樹作品研究辞典』、鼎書房、2001
山崎真紀子「村上春樹と北海道—『羊をめぐる冒険』『ノルウェイの森』『ねじまき鳥クロ
ニクル』『UFO が釧路に降りる』を中心に—」、札幌大学総合論叢第三十四号、2012
守中高明「井戸」の過去と未来『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、
2000
秋枝美保「村上春樹「UFO が釧路に降りる」論—「圧倒的な暴力の瀬戸際」に立って—」、
比治山大学、日本語文化研究（4）,2001
秋枝美保「村上春樹「UFO が釧路に降りる」論—「圧倒的な暴力の瀬戸際」に立って—」、
比治山大学、日本語文化研究（4）,2001 cited in 立川健二『現代言語論』、1990
徐忍宇「村上春樹「蜂蜜パイ」論—書いている自分への「コミットメント」—」、九大日文、
2008
小原真紀子「ノルウェイの森でつかまえて」（『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹
を読む、青土社、2000
小島基洋・青柳慎平「海辺のカフカ論」—迷宮のカフカ、札幌大学外国語学部紀要 70、
2009
清水良典「作家「鼠」の死」『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、
2000
石井みゆき『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010
石井みゆき『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010
石橋泰「村上春樹『神の子どもたちはみな踊る』について—心理学的観点から—」山梨英和
大学紀要、山梨大学、2004
川村湊『村上春樹をどう読むか、作品社、2006
川田宇一郎「間抜けな形状のもの」『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土
社、2000
村上春樹「解題」『村上春樹全作品 1990～2000』、講談社、2003
村上春樹「言葉という激しい武器」『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土
社、2000
村上春樹「目じるしのない悪夢」『アンダーグラウンド』『村上春樹全作品』⑥ 1990-2000、
講談社、2003
村上春樹「目じるしのない悪夢」『村上春樹全作品 ⑥ 1990-2000』、講談社、2003
村上春樹『村上春樹、河合隼雄に会いに行く』、講談社、1996
村石利夫「ポルノ・AV の世界の言葉」『ちょっと知りたい隠語 1700』、にちぶん文庫、
1996

中山幸枝「村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—「あちら側」と「こちら側」の狭間に位置する青年—」、広島大学近代文学研究会、近代文学試論（44）、2006、cited in 落合良行・伊藤裕子・斉藤誠一『青年の心理学』第七章二項「劣等感をもつ意味」、1999
 中山幸枝「村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—「あちら側」と「こちら側」の狭間に位置する青年—」、広島大学近代文学研究会、近代文学試論（44）、2006

田原総一郎『連合赤軍とオウム—わが内なるアルカイダ』、集英社、2004

田中律子『<変態>する身体—村上春樹「神の子どもたちはみな踊る」論—』、九州大学日本語学会、2008

平野芳信「村上春樹『アイロンのある風景』論—身代わりとしての物語—」、山口国文山口大学、2007

米村みゆき『村上春樹作品研究時点』、鼎書房、2001

堀江敏幸「もう神様に電話はできない」『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000

野中潤「<悲観的な希望>を生きる—連作短編『神の子たちはみな踊る』論—『村上春樹と1990年代』、おうふう、2012

鈴木和成「村上作品の最近の黙示録的語調について」『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000

ออนไลน์

พจนานุกรม Oxford. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://oxforddictionaries.com/definition/english/trauma>. [7 กรกฎาคม พ.ศ.2556]

เว็บไซต์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp> [3 ตุลาคม พ.ศ.2556]

松本亮子. 日本子ども学会. 「箱から生まれる私の子ども学～ダンボール箱を見つける入りたがる」 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.blog.crn.or.jp/kodomogaku2005-1.html> [26 ตุลาคม พ.ศ.2556]

三宅善信. 2002. 「お墓と子宮の意外な関係」 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.relnet.co.jp/relnet/brief/r12-148.htm> [26 ตุลาคม พ.ศ.2556]

เว็บไซต์ของคริสจักรไคร้สโตเชิซ กรุงเทพฯ (ฉบับภาษาไทย). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.thaianglican.org/bible.php?action=chapter&bk_id=42&ct_id=&page=2 [26 ตุลาคม พ.ศ.2556]

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผลงานของมูระกะมิ

1. สดัลบลมซึบซวาน

จุดเริ่มต้นของการเขียนนวนิยายเกิดขึ้นระหว่างมูระกะมินั่งดื่มเบียร์ชมการแข่งขันเบสบอลอยู่ที่สนามเบสบอลจินงู ตอนนั้นเขามีความรู้สึกรักอยากเขียนนวนิยายขึ้นมาทันที กลางคืนหลังเลิกงานร้านคาเฟ่เพลงแจ๊ส ปีเตอร์แคท เขาใช้เวลาเขียนทุกคืนคืนละ 1 ชั่วโมงเป็นเวลา 4 เดือน จึงเสร็จสมบูรณ์ มูระกะมิเขียนโดยใช้บุรุษที่หนึ่ง คือ “ผม” (僕) [boku] เป็นผู้เล่าเรื่องซึ่งมีอายุ 29 ปี เท่ากับมูระกะมิในตอนนั้น โดยมีตัวละครหลัก 3 ตัวได้แก่ “ผม” ที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยในโตเกียว และเพื่อนที่ลาออกกลางคันที่ชื่อ “เนะสุมิ” และหญิงสาวไม่มีนิ้วก้อย เนื้อเรื่องย่อคือ “ผม” อายุยี่สิบปลายๆ เริ่มมีความลำบากในการเขียนจึงเล่าเรื่องเหล่านี้ออกมา มีการเขียนถึงนักเขียน สถาปนิก ภาวาท และการแปลบทกลอนตะวันตก เรื่องราวหลักคืออยู่ในฤดูร้อน ค.ศ.1970 “ผม” เป็นนักศึกษาที่โตเกียว กลับมาบ้านเกิดแล้วไปดื่มเบียร์กับเพื่อนชื่อ “เนะสุมิ” ในร้านเหล้าแห่งหนึ่งที่มีเจ้าของเป็นคนจีนชื่อเจ วันหนึ่ง “ผม” พาผู้หญิงที่เฝ้าจนไม่ได้สติกลับไปส่งถึงห้อง ในที่สุดก็สนิทสนมกันแต่ไม่ได้เป็นอะไรกัน จากนั้นมีการเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต เช่น ความผิดปกติทางการพูดสมัยเด็ก ประสบการณ์ทางเพศจนถึงอายุ 20 ปี และการฆ่าตัวตายของแฟนสาว ส่วนทางด้าน “เนะสุมิ” มีความกลัวจึงทำให้เลิกกับแฟน จากนั้นเขามุ่งหน้าเป็นนักเขียน

มียะวะกิ โทะฉิมุมิ 「宮脇俊文」 [Miyawaki Toshifumi] กล่าวว่า หลักปรัชญาที่เนะสุมิกล่าวให้กับ “ผม” ฟังมีข้อความว่า “ปัญญาที่ยอดเยี่ยมคือการรู้สองข้อที่แตกต่างกันและพร้อมทั้งแสดงมันออกมาอย่างเหมาะสม” (優れた知性とは二つの対立する概念を同時に抱きながら、その機能を充分に発揮していくことができる、そういったものである) การที่มูระกะมิเลือกคำคมนี้นี้มาเขียนเพราะว่าตอนนั้นมูระกะมิมีความสนใจในผลงานของ ฟรานซิส สกอตต์ คีย์ ฟิตซ์เจอราร์ด (Francis Scott Key Fitzgerald) (1896-1940) เป็นอย่างมาก ตอนแรกเหมือนไม่มีความสำคัญอะไร แต่ความจริงแล้วคำคมประโยคนี้มีความหมายสำคัญมาก เพราะว่าสาระสำคัญที่มูระกะมิค้นหาโดยตลอดจากผลงานเรื่องนี้มีอยู่ในประโยคนี้ กล่าวคือ เขามักจะเขียนการมีโลกของ “ฝั่งนี้” และ “ฝั่งนั้น” ในผลงานทั้งเบื้องหน้าและเบื้องลึก พวกเรามีสองด้านอยู่เช่นนี้เหมือนกัน และยากที่จะปรับให้สองด้านนี้เหมาะสม¹¹⁹ มะรุยะ ซะอิอิชิ 「丸谷才一」 [Maruya Saiichi] ประเมินว่า ผลงานเรื่องนี้เป็นการเขียนในรูปแบบใหม่และได้รับอิทธิพลจากนักเขียนชาวอเมริกา อย่างเช่น เคิร์ท วาเนกัต (Kurt Vonnegut) ริชาร์ท โบรวติกัน (Richard Brautigan) ส่วนทางด้าน โยะมิยุกิ จุนโนะซุเกะ

119

宮脇俊文『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000、p.84

「吉行淳之介」[Yoshiyuki Junnosuke] กล่าวว่า “เนะสุมิ” เป็นร่างแบ่งของตัวละครหลัก¹²⁰ เป็นต้น

2. 1973, ฟินบอล

ผลงานเรื่องนี้เป็นภาคต่อของผลงานเรื่องแรก *สตั๊บลมซึบซัน* ซึ่งเป็นเวลาห่างจากฤดูร้อนในภาคแรก 3 ปี ผลงานเรื่องนี้นับว่าเป็นการเขียนที่ลงลึกในโลกของมูระกะมิ ฮะรุกิที่สร้างขึ้นในผลงานเรื่องแรกเป็นเรื่องราวใน ค.ศ.1973 ที่เวลาผ่านมา 3 ปีที่ “ผม” กับ “เนะสุมิ” ได้เคยใช้ชีวิตด้วยกันในฤดูร้อนใน ค.ศ.1970 เรื่องราวเกิดขึ้นที่โตเกียว และบ้านเกิดที่มีการเขียนบรรยายตรงกับอะมิยะบ้านเกิดของมูระกะมิ¹²¹ โยะฉิกะวะ ยะซุฮิซะ 「芳川泰久」 [Yoshikawa Yasuhisa] กล่าวว่า “การอุปมา” (喩) เริ่มปรากฏตัวขึ้นตั้งแต่เรื่อง 1973, *ฟินบอล* และในผลงานเรื่องนี้โลกแห่งความตาย (冥府) ปรากฏตัวเป็นครั้งแรก¹²²

3. แกะรอยแกะดาว

เป็นเรื่องราวใน ค.ศ.1978 “ผม” ออกตามหา “แกะวิเศษ” ตามคำบอกกล่าวของหญิงสาวที่มีใบหูงดงาม มีเบาะแสคือรูปถ่ายที่เนะสุมิผู้หายสาบสูญส่งมาให้ “ผม” ลาออกจากบริษัทแล้วเดินทางไปเที่ยวที่ฮ็อกไกโดกับแฟนสาว พบว่าพ่อของเนะสุมิซื้อบ้านพักตากอากาศไว้ที่นั่น หลังจากนั้นแฟนสาวก็หายไปอย่างกะทันหัน จากนั้น มนุษย์แกะ (羊男) ก็มาปรากฏตัวตรงหน้า ผลงานเล่มนี้ได้รับรางวัลวรรณศิลป์นักเขียนหน้าใหม่โนะมะ (野間文芸新人賞) ชิimitsu โยะฉินะริ 「清水良典」 [Shimitsu Yoshinori] กล่าวว่า *แกะรอยแกะดาว* เป็นผลงานเล่มใหญ่ที่สุดในผลงานสามเล่มแรก (初期三部作) ซึ่งทราบกันดีว่าเป็นผลงานที่มีความเกี่ยวข้องกับผลงานภายหลังมากมาย ถ้าจับกลุ่มด้านเนื้อหาของผู้เล่าเรื่องคือ “ผม” จะสามารถรวมเรื่อง *เริงระบำแดนสนธยา* เข้าไปด้วยเป็นผลงานที่มีความต่อเนื่องทั้ง 4 (四部作) แต่โดยทั่วไปแล้วจะเรียกผลงานที่มีความต่อเนื่องทั้ง 3 หรือ “ไตรภาคมุสิก” (三部作) ตามตัวละครเพื่อนของ “ผม” ที่มีชื่อว่า “เนะสุมิ”¹²³ ซึ่งแปลว่าหนู

¹²⁰ 今井清人・岩崎文人・志村有弘『村上春樹作品研究辞典』、鼎書房、2001、p.50

¹²¹ 石井みゆき『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010、p.24

¹²² 今井清人・岩崎文人・志村有弘『村上春樹作品研究辞典』、鼎書房、2001、p.103

¹²³ 清水良典「作家「鼠」の死」（『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000）、

4. แดนฝันปลายขอบฟ้า

นวนิยายเรื่องยาวเรื่องนี้เล่าเรื่องโดยบุรุษที่ 1 ในแบบโลกคู่ขนานโดยมี “ฉัน” (私) [watashi] ในโลกของ ฮาร์ดบอยด์วันเดอร์แลนด์ (ハード・ボイルド・ワンダーランド) ซึ่งมีการดำเนินเรื่องในบทเลขคู่ และมีการดำเนินเรื่องราวของ “ผม” ในโลกของ เซะกะอิโนะโอะวะริ (世界の終わり) [sekai no owari] ในบทเลขคู่ “ฉัน” เป็นนักคำนวณรหัสลับเดินทางผจญภัยอยู่ใต้ดินของโตเกียว ดอกเตอร์เฒ่าคนหนึ่งทำให้ความคิดของเขาทำการคำนวณแบบพิเศษ อีกด้านหนึ่งในโลกของ เซะกะอิโนะโอะวะริ “ผม” เป็น “นักอ่านฝัน” ที่ถูกตัดเงาของตัวเองออกและอาศัยอยู่ในโลกที่ถูกล้อมด้วยกำแพง อยู่มาวันหนึ่ง “เงา” ที่ถูกตัดออกเริ่มบอกกับ “ผม” ที่สูญเสียจิตใจไปแล้วว่าอยากออกไปจากเมืองนี้ “ผม” ต้องการจะหนีจากเงาและเมืองแห่งนี้ จึงเริ่มเขียนแผนที่ แต่สุดท้ายเงาสามารถหนีไปได้เพียงผู้เดียว ผมยังคงอยู่ที่นั่น เนื้อเรื่องดำเนินไปแบบคู่ขนานเหมือนเป็นคนละเรื่อง แต่ในที่สุดเรื่องราวก็ไขว้เข้าหากัน มิยะวะกิ โทะชิมิ ก่อว่า การเขียนการมีอยู่ของโลกทางนั้น (あちら側) กับทางนี้ (こちら側) เป็นพื้นฐานของผลงานของมูระกะมิ ฮะรุกิ และผลงานเรื่องนี้แสดงให้เห็นสิ่งนั้นได้ชัดเจนที่สุด และยังมีความเกี่ยวข้องกับ Non-fiction เรื่อง *อันเดอร์กราวด์* กล่าวคือเกี่ยวกับคติการปล่อยแก๊สพิษซารินอีกด้วย ซึ่งไม่ได้เป็นความเหมือนโดยบังเอิญในโลกทางวรรณกรรมของนักเขียนคนเดียวกัน แต่เป็นความเหมือนโดยบังเอิญที่ให้ความรู้สึกน่ากลัว หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกลางสังหรณ์ในการทำนาย¹²⁴

5. ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย

เป็นเรื่องของ โทรุ วะตะนะเบะ อายุ 37 ปี มีการเล่าเรื่องด้วยบุรุษที่ 1 คือ “ผม” เขาเดินทางด้วยเครื่องบินไปถึงที่สนามบินฮัมบูร์ก ประเทศเยอรมนี ทันทีที่ลงได้ยินเสียงเพลง “Norwegian Wood” ของวงเดอะบิทเทิลส์ ทำให้เขาทวนระลึกถึงเรื่องราวในอดีต เพลงของวงเดอะบิทเทิลส์เพลงนี้มีความเกี่ยวข้องกับความจริงจำสมัยมหาวิทยาลัย ตอนที่ “ผม” (โทะรุ วะตะนะเบะ) เพิ่งเข้ามาวิทยาลัยได้พบกับนะโอะโกะแฟนสาวของเพื่อนสนิทที่เธอได้ฆ่าตัวตาย ภายหลัง “ผม” อยู่กับเธอในวันเกิดสองต่อสอง แต่ในที่สุดนะโอะโกะที่มีปัญหาทางจิตต้องเข้าไปพักรักษาตัวในสถานบำบัด “ผม” เขียนจดหมายถึงเธอหลายครั้งและเคยไปพบเธอ แต่ในที่สุดเขาเริ่มมีความสัมพันธ์กับ มิโตะริที่อยู่คนเดียวกัน ผลงานเรื่องนี้ถูกเขียนเพิ่มเติมจากเรื่องสั้นเรื่อง “โฮะตะรุ” [螢] [hotaru] ซึ่งเป็นหนึ่งเรื่องในรวมเรื่องสั้นชุด *เส้นแสงที่สูญหาย เราร้องไห้เงียบงัน* มูระกะมิ กล่าวว่หลังจากเขียนเรื่อง *แดนฝันปลายขอบฟ้า* เขาตัดสินใจจะเขียนผลงานเรื่องต่อไปกับสำนักพิมพ์ โคดันฉะ และอยากเขียนเรื่องยาวประมาณสองร้อยถึงสามร้อยหน้า ตอนนั้นเจ้าหน้าที่หญิง

124

宮脇俊文『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む青土社、2000、 p84

ผู้รับผิดชอบผลงานแนะนำให้นำเรื่อง “โอะตะรุ” มาเขียนให้ยาวขึ้นจึงเป็นที่มาของเรื่อง *ด้วยรัก ความตาย และหัวใจสลาย*¹²⁵ ผลงานเรื่องนี้ได้รับการขนานนามว่าเป็น “นวนิยายรักร้อยเปอร์เซ็นต์” (100 パーセント恋愛小説) แต่เกิดความสงสัยและมีการวิพากษ์กันอย่างแพร่หลายว่าเป็น นวนิยายรักจริงหรือไม่ และหลังจากที่ออกวางขายก็ได้รับการตอบรับจากนักอ่านดีมาก เพียงเวลาไม่นานยอดขายพุ่งมากถึงล้านเล่ม จึงทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่เรียกว่า “ปรากฏการณ์นอร์เวย์โนะโมะริ” (ノルウェイの森現象) โอะฮาระ มะกิโกะ (小原眞紀子) [Ohara Makiko] กล่าวว่า ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้คนส่วนมากอ่านผลงานเรื่องนี้ในฐานะที่เป็นนวนิยายรักตามที่ มุระกะมิเขียนเกริ่นนำเอาไว้ไม่ใช่ซะหรือ¹²⁶

6. เรียงระบำแดนสนธยา

ผลงานเรื่องนี้เป็นเรื่องราวภาคต่อจากไตรภาคชุดผลงานสามเรื่องแรก โดยมี “ผม” จากเรื่อง *แกะรอยแกะดาว* ต้องการกลับคืนสู่สถานภาพทางสังคมเดิมเขาจึงเป็นนักเขียนรับจ้าง เขาผันถึงโรงแรมโลมา (いるかホテル) และในความฝันเขาเห็นใครบางคนร้องไห้เพื่อเขาอยู่ “ผม” จึงนึกถึงภิกิที่หายตัวไป ตอนท้ายเรื่อง *แกะรอยแกะดาว* จึงตัดสินใจไปโรงแรมโลมา แต่พบว่าโรงแรมโลมากลายเป็นโรงแรมหรูหรามากไม่เหลือเค้าโครงเดิม ซึ่งจุดเด่นของเรื่องนี้คือการเขียนบรรยายสภาพสังคมในทศวรรษที่ 1980 ต่อจากผลงานถึงเรื่อง *แกะรอยแกะดาว* ที่เขียนบรรยายสภาพสังคมในทศวรรษที่ 1970 ควะตะ อุอิชิโร กล่าวว่า ยุคสมัยได้เปลี่ยนไปเข้าสู่ยุคสังคมนิยมพัฒนาระดับสูง (高度資本主義社会) การเปลี่ยนแปลงจาก “โรงแรมโลมา” เป็น “โรงแรมดอลฟิน” ที่หรูหราคือสัญลักษณ์ของเศรษฐกิจแบบฟองสบู่¹²⁷

7. การปรากฏตัวของหญิงสาวในคืนฝนตก

ผลงานเรื่องนี้เล่าเรื่องโดยบุรุษที่ 1 คือ “ผม” โดยเป็นเรื่องราวของ ฮะจิเมะที่ใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวอย่างราบรื่นไม่มีปัญหา อยู่มาวันหนึ่งเขาพบกับ มิเมะโมะโตะ ผู้หญิงคนที่เขาเคยตกหลุม

¹²⁵ 石井みゆき 『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010、p.42

¹²⁶ 小原眞紀子 「ノルウェイの森でつかまえて」 (『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000)、p.139

¹²⁷ 川田宇一郎 「間抜けな形状のもの」 (『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000)、p.146

รักสมัยเป็นเด็ก ตอนนั้น “ผม” เกิดความคิดว่าเขาใช้ชีวิตมาทั้งหมดด้วยความผิดพลาด และคิดว่าจะละทิ้งทุกอย่างเพื่อกลับมาเริ่มกับผู้หญิงคนนั้นใหม่อีกครั้ง แต่เธอคนนั้นหายตัวไปจาก “ผม” พร้อมกับแผ่นเสียงหนึ่งแผ่น “ผม” จึงบอกกับภรรยาตัวเองว่าพรุ่งนี้อยากจะใช้ชีวิตใหม่ และตัดสินใจจะกลับมาใช้ชีวิตเช่นเดิม เซะริชะวะ บะโมะ (芹澤ぼも) [Serisawa Bamō] กล่าวว่า หลังจากมีการตีพิมพ์ผลงานเรื่องนี้ออกเผยแพร่ การประเมินแยกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ กลุ่มที่ 1 คือ เป็นนวนิยายรักราคาถูกทั่วไปและเป็นผลงานล้มเหลวที่น่า *ด้วยรัก ความตายและหัวใจสลาย* กลับมาทำอีกครั้ง กลุ่มที่ 2 คือ เป็นเหมือนบทนำชิ้นใหญ่ของผลงาน นวนิยายเรื่องยาวลำดับที่ 8 *บันทึกนกไขลาน* แสดงให้เห็นสไตล์การเขียนใหม่ที่เป็นจุดเปลี่ยนของมูระกะมิ โดยที่ เซะริชะวะ บะโมะเห็นด้วยกับกลุ่มที่ 2 ว่า ผลงานเรื่องนี้เริ่มเป็นจุดเปลี่ยนและต้องอ่านผลงานเรื่องนี้ในฐานะที่เป็นจุดเปลี่ยนซึ่งต้องพิจารณาจากการเขียนตัวละคร “ผม” ให้ดี¹²⁸

8. บันทึกนกไขลาน

เนื้อเรื่องมีอยู่ว่า โอคะตะ โทรุ หรือ “ผม” ตกงานจึงต้องรับผิดชอบหน้าที่ทำงานบ้าน เริ่มต้นด้วยแมวที่เลี้ยงไว้หายตัวไป จากนั้นเรื่องประหลาดก็เกิดขึ้นหลายเรื่อง เช่น มีผู้หญิงที่ไม่รู้จักโทรศัพท์มาหา มีการปรากฏตัวของคะโน มะรุตะ หรือผู้เหลือรอดชีวิตมาจากการรบแห่งคาลคินโกล (Battle of Khalkhin Gol) เป็นต้น เนื้อเรื่องเขียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์สงครามของประเทศญี่ปุ่น แต่อยู่ดีๆ ภรรยาของเขาหายตัวไป “ผม” เข้าไปในบ่อน้ำแห้งและพบสิ่งที่ไม่เคยเห็นมาก่อน มิยะวะกิ โทะฉิมูมิ กล่าวว่า “บ่อน้ำ” ที่ปรากฏในผลงานเรื่องมาตั้งแต่ผลงานเรื่องแรกออกมาต่อหน้า และตัวละครเอกถูกเขียนให้เข้าไปในบ่อน้ำด้วยตัวเองเช่นนี้เป็นจุดสำคัญที่สุดของนวนิยายเรื่องยาวมากเรื่องนี้ ไม่เฉพาะการตามหาตัวตนของตัวเองด้านใน แต่ยังเกี่ยวข้องกับความจริงทางประวัติศาสตร์ที่ถูกบิดเบือนท่ามกลางการพัฒนาเข้าสู่ยุคปัจจุบันของประเทศญี่ปุ่น ผลงานเรื่องนี้เป็นผลงานที่น่าจับตาที่สุดในบรรดาผลงานของมูระกะมิในทศวรรษที่ 1990 และยังมีสิ่งที่เรียกได้ว่าเป็นโลกวรณกรรมของมูระกะมิอย่างครบถ้วนอีกด้วย¹²⁹

9. รักเร้นในโลกคู่ขนาน

เป็นเนื้อเรื่องของ “ผม” ที่เป็นครูของโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง “ผม” พบกับซุมิระจิงตกลุ้มรัก แต่เธอกลับรักผู้หญิงด้วยกันที่ชื่อมิว อยู่ดีๆ ซุมิระหายตัวไปที่เกาะในประเทศกรีซตอนไป

¹²⁸ 芹澤ぼも「新しい「僕」の誕生」（『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010）、p.42

¹²⁹ 宮脇俊文『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000、p.173

เกี่ยวกับมิว “ผม” ได้รับการติดต่อจากมิวจึงมุ่งหน้าไปเกาะนั้น ตามหาทุกวิถีทางแต่ไม่พบเธอ “ผม” จึงกลับประเทศญี่ปุ่น “ผม” ตัดสินใจเลิกกับแม่ของลูกศิษย์ที่มีความสัมพันธ์ทางร่างกายกัน ทำายที่สุดซุมิระโรศัพท์มาหา “ผม” จากที่โหนดแห่ง มียะวะกิ โทะฉิมุมิ มีความเห็นว่า ผลงานเรื่องนี้ได้รับการจับตามองเป็นอย่างมากเพราะเป็นนวนิยายเรื่องยาวที่ออกมาหลังจากผลงานเรื่อง *บันทึกรักไขลาน อันเดอร์กราว* และ *ยะกุโสะกุชะระตะปะโมะเดะ* ผู้อ่านจึงคาดหวังว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงสไตล์การเขียนหรือไม่ แต่ผลงานเรื่องนี้เริ่มด้วยสไตล์การเขียนเดิมของมูระกะมิ ครั้งหลังมีการเปลี่ยนแปลงแม้จะเล็กน้อยแต่ก็เรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลง¹³⁰ โคะมะมุระ มียูกิ (米村みゆき) [Komemura Miyuki] กล่าวว่า ความเห็นของมูระกะมิที่เกี่ยวกับผลงานเรื่องนี้คือ ประการแรก ผลงานเรื่องนี้เป็นจุดเปลี่ยนของมูระกะมิไปพร้อมกับหนังสือ *อันเดอร์กราวด์* และมีส่วนที่เป็นเหมือนรอยต่อด้วยเช่นกัน ประการที่ 2 หัวเรื่องสำคัญของมูระกะมิที่มีโลกของฝั่งนั้น (向こう側の世界) กับโลกของฝั่งนี้ (こちら側の世界) ผลงานเรื่องนี้เขียนความสัมพันธ์ของทั้งสองโลกออกไม่ได้ อย่างชัดเจน ประการที่ 3 คือการพูดถึงบทสรุปของเรื่องราวในผลงาน ความคลุมเครือช่วงท้ายของผลงาน แสดงให้เห็นถึงความมืดมนที่มนุษย์ต้องต่อสู้กับความมืดอย่างไม่หยุดหย่อน¹³¹

10. คาฟกา วิหา นาคาคะ

เป็นเรื่องราวของ “ผม” หรือ ทะมุระ คาฟกา เด็กม.3 อายุ 15 ปี อาศัยอยู่ที่โนะงะตะ จังหวัดโตเกียว ในวันเกิดครบรอบอายุ 15 ปี เขาหนีออกจากบ้านเพื่อหนีคำสาปจากพ่อไปถึงเกาะ ชิโกะกุ คินหนึ่งที่ซานเมืองของเมืองทะเลกะมะทซุ “ผม” รู้สึกตัวอีกทีพบว่านอนอยู่และร่างกายเต็มไปด้วยเลือด และยังคงคิดว่าเรื่องราวทั้งหมดเป็นไปตามปณิธานของพ่อ ตัวละครนะกะตะเป็นชายสูงอายุมีปัญหาทางสมองอาศัยอยู่ที่โนะงะตะเช่นกัน เขาฆ่าชายคนที่รังแกแม่วางอย่างทารุณและหนีไปอยู่ที่ทะเลกะมะทซุ นะกะตะถูกร้องขอให้ช่วยตามหาแม่วที่อยู่ที่บ้านของจอห์นนี่วอล์กเกอร์ มีอะไรบางอย่างซึ่งนำทำให้ทั้งสองคนมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน ผลงานเรื่องนี้มีการเล่าเรื่องแบบคู่ขนาน โดยที่บทเลขคู่เป็นเรื่องราวของ “ผม” และบทเลขคี่เป็นเรื่องราวของนาคาคะ คล้ายกับเรื่อง *แดนฝันปลายขอบฟ้า* นักวิชาการได้ประเมินผลงานเรื่องนี้ 2 ลักษณะ คือ เกี่ยวข้องกับสภาพสังคมในช่วงนั้น กล่าวคือ มีเขียนเกี่ยวกับคดีชะกะกิยะระ เซอิโตะ (酒鬼薔薇聖斗)¹³² หรือเกี่ยวกับเรื่องสงครามและเหตุการณ์ วินาศกรรม 9-11¹³³

¹³⁰ 宮脇俊文『ユリイカ』臨時増刊 総特集 村上春樹を読む、青土社、2000、p.206

¹³¹ 米村みゆき『村上春樹作品研究時点』、鼎書房、2001、p.97

¹³² คดีฆาตกรรมสะเทือนขวัญคดีหนึ่งของญี่ปุ่น ชะกะกิยะระ เซอิโตะเป็นนามสมมติ ทางตำรวจสมมติว่าเป็นเด็กชาย

A เขาได้ทำการฆาตกรรมเด็กหญิงและชายโดยการตัดศีรษะอย่างต่อเนื่องในเมืองโกเบ จังหวัดเฮียวโงะ ใน ค.ศ.1997

¹³³ 小島基洋・青柳慎平「海辺のカフカ論」—迷宮のカフカ、札幌大学外国語学部紀要 70、2009、

11. ราตรีมหัศจรรย์

เนื้อเรื่องมีอยู่ว่ากลางดึกเวลาประมาณ 23.56 น. “พวกเรา” (私たち) [watashitachi] พบกับอะซะมิ มะริที่กำลังอ่านหนังสืออย่างขมกั้มขม่นอยู่ในร้าน เดนนิส (Denny’s) ตอนนั้นชายหนุ่มถือทรอมโบนคนที่เธอรู้จักชื่อ ทะกะซะมิ ส่งเสียงทักเธอ ทะกะซะมิเคยเป็นเพื่อนร่วมห้องของเอริ พี่สาวของเธอ หลังจากที่มะริพูดคุยกับชายหนุ่มคนนั้น เขาแนะนำอะโอะรุที่เป็นผู้จัดการโรงแรมมารูดชื่อ อัลฟาวิลล์ ให้เธอรู้จัก มะริรู้ภาษาจีนจึงช่วยเหลืออะโอะรุ ส่วนพี่สาวของมะริที่ชื่อเอริ นอนอยู่คนเดียวในห้องมีติดต่อกันมานานสองเดือน เมื่อถึงเวลาที่เที่ยงคืนตรง โทรทัศน์ที่อยู่มุมห้องมีเสียงแปลกๆ ดังขึ้น หลังจากนั้นก็มีภาพเหนือความเข้าใจปรากฏขึ้น คะนะอิ มะยุมิ (金井まゆみ) [Kanai Mayumi] กล่าวว่า ผลงานเรื่องนี้เป็นการเล่นเชิงสิ่งใหม่ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นกลวิธีในการเขียน กล่าวคือ “พวกเรา” (私たち) ในผลงานเรื่องนี้ทำหน้าที่เหมือน “กล่องวงจรปิด” ซึ่งกล่องนี้ถูกติดตั้งอยู่ใจกลางตัวเมืองบางที่ก็ซูมเข้าออกเพื่อสังเกตการณ์และติดตามสิ่งที่เกิดขึ้น สิ่งนี้เหมือนเป็น “ตา” ของผู้อ่าน¹³⁴

12. หนึ่งคิวแปดสี่

เรื่องราวของเรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* มีดังต่อไปนี้ ตัวละครหลัก 2 ตัวเป็นชายชื่อเท็งโงะ กับ ผู้หญิงชื่ออะโอะมะมะะ สมัยวัยรุ่นทั้งสองคนเป็นเด็กมีความโดดเด่น พวกเขาแอบจับมือและจ้องตากันหลังเลิกเรียนช่วงที่ไม่มีคน แต่ทั้งคู่ต้องลาจากกันทั้งอย่างนั้น จากนั้นทั้งคู่ก็ยังคงมีความรู้สึกติดต่อกันอยู่ พวกเขาใช้ชีวิตโดยไม่ได้ยินข่าวคราวกันเป็นเวลานานหลายปี จนกระทั่งถึง ค.ศ.1984 เดือนเมษายน ทั้งสองคนเข้าไปอยู่ในโลกของ 1Q84 ที่แตกต่างโลกธรรมดาที่พวกเขาเคยใช้ชีวิตมาเล็กน้อย เรื่องราวมากมายที่ไม่มีคำอธิบายเกิดขึ้น เจออุปสรรคหลากหลาย ในที่สุดเดือนธันวาคมพวกเขาได้พบกันหลังจากจากกันมานาน 20 ปี พวกเขาจับมือกัน เรื่องราวจบลงด้วยการกลับสู่โลก 1984 ได้ในที่สุด

อะโอะมะมะะเป็นเทรนเนอร์ในสปอร์ตคลับแห่งหนึ่ง เธอเห็นด้วยกับสภาพสตรีสูงอายุคนหนึ่งและรับหน้าที่ลอบสังหารพวกผู้ชายที่ทำให้ผู้หญิงเกิดความทุกข์ด้วยความรุนแรงในครอบครัว (DV : Domestic Violence) เธอมีความสามารถยอดเยี่ยมในการจัดการกับกับส่วนเล็กๆ ของร่างกายมนุษย์ เพียงใช้เข็มเล่มเล็กที่บริเวณหลังคอ ก็สามารถสังหารเหยื่อในลักษณะคล้ายกับสภาพหัวใจล้มเหลวอย่างฉับพลันได้ อะโอะมะมะะตัดสินใจเป็นนักฆ่า เนื่องมาจากเพื่อนที่เธอรักที่สวดฆ่าตัวตาย

¹³⁴ 金井まゆみ「現代社会を「デジタル処理」した意欲作」（『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010、）、p.78

ด้วยสาเหตุมาจากความรุนแรงในครอบครัว ใน ค.ศ.1984 เดือนเมษายน หลังจากเธอทำงานลอบสังหารได้สำเร็จหนึ่งงาน เธอรู้สึกว่าคุณเองได้ก้าวเข้ามาสู่โลกของ ปี “1Q84” ที่แตกต่างไปจากความเป็นจริง

ทางด้านเท็งโงะที่เป็นตัวเตอร่วิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนกวดวิชาแห่งหนึ่ง เขาอยากเป็นนักเขียนและเขียนผลงานอย่างต่อเนื่อง เพราะอยากได้รับรางวัลนักเขียนหน้าใหม่ (新人賞) เขามีความสนิทสนมกับบรรณาธิการการซื้อ โคะมะทซุ ที่รู้จักกันตอนสมัครส่งผลงานเข้าชิงรางวัล เท็งโงะหานวนิยายชื่อ ดักแด้อากาศ หรือ “คูกิชะนะจิ” (空気蛹) ผลงานของนักเขียนผู้หญิงที่ชื่อ “ฟูกะเอะริ” ผลงานนี้ถูกพบอยู่ในกองของผลงานที่ส่งมาสมัคร โคะมะทซุแนะนำให้เท็งโงะรีไรท์ผลงานเรื่องนี้ เท็งโงะชอบเสน่ห์ของเนื้อหาจึงรับและทำงานสำเร็จ เรื่อง “คูกิชะนะจิ” ของเขาได้รับรางวัลนักเขียนหน้าใหม่และขายดีมาก อยู่มาวันหนึ่งเท็งโงะรู้สึกว่าสิ่งรอบตัวเริ่มเปลี่ยนแปลงไปไม่เหมือนกับความเป็นจริง บนฟ้ามีดวงจันทร์ 2 ดวง เหมือนในโลกของนวนิยายเรื่อง “คูกิชะนะจิ” ทั้งคู่ที่เข้ามาอยู่ในโลก “1Q84” เหมือนกับเข้าไปพัวพันกับกลุ่มลัทธิทางศาสนาที่ชื่อ “ชะกิงะเกะ” (さきがけ) [sakigake] เช่นเดียวกัน เล่มที่ 1 กับ 2 เขียนเกี่ยวกับเรื่องราวของอะโอะมะมะะที่เป็นทรนเนอร์ด้านการออกกำลังกายและนักฆ่าในเวลาเดียวกัน กับ เท็งโงะผู้เป็นตัวเตอร่วิชาในโรงเรียนกวดวิชาแห่งหนึ่งที่มีความฝันจะเป็นนักเขียน แบบสลับบทกัน เล่มที่ 3 เพิ่มเรื่องราวของ “อุมิกะวะ” ที่ทำการตามสืบเรื่องของอะโอะมะมะะและเท็งโงะ ขึ้นอีกหนึ่งเรื่องราวเป็น 3 เรื่องราว เซริชะวะ บะโมะะ กล่าวว่าผลงาน นวนิยายเรื่องยาวของมูระกะมิหลายเรื่องถูกดัดแปลงมาจากเรื่องสั้น เรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* มีเรื่องสั้นเรื่อง “เริงระบ้ำกับพระเจ้า” ใน ค.ศ.1999 หนึ่งในผลงานที่ผู้วิจัยนำมาวิจัยซึ่งเป็นแกนกลางของเรื่อง *หนึ่งคิวแปดสี่* ในค.ศ.2009¹³⁵ คุริฮาระ ยูอิชิโร (栗原裕一郎) [Kurihara Yūichirō] กล่าวว่าเมื่อดูการสัมภาษณ์ภายหลังในหนังสือ *พิมพ์โยะมิอูริ* 『読売新聞』 [Yomiurishinbun] ทำให้ทราบว่าการนำตัวอักษรมาเรียงหน้าละ 400 ตัวอักษร ผลงานเล่มที่ 1 และ 2 รวมกันจะได้ 1984 หน้าพอดี¹³⁶ และยังบอกอีกว่าผลงานเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลมาจากหนังสือ Non-fiction เรื่อง *อันเดอร์กราวด์* และ *ยะกุชะกุชะระตะปะโอะคะคะ* ซึ่งลัทธิทางศาสนา “ชะกิงะเกะ” ที่ปรากฏในเรื่องนี้มีกลุ่มลัทธิโอมฉินริเกี่ยวเป็นต้นแบบ¹³⁷

13. ฌิกิชะเออิ โอะ โมะตะนะเออิ ทะสะกิ ทซุคุรุ โตะะ, คะระะ โนะ จุนเรอิ โนะ โตะะฉิ

¹³⁵ 芹澤ばも「10年かけて長篇へと実を結んだ短篇作品」(『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010)、p.61

¹³⁶ 栗原裕一郎「羊からリトル・ピープルへ」(『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010)、p.84

¹³⁷ 芹澤ばも「「オウム的なる」ものと「さきがけ」」(『村上春樹全小説ガイドブック』、洋泉社、2010)、p.85

เป็นเรื่องของตัวละครเอกชายที่ชื่อ ทะสะกิ ทัชกุรุ อายุ 36 ปี เขาชอบรถไฟมาตั้งแต่เด็ก โตขึ้นจึงทำงานออกแบบสถานีรถไฟของบริษัทรถไฟที่โตเกียว เขาคบกับ คิโมะโตะ ชะระ แต่ความสัมพันธ์ดำเนินไปแบบครึ่งๆ กลางๆ ไม่คืบหน้า ดังนั้นทัชกุรุจึงอยากจะค้นหาสาเหตุว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เขาคิดว่าอาจเป็นเพราะชะระถูกเพื่อนสมัยมัธยมบอกเลิกจึงเกิดความเศร้า ทัชกุรุได้รับคำแนะนำให้ไปพบกับพวกเพื่อนในสมัยมัธยมแล้วถามเรื่องราวเพื่อจะให้ความจริงเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา หลังจากนั้นทัชกุรุจะไปพบเพื่อนในสมัยมัธยมที่นาโงย่าและประเทศฟินแลนด์เพื่อสอบถามสาเหตุของการถูกบอกเลิก หลังจากนั้นเขาตัดสินใจจะพัฒนาความสัมพันธ์กับชะระในลักษณะใหม่อีกครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

กัมปนาท รักษ์ชน เกิดเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2526 ที่จังหวัดกำแพงเพชร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน พ.ศ.2551 ใน พ.ศ.2549 ได้รับทุนรัฐบาลญี่ปุ่นเพื่อเดินทางไปศึกษา ภาษาและวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยนาราเคียวอิกุตะอิงะกุ เป็นเวลา 1 ปี จากนั้น พ.ศ.2554 ได้สอบ เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY